

به نام آنکه فرصت داد ما را

دانشگاه فرهنگیان
معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس
دوره کارشناسی پیوسته رشته راهنمایی و مشاوره
(گرایش فعالیت های پرورشی)

۳۰ آذر ماه ۱۳۹۳

فهرست مطالب

فصل اول: کلیات برنامه.....	۳
فصل دوم : جداول دروس	۶
فصل سوم : سرفصل دروس	۱۵
پیوست	۲۴۳

فهرست جداول

جدول ۱- تعداد واحدهای درسی دوره کارشناسی پیوسته رشته راهنمایی و مشاوره گرایش فعالیت های پرورشی.....	۵
جدول ۲- دروس عمومی دوره کارشناسی پیوسته رشته راهنمایی و مشاوره گرایش فعالیت های پرورشی.....	۶
جدول ۳- دروس عمومی ویژه دانشگاه فرهنگیان دوره کارشناسی پیوسته رشته راهنمایی و مشاوره گرایش فعالیت های پرورشی.....	۷
جدول ۴- دروس تربیت اسلامی دوره کارشناسی پیوسته رشته راهنمایی و مشاوره گرایش فعالیت های پرورشی.....	۷
جدول ۵- دروس تربیتی دوره کارشناسی پیوسته رشته راهنمایی و مشاوره گرایش فعالیت های پرورشی.....	۸
جدول ۶- دروس تخصصی الزامی دوره کارشناسی پیوسته رشته راهنمایی و مشاوره گرایش فعالیت های پرورشی.....	۸
جدول ۷- دروس تخصصی انتخابی دوره کارشناسی پیوسته رشته راهنمایی و مشاوره گرایش فعالیت های پرورشی.....	۱۱
جدول ۸- توزیع پیشنهادی واحدهای درسی در ۸ نیمسال تحصیلی	۱۲
جدول ۹- تطبیق واحدها برای دانشجویان ورودی سال های ۹۱ و ۹۲	۲۴۳

فصل اول

معرفی برنامه

مقدمه

تحول در علوم انسانی از توصیه های مورد تاکید امام خمینی(ره) و مطالبات جدی مقام معظم رهبری به ویژه در سال های اخیر است. علوم انسانی به مثابه مجموعه قواعد تنظیم حیات انسان در بخش نرم افزاری فرهنگ و تمدن بشری، علوم و معارفی است که به صورت روش مند از رفتارها، باورها، افکار، نگرش ها، احساسات، هیجانات و تمام پدیده های انسانی معنادار بحث می کند. به تعبیر دیگر موضوع بحث، مجموعه علوم انسانی و اجتماعی است که مصادیق آن فلسفه، روانشناسی، مشاوره، جامعه شناسی، علوم تربیتی، علوم اقتصادی، علوم سیاسی، مدیریت و حقوق است.

روانشناسی و مشاوره در این منظومه به عنوان یک علم مادر و مولد در علوم انسانی جایگاه ویژه ای دارد که مطالعه علمی پدیده های روانی و رفتاری را در قلمروی وسیع بر عهده دارد. روانشناسی و مشاوره در گستره خود با توصیف و تبیین قانون مندی های حاکم بر نظام روانشناختی انسان به پیش بینی و تغییر رفتارها، افکار، باورها، و احساسات دست می یازد. در عرصه نابهنجاری ها و اختلالات روانی، پیشگیری و درمان مشکلات مراجعان را وظیفه اصلی خود می داند و در عین حال نسبت به علامت روانی و ارتقای حیات انسانی ورود جدی دارد.

بر این اساس بحث را به تحول و بازنگری در آموزش راهنمایی و مشاوره با گرایش فعالیت های پرورشی معطوف می کنیم. با فرض اینکه تحول را تغییر وضع موجود به وضع مطلوب بدانیم و به ضرورت آن اذعان کنیم، بازنگری و تحول در سرفصل های دروس رشته راهنمایی و مشاوره گرایش فعالیت های پرورشی نیازمند طراحی نقشه تحول و بازنگری و بیان راهبردها و راهکارهای اساسی تحول و بازنگری است. محورهای اصلی تحول و بازنگری در این رشته عبارتند از: مبانی نظری معرفت شناختی، انسان شناختی، و روش شناختی در سه بخش آموزشی، پرورشی و پژوهشی، در حیطه های نظری، عملی، کارگاهی، پروژه و کارورزی؛ گرایش (پرورشی)، عناوین دروس، سرفصل ها، متون و منابع آموزشی، و بالاخره چارچوب ها و روش های ارائه خدمات پرورشی و انجام فعالیت های فوق برنامه در مدارس و مراکز آموزشی و پرورشی. بازنگری در این رشته در پنج سطح عنوانین، سرفصل ها، منابع آموزشی و شیوه های تدریس و ارزشیابی صورت گرفته است. در بازنگری سطوح پنجگانه ذکر شده به بحث غنی سازی، بومی سازی و ارزش مداری نیز توجه لازم بعمل آمده است.

معرفی بنیادین رشته راهنمایی و مشاوره گرایش فعالیت های پرورشی

راهنمایی و مشاوره به معنای اعم آن سابقه طولانی دارد و در تمام دوره های تاریخی و در جوامع مختلف، با زندگی انسانها همراه بوده است. بنابر این پیدایش آن را می توان با خلقت انسان و آفرینش او همزمان دانست. شاید اولین کسانی که در بین جوامع و مردم به صورت مشاوران و راهنمایان امروز نقش بازی می کردند، سران قبایل، ریش سفیدان، و مرشدان در جوامع قبیله ای عهد باستان و سایر دوره های تاریخی باشد که کلیه گروه های مردم برای رفع مشکلات خود و یا تصمیم گیری در مورد امری و یا رفع اختلالات و دعاها و نزاعها به آنها مراجعه می کردند و از آنها نظرخواهی می نمودند.

حرفه مشاوره به معنای علمی آن در قرن بیستم وارد نظام آموزش و پرورش شد. نهضت راهنمایی حرفه ای با کارهای فرانک پارسونز(۱۹۰۸) و ارائه مدل سه عاملی شناخت فرد، شناخت شغل، و تصمیم گیری مناسب و استدلال صحیح در مورد رابطه این دو، تقویت شد و بتدریج در دهه های بعد منجر به توسعه حوزه های دیگر شامل راهنمایی و مشاوره تحصیلی، توانبخشی، و

خانواده شد و تا کنون خدمات ارزنده ای را برای ارتقای سطح سلامت روانی، اجتماعی و معنوی افراد بشر، در سطح جامعه جهانی عرضه نموده است.

راهنمایی و مشاوره در ایران نیز چهار دوره تاریخی پیشگام (۱۳۵۰-۱۳۳۲)، تاسیس برنامه های راهنمایی (۱۳۵۹-۱۳۵۰)، دوره وقفه (۱۳۶۷-۱۳۵۹)، و دوره تجدید حیات و پیشرفت (۱۳۹۳-۱۳۶۷) را پشت سر گذاشته است. رشته امور پرورشی در سال ۱۳۶۰ و رشته راهنمایی و مشاوره نیز مجدداً در سال ۱۳۶۷ وارد نظام آموزش و پرورش شدند که هنوز هم ادامه دارد. هم اکنون راهنمایی و مشاوره به عنوان یک رشته پر طرفدار در اکثر دانشگاه های کشور و در سه مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری در حال آموزش می باشد و فارغ التحصیلان زیادی روانه نظام آموزش و پرورش و سایر حوزه های مورد نیاز کشور شده اند. امور پرورشی نیز به عنوان یک گرایش توسط مربیان امور پرورشی تا کنون در مدارس به ارائه خدمات تربیتی، راهنمایی و فوق برنامه به دانش آموزان و دانشجو معلمان پرداخته است.

تاسیس انجمن مشاوره ایران، انجمن اولیاء و مربیان، و سازمان نظام روانشناسی و مشاوره نیز به سازمان دهی خدمات روانشناسی و راهنمایی و مشاوره کشور و نظام آموزش و پرورش پرداخته اند. به نظر می رسد که بحران های گوناگون طبیعی (سیل، زلزله، طوفان و...) و غیر طبیعی (ساخته دست بشر) نیازمند خدمات راهنمایی و مشاوره می باشند. همچنین دانش آموزان سراسر کشور در مدارس به شدت نیازمند این خدمات در حوزه های شخصی، تحصیلی، شغلی، ارتباطی، خانوادگی و غیرو هستند. فقدان خدمات تخصصی راهنمایی و مشاوره با گرایش مشاوره و با گرایش فعالیت های پرورشی در عصر توسعه صنعتی کشور و پیچیده تر شدن زندگی مردم صدمات جبران ناپذیری را به سلامت جسمانی، روانی، اجتماعی، معنوی و اخلاقی دانش آموزان، خانواده ها و کل جامعه وارد می سازد.

منطق برنامه درسی

تمامی افراد جامعه برای بقای خود در جریان زندگی با مسائل و مشکلات متنوعی رو به رو می شوند. انسانها در تمامی دوره های تحولی با چالش های گوناگونی متناسب با شرایط تحولی خود مواجه هستند. کودکان، نوجوانان، و جوانان نیز که دوران تحولی آنان با دوران تحصیل در مدارس ابتدایی، متوسطه و دانشگاهها همزمان می باشد، از یک طرف به علت تجارب کمتر و بحران های خاص این دوره ها، در جریان برخورد با مسائل و چالش های گوناگون زندگی خود از جمله؛ مسائل شخصی، اجتماعی، تحصیلی، شغلی، معنوی و اخلاقی با دشواری های فراوانی مواجه می شوند. این امر علاوه بر تاثیر گذاردن بر جریان زندگی عادی و معمولی آنان، فرایند زندگی تحصیلی و خانوادگی آنها را نیز با مشکل مواجه می سازد و در مسیر رشد سالم شخصیت، و در نتیجه رسیدن به رشد همه جانبه آنان اختلال ایجاد می نماید. از طرفی دیگر، توسعه جوامع صنعتی و زندگی شهرنشینی و پیچیده تر شدن زندگی انسانها، والدین را با مشغله های فراوانی مواجه ساخته است که در بسیاری موارد فرصت و مجال پرداختن به امور فرزندان را بدست نمی آورند. در یک چنین مشکلاتی حضور افرادی متخصص در زمینه روانشناسی، مشاوره و علوم تربیتی، در ساختار سازمانی مدارس می تواند بخش اعظمی از نیازهای آنان را پاسخگو باشد.

فعالیت های فوق برنامه فرهنگی و هنری نیز به عنوان یک راهکار مناسب و نسبتاً غیر مستقیم در نظام آموزش و پرورش، برای آماده ساختن کودکان، نوجوانان و جوانان برای ورود به زندگی اجتماعی و فعالیت های دسته جمعی و رشد همه جانبه دانش آموزان، به عنوان یکی از ضرورت های وجود برنامه راهنمایی و مشاوره با گرایش فعالیت های پرورشی به شمار می آیند. گاهی دانش آموزان در نظام آموزش رسمی و در کلاس های درسی فرصت ابراز وجود و بروز استعداد های خود را نمی یابند، اما در فعالیت های فوق برنامه این فرصت را خواهند یافت تا بتوانند در قالب برنامه های فرهنگی و هنری، توان مندی های خود را به منصه ظهور برسانند. مدیریت این برنامه ها، ضرورت وجود افراد توان مند و متخصص برخوردار از تحصیلات علمی و دانشگاهی، تحت عنوان مربیان پرورشی را ایجاب می نماید.

اهداف/ شایستگی های مورد انتظار در برنامه درسی

انتظار می رود دانشجوی در پایان دوره بتواند:

دانش آموختگان دوره کارشناسی مشاوره با گرایش فعالیت های پرورشی پس از پایان دوره و کسب مهارت ها و شایستگی های لازم، قادر خواهند بود در راستای اهداف مقدس نظام آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران، فعالیت های فرهنگی-هنری را در قالب امور فوق برنامه در مدارس و سایر مؤسسات آموزشی و تربیتی مدیریت و هدایت کنند. فارغ التحصیلان این رشته باید علاوه بر اخذ موفقیت آمیز درجه کارشناسی (B.A) در رشته راهنمایی و مشاوره با گرایش فعالیت های پرورشی، دارای شایستگی های زیر نیز باشند:

- داشتن علاقه و تمایل به رشته امور پرورشی و فعالیت های فوق برنامه
- دارا بودن مهارت در گوش دادن فعال، قدرت بیان و سخنوری جذاب، رسا و بلیغ
- برخورداری از توانایی های لازم برای برقراری رابطه انسانی با خود و با دیگران
- داشتن (یا ساختن) شخصیتی متعادل و به دور از تعارض، تضاد و اختلالات حاد
- داشتن آگاهی نسبتا بالا از شناخت ها، احساسات، نگرش ها، انگیزها و رفتارهای خود
- علاقه مندی به نوع انسانها و به خصوص دانش آموزان و کمک به حل مشکلات، و رشد همه جانبه آنها
- داشتن صبر و برابری، توانایی کنترل خویشتن، و تحمل نظرات مخالف

تعریف دوره

رشته راهنمایی و مشاوره با گرایش فعالیت های پرورشی یکی از دوره های کارشناسی در آموزش عالی و به خصوص دانشگاه فرهنگیان است. هدف از تاسیس این رشته، تربیت کارشناسان و متخصصان مؤمن و معتقد به مبانی اساسی انقلاب اسلامی ایران و اصل ولایت فقیه، شایسته و توان مند، که بتوانند تصدی امر فعالیت های پرورشی در مدارس، ادارات آموزش و پرورش و سایر مؤسسات آموزشی و تربیتی را به عهده بگیرند.

شرایط و ضوابط کلی پذیرش

-دارا بودن مدرک تحصیلی دیپلم و گذراندن دوره پیش دانشگاهی/ دیپلم دوره دوم متوسطه
-قبولی در آزمون ورودی

طول دوره

طول دوره کارشناسی راهنمایی و مشاوره با گرایش فعالیت های پرورشی ۴ سال است و دروس مورد نظر در ۸ نیمسال (ترم) تحصیلی و روزانه حداکثر ۸ ساعت ارائه خواهند شد. در طول این دوره دانشجویان آموزش های نظری، عملی و کارگاهی لازم برای کسب تواناییهای ضروری در انجام وظایف راهنمایی و مشاوره با گرایش فعالیت های پرورشی را بر اساس آئین نامه های مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی و شورای عالی برنامه ریزی آموزش و پرورش فرا خواهند گرفت.

واحد های درسی

تعداد کل واحدهای درسی دوره کارشناسی پیوسته راهنمایی و مشاوره با گرایش فعالیت های پرورشی ۱۵۰ واحد است. از این تعداد ۳۳ واحد دروس عمومی، ۱۲ واحد دروس تربیت اسلامی، ۱۸ واحد دروس تربیتی، ۸۷ واحد دروس تخصصی می باشد.

جدول ۱- تعداد واحدهای درسی دوره کارشناسی پیوسته رشته راهنمایی و مشاوره گرایش فعالیت های پرورشی

تعداد واحد	نوع درس	
۲۴ واحد	عمومی	مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
۳ واحد		ویژه دانشگاه فرهنگیان
۱۵ واحد	تربیت اسلامی	
۱۸ واحد	تربیتی	
۸۸ واحد	تخصصی	
۱۴۶ واحد	جمع	

فصل دوم

جداول دروس

جداول دروس دوره کارشناسی پیوسته رشته راهنمایی و مشاوره گرایش فعالیت های پرورشی مشتمل بر ۶ جدول دروس عمومی مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، دروس عمومی ویژه دانشگاه فرهنگیان، دروس تربیت اسلامی، دروس تربیتی، دروس تخصصی و جدول توزیع پیشنهادی دروس در طول دوره تحصیلی چهارساله می باشد.

جدول ۲- دروس عمومی مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری دوره کارشناسی پیوسته رشته راهنمایی و مشاوره گرایش فعالیت های پرورشی

پیش نیاز	ساعت						تعداد واحد	عنوان درس	کد درس	نوع شایستگی
	کل	پروژه	کارورزی	کارگاهی	عملی	نظری				
	۴۸					۴۸	۳*	زبان فارسی	۳۱۰۰۱۱	GK ¹
	۴۸					۴۸	۳	زبان خارجی	۳۱۰۰۱۲	
	۳۲				۳۲		۱	تربیت بدنی ۱	۳۱۰۰۱۳	
	۳۲				۳۲		۱	تربیت بدنی ۲	۳۱۰۰۱۴	
	۳۲					۳۲	۲	دانش خانواده و جمعیت ^۲	۳۱۰۰۱۵	
	۳۲					۳۲	۲	اندیشه اسلامی ۱ (مبدا و معاد)	۳۱۰۰۱۶	
	۳۲					۳۲	۲	اندیشه اسلامی ۲ (نبوت و امامت)	۳۱۰۰۱۷	
	۳۲					۳۲	۲	تاریخ تحلیلی صدر اسلام	۳۱۰۰۱۸	
	۳۲					۳۲	۲	انقلاب اسلامی ایران	۳۱۰۰۱۹	
	۳۲					۳۲	۲	اخلاق اسلامی (مبانی و مفاهیم)	۳۱۰۰۲۰	
	۳۲					۳۲	۲	تفسیر موضوعی قرآن	۳۱۰۰۲۱	
	۳۲					۳۲	۲	تاریخ فرهنگ و تمدن اسلام و ایران ^۳	۳۱۰۰۲۶	
	۴۱۶				۶۴	۳۵۲	۲۴	جمع		

¹ General Knowledge (GK)

* در دانشگاه فرهنگیان این درس به صورت تفکیکی ۱+۲ ارائه می شود و یک واحد آن به درس «نگارش خلاق» اختصاص می یابد.
 ۲ - به استناد ابلاغیه شماره ۲/۹۳۷۲۷ مورخ ۱۳۹۲/۰۶/۲۵ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، مسئول تنظیم برنامه ها و اجرای این درس در سطح دانشگاه ها گروه معارف اسلامی است.

۳ - به استناد ابلاغیه شماره ۲/۷۰۷۳ مورخ ۱۳۸۶/۰۴/۰۳ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، این درس جزو دروس اجباری گروه معارف اسلامی قرار دارد.

جدول ۳- دروس عمومی ویژه دانشگاه فرهنگیان^۴ دوره کارشناسی پیوسته رشته راهنمایی و مشاوره گرایش فعالیت‌های پرورشی

پیش نیاز	ساعت						تعداد واحد	عنوان درس	کد درس	نوع شایستگی
	کل	پروژه	کارورزی	کارگاهی	عملی	نظری				
	۴۸				۳۲	۱۶	۲	سلامت/ بهداشت و صیانت از محیط زیست	۳۱۰۰۲۲	GK
	۳۲				۳۲		۱**	نگارش خلاق	۳۱۰۰۲۳	
	۳۲				۳۲		۱	نگارش علمی	۳۱۰۰۲۴	
	۸۰				۶۴	۱۶	۳	جمع		

جدول ۴- دروس تربیت اسلامی دوره کارشناسی پیوسته رشته راهنمایی و مشاوره گرایش فعالیت‌های پرورشی

پیش نیاز	ساعت						تعداد واحد	عنوان درس	کد درس	نوع شایستگی
	کل	پروژه	کارورزی	کارگاهی	عملی	نظری				
	۳۲					۳۲	۲	انسان در اسلام	۳۱۰۰۲۵	تربیت اسلامی
	۴۸					۴۸	۳	نظام تربیتی اسلام (براساس قرآن و روایات پیامبر (ص) و اهل بیت (ع))	۳۱۰۰۲۷	
	۴۸					۴۸	۳	فلسفه تربیت در ج.ا.ا. ^۵	۳۲۰۰۱۱	
	۳۲					۳۲	۲	فلسفه تربیت رسمی و عمومی در ج.ا.ا.*	۳۲۰۰۱۲	
	۳۲					۳۲	۲	اسناد، قوانین و سازمان آموزش و پرورش در ج.ا.ا.*	۳۲۰۰۱۳	
	۴۸					۴۸	۳	اخلاق حرفه‌ای معلم (با تاکید بر حقوق و تکالیف اسلامی) ^۶	۳۲۰۰۱۴	
							-	تاریخ اندیشه‌ها و عمل تربیتی در اسلام و ایران	۳۲۰۰۱۵	
							-	نقش اجتماعی معلم از دیدگاه اسلام	۳۲۰۰۱۶	
	۲۴۰					۲۴۰	۱۵	جمع		

^۴ - به استناد شورای اسلامی شدن دانشگاه‌ها و توافق بین دانشگاه فرهنگیان و دفتر گروه معارف اسلامی نهاد نمایندگی ولایت فقیه.

** این واحد در جمع واحد دروس محاسبه نمی‌شود، زیرا در جمع واحد دروس عمومی (جدول ۲) محاسبه شده است.

^۵ - دروسی که در این جدول با ستاره مشخص شده‌اند، دروس ثابت این جدول هستند و در همه حال دانشجویان باید آنها را بگذرانند.

^۶ - براساس مصوبه شورای برنامه ریزی درسی دانشگاه، کارگروه‌های تخصصی (کارگروه‌های بخش موضوعی رشته‌های علمی) مجاز هستند در صورت امکان از واحدهای درسی تربیت اسلامی به میزان حداکثر هفت واحد (از میان دروس بدون ستاره این جدول) با رعایت اصول حاکم بر جدول دروس «تربیت اسلامی»، دروس تخصصی تعریف کنند. این واحدها از جدول دروس تربیت اسلامی کاسته و به جدول دروس تخصصی اضافه می‌شود.

جدول ۵- دروس تربیتی دوره کارشناسی پیوسته رشته راهنمایی و مشاوره گرایش فعالیت های پرورشی

پیش نیاز	ساعت						تعداد واحد	عنوان درس	کد درس	نوع شایستگی
	کل	پروژه	کارورزی	کارگاهی	عملی	نظری				
	۳۲					۳۲	۲	روانشناسی تربیتی	۳۲۰۰۱۸	علم تربیت PK ⁷
	۳۲					۳۲	۲	جامعه شناسی تربیتی	۳۲۰۰۱۹	
	۳۲					۳۲	۲	نظریه های یادگیری و آموزش	۳۲۰۰۲۰	
	۴۸				۳۲	۱۶	۲	اصول و روش های تدریس	۳۲۰۰۲۱	
	۴۸				۳۲	۱۶	۲	اصول و روش های راهنمایی و مشاوره	۳۲۰۰۲۲	
	۴۸				۳۲	۱۶	۲	ارزشیابی پیشرفت تحصیلی	۳۲۰۰۲۳	
	۳۲				۳۲		۱	کاربرد هنر در آموزش	۳۲۰۰۲۴	
	۳۲				۳۲		۱	کاربرد زبان در تربیت	۳۲۰۰۲۵	
	۳۲					۳۲	۲	مدیریت آموزشگاهی	۳۲۰۰۲۶	
	۳۲					۳۲	۲	آموزش و پرورش تطبیقی با تاکید بر دوره های تحصیلی	۳۲۰۰۲۷	
	۳۶۸				۱۶۰	۲۰۸	۱۸	جمع		

جدول ۶- دروس تخصصی دوره کارشناسی پیوسته رشته راهنمایی و مشاوره گرایش فعالیت های پرورشی

پیش نیاز	ساعت						تعداد واحد	عنوان درس	کد درس	نوع شایستگی
	کل	پروژه	کارورزی	کارگاهی	عملی	نظری				
	۳۲				-	۳۲	۲	آمار توصیفی		موضوعی CK
آمار توصیفی	۴۸				۳۲	۱۶	۲	آمار استنباطی		
آمار استنباطی	۶۴				۳۲	۳۲	۳	روش تحقیق (کمی و کیفی)		
فیزیولوژی اعصاب و غدد	۳۲				-	۳۲	۲	روانشناسی فیزیولوژیک		
	۴۸				-	۴۸	۳	مباحث اساسی در روانشناسی		
مباحث اساسی در روانشناسی	۳۲				-	۳۲	۲	روانشناسی تحولی (۱)		
روانشناسی تحولی (۱)	۳۲				-	۳۲	۲	روانشناسی تحولی (۲)		
آسیب شناسی روانی	۳۲				-	۳۲	۲	آسیب شناسی اجتماعی		
مباحث اساسی روانشناسی - روان شناسی شخصیت	۳۲				-	۳۲	۲	آسیب شناسی روانی ۱ (کودکی، نوجوانی)		
آسیب شناسی روانی ۱	۳۲				-	۳۲	۲	آسیب شناسی روانی ۲ (جوانی، بزرگسالی و پیری)		

⁷ Pedagogical Knowledge (PK)

روانشناسی اجتماعی	۲	۳۲	-				مباحث اساسی در روانشناسی	۳۲
روانشناسی شخصیت	۲	۳۲	-				روانشناسی تحولی ۲	۳۲
روانشناسی سلامت	۲	۳۲	-				آسیب شناسی روانی (۲و۱)	۳۲
خدمات مشاورتی در مدرسه	۲	۳۲	-				مباحث اساسی در روانشناسی	۳۲
آیین نگارش و فن سخنوری	۲	۱۶	۳۲				زبان فارسی	۴۸
جریان های فکری و عاطفی کودکان و نوجوانان	۲	۳۲	-				روانشناسی تحولی (۲و۱)	۳۲
روانشناسی تبلیغات و رسانه	۲	۳۲	-				روانشناسی اجتماعی	۳۲
روش های اصلاح و تغییر رفتار	۲	۱۶	۳۲				آسیب شناسی روانی کودک و نوجوان	۴۸
روشهای مشاهده رفتار	۲	۱۶	۳۲				اصول راهنمایی و مشاوره	۴۸
پویایی گروه	۲	۳۲	-				روانشناسی اجتماعی	۳۲
نیازها و مسایل کودکان و نوجوانان	۲	۳۲	-				روانشناسی تحولی (۲)	۳۲
ادبیات کودکان و نوجوانان	۲	۳۲	-					۳۲
بررسی و نقد اندیشه های سیاسی و اجتماعی	۱	۱۶	-				آسیب شناسی اجتماعی	۱۶
خانواده و ازدواج در ایران و اسلام	۲	۳۲	-				روانشناسی شخصیت	۳۲
روابط انسانی در مدرسه	۲	۳۲	-				اصول و مبانی تدریس	۳۲
تربیت اجتماعی کودکان و نوجوانان	۲	۳۲	-				روانشناسی اجتماعی	۳۲
هدایت و مشورت در اسلام*	۲	۳۲						۳۲
تربیت دینی و اخلاقی کودک و نوجوان*	۲	۳۲						۳۲
زبان تخصصی	۲	۳۲						۳۲
جمع	۵۹	۸۶۴	۱۶۰	-	-	-		۱۰۲۴

* دروس ستاره دار جایگزین دروس انتخابی تعلیم و تربیت اسلامی شده است.

PCK	دینی موضوعی	فلسفه معلمی	۱	۱۶	-				۱۶	
		کاربرد هنرهای تجسمی در فعالیتهای پرورشی	۲	-	-	۹۶			۹۶	
		کاربرد هنرهای نمایشی در فعالیتهای پرورشی	۲	-	-	۹۶			۹۶	
		طراحی فعالیت ها و مشارکت های گروهی	۲	۱۶	۳۲			پویایی گروه	۴۸	
		مدیریت و برنامه ریزی امور فرهنگی و فوق برنامه	۲	۱۶	۳۲				۴۸	
		کاربرد سرودها و آهنگ های انقلابی در فعالیتهای پرورشی	۲	-	-	۹۶			۹۶	
		کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات در راهنمایی و مشاوره ۱	۱			۴۸		مهارت های هفتگانه	۴۸	
		کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات در راهنمایی و مشاوره ۲	۱			۴۸		-	۴۸	
		کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات در راهنمایی و مشاوره ۳	۱			۴۸		-	۴۸	
		تجربه های خاص حرفه ای در راهنمایی و مشاوره	۱	۱۶					۱۶	
		پژوهش و توسعه حرفه ای ۱: پژوهش روایی	۱			۴۸			۴۸	
		پژوهش و توسعه حرفه ای ۲: اقدام پژوهی	۱			۴۸			۴۸	
		پژوهش و توسعه حرفه ای ۳: درس پژوهی	۱			۴۸			۴۸	
		کارورزی	۸				۵۱۲		۵۱۲	
		پروژه/ کارنما	۳					۱۹۲	۱۹۲	
		جمع			۲۹	۶۴	۱۲۸	۵۲۸	۵۱۲	۱۹۲
جمع کل			۸۸	۹۲۸	۲۸۸	۵۲۸	۵۱۲	۱۹۲	۲۴۴۸	

جدول ۶- توزیع پیشنهادی دروس در طول دوره تحصیلی چهارساله (۸ نیمسال)

نوع درس	نیمسال						
	اول	دوم	سوم	چهارم	پنجم	ششم	هفتم
معارف عمومی (۲۳ واحد)	اندیشه اسلامی ۲ تاریخ تحلیلی صدر اسلام ۲	اندیشه اسلامی ۲ تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی ۲	انقلاب اسلامی ایران ۲ انسان در اسلام ۲	نظام تربیتی اسلام (بر اساس قرآن و روایات معصومین (ع)) ۳	دانش خانواده و جمعیت ۲	اخلاق اسلامی ۲	تفسیر موضوعی قرآن ۲ مبانی نظری نظام اسلامی ۲
عمومی (۱۰ واحد)	تربیت بدنی ۱	تربیت بدنی ۱	زبان فارسی ۲	زبان خارجی ۲	سلامت/بهداشت و صیانت از محیط زیست ۲	نگارش خلاق ۱	نگارش علمی ۱ -
تربیت اسلامی (۱۲ واحد)	-	-	فلسفه تربیت در ج.ا. ۱-۲	فلسفه تربیت رسمی و عمومی و اسناد قانونی در ج.ا. ۳	هدایت و مشورت در اسلام ۲	اخلاق حرفه ای معلم از نگاه اسلام ۳	تربیت دینی و اخلاقی کودک و نوجوان ۲
تربیتی/علم تربیت (۱۸ واحد)	مبانی روانشناختی تربیت ۲ (۱+۱) مبانی جامعه شناختی تربیت ۲ (۱+۱) راهنمایی و مشاوره ۲ (۱+۱)	نظریه های یادگیری و آموزش ۲ روانشناسی مدرسه / آموزشگاهی ۱/۵ کاربرد هنر در آموزش ۱/۵	اصول و روش های تدریس ۲ (۱+۱) مدیریت آموزشی / آموزشگاهی ۲	ارزشیابی پیشرفت تحصیلی ۲ (۱+۱) زبان و تربیت ۱ع			

تخصصی	فناوری در حوزه آموزش (۱)۱	فعالیت ها و مشارکت های گروهی ۱+۱ فناوری در حوزه آموزش (۲) ۱ع	کاربرد هنرهای تجسمی در فعالیت های پرورشی ۲ فلسفه معلمی ۱	کاربرد هنرهای نمایشی در فعالیت های پرورشی ۲	مدیریت امور فرهنگی و فوق برنامه ۱+۱ تجربه های خاص کلاس داری ۱ کارورزی ۱)۲ فناوری درحوز آموزش(۳)	کاربرد سرود و آهنگ در فعالیتهای پرورشی ۲ کارورزی ۲)۳	اقدام پژوهی ۲ع کارورزی ۳)۲	درس پژوهی ۲ کارورزی ۴)۲ کارنما (پروژه) ۳ ۲۸
تخصصی	مباحث اساسی در روانشناسی ۳ آمار توصیفی ۲ روانشناسی تحولی(۱)۲	آمار استنباطی ۱+۱ روانشناسی تحولی(۲)۲ روانشناسی فیزیولوژیک ۲	روانشناسی شخصیت ۲ آسیب شناسی روانی(۲) جوانی، بزرگسالی، پیری)۲ روش تحقیق(کمی، کیفی)۱+۲ آیین نگارش و فن سخنوری ۱+۱	خانواده و ازدواج در ایران و اسلام ۲ اصطلاحات و مفاهیم تخصصی انگلیسی ۲ جریان های فکری و عاطفی کودکان و نوجوانان ۲ روش های مشاهده رفتار ۱+۱	روانشناسی اجتماعی ۲ خدمات مشاورتی در مدرسه ۲ نیازها و مسایل نوجوانان و جوانان ۲ پویایی گروه ۲	روانشناسی سلامت ۲ آسیب شناسی اجتماعی ۲ روانشناسی تبلیغات ۲ روش های اصلاح و تغییر رفتار ۲	روابط انسانی در مدرسه ۲ ادبیات کودکان و نوجوانان ۲ تربیت اجتماعی کودکان و نوجوانان ۲ بررسی و نقد اندیشه های سیاسی و اجتماعی ۱	
جمع واحد	۱۹	۱۹	۱۹	۲۰	۲۰	۱۸	۱۷	۱۶
نظری	۱۴	۱۴	۱۶	۱۶	۱۵	۱۳	۱۲	۹
عملی	۵	۵	۱	۴	۳	۱	۳	۲
کارگاهی	-	-	۲	۲	-	۲	-	-

کارورزی	-	-	-	-	۲	۲	۲	۲
پروژه	-	-	-	-	-	-	-	۳
جمع ساعت	۳۸۴	۳۸۴	۳۸۴	۴۸۰	۴۶۴	۴۶۴	۴۱۶	۵۲۸

۱۵۰ واحد-جمع ساعت-۳۵۰۴ است. ۴ واحد دروس انتخابی می تواند جایگزین ۴ واحد از دروس تعلیم و تربیت اسلامی شود. ۵۷٪ عملی و کارگاهی و کارورزی و پروژه و ۴۳٪ نظری

فصل سوم

سرفصل دروس

سرفصل درس « فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران »

۱. معرفی درس و منطق آن

۱-۱ معلمان به عنوان مهم ترین عامل فرآیند تربیت در صورتی می توانند به شکلی فکورانه، نوآورانه و متناسب با موقعیت خاص زمانی و مکانی به نقش آفرینی موثر در این جریان بپردازند که با اتکا بر فلسفه تربیتی معین و معتبری، مجموعه ای از ملاک ها و معیارهای مشخص را جهت راهنمایی تدابیر و عمل تربیتی خویش در شرایط و موقعیت های خاص و غیرقابل پیش بینی مد نظر داشته باشند؛

۱-۲ از سوی دیگر معلمان در هر جامعه ارزش مدار و متعهد به یک نظام فکری و ارزشی معین، لازم است با مضامین اصلی فلسفه تربیتی مقبول آن جامعه عمیقاً آشنا شده و آن را بپذیرند تا به مثابه چهارچوب راهنمای عمل تربیتی-به منزله عمل اجتماعی هدفمند دارای آثار و ابعاد جمعی- از آن بهره مند شوند. لذا معلمان جامعه اسلامی به منظور ابتدای مجموعه فعالیت های تربیتی خود بر اساس نظام معیار اسلامی و لوازم تربیتی آن، علاوه بر آشنایی دقیق با نظام تربیتی اسلام باید با فلسفه تربیت اسلامی در قالب فلسفه تربیتی مقبول جامعه اسلامی خود آشنایی عمیق داشته و نسبت به آن التزام عملی داشته باشند؛

۱-۳ از آنجا که «فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران» به عنوان مصداقی از فلسفه تربیتی جامعه اسلامی ایران در دوران معاصر طی سالیان اخیر براساس تلاشی روشمند و با استفاده بهینه از خرد جمعی تدوین و تحت اشراف شورای عالی انقلاب فرهنگی اعتبار بخشی و تایید شده است ضروری است همه معلمان آینده جامعه اسلامی ایران ضمن دروس تربیتی برنامه درسی تربیت معلم مفاهیم اصلی، مضامین و محتوای این مجموعه نظری مدون را به عنوان مهم ترین سند تربیتی کلان جامعه بخوبی درک نمایند و بتوانند دلالت ها و پیامدهای آن را برای هدایت انواع تربیت-به لحاظ تعیین اهداف، اصول، سیاستها، برنامه ها، محتوا، روشها و رویکردها- در نظام جمهوری اسلامی ایران طی دهه های آینده شناسایی و پیگیری کنند.

نام درس: فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران	مشخصات درس
	نوع درس: نظری
	تعداد واحد: ۳ واحد
	زمان درس: ۴۸ ساعت
اهداف / پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو معلم قادر خواهد بود:	
۱- با شناخت و درک مفاهیم و مولفه های اساسی فلسفه تربیتی مقبول در جامعه اسلامی ایران (فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران)، نقش این چارچوب نظری در هدایت و ساماندهی انواع تربیت و فعالیت نهادهای تربیتی مختلف در جامعه اسلامی ایران را تبیین نماید.	
۲- با توجه به مفاهیم و مولفه های اصلی فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران، به توصیف، تحلیل، مقایسه و ارزیابی مستدل دیدگاه های فلسفی مختلفی بپردازد که در تاریخ اندیشه های تربیتی (به شکل مدون یا غیر مدون) در باره چیستی، چرایی و یا چگونگی جریان تربیت مطرح شده اند و براین مبنا، اهم نقاط قوت و ضعف هر یک از آنها را (در صورت لزوم) مشخص کند.	
۳- با تکیه بر مضامین فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران (و یا با استنباط رهنمودهای مناسب از آنها)، به نقد و ارزیابی سیاست ها، برنامه ها و اقدامات تربیتی رایج در جامعه بپردازد و براین اساس پیشنهادهای عملی مناسب برای اصلاح و یا تغییر آنها طراحی و ارائه نماید.	

شایستگی اساسی: <i>Ck ۱-۱ & ۱-۲ Pck</i> <i>Gk ۳-۱ & ۴-۱</i>			
۴- با تامل و ژرف اندیشی در محتوای فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران والتزام به مضامین اصلی آن از یک سو و تحلیل انتقادی سایر اندیشه ها و تجارب تربیتی از سوی دیگر، بتدریج فلسفه تربیتی شخصی خود را به عنوان یک معلم فکور مسلمان در جامعه اسلامی ایران برای هدایت مستمر اعمال تربیتی خود و دیگران ، ساخته و پرداخته کرده و از آن در جهت درک و بهبود موقعیت متربیان براساس نظام معیار اسلامی استفاده کند .			
ملاک ها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳
شناخت و درک مفاهیم و مولفه های اساسی فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران و تبیین نقش آن در هدایت انواع تربیت	با اینکه عناصر اصلی فلسفه تربیت در ج.ا.ا. را فراگرفته است و میتواند آنها را به زبان خود بیان نماید (سطح دانش) اما قادر به تبیین مستدل آنها نیست و نمی تواند ارتباط بین آنها را به عنوان یک مجموعه سازوار و هدفمند- به مثابه فلسفه تربیتی جامعه اسلامی ایران- توضیح دهد (سطح درک).	می تواند با توجه به مبانی اساسی تربیت - مبانی پنج گانه فلسفی و دینی تربیت- و توضیح مفاهیم کلیدی برگرفته از این مبانی، چستی ، چرایی و چگونگی فرآیند تربیت (در معنای عام و گسترده آن) را از منظر اسلامی بطور مستدل و روشن بیان نماید، (سطح درک) اما قادر نیست لزوم تدوین این چارچوب را برای جامعه اسلامی معاصر ایران توضیح دهد و نقش هدایتگر آن را در ساماندهی و هدایت انواع تدابیر و فعالیت های تربیتی جامعه تشریح نماید (سطح کاربرد).	قادر است افزون بر بیان مدلل دیدگاه تربیتی مندرج در فلسفه تربیت در ج.ا.ا. در باره چستی چرایی و چگونگی جریان تربیت از منظر اسلامی، دلایل تدوین این مجموعه نظری را -به عنوان فلسفه تربیتی جامعه اسلامی ایران- توضیح دهد و نقش و جایگاه التزام به مفاد آن- از سوی تمامی سیاستگذاران و برنامه ریزان و عموم دست اندرکاران جریان تربیت- را برای هرگونه بهبود و اصلاح اساسی این جریان توضیح دهد.
توصیف، تحلیل ، مقایسه و ارزیابی مستدل دیدگاه های فلسفی مطرح در باره چستی ، چرایی و یا چگونگی جریان تربیت (براساس مضامین فلسفه تربیت در ج.ا.ا.)	می تواند به بیان خود برخی از دیدگاه های مطرح در فلسفه تربیت را با اشاره به مبانی فلسفی آن توصیف نماید و دلالت های این دیدگاه را در عرصه عمل تربیتی تبیین کند ولی قادر به تحلیل و بررسی مقایسه ای آن با دیدگاه اسلامی نیست	می تواند پس از توصیف و تبیین یک دیدگاه مشخص در حوزه فلسفه تربیت، نسبت به تحلیل و مقایسه عناصر و مولفه های آن با عناصر و مولفه های اصلی فلسفه تربیت در ج.ا.ا. بپردازد و نکات مشترک و تمایز پیمدهای آنها را در مقام عمل تربیتی تشخیص دهد، لیکن قادر به نقد و ارزیابی مبنایی و مستدل آن دیدگاه نیست	می تواند علاوه بر توصیف و تبیین برخی از دیدگاه های رایج در فلسفه تربیت و تحلیل و مقایسه عناصر و مبانی آن با فلسفه تربیتی معیار در جامعه اسلامی، نسبت به نقد و ارزیابی منصفانه و مستدل این دیدگاه تربیتی و شناسایی نقاط قوت و ضعف آن -براساس مضامین فلسفه تربیت در ج.ا.ا.- اقدام نماید.

تبیین، مقایسه، تحلیل، نقد و ارزیابی سیاست ها، برنامه ها و اقدامات تربیتی رایج در جامعه ایران و طراحی و آرایه پیشنهاد های عملی مناسب برای اصلاح و یا تغییر آنها (با تکیه بر مضامین فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران)	توانایی تبیین وریشه یابی نظری و فلسفی اهم سیاستها و برنامه های تربیتی مصوب و تدابیر و اقدامات تربیتی متداول در جامعه را دارد ولی قادر نیست مبانی و پیامدهای تربیتی آنها را -با توجه به مضامین فلسفه تربیت در ج.ا.ا- مورد تحلیل و نقد عالمانه و منصفانه قرار دهد	می تواند نسبت به تحلیل و نقد مبنایی سیاستها ، برنامه ها و اقدامات تربیتی رایج در جامعه-با تکیه بر مضامین فلسفه تربیت در ج.ا.ا-پیردازد و نسبت آنها را با دلالت های این چارچوب نظری در عرصه عمل مشخص کند ولی به لحاظ ایجابی قادر به عرضه پیشنهاد های جایگزین و یا اصلاحی برای این موضوعات بر این اساس نیست	می تواند پس از تحلیل و نقد و ارزیابی مبنایی و مستدل سیاستها ، طرح ها ، تدابیر و اقدامات تربیتی رایج در جامعه، پیشنهاد های عملی مناسبی را برای اصلاح و یا تحول اساسی در آنها بر اساس مضامین فلسفه تربیت در ج.ا.ا و دلالت های آن طراحی و عرضه نماید.
پردازش تدریجی فلسفه تربیتی شخصی خود به عنوان یک معلم فکور مسلمان برای هدایت مستمر اعمال و موقعیت تربیتی خود و دیگران (در چارچوب فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران و با التزام به مضامین اصلی آن)	با اینکه به مضمون فلسفه تربیتی مقبول در جامعه اسلامی باور دارد ولی نمی تواند) به مثابه یک معلم فکور) متناسب با تجارب و موقعیت خاص خویش فلسفه تربیتی شخصی و متمایز خویش را در این چارچوب کلی ساخته و پرداخته کند.	توانایی پردازش تدریجی فلسفه تربیتی شخصی خود را با تامل در تجارب و دیدگاه تربیتی خود و دیگران - در چارچوب فلسفه تربیت در ج.ا.ا- به دست آورده است ولی قادر به استفاده از این فلسفه تربیتی شخصی در مقام درک و بهبود مداوم موقعیت تربیتی خود و دیگران نیست.	افزون بر اینکه قادر است فلسفه تربیتی شخصی خود را ضمن التزام به مضامین اصلی فلسفه تربیت در ج.ا.ا در طول زندگی حرفه ای ساخته و پرداخته کند می تواند از این چارچوب شخصی برای هدایت و بهبود مداوم عمل تربیتی خود و دیگران در موقعیت های تربیتی نوپدید و غیرقابل پیش بینی به خوبی استفاده کند و آن را نیز در پرتو تامل مداوم در این تجارب تربیتی، بتدریج تکامل بخشد

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

بخش اول: آشنایی با فلسفه تربیت و تاریخچه و جایگاه آن (چهار جلسه)

فصل اول: تعریف فلسفه تربیت، قلمرو مباحث ، پیشینه و ضرورت مطالعه آن

فصل دوم: آشنایی با برخی از دیدگاه های کلاسیک و معاصر در فلسفه تربیت و بررسی آنها

فصل سوم: رویکرد اسلامی به فلسفه تربیت و اهم مشخصات آن

فعالیت یادگیری:

- مطالعه و جمع آوری مطالب در باره موضوعات مورد بحث قبل از کلاس و ارائه آن به کلاس و استاد

- مشارکت در بحث کلاسی

فعالیت عملکردی:

- تعریف فلسفه تربیت و تبیین قلمرو مباحث آن

- تبیین و تشریح اهمیت و ضرورت آشنایی با فلسفه تربیت بخصوص برای معلمان و مربیان

-توصیف اجمالی برخی از دیدگاه های کلاسیک و رایج در فلسفه تربیت و بیان اهم نقاط قوت و ضعف آنها
-تبیین مختصر رویکرد اسلامی به فلسفه تربیت و بیان وجوه تمایز محتوایی آن از رویکردهای غربی

بخش دوم: معرفی فلسفه تربیتی جامعه اسلامی ایران (فلسفه تربیت در ج.ا.) و خصوصیات و جایگاه آن (دو جلسه)
فصل پنجم: تبیین انواع فلسفه تربیت (تاریخی، نظری، شخصی و اجتماعی) و نقش متفاوت فلسفه تربیتی اجتماع
فصل ششم: تدوین فلسفه تربیتی اجتماع متناسب با رویکرد اسلامی برای جامعه اسلامی معاصر ایران و نقش آن
بخش سوم: توصیف و تبیین مضامین فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران (شش تا هشت جلسه)
فصل هفتم: مرور بر اهم مبانی اساسی تربیت و باهم نگری آنها

- مبانی هستی شناختی
- مبانی انسان شناختی
- مبانی معرفت شناختی
- مبانی ارزش شناختی
- مبانی دین شناختی
- باهم نگری مبانی اساسی تربیت

فصل هشتم: تبیین اهم مفاهیم کلیدی تربیت
-مفاهیم کلیدی دسته اول: حیات طیبه، نظام معیار اسلامی، هویت، جامعه صالح،
- مفاهیم کلیدی دسته دوم: فرآیند تعاملی، زمینه سازی، مربی، متربی، هدایت، کسب شایستگی
فعالیت یادگیری:

- مطالعه متون خواندنی و پاسخ به پرسش های طرح شده مشارکت در بحث های کلاسی

فصل نهم: تبیین چرایی تربیت و مولفه های آن

-بیان تعریف برگزیده تربیت

-تبیین خصوصیات تعریف برگزیده و قلمرو آن

فعالیت یادگیری:

- مطالعه متون خواندنی و پاسخ به پرسش های طرح شده و مشارکت در بحث های کلاسی
- بحث در باره تناسب تعریف و ویژگی های تربیت با مبانی اساسی تربیت

فعالیت عملکردی:

- مقایسه تعریف برگزیده تربیت با تعاریف دیگر تربیت (اعم از تعریف سایر مکاتب و یا دیگر متفکران مسلمان)
- نقد و ارزیابی برنامه ها و تجارب تربیتی خود یا دیگران از منظر ویژگی های تربیت.

فصل دهم: تبیین چرایی تربیت

-بیان ضرورت تربیت و جایگاه آن (در مقایسه با دیگر فعالیت های اجتماعی)

-تبیین غایت و نتیجه تربیت (نتایج مشترک و اختصاصی)

- تبیین اهداف تربیت (شایستگی های مشترک و اختصاصی)

فعالیت های یادگیری:

- مطالعه متون خواندنی و پاسخ به پرسش های طرح شده و مشارکت در بحث های کلاسی
- بحث و مقایسه اهداف تبیین شده با اهداف سایر دیدگاه های تربیتی
- بحث و بررسی چگونگی ارتباط اهداف تبیین شده با مبانی اساسی تربیت

فعالیت های عملکردی:

- تحلیل یک موقعیت تربیتی (برنامه ها و طررهای تربیتی) و بررسی آن از منظر اهداف تربیت

فصل یازدهم: تبیین چگونگی تربیت

-تبیین انواع تربیت (رسمی/غیررسمی، عمومی /تخصصی، الزامی /اختیاری و ساحت های شش گانه)

- بیان اصول عام حاکم بر جریان تربیت
- بیان عوامل و نهادهای سهمیه و موثر در فرآیند تربیت
- تبیین ارکان تربیت

فعالیت های یادگیری:

- مطالعه متون خواندنی و پاسخ به پرسش های طرح شده مشارکت در بحث های کلاسی
 - شناسایی و بررسی دلالت های فلسفه تربیت در ج.ا.ا برای بهبود جریان تربیت (در گستره انواع تربیت)
- فعالیت های عملکردی:

- مشاهده یک مدرسه و نقد مناسبات و برنامه های آن از منظر اصول عام تربیت
 - تحلیل نقش عوامل و نهادهای موثر در عملکرد یکی از انواع تربیت غیر رسمی
 - بررسی چند طرح و برنامه اجرایی در نظام تربیت رسمی و عمومی و نقد آنها از منظر اصول عام تربیت
- بخش چهارم: التزام به فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران؛ چرا و چگونه؟ (دو تا سه جلسه)

فصل دوازدهم: تدوین فلسفه تربیتی شخصی معلم فکور؛

- معلم فکور و ضرورت داشتن فلسفه تربیتی شخصی
- ارتباط فلسفه تربیتی شخصی معلم فکور با فلسفه تربیتی مدرسه
- نسبت فلسفه تربیتی شخصی معلم با فلسفه تربیتی اجتماع
- نسبت فلسفه تربیتی شخصی معلم فکور با تجارب و موقعیت تربیتی خود او

فصل سیزدهم: ساماندهی و هدایت انواع تربیت براساس مفاد فلسفه تربیت در ج.ا.ا

- تعریف وظایف و مأموریت انواع نهادهای تربیتی جامعه اسلامی ایران براساس مفاد فلسفه تربیت در ج.ا.ا
- تنظیم سیاست ها و برنامه های تربیتی در همه انواع تربیت براساس دلالت های فلسفه تربیت در ج.ا.ا
- ایجاد هماهنگی میان همه نهادها و عوامل سهیم و موثر در جریان تربیت (بخصوص ارکان تربیت) براساس مفاد فلسفه تربیت در ج.ا.ا

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

ارائه محتوای مباحث به روش توضیحی همراه با بهره گیری روش پرسش و پاسخ استفاده از روش بحث گروهی

پیش مطالعه و تحقیق فردی برای حضور فعال تر در مباحث کلاسی و ارائه گزارش پیش مطالعه به کلاس و استاد به صورت مکتوب انجام فعالیت های یادگیری مربوط به هر بحث به روش فردی یا گروهی در کلاس یا خارج از کلاس و ارائه به استاد به روش مکتوب

۴. منابع آموزشی

- کتب درسی فلسفه تعلیم و تربیت (نلر، شریعتمداری، شعاری نژاد، ابراهیم زاده، اوزمن، بهشتی، پاک سرشت، باقری، و....) و مقالات مربوط به نقش فلسفه تربیت در بهبود سیاست و عمل تربیتی
- کتب فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی (باقری، مصباح، اعرافی، الکیلانی، علم الهدی و....)
- بنیان نظری تحول بنیادین (بخش اول و مقالات مربوط به آن)

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری به میزان ۱۲ نمره

ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده و مشارکت در فعالیت ها ۴ نمره

ارزیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۴ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامد های یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران»

۲. معرفی درس و منطق آن

عمل اصیل تربیتی عملی فکورانه و اندیشه ورزانه است عملی است که که مبتنی بر درک و فهم موقعیت است. در واقع یکی از لوازم اصلی تحقق یک عمل اصیل تربیتی داشتن توانایی تحلیل درست از شرایط و بستر موجود و مواجهه انتقادی با آن و تلاش برای اصلاح و بهبود موقعیت است. موقعیتی که عمل فکورانه معلم در آن بروز و ظهور می یابد، نهادهای است که نوع خاصی از تربیت را که همان تربیت رسمی و عمومی (قانون مند، سازماندهی شده، همگانی) را تمهید و ارائه می دهد.

این سخن بدان معنی است که همل تربیتی معلم بر روی چنین بستری تحقق می یابد از این رو معلم بیش از موضوع دیگری لازم است با کسب شناخت ابعاد و مولفه های مختلف فلسفه تربیت رسمی و عمومی قادر به تحلیل و ارزیابی و اصلاح عمل فردی و برنامه ها و طرحها باشد

نام درس: فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران			
مشخصات درس نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ واحد زمان درس: ۳۲ ساعت شایستگی اساسی: <i>Pck& ۱-۲ & ۱-۱ Ck</i> <i>۴-۱ Gk & ۳-۱</i>			
اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: موقعیت های تربیتی (عمل فردی و طرحها و برنامه ها و فعالیت های سازمانهای تربیتی) را از منظر چپستی و چرایی و چگونگی فلسفه عمومی و تربیت رسمی و عمومی و اسناد تبیین و مقایسه می کند. موقعیت های تربیتی (عمل فردی و طرحها و برنامه ها و فعالیت های سازمانهای تربیتی) را از منظر چپستی و چرایی و چگونگی فلسفه عمومی و تربیت رسمی و عمومی و اسناد ارزیابی و نقد می کند.			
ملاکها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳
ارزیابی موقعیتهای تربیتی بر اساس چپستی و چرایی و چگونگی فلسفه تربیت رسمی	قادر نیست موقعیتهای مختلف تربیتی (عمل فردی و طرحها و برنامه ها و فعالیت های سازمانهای تربیتی) را از منظر چپستی و چرایی و چگونگی فلسفه عمومی و تربیت رسمی و عمومی و اسناد تبیین (دلیل آوری) کند.	با بررسی موقعیتهای تربیتی مختلف تربیتی (عمل فردی و طرحها و برنامه ها و فعالیت های سازمانهای تربیتی) آنها را از منظر چپستی و چرایی و چگونگی فلسفه عمومی و تربیت رسمی و عمومی و اسناد تبیین (دلیل آوری) کند.	با بررسی موقعیتهای تربیتی مختلف تربیتی (عمل فردی و طرحها و برنامه ها و فعالیت های سازمانهای تربیتی) آنها را از منظر تناسب با چپستی و چگونگی فلسفه عمومی و تربیت رسمی و عمومی و اسناد مقایسه کند.
ارزیابی ارزشها و اصول تربیت مبتنی بر چپستی، چرایی و چگونگی فلسفی تربیت رسمی	ارزشها و اصول تربیت مبتنی بر چپستی فلسفه تربیت رسمی و عمومی عناصر و مولفه های موقعیت های تربیتی (عمل فردی و طرحها و برنامه ها و فعالیت های سازمانهای تربیتی) را صرفا شناسایی می کند.	برای ضعف ها و قوت های (ارزشها و اصول تربیتی مبتنی بر چپستی فلسفه تربیت رسمی و عمومی) در عناصر و مولفه های موقعیت های تربیتی (عمل فردی و طرحها و برنامه ها و فعالیت های سازمانهای تربیتی) شناسایی شده (توجیهات مناسبی ارائه می دهد.	دلایل و عوامل موثر در ایجاد ضعف و قوت در عناصر و مولفه های موقعیت های تربیتی (عمل فردی و طرحها و برنامه ها و فعالیت های سازمانهای تربیتی) را بیان می کند و پیشنهادهای مناسب برای بهبود آن ارائه می دهد.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

• بخش اول: مفهوم پردازی تربیت رسمی و عمومی

- تبیین تربیت رسمی و عمومی
- ضرورت و امکان تربیت رسمی و عمومی
- تاریخچه تربیت رسمی و عمومی

فعالیت یادگیری:

- مطالعه و جمع‌آوری مطالب در باره موضوعات مورد بحث قبل از کلاس و ارائه آن به کلاس و استاد
- مشارکت در بحث کلاسی

فعالیت عملکردی:

- تهیه تاریخچه مختصری از تربیت رسمی و عمومی در ایران و جهان

بخش دوم: مبانی تربیت رسمی و عمومی در نظام جمهوری اسلامی ایران

- مبانی سیاسی
- مبانی حقوقی
- مبانی جامعه‌شناختی
- مبانی روان‌شناختی

فعالیت یادگیری:

- مطالعه متون خواندنی و پاسخ به پرسش‌های طرح شده مشارکت در بحث‌های کلاسی

فعالیت عملکردی:

- نقد مبانی از منظر کفایت آنها و یا سازگاری درونی

فصل سوم: چیستی تربیت رسمی و عمومی در نظام جمهوری اسلامی ایران

- نقد الگوهای رایج تربیت رسمی و عمومی
- ویژگی‌های تربیت رسمی و عمومی متناسب با کشور جمهوری اسلامی ایران
- تعریف تربیت رسمی و عمومی

فعالیت یادگیری:

- مطالعه متون خواندنی و پاسخ به پرسش‌های طرح شده مشارکت در بحث‌های کلاسی
- بحث در باره تناسب ویژگی‌های تربیت رسمی و عمومی با مبانی و فلسفه تربیت

فعالیت عملکردی:

- مقایسه ویژگی‌ها تربیت رسمی و عمومی با الگوهای دیگر
- نقد و ارزیابی برنامه‌ها و فعالیت‌های موجود از منظر ویژگی‌های تربیت رسمی و عمومی .

• چرایی تربیت رسمی و عمومی

- هدف تربیت رسمی و عمومی

فعالیت‌های یادگیری:

- مطالعه متون خواندنی و پاسخ به پرسش‌های طرح شده مشارکت در بحث‌های کلاسی
- بحث و مقایسه هدف تبیین شده با اهداف دیدگاه‌های مختلف
- بحث و بررسی ارتباط هدف تبیین شده با مبانی فلسفه تربیت رسمی و عمومی

فعالیت‌های عملکردی:

- تحلیل یک موفقیت تربیتی (برنامه‌ها و طرح‌های) و بررسی آن از منظر هدف تربیت رسمی و عمومی

• چگونگی تربیت رسمی و عمومی

- اصول حاکم بر جریان تربیت رسمی و عمومی
- ویژگی‌های مدرسه مطلوب
- ارکان تربیت رسمی و عمومی

- چرخش های اساسی در تربیت رسمی و عمومی

فعالیت های یادگیری:

- مطالعه متون خواندنی و پاسخ به پرسش های طرح شده مشارکت در بحث های کلاسی
- بررسی نتایج اصول و ویژگی های تربیت رسمی و عمومی در عمل فردی معلم و برنامه ها و طرح ها و مناسبات حاکم بر مدرسه
- بررسی نتایج چرخش های اساسی در عمل فردی و عمل نظام تربیت رسمی و عمومی

فعالیت های عملکردی:

- مشاهده یک مدرسه و نقد مناسبات و برنامه های آن از منظر اصول و ویژگیهای مدرسه
- بررسی چند طرح و برنامه اجرایی در نظام تربیت رسمی و عمومی و نقد آن از منظر اصول تربیت رسمی و عمومی

• مشخصات و ویژگی های نظام تربیت رسمی و عمومی

- تعریف و قلمرو نظام تربیت رسمی و عمومی
- رهیافت نظام تربیت رسمی و عمومی
- رویکردهای اساسی نظام تربیت رسمی و عمومی
- روابط نظام تربیت رسمی و عمومی با ارکان و نهادهای دیگر
- ساختار نظام تربیت رسمی و عمومی
- مولفه ها نظام تربیت رسمی و عمومی
- زیر نظام های نظام تربیت رسمی و عمومی

فعالیت های یادگیری:

- مطالعه متون خواندنی و پاسخ به پرسش های طرح شده مشارکت در بحث های کلاسی

فعالیت های عملکردی:

- بررسی و نقد عملکرد یکی از مولفه های نظام تربیت رسمی و عمومی از منظر اصول تربیت رسمی و عمومی
- بررسی و نقد عملکرد یکی از زیر نظام های تربیت رسمی و عمومی از منظر اصول تربیت رسمی و عمومی
- بررسی و ارزیابی میزان روابط موجود نظام تربیت رسمی و عمومی با ارکان دیگر
- ارزیابی تناسب رهیافت ها و رویکردهای نظام تربیت رسمی و عمومی با مبانی و فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران

• اسناد راهبردی نظام تربیت رسمی و عمومی

- سند تحول بنیادین در آموزش و پرورش
- سند برنامه درسی ملی

فعالیت های یادگیری:

- مطالعه متون خواندنی و پاسخ به پرسش های طرح شده مشارکت در بحث های کلاسی

فعالیت های عملکردی:

- بررسی و نقد یکی از اسناد از منظر ارتباط با مبانی و فلسفه تربیت رسمی و عمومی
- بررسی و ارزیابی میزان تناسب و هماهنگی بین اسناد

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

ارائه محتوای مباحث به روش توضیحی همراه با بهره گیری روش پرسش و پاسخ

استفاده از روش بحث گروهی

پیش مطالعه و تحقیق فردی برای حضور فعال تر در مباحث کلاسی و ارائه گزارش پیش مطالعه به کلاس و استاد به صورت مکتوب
انجام فعالیت های یادگیری مربوط به هر بحث به روش فردی یا گروهی در کلاس یا خارج از کلاس و ارائه به استاد به روش مکتوب

۴. منابع آموزشی

مبانی نظری سند تحول بنیادین

سند تحول بنیادین

سند برنامه درسی ملی

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری به میزان ۸ نمره

ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده و مشارکت در فعالیت ها ۵ نمره

ارزیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۵ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامد های یادگیری تعیین شده است.

متعاقبا اعلام می‌شود.

سرفصل درس «روانشناسی تربیتی»

متعاقبا ارائه می شود.

سرفصل درس «جامعه شناسی تربیتی»

۱. معرفی درس و منطق آن

تعلیم و تربیت امری اجتماعی است. تعلیم و تربیت با متن و زمینه جامعه در هم تنیده است و نمی توان جدا از مقوله اجتماعی بودن، به مطالعه در مسائل تعلیم و تربیت پرداخت. به بیان دیگر، شناخت واقعی مسائل تعلیم و تربیت مستلزم تجزیه و تحلیل مسائل اجتماعی و فرهنگی محیط اجتماعی است. بنابراین درک دانشجویان نسبت به جامعه شناسی تربیت، این امکان را پدید می آورد تا با چشم انداز جامعه شناختی، نگاهی واقع بینانه به تعلیم و تربیت داشته باشد و درس جامعه شناسی آموزش و پرورش، زمینه ای مناسب برای انتخاب آگاهانه راه حلهای تربیتی با توجه به مسائل عام جامعه و یا خاص منطقه خدمت دانشجویان فراهم می کند.

نام درس: جامعه شناسی تربیتی				مشخصات درس
اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: - با مطالعه رویکردهای کلان و نظری جامعه شناختی تربیت (آموزش و پرورش) تحولات این رشته را بررسی کرده و ارتباط این رویکردها را با مسائل کنونی تعلیم و تربیت گزارش دهد. - با رویکرد تعاملی و نگاهی خردنگر و با استفاده از روشهای تحقیق در جامعه شناختی تربیت، سازمان مدرسه، کلاس درس و روابط در مدرسه را شناسایی کند و شیوه مناسبی برای مطالعه و بررسی این روابط پیشنهاد دهد.				نوع درس: نظری
				تعداد واحد: ۲
				زمان درس: ۳۲ ساعت
				شایستگی اساسی: ۱- ۲ و ۳-۲ PK
ملاکها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳	
نظریه های جامعه شناختی تربیت	نظریه های جامعه شناختی تربیت را به طور سطحی می شناسد و نمی تواند ویژگیهای اصلی نظریه ها و کاربردهای عملی آنها را تشخیص دهد.	نظریه ها را با توجه به ویژگیهای اساسی آنها در تعلیم و تربیت می شناسد، کاربردهای عملی نظریه ها را در حل مسائل جهانی آموزش و پرورش بیان می کند، اما قادر نیست از نظریه ها در حل مسائل خاص منطقه خود بهره گیرد.	علاوه بر درک عمیق نظریه های مختلف جامعه شناختی تربیت، قادر به تفسیر روابط عام و کلی با توجه به نظریه هاست و می تواند علت پدیدایی مسائل را با توجه به نظریه ای تبیین کند.	
رویکرد تعاملی به جامعه شناسی تربیت	تکنیکهای مشاهده (گروههای کوچک) را فرا گرفته است، قادر به ارائه گزارش پدیده های مختلف است، اما نمی تواند روابط بین پدیده ها و افراد را شناسایی کند.	علاوه بر ارائه گزارش های مبنی بر مشاهده و مصاحبه، روابط بین پدیده ها و افراد را می تواند شناسایی و تبیین کند.	علاوه بر بهره گیری از ابزار تحقیق و شناسایی و تحلیل روابط بین پدیده ها و افراد، می تواند به تبیین و پیش بینی وقایع آموزشی با توجه به نظریه ها بپردازد.	
طراحی برنامه حل مسئله تربیتی (با تاکید بر جامعه شناسی)	قادر به شناسایی یک مسئله تربیتی است، برای حل مسئله یک طرح پیشنهادی نیز ارائه می دهد، ولی طرح پیشنهادی او فاقد توجه به رویکردهای جامعه شناختی است.	قادر به شناسایی یک مسئله تربیتی، و ارائه راه حل با توجه به رویکردهای جامعه شناختی است اما نسبت به پیچیدگی و شبکه ای بودن مسائل بی توجه است.	می تواند برنامه حل مسئله تربیتی را با توجه به رویکردهای جامعه شناختی به طور سیستمی و شبکه ای طراحی و ارزیابی کند.	

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: کلیات جامعه شناسی تعلیم و تربیت (یک جلسه)

جامعه شناسی تربیتی و جامعه شناسی تعلیم و تربیت

خاستگاه و تکامل جامعه شناختی تربیت

قلمرو جامعه شناختی تربیت

تکالیف یادگیری: مطالعه و مرور یکی از کتابهای جامعه شناسی تربیت یا جامعه شناسی آموزش و پرورش و ارائه نقشه مفهومی در رابطه با قلمرو جامعه شناسی تربیت

تکالیف یادگیری: ارائه یک تعریف جامع از جامعه شناسی تربیت توسط دانشجو

منابع: موریش، ایور() درآمدی به جامعه شناسی تعلیم و تربیت، ترجمه غلامعلی سرمد(۱۳۸۷). مرکز نشر دانشگاهی تهران.

علاقه بند، علی(۱۳۸۷). جامعه شناسی آموزش و پرورش. تهران انتشارات روان.

فصل دوم: رویکردهای نظری در جامعه شناختی تربیت (دو جلسه)

نظریه کارکرد گرایی(امیل دورکیم)

نابرابری اجتماعی(کریستوفر جنکز)

پارادایم انتقادی(نظریه آموزش و پرورش و کنش فرهنگی، فریره، ایوان ایلیچ)

نظریه تفسیری (مایکل یانگ)

تکالیف یادگیری: طبقه بندی نظریه های جامعه شناختی تربیت و بیان ویژگیهای اصلی این نظریات در یک جدول

تکالیف یادگیری: انتخاب حداقل یکی از نظریه ها و مطالعه منابع بیشتر برای مطالعه

منابع: شارع پور، محمود(۱۳۹۲). جامعه شناسی آموزش و پرورش. تهران. انتشارات سمت.

علاقه بند، علی(۱۳۸۷). جامعه شناسی آموزش و پرورش. تهران انتشارات روان.

سلی، پ(). جامعه شناسی مدرن، ترجمه حسن پویان.

فصل سوم: روشهای تحقیق در جامعه شناسی تربیت (دو جلسه)

روشهای تحقیق کمی

روشهای تحقیق کیفی(قوم نگاری، مردم نگاری، روان شناسی اجتماعی، کنش متقابل نمادین، تحقیق در گروههای کوچک)

تکالیف یادگیری: مطالعه کتاب کندوکاوها و پنداشته ها، فرامرز رفیع پور

تکالیف یادگیری: مطالعه یک مقاله مربوط به جامعه شناختی تربیت و ارائه گزارش آن به کلاس با تاکید بر روش شناسی تحقیق

تکالیف عملکردی: تحلیل و ارزیابی یک مقاله با توجه به نظریه پشتیبان آن

منابع: رفیع پور، فرامرز(۱۳۹۰). تکنیکهای خاص تحقیق در علوم اجتماعی (جلد دوم کندوکاوها و پنداشته ها). تهران انتشارات شرکت سهامی انتشار.

شارع پور، محمود(۱۳۹۲). جامعه شناسی آموزش و پرورش. تهران. انتشارات سمت.

فصل چهارم: مدرسه و جامعه (یک جلسه)

مدرسه به مثابه جامعه

نگاهی تاریخی به سازمان اجتماعی مدرسه

شناخت سازمان مدرسه و روابط انسانی در آن

مدرسه و نابرابریهای اجتماعی

خانواده و مدرسه

تکالیف یادگیری: تهیه یک چک لیست از مسائل عمده مدرسه از نظر معلمان و دانش آموزان

تکالیف عملکردی: تحلیل مسائل مدرسه با توجه به یکی از نظریه های جامعه شناختی تربیت

منابع: موریش، ایور() درآمدی به جامعه شناسی تعلیم و تربیت، ترجمه غلامعلی سرمد(۱۳۸۷). مرکز نشر دانشگاهی تهران.

شارع پور، محمود(۱۳۹۲). جامعه شناسی آموزش و پرورش. تهران. انتشارات سمت.

فصل پنجم: فرایند های مربوط به مدرسه (یک جلسه)

فرهنگ دانش آموزان و عملکرد تحصیلی

جو مدرسه

انتظار از مدرسه

انگیزه پیشرفت (نظریه اتکینسون، نظریه مک کلند)

انتظارات معلم از دانش آموز

فرهنگ و روابط معلمان

تکالیف یادگیری: مشاهده روابط موجود در یک مدرسه ارائه گزارش درباره آن و تعیین جو مدرسه با استناد به شواهد کافی

منابع: شارع پور، محمود (۱۳۹۲). جامعه شناسی آموزش و پرورش. تهران: انتشارات سمت.

فصل ششم: جامعه شناسی کلاس درس (دو جلسه)

گروه های دانش آموزی

پویایی گروه

دانش آموزان و تغییرات اجتماعی

دانش آموزان و آسیب های اجتماعی

تکالیف یادگیری: مشاهده گروه های دانش آموزی در کلاس درس، زنگ تفریح و زنگ ورزش. یادداشت گفتگوهای غیر

رسمی در بین دانش آموزان و ارائه گزارش آن به کلاس (تکنیک مشاهده بیلز پیشنهاد می شود)

تکالیف عملکردی: مطالعه گزارش های فوق در گروه های دانشجویی و تحلیل پویایی و آسیب های اجتماعی

منابع: موریش، ایورا (درآمدی به جامعه شناسی تعلیم و تربیت، ترجمه غلامعلی سرمد (۱۳۸۷). مرکز نشر دانشگاهی تهران.

شارع پور، محمود (۱۳۹۲). جامعه شناسی آموزش و پرورش. تهران: انتشارات سمت.

فصل هفتم: جامعه شناسی برنامه درسی (یک جلسه)

جامعه شناسی کتاب های درسی

جامعه شناسی فضا

برنامه درسی پنهان

تکلیف یادگیری: مشاهده و ارائه گزارش در رابطه با فضا و کتاب های درسی

تکلیف عملکردی: بررسی و تحلیل همه گزارش های قبل و کاوش و جستجو در برنامه درسی پنهان در مدرسه مورد نظر

منابع: منادی، مرتضی (۱۳۹۲). جامعه شناسی آموزش و پرورش. تهران: انتشارات آوای نور

فصل هشتم: جامعه شناختی تربیت و مسائل تربیتی (سه جلسه)

چگونگی اولویت بندی مسائل تربیتی مدرسه

تکالیف عملکردی: طراحی یک برنامه موثر برای حل یک مسئله تربیتی با توجه به یک نظریه پشتیبان

تکالیف عملکردی: ارزیابی طرح برنامه فوق توسط هم کلاسی ها

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

در این درس، آموزش با توجه به پیوند نظریه با عمل انجام می شود. کاربرد عملی دانش نظری و تحلیل مشاهدات از زاویه

نظریه های جامعه شناسی تربیت توسط دانشجو مورد تأکید قرار می گیرد. بنابراین، علاوه بر مطالعه منظم دانشجویان،

توجه به جنبه های کاربردی این درس مورد توجه است. بهتر است زمینه پرسش و پاسخ و تحلیل گزارش های دانشجویان

و بهره گیری از روش های مشارکتی در آموزش فراهم شود.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی: (به تفکیک هر فصل منابع مشخص شده است).

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی تکوینی: تکالیف یادگیری و تکالیف عملکردی و شرکت در مباحث کلاس ۸ نمره
ارزشیابی پایانی: آزمون کتبی از مباحث انجام شده در کلاس، ۱۲ نمره

سایر نکات

از آنجا که یک فصل به روشهای تحقیق جامعه شناسی تربیت پرداخته شده است و ممکن است با درس روشهای تحقیق رشته های مختلف درسی هم پوشانی داشته باشد، تاکید می شود بر روشهای تحقیق کمی اشاره ای اجمالی شود و بیشتر بر روشهای تحقیق قوم نگاری، کیفی کنش متقابل نمادین و گروههای کوچک تاکید شود.

سرفصل درس «نظریه های یادگیری و آموزش»

۱. معرفی درس و منطق آن

تدریس اثربخش مستلزم درکی فزاینده از یادگیری و شیوه وقوع آن می‌باشد، چنین درکی شامل دانش مربوط به نظریه‌های یادگیری و آموزش و کاربرد هر یک از آنها در فرایند تدریس است که کسب آن می‌تواند معلمان را در کاربرد آگاهانه و مقتضی اصول مربوط به هریک از نظریه‌ها یاری رساند. این درس ضمن هدایت روش‌های تدریس در موقعیت‌های مختلف تربیتی، دانشجومعلمان را با سودمندی و کاربردی بودن روش‌های تدریس به کار گرفته شده نیز آشنا می‌سازد.

نام درس: نظریه‌های یادگیری و آموزش				مشخصات درس
اهداف / پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: ضمن درک انواع نظریه‌های یادگیری و آموزش، شرایط حصول و عدم حصول یادگیری را در موقعیت‌های مختلف تربیتی تحلیل نماید و بر آن اساس راهبردهای تدریس متناسبی بکار برد.				نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ زمان درس: ۳۲ ساعت
				شایستگی اساسی: PK کد ۱-۲ & ۲-۲ ۳-۲ & PCK کد ۳-۴
ملاک‌ها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳	
نظریه‌های یادگیری و آموزش	نظریه‌های یادگیری و آموزش را می‌شناسد و قادر است بدون ارائه تحلیل حاصل از مقایسه دیدگاه‌ها آنها را طبقه‌بندی نماید.	ضمن مقایسه نظریه‌های یادگیری و آموزش به ارائه دلالت‌های هریک از دیدگاه‌ها می‌پردازد اما قادر به کاربرد نظریه‌ها در حل مسائل تربیتی نمی‌باشد.	با درک نقاط ضعف و قوت هر یک از نظریه‌ها در موقعیت‌های مختلف تربیتی، قادر به کاربرد نظریه‌ها در حل مسائل تربیتی می‌باشد.	
روش‌های آموزش	دانشجو قادر است انواع روش‌های آموزش را شناسایی و طبقه‌بندی نماید.	ضمن مقایسه هر یک از روش‌های آموزش قادر به تحلیل شرایط حصول و عدم حصول یادگیری در موقعیت‌های مختلف تربیتی است.	با ارزیابی موقعیت تربیتی قادر به استفاده از راهبردهای تدریس متناسب است.	
حل مسائل تربیتی	مسئله تربیتی را شناسایی می‌کند و برای حل آن طرح پیشنهادی ارائه می‌دهد، اما طرح پیشنهادی او فاقد توجه به نظریات یادگیری و آموزش است.	با در نظر گرفتن اصول هر یک از نظریات یادگیری و آموزش قادر به حل مسئله تربیتی می‌باشد اما نسبت به پیچیدگی و شبکه‌ای بودن مسائل بی‌توجه است.	قادر است برنامه حل مسئله تربیتی را با توجه به راهبردها و اصول هر یک از نظریات یادگیری و آموزش به طور سیستمی و شبکه‌ای طراحی و ارزیابی نماید.	

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

هفته اول: ارائه طرح درس و اعلام نحوه ارزشیابی و معرفی منابع

- بیان ضرورت و جایگاه نظریه در علم

- مکاتب تجربه‌گرا

- مکاتب خرد گرا

- نظریه‌های جدید در یادگیری

فصل دوم: تعریف مفاهیم (نظریه، نظریه علمی، یادگیری، آموزش)

- تعریف یادگیری و ویژگی های آن
- ویژگی های نظریه یادگیری جامع
- مقایسه یادگیری با آموزش
- ارائه چارت مربوط به نظریات یادگیری

تکالیف عملکردی:

از دانشجویان خواسته شود با مراجعه به منابع متعدد تعاریف مختلفی گردآوری و در قالب جدولی ارائه نمایند.

فصل سوم: نظریه های رفتاری یادگیری

تکالیف یادگیری:

نمونه هایی از روش های آموزش رفتارگرایان در کلاس مطرح و درخصوص اصول مربوطه بحث و تبادل نظر شود.

فصل چهارم: نظریه های شناختی یادگیری

تکالیف یادگیری:

نمونه هایی از روش های آموزش شناختی در کلاس مطرح و درخصوص اصول مربوطه بحث و تبادل نظر شود.

فصل پنجم: نظریه های خبرپردازی یادگیری

تکالیف یادگیری:

ارزیابی نقاط ضعف و قوت اصول یادگیری در نظریه خبرپردازی.

فصل ششم: نظریه های سازندگی یادگیری

تکالیف عملکردی:

مشاهده یک موقعیت آموزشی و تربیتی در کلاس درس و تحلیل میزان تأثیر پذیری تصمیمات آموزشی / تربیتی از نظریه های یادگیری و کاربرد های آن.

فصل هفتم: نظریه نورو فیزیولوژیکی

تکالیف عملکردی:

مقالات و پژوهش های منتشر شده در زمینه مطالعات مربوط به مغز و ارتباط آن با آموزش و یادگیری را مطالعه نموده و یافته های خود را در قالب یک مقاله کوتاه ارائه نماید.

فصل هشتم: کاربرد نظریه های یادگیری در آموزش

کاربرد رویکرد رفتاری

کاربرد رویکرد شناختی

کاربرد نظریه سازندگی یادگیری

کاربرد نظریه نورو فیزیولوژیکی

تکالیف عملکردی:

با استفاده از نظریه های مطالعه شده یک موقعیت آموزشی / تربیتی را با استفاده از نظریه های مطالعه شده تحلیل و تصمیمات آموزشی / تربیتی خود را به همراه مستندات پژوهشی یا علمی ارائه نماید.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

با توجه به اینکه درک عمیق دانش نظری مستلزم کاربرد آن در موقعیت های مختلف می باشد، پیشنهاد می شود ضمن ارائه مباحث نظری به شیوه مشارکتی، بر انجام فعالیت های عملی و بکارگیری دانش نظری در موقعیت های واقعی تدریس

تاکید شود. علاوه بر این تدارک فرصت های یادگیری غیر مستقیم و خارج از محیط آموزشی می تواند زمینه رشد راهبردهای فراشناختی دانشجویان را فراهم سازد.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

- اولسون، متیواچ و هرگنهان، بی.آر (۱۳۸۸). مقدمه ای بر نظریه های یادگیری، ترجمه علی اکبر سیف، تهران: دوران.

- سیف، علی اکبر (۱۳۸۷). روانشناسی پرورشی نوین. تهران: انتشارات دوران.

منبع فرعی:

- شعبانی، حسن (۱۳۸۳). مهارت های آموزشی و پرورشی. تهران: سمت. جلد اول و دوم.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

۱-۵ ارزشیابی مستمر (۸ نمره)

- عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده و مشارکت در فعالیت ها **۴ نمره**

- عملکرد دانشجو در مجموعه تکالیف عملکردی **۴ نمره**

۲-۵ ارزشیابی پایانی (۱۲ نمره)

ارزشیابی پایانی درس نظریه های یادگیری و آموزش به صورت آزمون مکتوب در پایان ترم صورت می گیرد.

سرفصل درس «اصول و روش های تدریس»

۱. معرفی درس و منطق آن

تدریس در تمامی نظام‌های آموزش و برنامه درسی، عرصه اصلی اختیارات معلم است؛ و همین اختیارات است که مسئولیت معلم را برای بکارگیری موثر روش‌های تدریس الزامی می‌کند. «تدریس» فعالیتی موقعیتی است که شکل موثر آن بر بنیاد دانش و یافته‌های علمی دنبال می‌شود. چنین دانشی را معلمان آینده برای هرگونه عمل خود نیاز دارند؛ اما عمل معلمی کردن فقط با کسب این دانش ممکن نمی‌شود. آنچه دانشجومعلمان را برای بکارگیری روش‌های تدریس آماده می‌کند، کسب دانش تدریس به همراه قابلیت‌های ساخت دانش تدریسی بر اساس تجربه‌های شخصی است؛ مجموعه تلفیق شده‌ای از دانش و هنر که می‌تواند شایستگی تدریس نامیده شود. اصول و روش‌های تدریس در پی آن است که زمینه‌های لازم و عمومی را برای دانشجومعلمان در سطحی عام فراهم کند تا آنان قادر به ادراک و بکارگیری روش‌های تدریس شوند. در این درس، دانشجومعلمان با مبانی، اصول و مراحل تدریس آشنا می‌شوند و قادر می‌شوند از فنون آن در عمل بهره بگیرند. برای تحقق دستاوردی، ضروری است معلمان با منابع این حوزه علمی، با نمونه‌هایی از تدریس و با برخی از اعمال و فعالیت‌های تدریسی معلمان پیشین در عرصه واقعی آشنا شوند و برای اقدام به آن، تمرین‌هایی داشته باشند. چنین شرایطی می‌تواند به آنان کمک کند تا معلمان آینده در طول دوره آموزشی در معرض تجربیات متنوع و غنی قرار گرفته و قادر به مطالعه، تصمیم‌گیری و ارزیابی نتایج تصمیمات در موقعیت‌های پیچیده آموزشی و تربیتی مبتنی بر یافته‌های علمی و پژوهشی باشند.

نام درس: اصول و روش‌های تدریس				مشخصات درس
اهداف / پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجومعلم قادر خواهد بود: به ارائه تصویری از تدریس مدرسه‌ای اقدام کند که در آن نقش معلم به عنوان کارگزار اصلی آن عرصه به روشنی تشریح و تبیین گردد و چگونگی عمل خود را به عنوان کارگزار یک کلاس درس فرضی، به استناد دانش معتبر مدلل سازد و از برنامه خود دفاع نماید. همچنین، دانشجومعلم در پایان این واحد یادگیری با اصول عام و خاص تدریس آشنایی دارد و برخی روش‌های تدریس را با قابلیت‌های بکارگیری آنها در موقعیت‌های متفاوت می‌شناسد و از منابع معتبر تدریس آگاه است و امکان شناسایی منابع مناسب‌تر را دارد و به پیگیری دستاوردهای علمی جدید حوزه تدریس، متعهد است.				نوع درس: نظری و عملی تعداد واحد: ۱+۱ زمان درس: ۳۲+۱۶ ساعت پیشنهاد: روانشناسی تربیتی نحوه آموزش: انفرادی
ملاک‌ها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳	شایستگی اساسی: PK کد ۲-۲ & ۳-۲ PCK کد ۳-۳ & ۴-۳
- فهم اصول و روش‌های تدریس	توانسته است به بیان تعاریفی از تدریس و اصول و روش‌های آن اقدام کند.	به تبیین تدریس مدرسه‌ای بر اساس متغیرهای مختلف متمایزکننده آن مبتنی بر منابع علمی اقدام می‌کند و تشریحی به زبان خاص خود ارائه می‌نماید.	به شناسایی اصول و روش‌های تدریس در موقعیت‌های مختلف مدرسه‌ای اقدام می‌کند و تبیینی مدلل از بکارگیری هر یک از اصول و روش‌های تدریس توسط معلم در موقعیت خاص ارائه می‌نماید.	
ایفای نقش معلمی در تدریس مدرسه‌ای	توانسته است به شرح آنچه در منابع و مباحث درس در ارتباط با موضوع آمده است، اقدام کند.	به زوایایی از نقش‌های معلمان توجه می‌دهد و به آن عمل می‌کند که در منابع درس بر آنها تاکید نشده است ولی در منابع این حوزه موجود است.	توانسته است خود را در نقش معلم متصور شود و بر آن اساس به تصمیم‌گیری در موقعیت‌های واقعی یا فرضی اقدام و به عنوان معلم ایفای نقش حرفه‌ای کند.	
انجام تکالیف	پاسخ‌هایی ارائه کرده که حاصل جستجوی در منابع در دسترس و بازخوانی محدود تجربه شخصی است.	در پاسخ‌های ارائه شده قواعد کلی پاسخگویی پژوهشی رعایت شده و سطحی عمیق از بازخوانی تجربه دیده می‌-	پاسخ‌های ارائه شده دارای بنیاد پژوهشی دقیقی است و ضمن بکارگیری زبان مناسب ارائه، از سازماندهی و حتی محتوای بدیع	

		شود که قابل پذیرش است.	برخوردار است.
--	--	------------------------	---------------

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

محتوای مورد استفاده این درس در چارچوب زمان شانزده جلسه‌ای آن به شرح ذیل سازمان یافته است:

نوبت	موضوع اصلی	مباحث فرعی
اول	طرح ضرورت و جایگاه موضوع و ایجاد انگیزه جهت پیگیری درس و ارزشیابی تشخیصی و اعلام برنامه درس	شناسایی انتظارات دانشجویان، سنجش نوع نگرش و سطح دانش مربوط، معرفی برنامه و سرفصل درس، تشریح منطق درس و کاربردهای آن برای معلمان، معرفی تکالیف عملکردی و چگونگی ارزیابی از عملکرد دانشجویان بر اساس پیامدها و سطوح عملکرد. تکلیف ۱: هر دانشجو یکی از تجربیات تدریس معلمان مدرسه‌ای خود را یادآوری و آن را روایت و مقبول یا نامقبول بودن آن را مدلل تشریح کند.
دوم	ارائه نمونه‌ها و یادآوری تجربه‌ها	ارائه نمونه‌هایی از تدریس معلمان به صورت فیلم و بحث و بررسی درباره تجربیات دانشجویان به گونه‌ای که نشان داده شود اصول و روش‌های متعددی در تدریس مطرح است.
سوم	تشریح چپستی تدریس	مفهوم‌شناسی و شرح گستره موضوعی تدریس (به عنوان یک علم)، تشریح اصول و انواع روش‌های تدریس و معرفی وضعیت ایران از حیث تدریس (با استناد تجربه‌های گزارش شده دانشجویان معلمان) و تشریح وضعیت تدریس در چند کشور جهان.
چهارم	تبیین نقش معلم در تدریس مدرسه‌ای	تبیین نقش‌های تدریسی معلمان و ضرورت‌های آن بر اساس واقعیات عمل مدرسه‌ای و با تشریح وضعیت ایران. عملی: در این ارتباط، نمایش یک فیلم تدریسی ضرورت دارد. تکلیف ۲: چرا معلمان نیاز دارند از اصول و روش‌های تدریس آگاه باشند و چگونه می‌توانند چنین کنند؟
پنجم	مراحل تدریس مدرسه‌ای: قسمت اول	تشریح مراحل تدریس به عنوان عمل واقعی معلم در کلاس درس مشتمل بر مخاطب-شناسی و منطق‌یابی برای یک مبحث علمی، تعیین اهداف درس، انتخاب محتوا و فرصت-های یادگیری، سازمان‌دهی محتوا و فرصت‌های یادگیری. عملی: نقد و بررسی منطق مراحل ذکر شده.
ششم	مراحل تدریس مدرسه‌ای: قسمت دوم	انتخاب روش تدریس محتوا و ارائه فرصت‌های یادگیری، تصمیم‌گیری در باره زمان درس، تنظیم مکان (فضا و روابط) درس و چگونگی ارزشیابی یادگیری مخاطبان. عملی: نقد و بررسی مراحل ذکر شده.
هفتم	برنامه‌ریزی تدریس: طرح درس سالیانه	اجزای طرح درس سالیانه و اصول تهیه آن، تدوین طرح درس سالیانه در کلاس و نقد و بررسی نمونه‌های ارائه شده در کلاس. عملی: دانشجویان در گروه‌های کوچک به تدوین طرح درس سالیانه اقدام می‌کنند. تکلیف ۳: هر یک از دانشجویان معلمان یک طرح درس سالیانه برای موضوع مورد نظر خود تهیه و با مدرس درس ارائه کند.
هشتم	برنامه‌ریزی تدریس: طرح درس روزانه	اجزای طرح درس روزانه و اصول تهیه آن، تدوین طرح درس روزانه در کلاس و نقد و بررسی نمونه‌های ارائه شده در کلاس. عملی: دانشجویان در گروه‌های کوچک به تولید طرح درس روزانه اقدام می‌کنند. تکلیف ۴: هر یک از دانشجویان معلمان یک طرح درس سالیانه برای موضوع مورد نظر خود تهیه و با مدرس درس ارائه کند.
نهم	مدیریت کلاس درس	الگوها و روش‌های کلاس‌داری، فرهنگ کلاس درس، مقررات کلاس درس، جو کلاس درس و رفتار در کلاس درس. عملی: دانشجویان در گروه‌های کوچک به بررسی روش‌های مدیریت کلاس‌هایی می‌

		پردازند که به طور فرضی یا واقعی توسط مدرس معرفی شده است.
دهم	روش های تدریس	انواع روش های تدریس و طبقه بندی آنها به دو طبقه: روش های تدریس معلم محور و روش های تدریس شاگرد محور و معرفی مشروح هر یک برای بکارگیری. تکلیف ۵: طبقه بندی های دیگر به چه شکلی روش های تدریس را طبقه بندی کرده اند؟
یازدهم	روش های تدریس معلم محور	یادآوری کوتاه منطق، اصول و مراحل بکارگیری روش های تدریس معلم محور در کلاس درس. عملی: دانشجویان در گروه های کوچک به طراحی تدریس بر اساس این روش اقدام و به تدریس می پردازند.
دوازدهم	روش های تدریس شاگرد محور	یادآوری کوتاه منطق، اصول و مراحل بکارگیری روش های تدریس شاگرد محور در کلاس درس. عملی: دانشجویان در گروه های کوچک به طراحی تدریس بر اساس این روش اقدام و به تدریس می پردازند.
سیزدهم	توضیح دادن در کلاس درس	روش های توضیح دادن، قابلیت روش های توضیح در ارتباط با موضوعات درسی، اثربخش ساختن توضیحات در هر یک از روش های تدریس. عملی: گفتگوی دانشجویان در باره روش های موثر توضیح در موقعیت های تجربی یا فرضی.
چهاردهم	پرسش کردن معلم در کلاس	انواع پرسش ها و چگونگی بهره گیری از آن در هر یک از روش های تدریس عملی: گفتگوی دانشجویان در باره روش های موثر پرسش کردن در موقعیت های تجربی یا فرضی.
پانزدهم	مواجهه معلم با پرسش های کلاسی شاگردان	انواع پرسش های شاگردان، انگیزه های پرسش کردن شاگردان، چگونگی مواجهه با پرسش های شاگردان در هر یک از انواع روش های تدریس عملی: گفتگوی دانشجویان در باره روش های موثر پاسخگویی به پرسش ها در موقعیت های تجربی یا فرضی.
شانزدهم	سنجش یادگیری شاگردان	روش های آزمون و سنجش پیشرفت تحصیلی در کلاس درس، انواع آزمون ها و مزایا و معایب آنها برای بکارگیری در کلاس درس، اهداف سنجش در کلاس درس، روش های اعلام نتایج به شاگردان در کلاس درس در هر یک از روش های تدریس. عملی: گفتگوی دانشجویان در باره روش های موثر سنجش یادگیری در موقعیت های تجربی یا فرضی.

۳. راهبردهای آموزش و یادگیری

در این درس، آموزش های کلاس درس با مشارکت همه جانبه آموزشگر - دانشجو انجام می شود. دانشجوی این درس موظف است بر اساس برنامه اعلام شده به مطالعه منابع نیز پردازند و در مباحث شرکت نمایند. همچنین، دانشجویان حق دارند به طرح پرسش پردازند و برای ارائه دیدگاه ها یا نتایج حاصل از مطالعات خود با درخواست تعیین وقت قبلی، تا ۱۵ دقیقه در کلاس درس به ارائه نظر پردازند. در همه جلسات درس، یک مبحث به صورت نظری ارائه می گردد و به صورت عملی مورد تمرین قرار می گیرد. درعین حال، در جلسات درس ممکن است پرسش هایی مطرح شود که به تشخیص آموزشگر یا به درخواست دانشجویان، پاسخگویی به برخی از آنها می تواند به صورت شفاهی در جلسه بعد یا به صورت کتبی تا پایان نیمسال انجام و ارائه شود. این قبیل پرسش ها می تواند برای همه یا برخی از دانشجویان جایگزین تکالیف درس گردد؛ مشروط به آنکه تعداد آنها از ۵۰ درصد تجاوز نکند.

۴. منابع آموزشی

- در این درس استفاده از منبع مکتوب الزامی است. استفاده از منابع مکتوب منتشر نشده پس از داوری و تایید شورای گروه آموزشی برای مدت مقرر در همان رشته بلامانع است.
- منابعی که تا پایان سال ۱۳۹۸ برای استفاده در این درس پیشنهاد می‌شود، عبارتند از:
شعبانی، حسن. (۱۳۹۲): مهارت‌های آموزشی: روش‌ها و فنون تدریس. تهران: سمت
مهرمحمدی، محمود. (۱۳۸۶): بازاندیشی فرایند یاددهی - یادگیری و تربیت معلم. تهران: مدرسه.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: ارزشیابی پایانی در درس اصول و روش‌های تدریس در قالب یک آزمون مکتوب پایانی صورت می‌گیرد که در آن دانشجویان یادگیری‌ها و تجارب خود از کار عملی، مطالعه منابع و مشارکت در مباحث کلاس درس را بر اساس پرسش‌های آموزشگر، ارائه می‌کنند.

ارزشیابی ضمن نیمسال: ارزشیابی ضمن نیمسال از سویی تمام فعالیت‌های بخش عملی درس را شامل می‌شود و از سوی دیگر برای اطمینان از پیشرفت مناسب یادگیری انجام می‌گیرد و دستاورد هر دو قسمت جهت ارزشیابی نهایی بکارگرفته می‌شود.

ارزشیابی تکالیف: ارزشیابی انجام تکالیف کلاس درس و مشارکت در مباحث با هم لحاظ می‌شود. آموزشگر در مواردی که مصلحت بداند، اجازه می‌دهد تا دانشجویان بر اساس بازخوردهای او به کار پژوهشی به اصلاح آن اقدام کنند.

سهم هر یک از موارد ارزشیابی به شرح زیر محاسبه می‌شود:

- پاسخگویی به تکالیف و شرکت فعال در کلاس: ۲۵ درصد امتیاز
- آزمون ضمن نیمسال: ۴۰ درصد امتیاز
- آزمون پایانی: ۳۵ درصد امتیاز

سایر نکات:

مواردی که توجه به آن در این درس مهم است:

۱. آمادگی مدام برای فعالیت عملی.
۲. مشارکت جدی و موثر در مباحث کلاس.
۳. رعایت نظم حضور و حساسیت به زمان درس.
۴. رعایت اخلاق پژوهش در انجام تکالیف و در فعالیت عملی.
۵. مطالعه منابع تکمیلی معرفی شده توسط آموزشگر و سایر منابع مفید.
۶. ظرافت و زیبایی ظاهری تکالیفی که به صورت مکتوب به آموزشگر تحویل می‌شود.

سرفصل درس « اصول و مبانی راهنمایی و مشاوره »

۱. معرفی درس و منطق آن:

راهنمایی مجموعه فعالیت های منظم و سازمان یافته ای است که به منظور حداکثر استفاده از توانایی های بالقوه در طول زندگی درباره فرد اعمال می شود. مشاوره رابطه رویاروی بین مراجع و مشاور است که بدان وسیله به مراجع کمک می شود تا پس از شناخت خویش تصمیمات مناسبی اتخاذ نماید، از طریق مشاوره مراجع می آموزد که چگونه یک زندگی سالم و سازنده را طرح ریزی کند و بدان ادامه دهد.

راهنمایی و مشاوره همواره به عنوان تسهیل کننده فرایند تعلیم و تربیت دانش آموزان برای معلمان مطرح بوده است. از طریق خدمات راهنمایی و مشاوره می توان به توانایی ها و محدودیت های دانش آموزان پی برد، یکی از وظایف اساسی معلمان راهنمایی و هدایت دانش آموزان می باشد به طور مسلم ارایه خدمات راهنمایی و مشاوره به دانش آموزان بدون آگاهی معلمان از مبانی، اصول و روش های راهنمایی و مشاوره میسر نمی باشد، بنابراین لازم است دانشجوی معلمان در دوران تحصیل خود با مبانی، اصول و روشهای راهنمایی و مشاوره آشنا شده تا بتوانند در آینده به عنوان معلم مدرسه نقش راهنمایی و مشاوره ای خود را به خوبی ایفا نمایند. همچنین این درس به عنوان یکی از دروس پایه برای دانشجویان رشته راهنمایی و مشاوره محسوب می شود که آمادگی های لازم در آنها برای کسب مهارتهای پایه حرفه ای فراهم نموده و زمینه ساز ورود به دروس تخصصی مشاوره می باشد.

نام درس: اصول و مبانی راهنمایی و مشاوره				مشخصات درس
اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: با مطالعه درس مبانی و اصول راهنمایی و مشاوره، با مفاهیم اساسی راهنمایی و مشاوره آشنا شده، در فرایند آموزش از مبانی و اصول مشاوره بهره کافی ببرد، به جایگاه راهنمایی و مشاوره در نظام آموزش و پرورش پی ببرد و با نقش مشاوره ای معلمان در فرایند تدریس و کلاس درس آشنا شود. همچنین از فنون و روش های شناخت دانش آموزان و رویکردهای اساسی مشاوره و روان درمانی اطلاعات کافی کسب نموده و بتواند در موقعیت واقعی مدرسه بکار ببرد. دانشجوی پس از گذراندن این درس قادر خواهد بود از اصول مشاوره در موقعیت های واقعی مدرسه بهره برده و با شناختی که از تفاوت های فردی، ویژگی ها و مسایل و مشکلات دانش آموزان پیدا می کند بتواند در زمینه های تحصیلی- شغلی و سازشی به آنها کمک نماید.				نوع درس: نظری و عملی تعداد واحد: ۲(۱+۱) زمان درس: ۴۸ ساعت پیشنیاز:
				شایستگی اساسی: ck&pck کد ۲- ۱&۳-۳-۴
				۳&
ملاک ها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳	
دانش محتوایی و موضوعی راهنمایی و مشاوره و انواع آن	در مورد مباحث اساسی راهنمایی و مشاوره، فنون و روش های مشاوره صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	موضوعات اساسی راهنمایی و مشاوره و انواع آن را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	مباحث اساسی راهنمایی و مشاوره و انواع آن، تفاوت و تشابه مفاهیم و رابطه آنها با یکدیگر را مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارایه نموده است.	
نقش و وظایف کارکنان مدرسه در رابطه با فرایند راهنمایی و مشاوره دانش آموزان	درباره نقش و وظایف کارکنان مدرسه در مورد راهنمایی و مشاوره دانش آموزان صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و	نقش و وظایف کارکنان مدرسه را در فرایند راهنمایی و مشاوره دانش آموزان مورد مقایسه قرار داده و یافته های ناشی از این مقایسه را	نقش و وظایف کارکنان مدرسه را در فرایند راهنمایی و مشاوره دانش آموزان و تفاوت و تشابه آنها با یکدیگر را مورد مقایسه	

		بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	وتجزیه و تحلیل قراردادها و یافته های خود را به صورت مکتوب گزارش نموده است.
	رویکردهای اساسی مشاوره و روان درمانی و کاربردهای آنها	درباره رویکردهای اصلی مشاوره و روان درمانی صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	مفاهیم اساسی رویکردهای اصلی مشاوره و روان درمانی را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	مباحث مهم رویکردهای اصلی مشاوره و روان درمانی و تفاوت و تشابه آنها با یکدیگر را مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارایه نموده است.
	برنامه های راهنمایی و مشاوره در نظام آموزش و پرورش	درباره برنامه های راهنمایی و مشاوره در نظام آموزش و پرورش جهان و ایران صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	برنامه های راهنمایی و مشاوره در آموزش و پرورش ایران را با سایر کشورها مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	برنامه های راهنمایی و مشاوره در آموزش و پرورش ایران و تشابه آن با برنامه های مشاوره در سایر کشورها را مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده و یافته های خود را به صورت مکتوب و در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است.

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: مباحث اساسی

- اهمیت و ضرورت راهنمایی و مشاوره
- فلسفه و اهمیت راهنمایی و مشاوره در نظام آموزش و پرورش
- تاریخچه راهنمایی و مشاوره در جهان و ایران
- راهنمایی و مشاوره در اسلام
- مفهوم و تعریف راهنمایی
- اصول و اهداف راهنمایی
- خدمات راهنمایی
- مفهوم و تعریف مشاوره
- اصول و اهداف مشاوره
- خدمات مشاوره
- مفهوم و تعریف مشورت
- تعریف روان درمانی
- تفاوت بین مشورت، راهنمایی، مشاوره و روان درمانی

فعالیت یادگیری:

- ۱- مطالعه مطالب فصل از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

۳- مقایسه مفاهیم راهنمایی، مشاوره و روان درمانی و بیان تفاوت های آنها

فعالیت عملکردی:

- تحلیل و مقایسه اهداف و خدمات راهنمایی و مشاوره و ارایه گزارش آن در کلاس درس

فصل دوم: انواع راهنمایی و مشاوره و الگوهای آن

- انواع راهنمایی از نظر موضوع

- انواع راهنمایی از نظر شیوه اجرا

- انواع مشاوره از نظر موضوع

- انواع مشاوره از نظر شیوه اجرا

- الگوهای رایج راهنمایی

فعالیت یادگیری:

۱- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

۳- مقایسه انواع راهنمایی و مشاوره از نظر موضوع و شیوه اجرا و بیان تفاوت های آنها

۴- مقایسه الگوهای راهنمایی و بیان شباهت ها و تفاوت های آنها

فعالیت عملکردی:

۱- تحلیل و مقایسه الگوهای راهنمایی و مشاوره و ارایه گزارش آن در کلاس درس

۲- تهیه جدول مقایسه انواع راهنمایی و مشاوره و بیان کاربرد هریک از آنها در محیط واقعی مدرسه

فصل سوم: روش ها و فنون راهنمایی و مشاوره

- تعریف روش و فن

- روش های راهنمایی و مشاوره

- فنون راهنمایی (مشاهده، مصاحبه، پرسشنامه، شرح حال نویسی، واقعه نویسی، مقیاس درجه بندی رفتار، گروه سنجی، مطالعه موردی، مطالعه پرونده تحصیلی، سیاهه رفتار، آزمون های روانی)

- فنون مشاوره (گوش دادن، تشویق کردن، برخورد با مقاومت، برخورد با سکوت، سازمان دادن، انعکاس احساس و محتوا، قرارداد بستن، تعیین تکلیف، پایان دادن به جلسه، همدلی، مواجهه سازی، تفسیر و بینش، رهبری، ایفای نقش، تسکین یا آرام بخشی، ارجاع)

- مهارت های مشاوره

فعالیت یادگیری:

۱- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

۳- مقایسه فنون راهنمایی و مشاوره با یکدیگر و بیان تفاوت های آنها

۴- مشاهده اجرای فنون مشاوره توسط متخصصان (مستقیم/ فیلم) و تحلیل مشاهدات به صورت مکتوب

فعالیت عملکردی:

۱- تحلیل و مقایسه فنون راهنمایی و مشاوره و ارایه گزارش آن در کلاس درس

۲- طراحی و اجرای یک نمونه از هر کدام از فنون راهنمایی نظیر مشاهده، مصاحبه و، و ارایه گزارشی از آنها به مدرس ۳-

بیان کاربرد هریک از فنون راهنمایی و مشاوره در محیط واقعی مدرسه در قالب گزارش کتبی

۴- اجرای فنون مشاوره توسط دانشجویان رشته مشاوره با توجه به مشاهدات خود (مستقیم/ فیلم) در مورد یک نفر از دانش آموزان و ارایه گزارش صوتی- تصویری و کتبی آن به مدرس

فصل چهارم: نقش و وظایف کارکنان مدرسه در برنامه راهنمایی و مشاوره دانش آموزان

- نقش و وظایف مدیرمدرسه
- نقش و وظایف معلم مدرسه
- نقش و وظایف مشاورمدرسه
- نقش و وظایف مربی پرورشی مدرسه
- نقش سایر متخصصان در فرایند راهنمایی و مشاوره
- نقش خانواده در فرایند راهنمایی و مشاوره
- نقش دانش آموز در فرایند راهنمایی و مشاوره

فعالیت یادگیری:

- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

۳- مقایسه نقش و وظایف معلم،مدیر،مشاور،مربی پرورشی و سایر متخصصان در برنامه راهنمایی و مشاوره مدرسه و بیان تفاوت های آنها

فعالیت عملکردی:

۱- تحلیل و مقایسه نقش و وظایف معلم،مدیر،مشاور،مربی پرورشی و سایر متخصصان در برنامه راهنمایی و مشاوره مدرسه و ارایه گزارش آن در کلاس درس

فصل پنجم: جایگاه راهنمایی و مشاوره در نظام آموزش و پرورش

- برنامه های راهنمایی و مشاوره در دوره های تحصیلی ابتدایی و متوسطه
- نقش و عمل مشاور در دوره های تحصیلی ابتدایی و متوسطه
- ساختار و تشکیلات راهنمایی و مشاوره در آموزش و پرورش ایران
- خدمات و وظایف مراکز مشاوره دانش آموزی و خانواده در مناطق آموزش و پرورش
- خدمات و وظایف مراکز مشاوره دانشجویی در دانشگاهها
- مشاوره در موسسات و مراکز بهداشت روانی
- تفاوت های فردی در بین دانش آموزان مدرسه
- در نظر گرفتن تفاوت های فردی در راهنمایی و مشاوره با دانش آموزان

فعالیت یادگیری:

- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

۳- مقایسه برنامه های راهنمایی و مشاوره در مدارس ابتدایی و متوسطه و بیان تفاوت های آنها

۴- مقایسه دانش آموزان از نظر تفاوت های فردی در ابعاد مختلف

فعالیت عملکردی:

۱- تحلیل و مقایسه برنامه های راهنمایی و مشاوره در مدارس ابتدایی و متوسطه و ارایه گزارش آن در کلاس درس

۲- تحلیل و مقایسه برنامه های راهنمایی و مشاوره در مراکز مشاوره دانش آموزی، خانواده و دانشجویی و ارایه گزارش کتبی آن به مدرس

۳- مقایسه تفاوت های فردی دوفرد از دانش آموزان یک مدرسه توسط دانشجویان رشته مشاوره و ارایه گزارش کتبی آن به مدرس

فصل ششم: رویکردهای اساسی مشاوره و روان درمانی

- مشاور و انتخاب نوع رویکرد درمانی
- رویکردهای درمانی متمرکز بر زمینه
- رویکردهای درمانی متمرکز بر هیجانات
- رویکردهای درمانی متمرکز بر تفکر و باور
- رویکردهای درمانی متمرکز بر عمل و رفتار
- رویکردهای درمانی یکپارچه نگر و التقاطی

فعالیت یادگیری:

- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

۳- مقایسه رویکردهای درمانی مختلف و بیان تفاوت های آنها

فعالیت عملکردی:

۱- تحلیل و مقایسه رویکردهای اساسی مشاوره و روان درمانی و ارائه گزارش آن در کلاس درس

۲- تحلیل کاربرد رویکردهای اساسی مشاوره و روان درمانی در محیط واقعی مدرسه توسط دانشجویان رشته مشاوره و ارائه گزارش کتبی آن به مدرس

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. برقراری ارتباط میان آموخته های کلاسی و الزامات محیط آموزشی، بهره گیری از فرصتهای یادگیری خارج از محیط آموزشی، برقراری پیوند میان نظر و عمل در محیط آموزشی و فراهم نمودن مشارکت گروهی دانشجویان در انجام فعالیت های عملکردی توسط مدرس از راهبردهای تدریس این درس می باشد که منجر به درک عمیق تر مطالب و بکارگیری دانش نظری راهنمایی و مشاوره توسط دانشجو معلمان در موقعیت های واقعی مدرسه خواهد شد. یادگیری غیر مستقیم نیز مستلزم مطالعه فردی و درک شناختی فرد در موقعیت های مختلف محیط آموزشی می باشد.

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی:

- قدمی، سید امیر؛ همت، نورعلی و نبوی، سید صادق (زیر چاپ). مبانی و اصول راهنمایی و مشاوره، تهران، انتشارات دانشگاه فرهنگیان

- گلادینگ، ساموئل تی. (۱۳۹۰). اصول و مبانی مشاوره، ترجمه مهدی گنجی، تهران، نشر ساوالان

- شفیق آبادی، عبدالله (۱۳۹۰). مقدمات راهنمایی و مشاوره، تهران، انتشارات رشد

- اصغری پور، حمید (۱۳۹۱). کلیات راهنمایی و مشاوره، مشهد، نشر ترمین

- گیبسون، رابرت و میشل، ماریان (۱۳۸۶). زمینه مشاوره و راهنمایی، ترجمه باقر ثنائی و همکاران، انتشارات رشد

- صافی، احمد (۱۳۷۹). راهنمایی و مشاوره در دوره های تحصیلی، تهران، انتشارات رشد

منابع فرعی:

- تمدنی، مجتبی و بهمنی، بهمن (۱۳۹۱). فنون مشاوره و روان درمانی، تهران، نشر دانژه

- حسینی بیرجندی، سید مهدی (۱۳۷۱). اصول و روش های راهنمایی و مشاوره، تهران، انتشارات علمی دانشگاه آزاد اسلامی

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری (باز پاسخ، بسته پاسخ، چندگزینه ای و یا ترکیبی) به میزان ۱۰ نمره
ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۲ نمره
ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف (فعالیت) عملکردی ۸ نمره
ارزشیابی از یادگیرنده براساس تکالیف یادگیری در طول نیمسال، تکالیف عملکردی و آزمون پایان نیمسال انجام می شود.
مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس « ارزشیابی از یادگیری »

۱. معرفی درس و منطق آن:

درس ارزشیابی پیشرفت تحصیلی به عنوان یک حوزه تخصصی در بردارنده دروس متعددی چون آمار، روش تحقیق و اندازه گیری می باشد. در واقع این درس کمک میکند تا بتوان میزان تحقق اهداف کلی از آموزش را مورد ارزیابی قرار داده، سطح کیفی آموزش را ارتقا بخشیده و بطور نظامند اثرات آنرا مورد بازبینی و واکاوی قرار داد. استفاده و بکارگیری الگوهای متعدد ارزشیابی برای قضاوت درخصوص برنامه های درسی به معلمان کمک می کند تا نیازهای آموزشی را شناسایی نمایند و در سازماندهی مطالب و محتوای درسی انتقال دانش، نگرش و بالابردن سطح مهارتها را بهبود بخشند.

نام درس: ارزشیابی از یادگیری				مشخصات درس
اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: با کسب مهارت در حوزه ارزشیابی پیشرفت تحصیلی قادر باشد انواع آزمونها و الگوهای ارزشیابی را پیاده سازی نماید و در خصوص اهداف ارزشیابی، آزمونهای عملکردی، محاسبه ضریب دشواری آزمون، نحوه محاسبه ضریب پایایی و آزمونهای ارزیابی عملکرد گزارشی را ارائه نماید.				نوع درس: نظری / عملی تعداد واحد: ۲ زمان درس: ۴۸ ساعت پیشنیاز:
				شایستگی اساسی: <u>CK ۱-۱ & ۱-۲</u> & <u>PK ۲-۲ & ۲-۳</u>
سطح ۳	سطح ۲	سطح ۱	ملاکها	
دانشجو قادر است الگوهای ارزشیابی را مورد تحلیل قرار داده و کاربرد هر یک را در نمونه ای عینی مورد نقد و بررسی قرار دهد.	دانشجو قادر است در طبقه بندی از نقاط قوت و ضعف الگوهای ارزشیابی ارائه دهد و بر همین اساس الگوها را درجه بندی نماید.	دانشجو قادر است انواع الگوهای ارزشیابی را نام ببرد.	رویکرد ارزشیابی	
دانشجو قادر است انواع آزمونها عملکردی را به لحاظ کاربردی مورد نقد و تحلیل قرار دهد.	دانشجو قادر است انواع آزمونها را مقایسه نموده و برای هریک نقاط قوت و ضعف را مشخص نماید.	دانشجو قادر است انواع آزمونها عملکردی را طبقه بندی نماید.	آزمونهای عملکردی	
دانشجو قادر است ضریب پایایی و روایی انواع آزمونها پیشرفت تحصیلی را محاسبه نماید و مورد نقد و بررسی قرار دهد.	دانشجو قادر است محاسبات مربوط به تعیین روایی و پایایی آزمونها پیشرفت تحصیلی را انجام دهد.	دانشجو قادر است در حوزه تعیین پایایی و روایی تعریفی را ارائه دهد.	محاسبه ضریب پایایی و روایی	

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

نوبت بحث	محتوای درس	تکالیف یادگیری	تکالیف عملکردی
اول	تعاریف و اصطلاحات: آزمون، اندازه گیری، ارزشیابی، مقیاسها و انواع آن،	باذکر تعاریف و مثالهای گوناگون تعاریف مشخص و نقاط تفاوت و تشابه شناسایی و تحلیل گردد.	از دانشجویان خواسته شود با مراجعه به منابع متعدد تعاریف مختلفی گردآوری و در قالب جدولی ارائه نمایند.
دوم	انواع آزمونها و ویژگی آنها	نمونه هایی از آزمونها در کلاس مطرح و بر چگونگی و نحوه ساخت آنها بحث و تبادل نظر شود.	از دانشجویان خواسته شود نمونه هایی از آزمونها را در پژوهشها یافته و با ویژگیهای آنها تطابق بدهند.

سوم	رویکردهای مطرح در ارزشیابی	بحث و تبادل نظر در خصوص ارزشیابی و دیدگاه مقایسه ای با توجه به اهداف مطرح شود و با ذکر مثال های گوناگون الگوی متناسب با هر ساختار مورد بررسی قرار گیرد	
چهارم	مراحل ارزشیابی آموزشی، تحلیل موقعیت، اهداف و مولفه های ارزشیابی آموزشی	در این جلسه با نمایش فیلم مرحله تحلیل موقعیت مورد بررسی قرار گرفته و هدفها و پیش نیازها با بحث و گفتگو مورد واکاوی قرار بگیرد.	از دانشجویان خواسته شود که فیلم را مجدداً بررسی و نکات مطرح شده در خصوص اهداف و پیش نیازها را بازبینی مجدد و گزارش جدید ارائه نمایند.
پنجم	تعریف، اهداف، مراحل، روشها و طبقه بندیهای طرح ارزشیابی پیشرفت تحصیلی	با ارائه نمونه هایی از انواع طرح های ارزشیابی پیشرفت تحصیلی، ویژگیها و سطوح طبقه بندی طرحها مورد تحلیل و بررسی قرار گیرد.	از دانشجویان خواسته شود که با انتخاب یک درس مشخص یک نمونه از طرح ارزشیابی پیشرفت تحصیلی آماده و در کلاس ارائه نمایند.
ششم	انواع آزمونها و کاربرد آنها و قواعد هر یک	با طرح نمونه های متفاوتی از انواع آزمون ها در کلاس نقاط قوت و ضعف هر یک از آزمونها به نقد و بررسی گذاشته شود.	از دانشجویان خواسته شود با طراحی یک نمونه ترکیبی از انواع آزمونها ویژگیهای هر یک از آزمونها را مورد ارزیابی قرار دهند.
هفتم	طرح نمونه های عملی در کلاس	نمونه های متعددی از طرح ها توسط دانشجویان شناسایی و نمونه های طراحی شده توسط ایشان را در گروه (کلاس) نقد و بررسی نمایند.	از دانشجویان خواسته شود نمونه های طراحی شده و بررسی شده را مورد بازبینی قرار دهند.
هشتم	تعریف آزمونهای عملکردی و انواع آن، مراحل تهیه آزمونهای عملکردی، روش واقعه نگاری، چگونگی تهیه چک لیست	با ارائه یک نمونه کار آزمونهای عملکردی و چگونگی مقیاس بندی آنها در کلاس به صورت عملی تهیه و نمونه طراحی انجام شده در جلسه قبل در این قالب اجرای مجدد گردد.	از دانشجویان خواسته شود یک نمونه از روشهای سنجش مشاهده ای را انتخاب و با استفاده از روش واقعه نگاری یک گزارش ارائه نمایند.
نهم	شرایط اجرای آزمون، نحوه نمره گذاری، نحوه تفسیر اطلاعات، محاسبه ضریب دشواری آزمون	یک نمونه از آزمونهای اجرا شده در کلاس ارائه و موارد و مباحث کلاس با نمونه تطبیق و واکاوی گردد.	از دانشجویان خواسته شود یک نمونه آزمون را مورد تحلیل و بررسی قرار داده، اطلاعات آنرا تفسیر و ضریب دشواری آزمون را محاسبه نمایند.
دهم	نقش و کاربرد آمار توصیفی در تفسیر داده ها، شاخصهای مرکزی و شاخصهای پراکندگی	به ذکر دلایلی اهمیت بکارگیری آمار توصیفی در تحلیل آزمونها پرداخته شود و شاخصهای مرکزی و پراکندگی با ذکر مثال حل و تمرین شود.	از دانشجویان خواسته شود در بخش شاخصهای مرکزی از میانگین و در بخش شاخصهای پراکندگی واریانس و ضریب همبستگی مثالها و نمونه هایی تمرین و نمرات آزمونهای قبلی محاسبه گردد.
یازدهم	تعیین روایی، اهمیت و انواع آن	در نمونه های آزمونهای قبلی محاسبات روایی در کلاس درس بطور عملی انجام و انواع آن مورد بحث و گفتگو قرار گرفته و ترجیحاً برای هر مورد نمونه ای انجام شود.	از دانشجویان خواسته شود در موارد آزمونهای قبلی روایی آزمونها محاسبه و گزارش گردد.
دوازدهم			

سیزدهم	تعریف پایایی، روشهای پایایی، نحوه محاسبه ضریب پایایی	روش محاسبه پایایی در نمونه ذکر شده محاسبه و موارد دیگر نیز طرح شود.	از دانشجویان خواسته شود نحوه محاسبه پایایی را در چند کار پژوهشی مورد بررسی قرار دهند.
چهاردهم	هدفهای ارزشیابی، تعریف ارزشیابی، انواع ارزشیابی	موارد و رئوس درس در کلاس به بحث و گفتگو گذاشته شود و نمونه هایی از انواع ارزشیابی بررسی گردد.	از دانشجویان خواسته شود در یک جدول انواع، تفاوتها و شباهتهای ارزشیابی را ترسیم نمایند.
پانزدهم	روشهای مشاهده موقعیت، مصاحبه، نظرخواهی	روشهای ارزشیابی مورد تحلیل و بررسی قرار گرفته و محاسب و معایب هریک مورد نقد و بررسی قرار گیرد.	از دانشجویان خواسته شود در یک نمونه عملی و در جامعه کوچک ۵ نفری روشهای این جلسه را اجرا و گزارشی ارائه دهند.
شانزدهم	آزمونهای ارزیابی عملکرد آموزشی، خود سنجی، ارزیابی همکاران	رئوس مطرح در این جلسه مورد بحث و گفتگو قرار گیرد و محاسن و معایب هر یک طرح و نقد و ارزیابی گردد.	از دانشجویان خواسته شود ارزشیابی پیشرفت تحصیلی را در طرحی جامع و بطور یکپارچه در قالب یک کار پژوهشی طی یک هفته تا زمان برگزاری آزمون پایان ترم ارائه نمایند.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

این درس به دلیل ماهیت عملی پیشنهاد میشود که به صورت حل مسئله و پروژه ای انجام شود و بیشتر مفاهیم به صورت تحلیلی و با ارائه نمونه های مشابه تدریس شود.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

روشهای اندازه گیری و ارزشیابی آموزشی، دکتر علی اکبر سیف، نشر دوران.

منبع فرعی:

ارزشیابی آموزشی، دکتر عباس بازرگان، ناشر سمت.

روشهای ارزشیابی آموزشی، دکتر علیرضا کیامنش، ناشر: دانشگاه پیام نور.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

۶ نمره ارزیابی کار عملی که در جلسه آخر برای دانشجویان تعیین گردیده است.

ارزشیابی پایانی: ۱۴ نمره آزمون کتبی

سرفصل درس « کاربرد هنر در آموزش »
متعاقبا ارائه می شود.

سرفصل درس « کاربرد زبان در تربیت »

متعاقبا ارائه می شود.

سرفصل درس « مدیریت آموزشگاهی »

۱. معرفی درس و منطق آن:

مدیریت آموزشی اجرای یادگیری از طریق ارتباط درونی شاگرد با استعدادهای خود و استفاده از ظرفیت ذاتی و خلاقانه برای تولید و بازتولید دانش با حضور دائم، فعال و مشارکت جویانه او در تمام مراحل و جریان یادگیری است که در کلاس درس امکان پذیر می شود. عادت ورزی به یادگیری از طریق تولید دانش و بهره مندی از دانش یادگرفته در حل مسائل زندگی مستلزم پشتیبانی معلمان و مدیران حرفه ای در فراهم آوردن ساختار منسجم و مرکب از عناصر مرتبط و محیط مناسب است. مدیریت آموزشی پشتیبان تحقق آموزش و پرورش در جهت پرورش انسان کامل به لحاظ مهارت های شناختی و پردازش اطلاعات، به لحاظ مهارت های اجتماعی در پیوند انسان ها برای تقویت مهارت های تولید دانش و توسعه شناخت، به لحاظ مهارت های رفتاری برای عادت ورزی به رفتارهای منبعت از ارزش ها و موضع های منطقی و جایافته در ساختار شناختی فرد و بالاخره خویشتن شناسی فرد در کمک به توسعه دانش بشری است. بدیهی است که یکی از اهداف آموزش و پرورش ایجاد تغییرات به هنگام و مفید جهت توسعه پایدار و رویارویی با سیاست های جهانی است و بی تردید، تغییرات بنیادین معنی دار در سیستم آموزشی می تواند منشاء اثر در توسعه سایر عرصه ها باشد و از این منظر نقش مدیریت آموزشی کلیدی و انکار ناپذیر است.

نام درس: به فارسی: مدیریت آموزشگاهی				مشخصات درس
اهداف / پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: با مطالعه و تشریح زمینه سازی برای شناخت علمی مدیریت و رهبری در آموزش و پرورش و با تحلیل مفاهیم، اصول، نظریه ها و یافته های علمی در مدیریت آموزشی قادر خواهد بود آن را در بهسازی محیط سازمانی مدرسه و مدیریت و رهبری کلاس درس بکار گرفته و اجرا نماید.				نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ زمان درس: ۳۲ ساعت پیشنیاز: نحوه تدریس:
				شایستگی اساسی: ۱PCK-۳-۴&۳-۲ ۲-۲ PK
سطح ۳	سطح ۲	سطح ۱	ملاک ها	
توانسته است در نقش یک معلم و مدیر آموزشی ساختاری منسجم و مرکب از عناصر آموزشی را تجزیه، تحلیل و تبیین نماید.	هر یک از دیدگاههای مدیریتی را تبیین نموده و تفاوتها و شباهتهای موجود را تحلیل نموده است.	توانسته است با بیان تعاریفی از مدیریت آموزشی به فهرستی از نظریات مدیریت آموزشی اقدام نماید.	مدیریت آموزشی	
نقش و ضرورت مدیریت آموزشی را در تغییر و بهسازی مدارس تفسیر و تبیین نماید.	مدیریت آموزشی و جایگاه آن را در آموزش و پرورش تجزیه و تحلیل نماید.	توانسته است فرآیندهای مدیریت آموزشی را در محیط های آموزشی فهرست نماید	مدیریت آموزشگاهی	
با تحلیل و تفسیر موقعیت یک کلاس درس، ساماندهی صحیح را در کلاس بکار میگیرد.	شیوه های برقراری تعامل و ارتباط در یک موقعیت یادگیری را تفسیر و در یک کلاس درس تبیین نماید.	توانسته است شیوه های برقراری تعامل و ارتباط در کلاس درس را در فهرستی بیان کند.	مدیریت کلاس درس	

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: مدرسه بعنوان یک سیستم اجتماعی

۱. ساختار و تشکیلات آموزش و پرورش

۲. ارتباطات درون و بیرون مدرسه ای

۳. راه حل های رفع معضلات آموزش و پرورش

فعالیت یادگیری:

مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

مطالعه منابع معرفی شده در زمینه مدرسه و ساختار آموزش و پرورش

ضمن تشریح و تفسیر وظایف سازمان های آموزشی، روابط بین اداره کل آموزش و پرورش و مدرسه را تبیین نماید

فعالیت عملکردی:

یک نمونه عمودی زنجیره فرمان در اداره کل آموزش و پرورش در شهر خود را به نمایش می گذارد

فصل دوم: آشنایی با نظریات مدیریت

۱. نظریات سازمانی در مدیریت

- مدیریت کلاسیک

- تایلور

- فایول

- بوروکراسی

۲. نظریات انسانی در مدیریت

- مدیریت نئوکلاسیک

- مایو

- مک گرگور

- هرزبرگ

۳. نظریه های جدید در مدیریت

- اقتضایی

- سازمان های یادگیرنده

فعالیت یادگیری:

مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

مطالعه منابع معرفی شده در زمینه نظریه های مدیریت

معرفی انواع الگوها و نظریات مدیریت آموزشی و اصول حاکم بر هر یک از آنها

فعالیت عملکردی:

طراحی یک مدل سازمانی و سیستم اداری با توجه به درک رفتار سازمانی و مدیریتی مورد نیاز آموزش و پرورش امروز

فصل سوم: اصول و مبانی مدیریت آموزشی

-مدرسه اثربخش

-رهبری در مدرسه یادگیری محور

-پیوند مدرسه با خانواده و جامعه

-فرهنگ آموزش و یادگیری در مدرسه (جو و فرهنگ)

-نظام پایش و ارزشیابی کیفیت در مدرسه

فعالیت یادگیری:

مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

مطالعه منابع معرفی شده در زمینه مدیریت آموزشی
ضمن تحلیل و تفسیر ماهیت و تعریف اثر بخشی سازمان ، مشخصات مدارس اثربخش را تشریح و تبیین کند.
فعالیت عملکردی:

فصل چهارم: مدیریت کلاس درس

۱. مدیریت کلاس درس و راهنمای یادگیری

۲. رویکرد سیستمی

۳. انضباط و معانی آن

فعالیت یادگیری:

مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

مطالعه منابع معرفی شده در زمینه مدیریت کلاس درس

یک سیستم یادگیری را در موقعیت آموزشی تجزیه و تحلیل کند و روابط حاکم بر آن را توضیح دهند
فعالیت عملکردی:

مدیریت کلاس درس را در یک موقعیت آموزشی اجرا کرده و بصورت گزارشی ارائه دهد

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است . در این درس، آموزش های کلاس درس با محوریت آموزشگر انجام می شود؛ هر چند که در هر جلسه درس دانشجویان مشارکت دارند و آنها موظف اند بر اساس برنامه اعلام شده به مطالعه منابع بپردازند و در مباحث شرکت نمایند . انجام فعالیت های عملکردی برای درک عمیق، یادگیری بهتر و بکارگیری آموخته ها در موقعیت های آموزشی نیز، مستلزم مشارکت همگانی دانشجویان در این فعالیت ها می باشد.

۴. منابع آموزشی

شیرازی، علی (۱۳۹۲): مدیریت آموزشی (تئوری، تحقیق و کاربرد). تهران: موسسه کتاب مهربان نشر.
بههرنگی، محمدرضا (۱۳۹۱): مدیریت آموزشی و آموزشگاهی. تهران: نشر کمال تربیت.
مهرداد، حسین (۱۳۸۸): هنر تدریس (الگوها، روش ها، فنون و راهبردهای تدریس). تهران: نشر روان.
ساکي، رضا (۱۳۸۸): رهبری در مدرسه یادگیری محور. تهران: سازمان آموزش و پرورش شهر تهران.
علاقه بند، علی (۱۳۹۱): مبانی نظری و اصول مدیریت آموزشی. تهران: نشر روان

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: ۱۵ نمره به ارزشیابی کتبی پایان ترم اختصاص خواهد داشت
ارزشیابی فرآیند: ۲ نمره به فعالیت های دانشجو در جریان آموزش ها در طول ترم داده می شود
ارزیابی پوشه کار: ۳ نمره به ارائه گزارش از تمرین یا فعالیتی که استاد تعیین کرده است تعلق می گیرد .
ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامد های یادگیری تعیین شده است.

سرفصل درس «آمار توصیفی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

درک مفاهیم آمار برای دانشجویان رشته‌های روان‌شناسی و علوم تربیتی، جهت انجام پژوهش‌های علمی ضروری است. چون روش‌شناسی، مانند هر علم دیگری با مجموعه‌ای از مفاهیم و سازه‌های نظری سروکار دارد. تا زمانی که این مفاهیم مورد اندازه‌گیری و تجزیه و تحلیل قرار نگیرند، کشف روابط بین آنها به‌منظور تصمیم‌گیری و پیش‌بینی امکان‌پذیر نیست. شاخه‌ای از علم بشر که این هدف را محقق می‌سازد، آمار است. در علم آمار دودسته شاخص آماری تحت عنوان توصیفی و استنباطی وجود دارد. هرکدام از این شاخص‌ها دارای ویژگی‌های خاص خود است. در آمار توصیفی، روش‌های جمع‌آوری داده‌ها و سازمان‌بندی آنها مورد بحث قرار می‌گیرد تا رابطه بین متغیرها، قابل درک و فهم باشد. بنابراین شناخت شاخص‌های آمار توصیفی برای دانشجویان رشته‌های علوم انسانی دارای ضرورت و اهمیت است.

نام درس: به فارسی: آمار توصیفی به انگلیسی: Descriptive Statistics				مشخصات درس
اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: برای کمی کردن هر متغیر، شاخص اندازه‌گیری مناسب را انتخاب نموده و داده‌های حاصل را در قالب جدول‌ها و نمودارهای قابل فهم ارائه نماید. شاخص‌های گرایش مرکزی و شاخص‌های پراکندگی یک مجموعه اعداد را محاسبه نموده و برای هر متغیر، مناسب‌ترین شاخص مرکزی و پراکندگی را انتخاب و محاسبه می‌نماید. علاوه بر این آمادگی دارد، روابط بین متغیرها را محاسبه نموده و ضرایب همبستگی را بر مبنای شدت و جهت مشخص نموده و میزان تغییرپذیری یک متغیر را براساس اندازه‌های متغیر دیگر، تعیین نماید و معادله خط پیش‌بین برای هر متغیر را می‌نویسد.				نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ زمان درس: ۳۲ ساعت پیشنیاز: ندارد
				شایستگی اساسی: Ck&pck کد ۲-۱ & ۳- & ۳-۴ & ۳
ملاک‌ها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳	
مفاهیم اساسی آمار توصیفی	دانشجویان با مفاهیم و اصطلاحات اساسی آمار توصیفی از قبیل: جامعه، نمونه، پارامتر، آماره، متغیر و مقیاس‌های اندازه‌گیری، می‌تواند هرکدام را با یکدیگر مقایسه نموده و ویژگی‌های هریک را توضیح می‌دهد.	دانشجو علاوه بر شناخت جامعه، نمونه، پارامتر، آماره، متغیر و مقیاس‌های اندازه‌گیری، می‌تواند هرکدام را با یکدیگر مقایسه نموده و ویژگی‌های هریک را توضیح می‌دهد.	جامعه را از نمونه و پارامتر را از آماره تشخیص می‌دهد. انواع متغیر و مقیاس‌های اندازه‌گیری را می‌شناسد و می‌تواند هریک را با دیگری مقایسه نموده و مزایا و معایب هریک را نیز توضیح می‌دهد.	
توزیع‌های فراوانی	با مفهوم توزیع فراوانی و نمودار آشنا شده و توزیع‌های فراوانی طبقه‌بندی شده، توزیع-های فراوانی طبقه‌بندی نشده و انواع نمودار را از یکدیگر	علاوه بر شناخت، انواع توزیع فراوانی و نمودارها را نام برده و ضمن مقایسه آنها، ویژگی‌های هریک را توضیح می‌دهد.	دانشجو می‌تواند برای یک سری از داده‌ها، توزیع فراوانی مطلق، تراکمی و درصدی و انواع نمودار را ترسیم نماید.	

		تشخیص می‌دهد.	
شاخص‌های گرایش مرکزی	شاخص‌های گرایش مرکزی نما، میانه، میانگین و ویژگی‌ها و روش محاسبه هر کدام را می‌شناسد.	شاخص‌های گرایش مرکزی نما، میانه، میانگین را بایکدیگر مقایسه نموده و مزایا و معایب هر کدام را توضیح می‌دهد.	برای یک سری از داده‌ها، شاخص‌های گرایش مرکزی نما، میانه و میانگین را محاسبه می‌نماید.
شاخص‌های پراکندگی	دامنه تغییرات، انحراف چارکی، واریانس و انحراف استاندارد را به-عنوان شاخص‌های پراکندگی می‌شناسد و با ویژگی‌های هر کدام آشنا می‌شود.	هریک از شاخص‌های پراکندگی را با شاخص دیگر مقایسه نموده و روش محاسبه آنها را می‌داند. علاوه براین، مزایا و معایب هر شاخص را توضیح می‌دهد.	برای یک سری از داده‌ها، شاخص‌های پراکندگی دامنه تغییرات، انحراف چارکی، واریانس و انحراف استاندارد را محاسبه می‌نماید.
نمره‌های استاندارد	رتبه درصدی، نقطه درصدی، نمره Z، نمره T و نمره‌های نه-گانه و ویژگی‌های هر کدام را می‌شناسد.	هریک از نمره‌های استاندارد را با یکدیگر مقایسه می‌نماید و مزایا و معایب هر نمره استاندارد را توضیح می‌دهد.	روش محاسبه نمره‌های استاندارد را یادگرفته و برای یک سری از داده‌ها، نمره‌های خام را به نمره استاندارد تبدیل می‌نماید.
منحنی طبیعی	مفهوم منحنی طبیعی، کاربرد و ویژگی‌های آن را می‌شناسد.	منحنی طبیعی را با منحنی غیرطبیعی مقایسه نموده و تفاوت آنها را توضیح می‌دهد.	با استفاده از جدول استاندارد منحنی طبیعی، رتبه درصدی معادل نمره-های Z را تعیین می‌کند. همچنین می‌تواند با استفاده از جدول استاندارد، نمره Z و نمره خام معادل رتبه درصدی را مشخص نماید.
همبستگی	توزیع‌های یک‌متغیری و دومتغیری را از یکدیگر تشخیص می‌دهد. می‌داند چه-موقع باید از ضریب همبستگی استفاده نماید و معنای ضریب همبستگی مثبت و منفی را می‌داند.	مفروضه‌های ضریب همبستگی پیرسون و اسپیرمن را توضیح می‌دهد. روش محاسبه هر کدام را می‌داند. آنها را بایکدیگر مقایسه نموده، مزایا و معایب هر یک را توضیح می‌دهد.	برای داده‌های مربوط به دومتغیر، شاخص ضریب همبستگی پیرسون و اسپیرمن را محاسبه می‌نماید و می‌تواند ضرایب را با توجه علامت و شدت، تفسیر نماید.
	رگرسیون یا برگشت آماری به‌طرف میانگین را می‌شناسد. منطق	مؤلفه‌های رگرسیون مانند: ضریب ثابت، شیب خط رگرسیون، معادله پیش‌بین	برای یک‌سری داده‌ها، ضریب ثابت و شیب خط رگرسیون را محاسبه می‌کند.

رگرسیون و پیش-بینی	پیش‌بینی و موقع استفاده از آن را می‌داند. علاوه براین ضریب ثابت، شیب خط رگرسیون، معادله رگرسیون X از روی Y و یا معادله رگرسیون Y از روی X را می‌داند.	Y بر مبنای X و پیش‌بینی X بر مبنای Y را می‌تواند با یکدیگر مقایسه نماید و ویژگی‌های هریک را توضیح می‌دهد.	نماید و معادله پیش‌بین برای متغیر X بر مبنای Y و معادله پیش‌بین Y بر مبنای X را می‌نویسد.
احتمال	احتمال را تعریف می‌کند و تاریخچه احتمال را می‌داند و با انواع احتمال آشنا می‌شود.	انواع احتمال را با یکدیگر مقایسه نموده و ویژگی‌های هر کدام را بیان می‌نماید.	ترتیب، تبدیل و ترکیب را تعریف می‌کند و موارد استفاده هر کدام را می‌داند و برای یک‌سری اعداد، هریک از شاخص‌های فوق را محاسبه می‌نماید.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: مفاهیم اساسی آمار توصیفی

- هدف تدریس آمار و کاربردهای آن
- معرفی آمار توصیفی
- معرفی آمار استنباطی
- تعریف جامعه
- تعریف نمونه
- متغیر و انواع آن
- محدودیت‌های اعداد
- مقیاس‌های اندازه‌گیری
- الف- فعالیت یادگیری: شرکت فعال در مباحث کلاسی
- ب- فعالیت عملکردی: مطالعه منابع معرفی شده

فصل دوم: توزیع‌های فراوانی و نمودارها

- معرفی توزیع فراوانی و نمودارها
- توزیع فراوانی طبقه‌بندی شده
- نحوه ساخت توزیع فراوانی طبقه‌بندی شده
- توزیع فراوانی تراکمی
- توزیع فراوانی تراکمی درصدی
- نمودار فراوانی
- مراحل ساخت نمودار هیستوگرام
- نمودار ستونی
- نمودار چند ضلعی

فعالیت یادگیری: شرکت فعال در مباحث کلاسی و مطالعه منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی: انجام تکالیف داده شده در منزل

فصل سوم: شاخص‌های گرایش مرکزی

- تعریف نما
- ویژگی‌های نما
- تعریف میانه
- محاسبه میانه اعداد طبقه‌بندی نشده
- محاسبه میانه اعداد طبقه‌بندی شده
- ویژگی‌های میانه
- تعریف میانگین و روش محاسبه آن
- محاسبه میانگین با استفاده از جدول توزیع فراوانی
- میانگین مرکب
- میانگین هندسی
- میانگین همساز یا هارمونیک
- ویژگی‌های میانگین
- مقایسه نما، میانه و میانگین

فعالیت یادگیری: شرکت فعال در مباحث کلاسی و مطالعه منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی: انجام تکالیف داده شده در منزل

فصل چهارم: شاخص‌های پراکندگی

- تعریف دامنه تغییرات و روش محاسبه آن
- تعریف انحراف چارکی
- محاسبه انحراف چارکی اعداد طبقه‌بندی نشده
- محاسبه انحراف چارکی اعداد طبقه‌بندی شده
- میانگین قدر مطلق انحراف نمره‌ها از میانگین
- تعریف واریانس
- محاسبه واریانس اعداد طبقه‌بندی نشده
- محاسبه واریانس اعداد طبقه‌بندی شده
- الف- محاسبه واریانس با استفاده از روش مستقیم
- ب- محاسبه واریانس با استفاده از میانگین فرضی یا روش غیرمستقیم
- تعریف انحراف استاندارد
- محاسبه انحراف استاندارد با استفاده از اعداد خام
- محاسبه انحراف استاندارد با استفاده از توزیع فراوانی
- تأثیر جمع یا ضرب کردن یک عدد ثابت در انحراف استاندارد
- تصحیح انحراف استاندارد یا تصحیح شپرد

- محاسبه انحراف استاندارد مرکب

- مقایسه شاخص‌های پراکندگی

- گشتاورهای پیرامون میانگین

- کجی و انواع آن

فعالیت یادگیری: شرکت فعال در مباحث کلاسی و مطالعه منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی: انجام تکالیف در منزل

فصل پنجم: نمره‌های استاندارد

- تعریف رتبه درصدی

- محاسبه رتبه درصدی

- موارد استفاده رتبه درصدی

- نقاط درصدی

- محاسبه نقطه درصدی

- دهک‌ها و چارک‌ها

- نمره‌های استاندارد

- نمره Z و روش محاسبه آن

- ویژگی‌های نمره Z

- موارد استفاده از نمره Z

- نمره T و روش محاسبه آن

- شکل‌های دیگر نمره Z

نمره‌های نه گانه

فعالیت یادگیری: شرکت فعال در مباحث کلاسی و مطالعه منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی: انجام تکالیف در منزل

فصل ششم: منحنی طبیعی

- مفهوم منحنی طبیعی

- ویژگی‌های منحنی طبیعی

- منحنی طبیعی استاندارد

- سطوح زیر منحنی استاندارد

- جدول منحنی طبیعی استاندارد

- پیدا کردن رتبه درصدی معادل نمره Z

- پیدا کردن نمره خام یا استاندارد معادل با رتبه درصدی

- پیدا کردن مساحت منحنی واقع بین دو نمره استاندارد

- پیدا کردن فاصله‌ای که نسبت معینی در آن قرار می‌گیرد.

فعالیت یادگیری: شرکت فعال در مباحث کلاسی و مطالعه منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی: انجام تکالیف در منزل

فصل هفتم: همبستگی

- تعریف همبستگی
- نمودارهای پراکندگی
- شدت همبستگی
- مفروضه‌های ضریب همبستگی پیرسون
- محاسبه ضریب همبستگی پیرسون
- الف- محاسبه ضریب همبستگی از راه اعداد خام
- ب- محاسبه ضریب همبستگی از راه انحراف از میانگین
- ج- محاسبه ضریب همبستگی اعداد طبقه‌بندی شده
- محاسبه ضریب همبستگی رتبه‌ای اسپیرمن
- عواملی که بر ضریب همبستگی تأثیر می‌گذارند.
- تفسیر ضریب همبستگی
- ضریب تعیین

فعالیت یادگیری: شرکت فعال در مباحث کلاسی و مطالعه منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی: انجام تکالیف در منزل

فصل هشتم: رگرسیون و پیش‌بینی

- تعریف پیش‌بینی
- پیش‌بینی نمره‌های استاندارد
- رگرسیون به طرف میانگین
- خط رگرسیون
- ملاک بهترین پیش‌بینی
- ملاک حداقل مجذورها
- پیش‌بینی با نمره‌های خام
- روش محاسبه ضریب ثابت و شیب خط رگرسیون
- خطای استاندارد برآورد

فعالیت یادگیری: شرکت فعال در مباحث کلاسی و مطالعه منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی: انجام تکالیف در منزل

فصل نهم: احتمال

- تاریخچه احتمال
- احتمال و انواع آن (احتمال نظری، احتمال تجربی، احتمال ذهنی)
- محاسبه احتمال

- جمع حوادث سازگار
- ضرب حوادث مستقل
- ضرب حوادث وابسته
- اصول اساسی قانون ضرب
- جایگشت (تبدیل)
- ترتیب
- قاعده ترتیب
- ترکیب
- ویژگی‌های ترکیب
- توصیف احتمال یک حادثه

فعالیت یادگیری: شرکت فعال در کلاس درس و مطالعه منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی: انجام تکالیف در منزل

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدریس این درس به روش فعال انجام شود و دانشجویان در انجام تمرین‌های کلاسی و تکالیف منزل فعال باشند.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

دلاور، علی. (۱۳۹۲). احتمالات و آمار کاربردی در روان‌شناسی و علوم تربیتی. تهران: انتشارات رشد.

منبع فرعی:

شیولسون. (۱۳۹۳). استدلال آماری در علوم رفتاری، جلد اول (توصیف آماری) ترجمه علیرضا کیامنش.

تهران:

انتشارات جهاد دانشگاهی

هومن، حیدر علی. (۱۳۹۱). آمار توصیفی در علوم تربیتی. تهران: نشر پارسا

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: به صورت سؤال‌های چهار گزینه‌ای، کوتاه پاسخ و تشریحی **۱۶ نمره**

ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت‌های یادگیری و پیش‌بینی شده در کلاس **۲ نمره**

ارزشیابی پوشه عملکرد: مجموعه تکالیف عملکردی **۲ نمره**

تدوین کننده: محمد حسین سالاری فر

معرفی درس و منطق آن:

آمار شاخه‌ای از علم بشر است که توسط آن مفاهیم مورد اندازه‌گیری قرار گرفته و داده‌های حاصل، تجزیه و تحلیل می‌شود و روابط بین پدیده‌ها کشف شده و می‌تواند مبنای تصمیم‌گیری و پیش‌بینی قرار گیرد. یکی از شاخه‌های علم آمار، آمار استنباطی است که از طریق آن، آماره‌های حاصل از نمونه مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد و نتایج حاصل از آنها به جامعه تعمیم می‌یابد. پس یکی از ویژگی‌های آمار استنباطی، قدرت تعمیم نتایج حاصل از نمونه به جامعه است. باتوجه به این که در حوزه روان‌شناسی و علوم تربیتی، محققان با سازه‌هایی مواجه هستند که به‌طور مستقیم امکان مطالعه آنها وجود ندارد. لازم است به روش مناسب در نمونه‌های معرف جامعه، مورد مطالعه قرار گرفته و نتایج حاصل مبنای تبیین، تصمیم‌گیری و تعمیم نتایج قرار گیرد. بنابراین آشنا شدن و یادگیری روش‌های آمار استنباطی برای دانشجویان رشته‌های روان‌شناسی و علوم تربیتی، ضرورتی اجتناب ناپذیر است.

نام درس: به فارسی: آمار استنباطی به انگلیسی: Inferential Statistics				مشخصات درس
اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: باتوجه به اهداف و داده‌های جمع‌آوری شده، روش آماری مناسب (پارامتریک یا غیرپارامتریک) را برای تجزیه و تحلیل انتخاب نماید. قبل از استفاده از هر روش آماری، پیش‌فرض‌های آن را بررسی کرده و پس از اطمینان از وجود شرایط لازم و ضروری، از روش انتخابی برای آزمون فرضیه استفاده خواهد کرد. مراحل فرضیه‌آزمایی را رعایت کرده و بر مبنای نتایج حاصل، تبیین مناسبی برای ارتباط میان پدیده‌های مورد مطالعه ارائه می‌نماید.				نوع درس: نظری و عملی تعداد واحد: ۲ (یک واحد نظری و یک واحد عملی) زمان درس: ۴۸ ساعت پیشنیاز: آمار توصیفی
				شایستگی اساسی: Ck&pck کد ۱-۲-۳ & ۳-۴ & ۳
ملاک‌ها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳	
مفاهیم اساسی آمار استنباطی	دانشجویان نمونه‌گیری و روش‌های نمونه‌گیری، خطای نمونه‌گیری، خطای استاندارد، آزمون فرضیه، فرضیه صفر، فرضیه خلاف، خطای نوع اول، خطای نوع دوم و توان آزمون را می‌شناسد.	دانشجویان روش‌های نمونه‌گیری، انواع خطای استاندارد، انواع فرضیه و خطای نوع اول و دوم را با یکدیگر مقایسه نموده و ویژگی‌های هر کدام را می‌داند.	مزایا و معایب روش‌های نمونه‌گیری را توضیح می‌دهد و توانایی محاسبه خطای نمونه‌گیری و خطای استاندارد را دارد. فرضیه صفر و فرضیه مخالف را به‌صورت آماری می‌نویسد. خطای نوع اول و دوم و آزمون‌های یک دامنه و دودامنه را از یکدیگر تشخیص می‌دهد و ویژگی‌های هر کدام را بیان می‌نماید.	
آزمون‌های T	ماهیت توزیع T را می‌داند و اختلاف بین توزیع‌های T و Z را می‌شناسد. مفهوم درجه	توزیع T و Z را با یکدیگر مقایسه می‌نماید و ویژگی‌های هر کدام را توضیح می‌دهد. علاوه بر این	مقادیر مورد نیاز T را از جدول استخراج می‌کند و آزمون T را برای آزمون میانگین جامعه و آزمون T	

		آزادی را یاد گرفته و کاربردها را می‌داند.	پژوهش‌هایی که آزمون T برای تجزیه و تحلیل داده‌های آنها مناسب است را تشخیص می‌دهد و روش محاسبه T را یاد گرفته است.	را برای مقایسه دو نمونه مستقل و همبسته محاسبه می‌نماید.
	آزمون‌های معنادار بودن نسبت، واریانس و همبستگی	آزمون مقایسه یک نسبت را با یک نسبت ثابت، آزمون مقایسه دو نسبت را در گروه‌های مستقل و همبسته، آزمون مقایسه واریانس‌های گروه‌های مستقل و همبسته و آزمون معنادار بودن تفاوت ضریب همبستگی بین دو متغیر را می‌شناسد.	روش آزمون مقایسه نسبت، مقایسه واریانس و مقایسه ضریب همبستگی را از یکدیگر تشخیص می‌دهد و ویژگی‌های هر کدام را می‌داند. علاوه بر این کاربرد هر کدام را یاد گرفته و هر یک از آنها را می‌تواند محاسبه نماید.	برای یک‌سری از داده‌ها، مقایسه نسبت، مقایسه واریانس و مقایسه دو ضریب همبستگی برای نمونه‌های مستقل و وابسته را انجام می‌دهد و نتایج حاصل را تفسیر می‌نماید.
	تجزیه و تحلیل واریانس یک‌طرفه	منطق تجزیه و تحلیل واریانس یک‌طرفه را یاد گرفته و مؤلفه‌های تحلیل واریانس مانند: مجموع مجزورات کل، مجموع مجزورات بین گروهی و درون گروهی و مفروضه‌های تحلیل واریانس را می‌شناسد.	مفروضه‌های تحلیل واریانس را توضیح می‌دهد. مؤلفه‌های تحلیل واریانس را بایکدیگر مقایسه نموده و روش محاسبه هر کدام را یاد گرفته و شرایط استفاده از تحلیل واریانس یک‌طرفه را بیان می‌نماید.	برای داده‌های حاصل از سه گروه، مجموع مجزورات کل، بین گروهی و درون گروهی و میزان F را محاسبه می‌نماید و با توجه به نتایج، آزمون فرضیه را انجام می‌دهد.
	طرح بلوکی تصادفی‌شده	طرح بلوکی تصادفی‌شده و موارد استفاده از این طرح را یاد گرفته و معانی مفاهیم موجود در این طرح را می‌داند.	موارد استفاده از طرح بلوکی تصادفی‌شده را توضیح می‌دهد و دیاگرام طرح را ترسیم می‌کند.	برای یک‌سری از داده‌ها، محاسبات آماری طرح بلوکی تصادفی‌شده را انجام می‌دهد و نتایج بدست آمده را تفسیر می‌نماید.
	تحلیل اندازه‌گیری مکرر واریانس با	هدف از اجرای طرح اندازه‌گیری مکرر و منابع تغییرپذیری این طرح را یاد گرفته و مزایا و معایب آن را می‌شناسد.	موارد کاربرد طرح اندازه‌گیری مکرر را بیان می‌نماید. منابع تغییرپذیری را از یکدیگر تفکیک کرده و روش محاسبه هر کدام را یاد گرفته است.	بر اساس داده‌های موجود، منابع تغییرپذیری را محاسبه نموده و بر مبنای نتایج حاصل، آزمون فرضیه را انجام می‌دهد.

مقایسه‌های چندگانه میانگین - های مورد آزمایش آزمون‌های تعقیبی	منطق استفاده از آزمون‌های تعقیبی را می‌داند. انواع این آزمون‌ها را نام برده و با موارد کاربرد هریک آشنا می‌شود.	کاربرد هریک از آزمون‌های تعقیبی را بیان می‌نماید. آزمون‌های تعقیبی را بایکدیگر مقایسه نموده و مزایا و معایب هرکدام را توضیح می‌دهد.	باتوجه به داده‌های موجود، هریک از آزمون‌های تعقیبی دامنه استودنت‌شده، توکی، شفه، دانکن و نیومن‌کولز را محاسبه نموده و نتایج حاصل از هریک را تفسیر می‌نماید.
تجزیه و تحلیل واریانس طرح عاملی	منطق استفاده از طرح عاملی را می‌داند. مفاهیم اصلی طرح عاملی مانند: عامل، سطوح، شرایط آزمایشی و منابع تغییرپذیری را می‌شناسد.	کاربرد استفاده از طرح عاملی را بیان می‌کند. منابع تغییرپذیری را بایکدیگر مقایسه کرده و تفاوت‌های هرکدام را با دیگری تشخیص می‌دهد. کنش متقابل را شرح می‌دهد و نسبت به ملاک‌های معنادار شدن نسبت F در طرح- های عاملی شناخت دارد.	یک مسأله پژوهشی طرح می‌نماید که برای آزمون فرضیه مربوط به آن، باید از طرح تحلیل واریانس عاملی استفاده نماید. باتوجه به داده‌های موجود، منابع تغییرپذیری را محاسبه کرده و بر مبنای نتایج حاصل، آزمون فرضیه را انجام می‌دهد.
رگرسیون خطی چند متغیری	منطق استفاده از رگرسیون خطی چند متغیری را یاد گرفته و مفاهیم اساسی این طرح را می‌شناسد و آن‌ها را از یکدیگر تشخیص می‌دهد.	کاربرد استفاده از رگرسیون خطی چند متغیری را بیان می‌نماید. مفاهیم اساسی و مؤلفه‌های این طرح را بایکدیگر مقایسه کرده و روش محاسبه منابع تغییرپذیری را می‌داند.	یک مسأله پژوهشی طرح می‌نماید که برای پاسخگویی به آن، طرح رگرسیون خطی چند متغیری مورد نیاز است. باتوجه به داده‌های موجود، هریک از منابع تغییرپذیری را محاسبه کرده و باتوجه به نتایج حاصل، میزان R^2 و معناداری هریک از متغیرهای پیش‌بین را تعیین نموده و نتایج را تفسیر می‌نماید.
آزمون خی‌دو	منطق استفاده از آزمون خی‌دو را می‌داند. داده- های دارای مفروضه- های آمار پارامتریک را از داده‌های دارای مفروضه‌های آمار غیرپارامتریک تشخیص می‌دهد.	موارد کاربرد آزمون خی‌دو را بیان می‌کند. مراحل اجرای این آزمون و مراحل فرضیه آزمایی را می‌داند. می‌تواند با استفاده از خی- دو، ضرایب همبستگی را محاسبه نماید.	مسأله پژوهشی طرح می- نماید که برای پاسخگویی به آن، آزمون خی‌دو لازم است. باتوجه به داده‌های موجود، می‌تواند میزان خی‌دو را محاسبه نموده و بر مبنای نتایج حاصل، فرضیه آزمایی را انجام می‌دهد.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: مفاهیم اساسی آمار استنباطی

تعریف نمونه

روش‌های نمونه‌گیری

خطای نمونه‌گیری

خطای استاندارد میانگین

خطای استاندارد میانه

خطای استاندارد نسبت

خطای استاندارد انحراف استاندارد

خطای استاندارد درصد

برآورد و ویژگی‌های آن

آزمون فرضیه

خطای نوع اول

خطای نوع دوم و عوامل مؤثر بر آن

توان آزمون

سطح معنادار بودن

آزمون‌های یک‌دامنه و دودامنه

تفسیر تأیید یا رد فرضیه

الف- فعالیت یادگیری: مشارکت فعال در مباحث کلاسی و مطالعه منابع معرفی شده

ب- فعالیت عملکردی: ندارد

فصل دوم: آزمون‌های T

تاریخچه توزیع T استودنت

توزیع T استودنت

درجات آزادی

ویژگی‌های توزیع T استودنت

استفاده از آزمون T در آزمون فرضیه

آزمون فرضیه درباره میانگین جامعه (آزمون یک گروهی)

آزمون T برای معنادار بودن اختلاف بین میانگین‌ها

توزیع تفاوت بین دو میانگین

آزمون T برای تفاوت بین میانگین‌های دو نمونه مستقل

آزمون T برای تفاوت بین میانگین‌های دو نمونه همبسته

مقایسه توان آزمون‌ها

الف- فعالیت یادگیری: مشارکت فعال در مباحث کلاسی و مطالعه منابع معرفی شده

ب- فعالیت عملکردی: انجام تکالیف داده‌شده در منزل

فصل سوم: آزمون‌های معنادار بودن نسبت، واریانس و همبستگی

آزمون نسبت

آزمون معناداربودن مقایسه یک نسبت با یک نسبت ثابت
 آزمون معناداربودن تفاوت بین دو نسبت مستقل
 آزمون معناداربودن تفاوت بین دو نسبت همبسته
 آزمون واریانس
 مقایسه واریانس‌های مستقل
 آزمون معناداربودن ضریب همبستگی
 آزمون معناداربودن تفاوت دو ضریب همبستگی در نمونه‌های مستقل
 آزمون معناداربودن تفاوت دو ضریب همبستگی در نمونه‌های همبسته
 الف- فعالیت یادگیری: مشارکت فعال در مباحث کلاسی و مطالعه منابع معرفی شده
 ب- فعالیت عملکردی: انجام تکالیف داده‌شده در منزل

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل واریانس یک‌طرفه
 مقدمه و منطق استفاده از تحلیل واریانس
 مفروضه‌های تجزیه و تحلیل واریانس
 تفکیک مجموع مجذورات
 برآورد واریانس جامعه (میانگین مجذورها)
 محاسبه نسبت F
 استفاده از جدول F
 فرمول‌های محاسبه مجموع مجذورها
 مقایسه میانگین‌ها پس از آزمون F
 الف- فعالیت یادگیری: مشارکت فعال در مباحث کلاسی و مطالعه منابع معرفی شده
 ب- فعالیت عملکردی: انجام تکالیف داده‌شده در منزل

فصل پنجم: طرح بلوکی تصادفی شده
 مقدمه و معرفی طرح بلوکی تصادفی شده
 طرح بلوکی با ۵ متغیر آزمایشی و ۵ بلوک
 محاسبه مجموع مجذورها در طرح بلوکی
 آزمون معناداربودن در طرح بلوکی تصادفی شده
 دسته‌بندی کردن آزمودنی‌ها در بلوک‌ها
 کاربرد بلوک‌ها در منابع تغییر
 طرح بلوکی با دو متغیر آزمایشی
 آزمون T برای طرح بلوکی تصادفی با دو متغیر آزمایشی
 الف- فعالیت یادگیری: مشارکت فعال در مباحث کلاسی و مطالعه منابع معرفی شده
 ب- فعالیت عملکردی: انجام تکالیف داده‌شده در منزل

فصل ششم: تحلیل واریانس با اندازه‌گیری مکرر
 معرفی تحلیل واریانس با اندازه‌گیری مکرر
 محاسبه مجموع مجذورها و درجات آزادی

الف: مجموع مجذور انحراف نمره‌ها از میانگین کل
 ب: مجموع مجذور انحراف نمره‌های بین آزمودنی‌ها
 ج: مجموع مجذور انحراف نمره‌های درون آزمودنی‌ها
 د: مجموع مجذور نمره‌های متغیر مورد آزمایش
 ه: مجموع مجذورهای باقی‌مانده
 الف- فعالیت یادگیری: مشارکت فعال در مباحث کلاسی و مطالعه منابع معرفی شده
 ب- فعالیت عملکردی: انجام تکالیف داده‌شده در منزل

فصل هفتم: مقایسه‌های چندگانه میانگین‌های مورد آزمایش آزمون‌های تعقیبی
 مقدمه و معرفی آزمون‌های تعقیبی
 کاربرد و محاسبه آزمون دامنه استودنت‌شده
 کاربرد و محاسبه آزمون جنددامنه‌ای دانکن
 کاربرد و محاسبه آزمون نیومن - کولز
 کاربرد و محاسبه آزمون توکی
 کاربرد و محاسبه آزمون شفیه
 الف- فعالیت یادگیری: مشارکت فعال در مباحث کلاسی و مطالعه منابع معرفی شده
 ب- فعالیت عملکردی: انجام تکالیف داده‌شده در منزل

فصل هشتم: تجزیه و تحلیل واریانس طرح عاملی
 مقدمه و معرفی طرح تجزیه و تحلیل واریانس عاملی
 طرح عاملی و کنش متقابل
 اثرات اصلی و کنش متقابل
 مثالی برای طرح عاملی
 منابع تغییر و مجموع مجذورها
 مجموع مجذورهای کل
 مجموع مجذورهای بین گروهی
 مجموع مجذورهای درون گروهی
 درجات آزادی، میانگین مجذورها و آزمون F
 تجزیه و تحلیل طرح 3×3
 مقایسه سطوح یک عامل
 الف- فعالیت یادگیری: مشارکت فعال در مباحث کلاسی و مطالعه منابع معرفی شده
 ب- فعالیت عملکردی: انجام تکالیف داده‌شده در منزل

فصل نهم: رگرسیون خطی چندمتغیری
 مفاهیم رگرسیون چندمتغیری
 هندسه رگرسیون خطی چندمتغیری
 رگرسیون چندمتغیری به صورت نمره استاندارد
 رگرسیون چندمتغیری به شکل نمره خام

الف- تعیین مدل رگرسیون

ب- تعیین میزان R و R^2

د- تعیین معناداری متغیرهای پیش‌بینی‌کننده

انتخاب متغیرهای پیش‌بینی‌کننده

تعداد متغیرهای پیش‌بینی‌کننده

همبستگی پاره‌ای و نیمه‌پاره‌ای (همبستگی تفکیکی، نیمه‌تفکیکی)

روش‌های متناوب برای رگرسیون چندمتغیری

رگرسیون چندمتغیری و تحلیل واریانس

الف- فعالیت یادگیری: مشارکت فعال در مباحث کلاسی و مطالعه منابع معرفی شده

ب- فعالیت عملکردی: انجام تکالیف داده‌شده در منزل

فصل دهم: آزمون خی‌دو (کاسکوئر)

در پژوهش مواردی وجود دارد که مفروضه‌های استفاده از آزمون‌های پارامتریک وجود ندارد. در این حالت استفاده از آزمون‌های غیرپارامتریک ضرورت دارد. آزمون خی‌دو یکی از این نوع آزمون‌هاست.

مقدمه و معرفی آزمون‌های غیرپارامتریک

آزمون خی‌دو (X^2)

نیکویی برازش خی‌دو

درجات آزادی

محاسبه آماره خی‌دو

تصحیح خی‌دو

مراحل لازم برای اجرای آزمون خی‌دو

آزمون مستقل بودن متغیرهای طبقه‌ای به‌وسیله خی‌دو

درجات آزادی برای جدول توافقی

جدول توافقی 2×2

محدودیت‌های استفاده از آزمون خی‌دو

محاسبه ضریب همبستگی از طریق خی‌دو

الف- فعالیت یادگیری: مشارکت فعال در مباحث کلاسی و مطالعه منابع معرفی شده

ب- فعالیت عملکردی: انجام تکالیف داده‌شده در منزل

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدریس این درس به روش فعال انجام شود و دانشجویان در انجام تمرین‌های کلاسی و تکالیف منزل فعال باشند.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

دلاور، علی. (۱۳۹۲). احتمالات و آمار کاربردی در روان‌شناسی و علوم تربیتی. تهران: انتشارات رشد.

منبع فرعی:

سرمد، زهره. (۱۳۹۲). آمار استنباطی. انتشارات سمت

هومن، حیدر علی. (۱۳۹۲). استنباط آماری در پژوهش رفتاری. تهران: انتشارات سمت

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: سؤال‌های چهارگزینه‌ای، کوتاه پاسخ و تشریحی ۱۶ نمره
ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت‌های یادگیری و پیش‌بینی شده در کلاس ۲ نمره
ارزشیابی پوشه عملکرد: مجموعه تکالیف عملکردی ۲ نمره

تدوین کننده: محمد حسین سالاری فر

سرفصل درس «روش تحقیق (کمی و کیفی)»

۱. معرفی درس و منطق آن:

روانشناسان و مشاوران برای کمک در ارتقاء سلامت روان و رشد همه جانبه، نیازمند شناخت و درک بهتری از رفتار و فرایند های روانی افراد انسانی هستند و بدین منظور همواره در صدد توسعه نظریه ها و پژوهش های روانشناختی بوده اند. آنان از مفروضه های فلسفی، راهبردهای پژوهشی و روش های پژوهش در چهارچوب رویکردهای کمی، کیفی، و ترکیبی استفاده می کنند تا به درک بهتری از رفتارها و پدیده های روانی افراد دست یابند. برنامه درسی روش تحقیق کمی، کیفی و ترکیبی نیز در این راستا برای دوره کارشناسی راهنمایی و مشاوره با گرایش فعالیت های پرورشی درجهت درک رفتارها و پدیده های روانی دانش آموزان از اهمیت بسزایی برخوردار است. تحقق این امر مستلزم تحلیل درست دانشجویان از برنامه درسی روش تحقیق و اهمیت و ضرورت آن در پیشبرد بهتر امور آموزشی و پرورشی دانش آموزان و انجام فعالیت های پژوهشی متناسب با درک نیازهای آموزش و پرورش و بکار گیری نتایج آن در فهم چگونگی ساخت جهان و حل مسائل روانی و تحصیلی و ایجاد فرصت های یادگیری مناسب در محیط کار و زندگی می باشد.

نام درس: به فارسی: روش تحقیق (کمی و کیفی) به انگلیسی: Research methods				مشخصات درس نوع درس: نظری-عملی تعداد واحد: ۳ زمان درس: ۶۴ ساعت (۳۲ ساعت نظری و ۳۲ ساعت عملی) پیشنیاز: آمار استنباطی
اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: با کمک مطالعه و آشنایی با اصول روش های علمی پژوهش در علوم رفتاری از جمله مفاهیم اساسی، انواع طرح تحقیق، روش شناسی، تجزیه و تحلیل داده ها و نتیجه گیری از یافته های پژوهشی، و با ایجاد فرصت های یادگیری مناسب، پیشنهاد یا طرح پژوهشی متناسب با موضوع مربوطه را تهیه و آن را در قالب یک طرح مدون در موقعیت های واقعی آموزشی- پرورشی و اجتماعی طراحی و استفاده نماید. با مطالعه اصول روش های علمی تحقیق کمی، کیفی و ترکیبی در علوم رفتاری و با استفاده از اصول و روش های علمی تهیه شده طرح پژوهش، به دنبال پاسخ به سوالات و یا تایید یا رد فرضیه ها ی پژوهشی بوده، و با ایجاد فرصت های یادگیری بهتر، ساختار روش شناسی پژوهش را تحلیل و به صورت یک گزارش علمی ارائه نماید.				شایستگی اساسی: Ck&pck کد ۲-۱ & ۳- & ۳-۴ & ۳
ملاک ها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳	
تحقیقات علمی	در مورد تحقیقات علمی، دانش و اطلاعات ارائه شده در متون مربوطه را جمع آوری و بدون ارائه تحلیل حاصل، آن را گزارش نموده است.	ضمن آشنایی با تحقیقات علمی، تفاوت و تشابه مباحث مربوطه را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	در موضوع تحقیقات علمی، تفاوت و تشابه مفاهیم و رابطه آنها با یکدیگر را مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده و یافته های خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	
مفاهیم اساسی تحقیق	مفاهیم اساسی تحقیق را مورد مطالعه قرار	با مطالعه مفاهیم اساسی تحقیق، آنها را تعریف	مفاهیم اساسی تحقیق و تفاوت و تشابه آنها را مورد	

		داده، اطلاعات و دانش موجود را جمع آوری و بدون مقایسه و تحلیل، آنها را گزارش نموده است.	نموده و با درک مناسب از آنها، و مقایسه این مفاهیم، نتایج ناشی از این مقایسه را به صورت منسجم گزارش نموده است.	مقایسه، تحلیل و ارزیابی قرار داده و یافته ها و دست آوردهای خود را به صورت مکتوب گزارش نموده است.
	اصول و روش های تحقیق	در اصول و روش های تحقیق، دانش و اطلاعات موجود در متون مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نموده است.	موضوع اصول و روش های تحقیق را از جهت شباهت ها و تفاوت ها و شیوه های اجرا و کار بستن، با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	موضوع اصول و روش های تحقیق را از لحاظ نحوه اجرا، تفاوت ها و شباهت ها با یکدیگر مورد مقایسه، تحلیل و ارزیابی قرار داده است و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه نموده است.
	طرح و گزارش علمی پژوهش	در مورد موضوع طرح و گزارش علمی پژوهش، دانش و اطلاعات موجود در متون را گردآوری و با درک درست از آنها، دلایل و استدلال خود را در قالب یک گزارش ارائه نموده است.	طرح و گزارش علمی پژوهش را تهیه، و از لحاظ ویژگی ها و روش های اجرا و کار بستن مورد مقایسه قرار داده و نتایج را بدون تجزیه و تحلیل در قالب یک گزارش ارائه نموده است.	طرح و گزارش علمی پژوهش را از لحاظ ویژگی ها، نحوه نگارش و گزارش به صورت علمی، مورد مقایسه، تحلیل و ارزیابی قرار داده و استدلال خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: تحقیقات علمی

- تحقیق کمی، تعریف و انواع آن از لحاظ هدف و ماهیت
- تحقیق کیفی، تعریف، ویژگی ها و انواع رویکردها
- تحقیق ترکیبی، تعریف، ویژگی ها و انواع آن

فعالیت یادگیری:

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه منابع معرفی شده و تکمیل برگه سؤالات

۳) تهیه جدول مقایسه ویژگی ها، تفاوت ها و شباهت های تحقیقات کمی، کیفی و ترکیبی

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل دوم: مفاهیم اساسی تحقیق

- مسئله تحقیق

- اهداف تحقیق

- سؤالات تحقیق

- فرضیه های تحقیق

- متغیرهای تحقیق

- تعاریف نظری و عملیاتی مفاهیم

فعالیت های یادگیری

(۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

(۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده

(۳) مشاهده کلاس درس (مستقیم/ فیلم) و تهیه گزارش از کمیت و کیفیت تعامل کلاسی معلم و شاگرد

فعالیت های عملکردی

(۱) انتخاب یک موضوع تحقیق با توجه به علاقه شخصی و نوشتن اهداف، سؤالات، فرضیه ها، متغیرها و تعریف نظری و

عملیاتی آن و ارائه در کلاس

فصل سوم: روش شناسی

- طرح تحقیق و انواع آن

- جامعه و نمونه و تعریف آنها

- روش های نمونه گیری

- ابزارهای اندازه گیری و گردآوری اطلاعات

فعالیت یادگیری

(۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

(۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی

(۱) تهیه روش شناسی موضوع انتخابی خود و ارائه گزارش آن در کلاس

فصل چهارم: انواع روش های تحقیق

- روش های تحقیق توصیفی (زمینه یابی، همبستگی، علی-مقایسه ای و...)

- روش های تحقیق آزمایشی (شبه آزمایشی، آزمایشی، نیمه آزمایشی و...)

فعالیت یادگیری

(۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

(۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده

(۳) تهیه جدول یا نمودار انواع روش های تحقیق و مقایسه ویژگی های آنها با یکدیگر

فعالیت عملکردی:

(۱) تعیین نوع روش تحقیق موضوع انتخابی خود و ارائه آن در کلاس

فصل پنجم: تجزیه و تحلیل داده ها و نتیجه گیری

- تجزیه و تحلیل داده ها

- نتیجه گیری و بحث در نتایج

- محدودیت ها و پیشنهادات

فعالیت یادگیری

(۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

(۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی

(۱) تعیین روش مناسب آماری برای تجزیه و تحلیل داده ها

(۲) تعیین محدودیت های احتمالی تحقیق و ارائه آن در کلاس

(۳) تعیین ملاحظات اخلاقی در اجرای پژوهش و ارائه آن در کلاس

فصل ششم: تهیه طرح (پروپوزال) و گزارش پژوهش

- شیوه های تهیه طرح (پروپوزال) پژوهشی

- شیوه های تهیه گزارش و مقاله علمی-پژوهشی

- شیوه های اسناد و گزارش منابع اطلاعاتی

فعالیت یادگیری

(۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

(۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی

(۱) تهیه طرح (پروپوزال) و گزارش پژوهشی در رشته تخصصی خود

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. انجام فعالیت های عملکردی برای درک عمیق تر و یادگیری بهتر نیز مستلزم مشارکت همگانی دانشجویان در این فعالیت ها، تهیه طرح پژوهشی به

صورت انفرادی، گزارش آن در کلاس، و اجرای آن در موقعیت های واقعی مؤسسه آموزشی یا پژوهشی محل خدمت یا محل سکونت خود می باشد.

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی:

- دلاور، علی (۱۳۹۳) مبانی نظری و عملی پژوهش در علوم انسانی و اجتماعی. تهران: انتشارات رشد
- هومن، حیدر علی (۱۳۷۱) پایه های پژوهش در علوم رفتاری. تهران: نشر دیبا

منابع فرعی:

- سعدی پور، اسماعیل (۱۳۸۴) روش های تحقیق در روانشناسی و علوم تربیتی. تهران: نشر دوران
- کازبی، پل کریس (۱۳۸۹) روش های پژوهش در علوم رفتاری. ترجمه و افزوده ها، غلامرضا نفیسی و کامران گنجی. انتشارات آینده درخشان
- حیدر علی، هومن (۱۳۹۱) راهنمای عملی پژوهش کیفی. تهران: انتشارات سمت

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون (باز پاسخ، کوتاه پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان ۱۲ نمره

ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۲ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۶ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سایر نکات

تدوین کننده: جمشید جراره

سرفصل درس «روانشناسی فیزیولوژیک»

۱. معرفی درس و منطق آن:

ارتباط بین فرایندهای روان‌شناختی و فیزیولوژیکی از دیرباز مورد توجه بوده و درباره رابطه بین جسم و روان مباحث متفاوتی مطرح شده‌است. این نکته آشکار است که بین فرایندهای روان‌شناختی و فیزیولوژیکی، ارتباطی متقابل وجود دارد. روان‌شناسی فیزیولوژیک، شاخه‌ای از علم روان‌شناسی است که پویایی این اثر متقابل را مورد مطالعه و بررسی قرار می‌دهد. به‌گونه‌ای که برخی از روان‌شناسان معتقدند بدون شناخت مبانی زیستی و فیزیولوژیکی، نمی‌توان تحلیل درستی از پدیدایی رفتار ارائه کرد. پس روان‌شناسی فیزیولوژیک، به‌عنوان یک علم مستقل شناخته نمی‌شود. بلکه یک علم میان‌رشته‌ای است که در آن رشته‌های علوم مختلف مانند: زیست‌شناسی، داروشناسی، فیزیولوژی، فیزیولوژی اعصاب، کالبد شناسی اعصاب و شیمی اعصاب مشارکت دارند. بدیهی است، فهم درست از نقش فرایندهای زیستی و روانی در شکل‌گیری رفتار، مستلزم شناخت ارتباط متقابل بین جسم و روان است. از آن‌جا که روان‌شناسی، فرایندهای ذهنی و رفتار را به‌صورت علمی مطالعه می‌کند. شناخت تأثیر جسم بر سلامت روان و بالعکس تأثیر فرایندهای روان‌شناختی بر سلامت جسمانی، برای دانشجویان رشته‌های روان‌شناسی و علوم تربیتی ضرورتی انکار ناپذیر است. این هدف از طریق مطالعه و یادگیری موضوعات مورد بحث در روان‌شناسی فیزیولوژیک قابل حصول است. پس درس روان‌شناسی فیزیولوژیک برای دانشجویان رشته روان‌شناسی دارای اهمیت است و به‌عنوان یک درس تخصصی شناخته می‌شود.

نام درس به فارسی: روان‌شناسی فیزیولوژیک به انگلیسی: Physiological Psychology				مشخصات درس
اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری، دانشجو قادر خواهد بود: رابطه متقابل بین جسم و روان را با ذکر مثال مشخص نماید. کارکرد اختصاصی نیمکره چپ و نیمکره راست قشر مخ را در زمینه فرایندهای شناختی و هیجانی بیان می‌کند. این توانایی را دارد که نقش سلول عصبی، سیناپس و انتقال دهنده‌های عصبی را در شکل‌گیری اختلالات روان‌شناختی مانند: اختلالات خلقی و اختلالات اضطرابی مشخص نماید. علاوه براین نسبت به اختلالات روان‌شناختی با منشأ زیستی و اختلالات جسمانی با منشأ روانی شناخت حاصل کرده و آن‌ها را بایکدیگر مقایسه می‌نماید.				نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ زمان درس: ۳۲ ساعت پیش‌نیاز: فیزیولوژی اعصاب و غدد
				شایستگی اساسی:
ملاک‌ها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳	
مفهوم و موضوع روان‌شناسی فیزیولوژیک و روش‌های تحقیق	مفهوم و تعریف روان-شناسی فیزیولوژیک را یاد گرفته و روش‌های تحقیق در آن را می-شناسد.	رابطه مغز و رفتار را توضیح می‌دهد. انواع روش تحقیق را با یکدیگر مقایسه نموده و ویژگی‌های هرکدام را بیان می‌کند.	رابطه متقابل جسم و روان را با ذکر مثال توضیح می-دهد. مزایا و معایب روش-های تحقیق را بیان کرده و روش‌های مناسب را تشخیص می‌دهد.	
ساختار و کارکرد	سلول عصبی، اجزاء و مواد شیمیایی تشکیل دهنده آن را می‌شناسد.	انواع سلول عصبی، اجزاء و مواد تشکیل دهنده آن را توضیح می‌دهد. نحوه	انواع سلول‌های عصبی را برمبنای نقش و اهمیت در دستگاه عصبی با یکدیگر	

سلول‌های عصبی	کارکرد سلول عصبی در ایجاد پتانسیل آرامش، پتانسیل فعالیت و انتشار آن را می‌داند.	وجود آمدن پتانسیل آرامش، فعالیت و چگونگی انتشار آن در طول سلول عصبی را بیان می‌نماید.	مقایسه کرده و اهمیت آنها را توضیح می‌دهد. نقش سلول عصبی در انتقال صفات ارثی و انتقال اطلاعات را بیان می‌نماید.
ساختار و کارکرد سیناپس	مفهوم سیناپس، انواع و چگونگی کارکرد آن را می‌داند و با نقش انتقال دهنده‌های عصبی در انتقال پیام عصبی در فضای سیناپسی آشنا می‌شود.	انواع سیناپس را از نظر ساختاری و کارکردی با یکدیگر مقایسه می‌نماید. مکانیسم اثربخشی انتقال دهنده عصبی در سیناپس و نقش غشای پیش‌سیناپسی و غشای پس‌سیناپسی را در این مکانیسم توضیح می‌دهد.	رابطه انتقال دهنده‌های عصبی را با ساختارهای مغزی بیان می‌کند. مکانیسم اثربخشی و خنثی سازی انتقال دهنده عصبی را به‌طور مفصل توضیح می‌دهد.
ساختمان دستگاه عصبی	قسمت‌های اصلی دستگاه عصبی مرکزی، دستگاه عصبی محیطی و دستگاه لیمبیک یا کناری را می‌شناسد.	قسمت‌های اصلی دستگاه عصبی مرکزی، محیطی و دستگاه کناری را نام برده و آنها را از یکدیگر تشخیص می‌دهد.	کارکرد دستگاه عصبی مرکزی، محیطی و دستگاه کناری را با یکدیگر مقایسه نموده و نقش اعصاب سمپاتیک و پاراسمپاتیک را در تنظیم اعمال حیاتی با ذکر مثال توضیح می‌دهد.
مکانیزم دقت، توجه و هشیاری	مبانی زیستی دقت، توجه و هشیاری و ارتباط دقت و توجه با رفتار را می‌شناسد. همچنین آثار فیزیولوژیک دقت و توجه و اختلال ناشی از آن را می‌داند.	آثار فیزیولوژیک دقت و توجه و چگونگی راه‌اندازی مکانیسم دقت و توجه را توضیح می‌دهد. علاوه بر این نشانگان غفلت را به‌عنوان اختلال دقت و توجه بیان می‌کند.	کارکرد اختصاصی نیمکره چپ و راست را در مکانیسم دقت و توجه با یکدیگر مقایسه کرده و نشانگان غفلت را با ساختارهای عصبی مطابقت می‌دهد.
چرخه‌های زیستی و مکانیزم خواب	با چرخه‌های زیستی، مکانیزم خواب، روان فیزیولوژی مراحل خواب، عوامل مؤثر بر خواب و اختلال‌های خواب آشنا می‌شود.	مراحل خواب را مشخص کرده و هرکدام را توضیح می‌دهد. اختلال‌های خواب را نام برده و هر اختلال را به‌طور مفصل بیان می‌نماید.	مراحل پنج‌گانه خواب را با یکدیگر مقایسه نموده و تفاوت هر مرحله با مرحله دیگر را مشخص می‌نماید. مراحل خواب را از دید روانی-فیزیولوژی بررسی کرده و اختلال‌های مربوط به خواب را از یکدیگر تشخیص می‌دهد.
	با مفاهیم اساسی انگیزش (نیاز، تقویت، مشوق) و انگیزه	مفاهیم اساسی انگیزش را نام برده و هرکدام را توضیح می‌دهد. مبانی	تفاوت غریزه و انگیزه را بیان نموده و عوامل مؤثر در تشنگی و گرسنگی را

انگیزش	تشنگی، گرسنگی، رفتار جنسی و مکانیسم زیست‌شیمیایی تخدیر طلبی آشنا می‌شود.	زیست‌شناسی انگیزه گرسنگی، انگیزه تشنگی رفتار جنسی و مکانیسم تخدیرطلبی را می‌داند و ویژگی‌های هرکدام را بیان می‌نماید.	توضیح می‌دهد. ساختارهای عصبی و ناقل-های شیمیایی مؤثر در تشنگی، گرسنگی، رفتارجنسی و مکانیسم تخدیرطلبی را شناخته و نقش هریک را بیان می‌نماید.
هیجان	مفهوم هیجان و تعریف هیجان را می‌داند. با نظریه‌های مطرح در حوزه هیجان آشنا شده و نسبت به مبانی زیستی برخی هیجان‌ها مانند، غم و اندوه، ترس و رفتار پرخاشگری شناخت حاصل می‌کند.	نظریه‌های مطرح در حوزه هیجان را نام برده و هریک را با توجه به مبانی زیستی توضیح می‌دهد. نقش ساختارهای عصبی و هورمون‌ها را در شکل‌گیری هیجان‌ها شناخته و ویژگی-های هر هیجان را توضیح می‌دهد.	هیجان‌ها را از نظر مبانی زیستی بایکدیگر مقایسه کرده و ویژگی هریک را توضیح می‌دهد. نقش نیمکره چپ و راست را در بروز هیجان‌ها شناخته و کارکرد آنها را بایکدیگر مقایسه می‌کند. اختلال-های ناشی از نارساکنش-وری هر نیمکره را توضیح می‌دهد.
زبان و گفتار	نظام سلسله مراتبی زبان و گفتار، مناطق اختصاصی زبان در مغز، انواع ناگویی و کنش نیمکره راست و چپ برای زبان و گفتار را می‌شناسد.	ساختار زبان و گفتار را توضیح می‌دهد. انواع ناگویی را نام برده و ویژگی‌های هریک را بیان می‌کند. ساختارهای عصبی اصلی مؤثر در شکل‌گیری زبان و گفتار را شناخته و نقش هریک را توضیح می‌دهد.	انواع ناگویی را بایکدیگر مقایسه نموده و می‌تواند آنها را از یکدیگر تمیز دهد. کنش هریک از نیمکره‌ها را در باره زبان و گفتار توضیح می‌دهد و اختلال های زبان و گفتار ناشی از ناکنش‌وری هر نیمکره را تشخیص می‌دهد.
یادگیری و حافظه	با مبانی زیستی یادگیری و حافظه آشنا می‌شود. انواع حافظه، یادزدودگی، نقش مناطق اصلی هر نیمکره در یادگیری و حافظه را می‌داند.	انواع حافظه را نام برده و مبانی زیستی و ساختارهای عصبی مؤثر در هریک را توضیح می‌دهد. نقش لب گیجگاهی و دستگاه کناری را در یادگیری و حافظه بیان می‌کند.	انواع حافظه را با یکدیگر مقایسه کرده و ساختارهای عصبی مؤثر در هریک را مشخص می‌نماید. نقش لب گیجگاهی و ساختارهای دستگاه کناری را در یادگیری و حافظه توضیح می‌دهد و اختلال ناشی از آسیب هریک از این ساختارهای عصبی را تشخیص می‌دهد.
بیماری‌های روانی و	رابطه برخی از بیماری-های روانی را با مغز یادگرفته و نسبت به مبانی زیستی اختلال ترس، اختلال‌های عاطفی،	مبانی زیستی اختلال ترس، اختلال‌های عاطفی، اسکیزوفرنی، آلزایمر و پارکینسون را توضیح می-دهد . علاوه براین درمان دارویی هریک از این	نقش ساختارهای عصبی مرکزی، دستگاه کناری و ناقل‌های شیمیایی را در هر اختلال توضیح می‌دهد. هر اختلال را از نظر مبانی زیستی و درمان مبتنی با

آن بررسی کرده و مکانیسم اثربخش دارو را نیز توضیح می‌دهد.	اختلال‌ها را یادگرفته است.	اسکیزوفرنی و بیماری مغزی مانند آلزایمر و پارکینسون شناخت حاصل می‌کند.	مغز	
--	----------------------------	--	-----	--

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: تعریف روان‌شناسی فیزیولوژیک و روش‌های تحقیق در آن

- تعریف روان‌شناسی فیزیولوژیک
- تاریخچه روان‌شناسی فیزیولوژیک
- ارتباط مغز و رفتار
- روش‌های تحقیق روان‌شناسی فیزیولوژیک
- الف- روش تهاجمی
- ۱- روش تخریب
- ۲- روش تحریک
- ب- موج‌نمای الکتریکی مغز
- ۱- تاریخچه و شیوه اندازه‌گیری
- ۲- مبانی فیزیولوژی اعصاب
- ۳- کاربرد بالینی موج‌نمای الکتریکی مغز
- ج- پتانسیل مغز وابسته به رویداد
- د- روش‌های تصویر برداری
- ۱- روش‌های پرتو نگاری
- ۲- روش اندازه‌گیری گردش خون نواحی مغزی
- ۳- روش اندازه‌گیری سوخت و ساز قند خون
- ۴- روش‌های مغناطیسی
- فعالیت یادگیری: ۱- شرکت فعال در مباحث کلاسی**
- ۲- مطالعه منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل دوم: ساختار و کنش سلول‌های دستگاه عصبی

- مبانی زیست - شیمی فیزیولوژی سلول
- ترکیبات شیمیایی سلول
- مولکول‌های بزرگ و انتقال اطلاعات زیستی
- الف- وظایف مولکول‌های بزرگ
- ب- مراحل مولکولی وراثت
- ج- فرآیند همانندسازی و رونویسی
- غشای سلول و وظایف آن
- الف- فضای برون‌سلولی، نفوذپذیری و فشار اسمزی
- ب- تبادل سلول با محیط اطراف خویش

ج- تبادل اطلاعات و مواد مورد نیاز درون سلول

- ساختار دستگاه عصبی
- دستگاه عصبی پیرامونی
- الف- ساخت اعصاب
- ب- طبقه‌بندی تارهای عصبی
- ج- کشش عمومی سلول‌های عصبی
- پتانسیل آرامش
- پتانسیل فعالیت
- انتشار پتانسیل فعالیت

فعالیت یادگیری: ۱- شرکت فعال در مباحث کلاسی

۲- مطالعه منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی: به اختیار استاد درس

فصل سوم: ساختار و کارکرد سیناپس

- صفحه محرکه عصبی ماهیچه‌ای
- الف- ساخت صفحه محرکه
- ب- پتانسیل صفحه محرکه
- ج- آزاد سازی ناقل‌های شیمیایی
- د- ناقل استیل کولین و گیرندگان آن
- سیناپس‌های شیمیایی تحریکی و بازدارنده
- الف- پتانسیل پس سیناپسی تحریکی
- ب- پتانسیل پس سیناپسی بازدارنده
- ناقل‌های سیناپس شیمیایی
- سیناپس الکتریکی

فعالیت یادگیری: ۱- شرکت فعال در مباحث کلاسی

۲- مطالعه منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی: به اختیار استاد درس

فصل چهارم: ساخت دستگاه عصبی

- دستگاه عصبی مرکزی
- الف- ساخت و وظیفه مغز جلویی
- ب- دستگاه کناری
- ج- مغز نهایی
- دستگاه عصبی خودمختار
- الف- چگونگی اثر دستگاه سمپاتیک و پاراسمپاتیک
- ب- انتقال جریان عصبی در دستگاه عصبی خودمختار
- ج- روش کار دستگاه عصبی خودمختار

فعالیت یادگیری:

- ۱- شرکت فعال در مباحث کلاسی
 - ۲- مطالعه منابع معرفی شده
- فعالیت عملکردی: به اختیار استاد درس

فصل پنجم: مکانیسم دقت، توجه و هشیاری

- ارتباط دقت و توجه با رفتار
- نشانگان غفلت به عنوان اختلال دقت و توجه
- آثار فیزیولوژیک دقت و توجه
- چگونگی راه اندازی دقت و توجه
- الف- نقش هسته های پولوینار
- ب- ارتباط دقت و توجه با حرکت چشم ها

فعالیت یادگیری:

- ۱- شرکت فعال در مباحث کلاسی
 - ۲- مطالعه منابع معرفی شده
- فعالیت عملکردی: به اختیار استاد درس

فصل ششم: چرخه های زیستی و مکانیسم خواب

- چرخه های زیستی
- ۱- انواع چرخه های زیستی
- ۲- مبانی عصبی چرخه زیستی
- ۳- اختلال های چرخه زیستی
- مکانیسم خواب
- سایکوفیزیولوژی مراحل خواب
- مکانیسم های عصبی خواب
- مرحله خواب متعارف
- مرحله خواب متناقض
- عوامل مؤثر بر خواب
- اختلال های خواب

فعالیت یادگیری:

- ۱- شرکت فعال در مباحث کلاسی
 - ۲- مطالعه منابع معرفی شده
- فعالیت عملکردی: به اختیار استاد درس

فصل هفتم: انگیزش

- مفاهیم اساسی انگیزش

- انگیزه تشنگی
- انگیزه گرسنگی
- رفتار جنسی
- انگیزه اکتسابی و تخریرطلبی
- مکانیسم زیست شیمیایی تخریرطلبی

فعالیت یادگیری:

- ۱- شرکت فعال در مباحث کلاسی
 - ۲- مطالعه منابع معرفی شده
- فعالیت عملکردی: به اختیار استاد درس

فصل هشتم: هیجان

- سایکوفیزیولوژی هیجان
- ۱- نظریه‌های هیجان
- ۲- اجتناب
- الف- ترس و بازداری رفتار
- ب- استرس و درماندگی آموخته‌شده
- ۳- نزدیکی
- ۴- افسردگی
- ۵- رفتار پرخاشگری
- الف- کنترل پرخاشگری
- ب- ارتباط هورمون‌های جنسی و ناقل‌ها با پرخاشگری
- ۶- ارتباط نیمکره‌های مخ با هیجان
- الف- نارساکنش‌وری نیمکره‌ها
- ب- اختلال رفتار و فعالیت نیمکره‌ها

فعالیت یادگیری:

- ۱- شرکت فعال در مباحث کلاسی
 - ۲- مطالعه منابع معرفی شده
- فعالیت عملکردی: به اختیار استاد درس

فصل نهم: زبان و گفتار

- ساختار زبان و گفتار
- مناطق اختصاصی زبان در مغز
- انواع ناگویی
- ۱- ناگویی بروکا
- ۲- ناگویی ورنیکه
- ۳- ناگویی و الگوی ورنیکه - گشویند
- ۴- ناگویی هدایتی

۵- ناگویی کلی

۶- ناگویی حرکتی فراقشری

۷- ناگویی حسی فراقشری

۸- ناگویی در دوزبانه‌ها و ناشنوایان

- نیمکره‌های مغز و تولید گفتار

۱- برتری زبان در نیمکره چپ

۲- عملکرد نیمکره راست برای زبان و گفتار

۳- اثر تحریک مغز بر زبان و گفتار

فعالیت یادگیری:

۱- شرکت فعال در مباحث کلاسی

۲- مطالعه منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی: به اختیار استاد درس

فصل دهم: یادگیری و حافظه

- یادگیری

- حافظه و انواع آن

- یادزدودگی

- ساختار عصبی و حافظه

الف- نظریه هب

ب- قشر تازه مخ و حافظه اخباری

ج- تحریک الکتریکی لب گیجگاهی

- لب گیجگاهی و حافظه اخباری

- هیپوکامپ و حافظه

- اجسام مخطط و حافظه روندی

- قشر تازه مغز و حافظه کاری

- مکانیزم‌های مولکولی یادگیری و حافظه

الف- یادگیری غیرارتباطی

ب- یادگیری ارتباطی

- مدل یادگیری در مهره‌داران

- مبانی مولکولی حافظه درازمدت

- پروتئین سازی و تحکیم حافظه

- داروشناسی عصبی و حافظه

فعالیت یادگیری:

۱- شرکت فعال در مباحث کلاسی

۲- مطالعه منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی: به اختیار استاد درس

فصل یازدهم: مغز و بیماری‌های روانی

- اختلال ترس
- اختلال هراس
- اختلال وسواسی - اجباری
- مبانی زیست‌شناختی اختلال ترس
- درمان اختلال‌های ترس
- اختلال‌های عاطفی
- مبانی زیست‌شناختی اختلال‌های عاطفی
- شیوه درمان اختلال عاطفی
- اختلال اسکیزوفرنی
- درمان اسکیزوفرنی
- بیماری آلزایمر
- بیماری پارکینسون

فعالیت یادگیری:

۱- شرکت فعال در مباحث کلاسی

۲- مطالعه منابع معرفی شده

فعالیت عملکردی: به اختیار استاد درس

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

این درس بهتر است، به روش فعال ارائه شود و دانشجویان در مباحث کلاسی شرکت فعال داشته باشند.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

خداپناهی، محمد کریم، (۱) روان‌شناسی فیزیولوژیک، تهران: انتشارات سمت

منبع فرعی:

گراهام، رابرت، بی، (۲) روان‌شناسی فیزیولوژیک، ترجمه علی‌رضا رجایی و علی‌اکبر صارمی، انتشارات آستان قدس رضوی.

احمدوند، محمد علی، (۳) روان‌شناسی فیزیولوژیک، تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: به صورت سؤال‌های چهار گزینه‌ای، کوتاه پاسخ و تشریحی ۱۷ نمره

ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت‌های یادگیری و پیش‌بینی شده در کلاس ۳ نمره

تدوین کننده: محمد حسین سالاری فر

سرفصل درس «مباحث اساسی در روان شناسی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

روان شناسی، علم مطالعه رفتار و فرایندهای ذهنی است و با کمک آن می توان به شناخت بهتری از خود و دیگران دست یافت. دانشجوی معلمان در آغاز دوره کارشناسی، به صورت فشرده با مباحث اساسی علم روان شناسی آشنا می شوند و به یک دیدگاه کلی از این رشته علمی دست پیدا می کنند. این درس مبنای آموختن دروس مهم دیگری نظیر روان شناسی رشد، روان شناسی شخصیت، روان شناسی اجتماعی، و آسیب شناسی روانی است. دانشجویان با استفاده از مباحث روان شناسی به شناخت عمیق تری از ویژگی ها و نیازهای دانش آموزان دست پیدا می کنند و از این مباحث برای بهبود کیفیت آموزش و ارائه خدمات راهنمایی و مشاوره در محیط های آموزشی استفاده می کنند.

نام درس:				مشخصات درس
به فارسی: مباحث اساسی در روان شناسی				نوع درس: نظری
به انگلیسی: essential issues in psychology				تعداد واحد: ۲
اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجوی قادر خواهد بود:				زمان درس: ۳۲ ساعت
ضمن کسب دانش پایه در مورد مباحث اساسی روان شناسی، نقش این مباحث را در شناخت ویژگی ها و نیازهای دانش آموزان تحلیل و گزارش کند. همچنین کاربرد مباحث اساسی روان شناسی را در انجام خدمات راهنمایی و مشاوره در محیط های آموزشی مشخص کرده و از آن برای بهبود فرایند آموزش و ارتقای بهداشت روانی دانش آموزان، خانواده های آنان و کارکنان مدرسه استفاده کند. با مطالعه مباحث این رشته علمی به درک عمیق تری از توانایی ها، محدودیت ها و نیازهای شخصی دست پیدا کند و سطوح بالاتری از خودشناسی را کسب کند. از آموخته های خود در این درس، برای یادگیری موفقیت آمیز سایر دروس مرتبط با روان شناسی استفاده کند و ضمن برقرار کردن ارتباط میان مطالب آموزشی این حوزه، یادگیری منسجم و سازمان یافته ای را به دست آورد.				پیشنیاز: ندارد
				نحوه تدریس:
				شایستگی اساسی:
				Ck&pck کد ۱-۲-۳
				۳-۴ & ۳
ملاک ها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳	
رویکردهای علمی اولیه و معاصر در روان شناسی	با تاریخچه علم روان شناسی آشنا شده و نحوه شکل گیری رویکردهای اولیه و معاصر را در علم روان شناسی بررسی و گزارش نماید.	نقاط ضعف و قوت هر یک از این رویکردها را تحلیل و گزارش نماید.	روند تغییرات در رویکردهای اولیه و معاصر را در علم روان شناسی مورد تحلیل قرار داده و رویکردهای نوین این حوزه را پیش بینی کند.	
مبانی زیست شناختی احساس، ادراک و رفتار	دانش پایه را در زمینه ارتباط میان بدن و روان کسب نماید.	ارتباط میان یکی از فرایندهای روانی را با مبانی فیزیولوژیک آن در قالب یک تصویر ارائه نماید.	نقش قسمت های مختلف دستگاه عصبی را در فرایندهای روانی در قالب یک چارت خلاصه کرده و ارائه دهد.	

کاربرد یکی از مباحث روان شناسی را در محیط آموزشی تحلیل و گزارش نمایید.	یکی از مباحث اساسی علم روان شناسی را انتخاب کرده و نظریه های مطرح در آن را با یکدیگر مقایسه نمایید.	با موضوعات مطرح در علم روان شناسی آشنا شده و نقش هر یک از این مباحث را در شناخت انسان مورد تحلیل قرار دهد.	موضوعات مطرح در علم روان شناسی (رشد، یادگیری، انگیزش، شخصیت و)
--	---	--	--

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: روان شناسی چیست؟

- گستره روان شناسی
- رویکردهای اولیه به روان شناسی
- رویکردهای معاصر به روان شناسی
- رویکردی مثبت به روان شناسی
- مشاغل و تخصص های روان شناسی

فعالیت یادگیری:

- (۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی
- (۲) بررسی نقاط ضعف و قوت رویکردها
- (۳) شناسایی روند تغییرات در رویکردهای مطرح در علم روان شناسی و بررسی دلایل آن

فعالیت عملکردی:

- (۱) ارائه جدول مقایسه رویکردهای اولیه و معاصر روان شناسی از نظر پاسخ به پرسش های اساسی این حوزه

فصل دوم: روش های علمی روان شناسی

- کشف روان شناسی به عنوان یک علم
- انواع تحقیق
- تحلیل و تفسیر داده ها
- چالش های تحقیق

فعالیت یادگیری:

- (۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی
 - (۲) مقایسه یافته های انواع مختلف تحقیق
- فعالیت عملکردی: ندارد

فصل سوم: مبانی زیست شناختی رفتار

- دستگاه عصبی و سلول های عصبی
- ساختار مغز و کارکردهای آن

- دستگاه درون ریز
- الگوی ژنتیکی و تکاملی رفتار

فعالیت یادگیری:

- ۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی
 - ۲) جستجو و ارائه تصاویر و فیلم های آموزشی در کلاس همراه با پاسخ به پرسش های سایر دانشجویان
- فعالیت عملکردی: ندارد

فصل چهارم: رشد انسان

- رشد پیش از تولد
- رشد جسمی، شناختی، اجتماعی/ هیجانی در دوران کودکی
- رشد جسمی، شناختی، اجتماعی/ هیجانی در دوران نوجوانی
- رشد جسمی، شناختی، اجتماعی/ هیجانی در دوران بزرگسالی و پیری

فعالیت یادگیری:

- ۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی
 - ۲) جستجو و ارائه تصاویر و فیلم های آموزشی در کلاس همراه با پاسخ به پرسش های سایر دانشجویان
- فعالیت عملکردی:
- ۱) بررسی یک مورد (یک کودک یا نوجوان) از نظر ویژگی های تحولی بر اساس آموخته های این فصل

فصل پنجم: احساس و ادراک (با توجه به محدود بودن زمان این مبحث به صورت خلاصه ارائه می شود.)

- دنیا را چگونه احساس و ادراک می کنیم؟
- دستگاه بینایی
- دستگاه شنوایی
- سایر حس ها
- ادراک و روان شناسی عوامل انسانی

فعالیت یادگیری:

- ۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی
 - ۲) جستجو و ارائه تصاویر و فیلم های آموزشی در کلاس همراه با پاسخ به پرسش های سایر دانشجویان
- فعالیت عملکردی: ندارد

فصل ششم: حالات هشیاری (با توجه به محدود بودن زمان این مبحث به صورت خلاصه ارائه می شود.)

- ماهیت هشیاری
- خواب و رویا
- هیپنوتیزم
- مراقبه
- داروهای روان گردان
- پدیده های فراروانی

فعالیت یادگیری:

- (۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی
- (۲) جستجو و ارائه تصاویر و فیلم های آموزشی در کلاس همراه با پاسخ به پرسش های سایر دانشجویان
- فعالیت عملکردی:** ندارد

فصل هفتم: یادگیری

- انواع یادگیری
- شرطی شدن کلاسیک
- شرطی شدن کنشگر
- یادگیری مشاهده ای
- عوامل شناختی در یادگیری
- عوامل زیست شناختی و فرهنگی در یادگیری

فعالیت یادگیری:

- (۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی
- (۲) جستجو و ارائه تصاویر و فیلم های آموزشی در کلاس همراه با پاسخ به پرسش های سایر دانشجویان
- (۳) ارائه مثال برای انواع یادگیری با توجه به تجارب روزانه

فعالیت عملکردی:

- (۱) ارائه جدول برای روشن شدن نقش هر نوع یادگیری در زندگی انسان با توجه به دوره سنی افراد

فصل هشتم: حافظه

- ماهیت حافظه
- رمزگردانی حافظه
- اندوزش حافظه
- بازیابی حافظه
- حافظه فعال، حافظه درازمدت و حافظه ضمنی
- فراموشی
- راهبردهای حافظه و مطالعه

فعالیت یادگیری:

- (۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی
- (۲) نقد و تحلیل راهبردهای بهبود حافظه و ارائه راهبردهای خلاقانه
- فعالیت عملکردی:** ندارد

فصل نهم: زبان و اندیشه

- زبان و ارتباط
- تشکیل مفهوم
- حل مسئله
- تفکر انتقادی، استدلال و تصمیم گیری
- زبان و اندیشه

- فراگیری زبان و تحول زبانی

فعالیت یادگیری:

- (۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی
- (۲) مشاهده توانایی های زبانی یک کودک و مقایسه با مباحث آموخته شده

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل دهم: هوش

- ماهیت هوش
- هوش آزمایی
- علوم عصب نگر و هوش
- نظریه هوش های متعدد
- حدود هوش و خلاقیت
- تاثیر وراثت و محیط

فعالیت یادگیری:

- (۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی
- (۲) بررسی روند تغییرات در نظریه های هوش و بررسی نقاط ضعف و قوت

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل یازدهم: انگیزش و هیجان

- رویکردهای انگیزش
- گرسنگی (به طور خلاصه)
- میل جنسی (به طور خلاصه)
- انگیزه های شناختی اجتماعی
- هیجان
- عوامل شناختی، رفتاری و اجتماعی / فرهنگی در هیجان

فعالیت یادگیری:

- (۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی
- (۲) ارائه پیشنهادات کاربردی در زمینه استفاده از انگیزه های شناختی اجتماعی دانش آموزان در کلاس درس

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل دوازدهم: شخصیت

- نظریه های شخصیت
- دیدگاه های روان پویایی
- دیدگاه های رفتاری و شناختی اجتماعی
- دیدگاه های شناختی
- دیدگاه های انسانگرا

- دیدگاه های صفتی

- شخصیت سنجی

فعالیت یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

(۲) مقایسه نظریه های شخصیت و مشخص کردن نقاط ضعف و قوت آنها

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل سیزدهم: اختلالات روانی

- تعریف رفتار نابهنجار

- اختلالات اضطرابی

- اختلالات گسستی

- اختلالات خلقی

- اسکیزوفرنی

- اختلالات شخصیت

فعالیت یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

(۲) مشاهده یک مورد مبتلا به یکی از اختلالات روانی و مقایسه مشاهدات با آموخته های نظری

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل چهاردهم: درمان اختلالات روانی

- درمان های زیست شناختی

- روان درمانی

- رویکردهای اجتماعی فرهنگی و درمان

- اثربخشی روان درمانی

فعالیت یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

(۲) تحلیل نقش مکمل روش های درمانی برای بهبود شرایط مراجع

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل پانزدهم: فشار روانی، کنار آمدن و سلامتی

- روان شناسی سلامتی

- فشار روانی و منشأ آن

- پاسخ به فشار روانی

- فشار روانی و بیماری

- راهبردهای کنار آمدن

- زندگی سالم

فعالیت یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

فعالیت عملکردی:

(۱) شناسایی منابع فشار روانی بر روی دانشجویان و پیشنهاد راهبرد های کنار آمدن سازگاران با این منابع

فصل شانزدهم: روان شناسی اجتماعی

- تفکر اجتماعی

- نفوذ اجتماعی روابط میان گروهی

- تعامل اجتماعی

- تغییر نگرش، قانع سازی و درونی سازی

فعالیت یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

فعالیت عملکردی:

(۱) دانشجویان با استفاده از مطالب آموخته شده، طرحی را برای تغییر نگرش دانش آموزان در یک زمینه واقعی پیشنهاد می کنند.

• قابل توجه اساتید محترم: با توجه به اینکه اغلب سرفصل های این درس در ترم های بعد در قالب دروس مستقل به دانشجویان ارائه می شود، این فصول به صورت خلاصه و فصول غیر تکراری با تفصیل بیشتر تدریس شود.

۳. راهبردهای تدریس

تدارک دیدن فرصت های یادگیری نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری همراه با مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. کار گروهی دانشجویان فرصت های یادگیری غیر مستقیم و غیر رسمی را فراهم می آورد. فعالیت های عملکردی بکارگیری آموخته های نظری را در موقعیت های واقعی آموزشی ممکن می سازد.

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی:

- سانتراک، جان دبلیو. (۱۳۹۲) زمینه روان شناسی (جلد اول و دوم) ترجمه مهرداد فیروزبخت. تهران: نشر رسا
 - اتکینسون و هیلگارد. (۱۳۹۲) زمینه روان شناسی (جلد اول و دوم) ترجمه مهدی گنجی و حمزه گنجی. تهران: نشر ساوالان
 - اتکینسون و همکاران. (۱۳۹۱) زمینه روان شناسی ترجمه دکتر محمد تقی براهنی و همکاران. تهران: انتشارات رشد
 - هکسما، سوزان. لافتوس، جفری. فردریکسون، باربارا. و واگنار، ویلم. (۱۳۹۲) زمینه روان شناسی اتکینسون و هیلگارد. (جلد اول) ترجمه دکتر حسن رفیعی و دکتر محسن ارجمند. تهران: انتشارات ارجمند
- منبع فرعی:

- کالات، جیمز. (۱۳۹۰) روان شناسی عمومی (جلد اول و دوم) ترجمه یحیی سید محمدی. تهران: نشر روان

- راتوس، اسپنسر. (۱۳۸۹) روان شناسی عمومی (جلد اول و دوم) ترجمه دکتر حمزه گنجی. نشر ویرایش

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون (باز پاسخ، کوتاه پاسخ، چند گزینه ای و ترکیبی) از مباحث نظری ترم ۱۲ نمره
ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۲ نمره — آزمون میان ترم ۴
نمره
ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۲ نمره

سایر نکات

تدوین کننده : سهیلا فرتاش

سرفصل درس «روانشناسی تحولی(۱)»

۱. معرفی درس و منطق آن:

روانشناسی تحولی دریچه عظیمی بر روی روانشناسی جدید گشوده است و فرآورده های آن، دانش ما را غنی تر ساخته و زمینه های کاربرد روانشناسی را عمیقاً توسعه بخشیده است. روانشناسی تحولی علم بررسی و مطالعه پدیدایی فرایندهای روانی در طول رشد است. یعنی مطالعه منشاء ساخت های روانی، چگونگی تحول آنها و نقطه انتهایی تحول آنهاست. شناخت مبنا و تحول رفتار فرد از لحاظ پدیدایی شکلی و کنشی از اهداف مهم این درس به شمار می آید. در این راستا ایجاد شناخت نسبی در دانشجویان نسبت به مفاهیم پایه، روش شناسی و نظام های تحولی بنیادی همچنین دستیابی به یک درک کلی و اجمالی از دوره های پیش تولدی و کودکی مورد نظر است. تحقق این امر در گرو آن است که دانشجویان توانایی تحلیل برنامه درسی روانشناسی تحولی و تطبیق آن با نیازهای خود و دانش آموزان در حین آموزش و ارائه خدمات راهنمایی و پرورشی را کسب نموده و فرصت های یادگیری مؤثر و ارتقاء سلامت روانی دانش آموزان را با بهره گیری از ظرفیت های محیط زندگی، طراحی نمایند.

نام درس: به فارسی: روانشناسی تحولی(۱) به انگلیسی: (1)Developmental Psychology				مشخصات درس نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ زمان درس: ۳۲ ساعت پیشنیاز: مباحث اساسی در روانشناسی نحوه تدریس:
اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: با مطالعه پدیدایی فرایندهای روانی در طول رشد و ارتباط آن با مباحث اساسی در حوزه آموزش و پرورش و به خصوص ارائه خدمات راهنمایی و پرورشی در مدارس، تحول رفتار کودک از لحاظ پدیدایی شکلی و کنشی را مورد شناسایی قرار دهد و تحلیل و ارتباط آن با نیازهای دانش آموزان یا مراجعان در موقعیت های آموزشی، پرورشی و اجتماعی محل خدمت خود را گزارش نماید. ساختار برنامه درسی روانشناسی تحولی، شامل مبانی، اصول، نظریه ها، مبنا، چگونگی تحول و نقطه انتهایی تحول فرایندهای روانی در سطوح بدنی، شناختی، عاطفی، اجتماعی و اخلاقی را تحلیل نماید. با مقایسه دوره های تحولی پیش تولدی، نوزادی، کودکی اول، کودکی دوم و کودکی سوم، نیازهای آنان را بهتر درک نمایند و متناسب با این نیازها خدمات راهنمایی، مشاورتی و پرورشی را در موقعیت های آموزشی و پرورشی طراحی و استفاده نماید.				شایستگی اساسی: Ck&pck کد ۱-۲-۳ & &۳-۴ &۳
ملاک ها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳	
دانش و اطلاعات مربوط به مفاهیم اساسی تحول	در مورد مفاهیم اساسی تحول در فرایندهای روانی در طول رشد صرفا اطلاعات ارائه شده را جمع آوری و بدون ارائه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	مفاهیم اساسی تحول و رشد فرایند های روانی و تفاوت و تشابه مفاهیم را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	مفاهیم اساسی تحول و رشد فرایندهای روانی و تفاوت و تشابه مفاهیم و رابطه آنها با یکدیگر را مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	

نظام ها و نظریه های روانشناسی تحولی نظام ها و نظریه های روانشناسی تحولی و ژنتیک و تفاوت و تشابه آنها را مورد مقایسه قرار داده و مورد تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار می دهد و یافته ها و دست آوردهای خود را به صورت مکتوب گزارش نموده است.	نظام ها و نظریه های روانشناسی تحولی و ژنتیک را با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و یافته های ناشی از این مقایسه را به صورت منسجم گزارش نموده است.	در مقایسه نظام ها و نظریه های تحولی، صرفا اطلاعات و دانش موجود را جمع آوری و بدون مقایسه و تحلیل این دیدگاه ها، آن را گزارش نموده است.	نظام ها و نظریه های روانشناسی تحولی
شناخت و بررسی پدیدایی شکلی و کنشی دوره های تحولی دوره های پدیدایی تحول شکلی و کنشی را از لحاظ ویژگی، تفاوت ها و شباهت ها با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده است و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه داده است.	موضوع شناخت و بررسی پدیدایی دوره های تحولی را از جهت شباهت ها و تفاوت ها با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	در موضوع شناخت دوره های تحولی، صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نموده است.	شناخت و بررسی پدیدایی شکلی و کنشی دوره های تحولی
شناخت و بررسی پدیدایی شکلی و کنشی سطوح تحول (بدنی، شناختی، عاطفی، اجتماعی و اخلاقی) در موضوع تحول جسمانی، شناختی، عاطفی، اجتماعی و اخلاقی دانش و اطلاعات موجود در متون را از لحاظ ویژگی، تفاوت ها و تشابهات با یکدیگر مورد مقایسه و تجزیه و تحلیل قرار داده و استدلال خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	در موضوع تحول جسمانی، شناختی، عاطفی، اجتماعی و اخلاقی دانش و اطلاعات موجود از لحاظ ویژگی ها، تفاوت ها و شباهت ها مورد مقایسه قرار داده و دلایل تفاوت ها و شباهت ها را بدون تجزیه و تحلیل در قالب یک گزارش ارائه نموده است.	در موضوع تحول جسمانی، شناختی، عاطفی، اجتماعی و اخلاقی دانش و اطلاعات موجود در متون را صرفا گردآوری و دلایل و استدلال خود را در قالب یک گزارش ارائه نموده است.	شناخت و بررسی پدیدایی شکلی و کنشی سطوح تحول (بدنی، شناختی، عاطفی، اجتماعی و اخلاقی)

۴. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: مفاهیم اساسی در روانشناسی تحولی و رشد

- مفهوم تحول، مفهوم رشد، تفاوت و تشابه مفاهیم تحول و رشد
- تعریف روانشناسی تحولی
- تعریف روانشناسی ژنتیک
- تعریف روانشناسی کودک و مقایسه آن با روانشناسی تحولی یا ژنتیک
- مفهوم مرحله در روانشناسی تحولی و فیزیولوژیک

- تاریخچه روانشناسی تحولی

فعالیت یادگیری:

- ۴) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده
- ۵) تکمیل جدول روند تغییرات آموزش روانشناسی تحولی و شناسایی دلایل آن
- ۶) مطالعه منابع معرفی شده و تکمیل برگه سؤالات
- ۷) مشاهده کلاس درس (مستقیم/ فیلم) و تهیه گزارش از کمیت و کیفیت تعامل کلاسی معلم و شاگرد

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل دوم: دیدگاهها و روش های روانشناسی علمی

- دیدگاه طبیعت نگری و روش تجربی
- دیدگاه انسان نگری و روش بالینی
- چهار چوب روش شناختی بررسی های تحولی در سطح شکل گیری طرح های مبتنی بر همبستگی، طرحهای تجربی-آزمایشی و طرح های مبتنی بر تک بررسی
- چهار چوب روش شناختی بررسی های در سطح گرد آوری داده ها (مشاهده طبیعی، مشاهده ساخت دار)، مشاهده تعامل و مشاهده فرا تحلیلی

فعالیت های یادگیری

- ۴) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده
- ۵) مطالعه متون و منابع معرفی شده روانشناسی تحولی
- ۶) مشاهده کلاس درس (مستقیم/ فیلم) و تهیه گزارش از کمیت و کیفیت تعامل کلاسی معلم و شاگرد

فعالیت های عملکردی

- ۲) تهیه جدول مقایسه دیدگاهها و روش های روانشناسی علمی

فصل سوم: نظام ها و نظریه های بنیادی روانشناسی تحولی

- دیدگاه فطری نگر
- نظام گزل
- نظام پیاژه
- نظریه زیگموند فروید

فعالیت های یادگیری

۳) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۴) مطالعه متون و منابع معرفی شده روانشناسی تحولی

۵) تهیه جدول مقایسه نظام ها و نظریه های بنیادی روانشناسی تحولی

فعالیت های عملکردی

۲) طراحی شیوه های استفاده از نظام ها و نظریه های بنیادی تحولی در فرایند راهنمایی و مشاوره

فصل چهارم: بررسی اجمالی دوره های تحولی از نطفه تا پایان کودکی

پیش تولدی: در سطح نمو یا تغییرات کالبد شناختی و فیزیولوژیک، مراحل نمو پیش تولد و شرایط زیستی درون رحمی

- دوره تخمک بارور(زیگوت)

- دوره رویانی

- دوره جنینی

پس از تولد: مفهوم، گستره و سطوح تغییرات گوناگون و همه جانبه از تولد تا پایان زندگی

- کودکی اول (نوزادی، شیرخوارگی)

- کودکی دوم(کودکی میانه)

- کودکی سوم(کودکی پایانی)

فعالیت یادگیری

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده روانشناسی تحولی

۳) تهیه جدول یا نمودار خلاصه دوره های تحولی و ویژگی های آنها از نطفه تا پایان کودکی

فعالیت عملکردی

۱) هر دانشجو دوره های تحولی، بحران ها و موفقیت های تحولی زندگی خود را ترسیم نماید(بدون نوشتن مطلب) و آن را در کلاس ارائه بدهد.

فصل پنجم: سطوح تحول و نمو

- تحول و نمو بدنی

- تحولی شناختی

- تحول عاطفی و هیجانی

- تحول اجتماعی

- تحول اخلاقی

فعالیت یادگیری

۴) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۵) مطالعه متون و منابع معرفی شده روانشناسی تحولی

۶) تهیه جدول یا نمودار خلاصه ویژگی ها و کیفیت تحولات بدنی، شناختی، عاطفی، اجتماعی و اخلاقی از نطفه تا پایان کودکی

فعالیت عملکردی: ندارد

۵. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. انجام فعالیت های عملکردی برای درک عمیق تر، یادگیری بهتر و بکارگیری آموخته ها در موقعیت های واقعی آموزشی و انجام راهنمایی و مشاوره نیز مستلزم مشارکت همگانی دانشجویان در این فعالیت ها می باشد.

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی:

- منصور، محمود (۱۳۹۲) روانشناسی ژنتیک تحول روانی از تولد تا پیری. تهران: انتشارات سمت
- منصور، محمود. دادستان، پریخ (۱۳۹۲) روانشناسی ژنتیک ۲ از روان تحلیل گری تا رفتارشناسی. تهران: انتشارات سمت
- برک، لورا (۱۳۸۳) روان شناسی رشد از لقاح تا کودکی. (جلد اول) ترجمه یحیی سید محمدی. تهران: نشر ارسباران

منبع فرعی:

- Thompson, D., Hogan, J.D., Clark, P.M.(2012). Development psychology in historical perspective. John Willey and sons Inc
- Quinn, P. Slater, A.M. (2012). Developmental psychology: Revisiting the classic studies. Sage publication Ltd.
- Kail. R.V. Cavanaugh, J.C.(2012). Human development: a life spans view. Cengage learning press.
- Kerig, P.K., Schulz. M.S. Hauser, S.T. (2012). Adolescence and beyond: Family process and development. Oxford University press.
- Sogate, S. Reesse, E. (2012). Contemporary Debates in childhood education and development. Routledge press.
- Mitchdl, P. Zigler, F. (2011). Fundamentals of developmental psychology. Psychology press.

Miller, P. (2011). Theoris of developmental psychology worth publishers, in –
corporated.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون (باز پاسخ، کوتاه پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان

۱۵ نمره

ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۳ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۲ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای

ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سایر نکات

تدوین کننده : جمشید جراره

سرفصل درس «روانشناسی تحولی(۲)»

معرفی درس و منطق آن:

روانشناسی تحولی دریچه عظیمی بر روی روانشناسی جدید گشوده است و فرآورده های آن، دانش ما را غنی تر ساخته و زمینه های کاربرد روانشناسی را عمیقاً توسعه بخشیده است. روانشناسی تحولی علم بررسی و مطالعه پدیدایی فرایندهای روانی در طول رشد است. یعنی مطالعه منشاء ساخت های روانی، چگونگی تحول آنها و نقطه انتهایی تحول آنهاست. شناخت مبنا و تحول رفتار فرد از لحاظ پدیدایی شکلی و کنشی از اهداف مهم این درس به شمار می آید. در این راستا ایجاد شناخت نسبی در دانشجویان نسبت به مفاهیم پایه، روش شناسی و نظام های تحولی بنیادی همچنین دستیابی به یک درک کلی و اجمالی از خطوط تحول از نوجوانی تا مرگ مورد نظر است. تحقق این امر در گرو آن است که دانشجویان توانایی تحلیل برنامه درسی روانشناسی تحولی و تطبیق آن با نیازهای خود و دانش آموزان در حین آموزش و ارائه خدمات راهنمایی و پرورشی را کسب نموده و فرصت های یادگیری مؤثر و ارتقاء سلامت روانی دانش آموزان را با بهره گیری از ظرفیت های محیط زندگی، طراحی نمایند.

نام درس: به فارسی: روانشناسی تحولی(۲) به انگلیسی: (2) Developmental Psychology				مشخصات درس نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ زمان درس: ۳۲ ساعت پیشنیاز: روانشناسی تحولی(۱)
اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: با مطالعه پدیدایی فرایندهای روانی در طول رشد و ارتباط آن با مباحث اساسی در حوزه آموزش و پرورش و به خصوص ارائه خدمات راهنمایی و پرورشی در مدارس، تحول رفتار دوره نوجوانی تا بزرگسالی و پیری را از لحاظ پدیدایی شکلی و کنشی مورد شناسایی قرار دهد و تحلیل و ارتباط آن با نیازهای فعلی دانش آموزان یا مراجعان در موقعیت های آموزشی، پرورشی و اجتماعی محل خدمت خود را گزارش نماید. ساختار برنامه درسی روانشناسی تحولی، شامل مبانی، اصول، نظریه ها، مبنا، چگونگی تحول، نقطه انتهایی تحول فرایندهای روانی و نمو بدنی، شناختی، عاطفی، اجتماعی و اخلاقی را تحلیل نماید. با مقایسه موضوع های اساسی تحول و ویژگی های دوره های تحولی نوجوانی، جوانی، میانسالی، بزرگسالی و پیری، نیازهای آنان را بهتر درک نمایند و متناسب با این نیازها خدمات راهنمایی، مشاورتی و پرورشی را به دانش آموزان و والدین در موقعیت های واقعی آموزشی و پرورشی و اجتماعی محل سکونت و خدمت خود طراحی و استفاده نماید.				شایستگی اساسی: Ck&pck کد ۲-۱&۳-۳ &۳-۴&۳
سطح ۳	سطح ۲	سطح ۱	ملاک ها	
مباحث اساسی تحول و رشد فرایندهای روانی و تفاوت و تشابه مفاهیم و رابطه آنها با یکدیگر را مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	موضوعات اساسی تحول و رشد فرایند های روانی و تفاوت و تشابه مباحث را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	در مورد موضوعات اساسی تحول در فرایندهای روانی در طول رشد صرفاً اطلاعات ارائه شده را جمع آوری و بدون ارائه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	موضوع های اساسی تحول	

نظام ها و نظریه های روانشناسی تحولی در مقایسه نظام ها و نظریه های تحولی، صرفا اطلاعات و دانش موجود را جمع آوری و بدون مقایسه و تحلیل این دیدگاه ها، آن را گزارش نموده است.	نظام ها و نظریه های روانشناسی تحولی و ژنتیک را با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و یافته های ناشی از این مقایسه را به صورت منسجم گزارش نموده است.	نظام ها و نظریه های روانشناسی تحولی و ژنتیک و تفاوت و تشابه آنها را مورد مقایسه قرار داده و مورد تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار می دهد و یافته ها و دست آوردهای خود را به صورت مکتوب گزارش نموده است.
شناخت اجمالی پدیدایی شکلی و کنشی از نوجوانی تا مرگ در موضوع شناخت دوره های تحولی، صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نموده است.	موضوع شناخت و بررسی پدیدایی دوره های تحولی را از جهت شباهت ها و تفاوت ها با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	دوره های پدیدایی تحول شکلی و کنشی را از لحاظ ویژگی، تفاوت ها و شباهت ها با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده است و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه داده است.
شناخت اجمالی پدیدایی شکلی و کنشی سطوح تحول(بدنی، شناختی، عاطفی، اجتماعی و اخلاقی) در موضوع تحول جسمانی، شناختی، عاطفی، اجتماعی و اخلاقی دانش و اطلاعات موجود در متون را از لحاظ ویژگی، تفاوت ها و تشابهات با یکدیگر مورد مقایسه و تجزیه و تحلیل قرار داده و دلایل و استدلال خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	در موضوع تحول جسمانی، شناختی، عاطفی، اجتماعی و اخلاقی دانش و اطلاعات موجود از لحاظ ویژگی ها، تفاوت ها و شباهت ها مورد مقایسه قرار داده و دلایل تفاوت ها و شباهت ها را بدون تجزیه و تحلیل در قالب یک گزارش ارائه نموده است.	در موضوع تحول جسمانی، شناختی، عاطفی، اجتماعی و اخلاقی دانش و اطلاعات موجود در متون را صرفا گردآوری و دلایل و استدلال خود را در قالب یک گزارش ارائه نموده است.

۶. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: موضوعات اساسی در روانشناسی تحولی و رشد

- نقش وراثت یا محیط در رشد و تحول
- گسستگی یا پیوستگی تحول
- تعامل یا عدم تعامل زمینه های مختلف سازمان روانی
- نقش کودک در تحول (فعال یا غیر فعال بودن کودک)
- متشابهات تفاوت های فردی و ابعاد آن

- نقش بافت اجتماعی-فرهنگی در میزان و شکل تحول

فعالیت یادگیری:

- ۸) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده
- ۹) تکمیل جدول روند تغییرات آموزش روانشناسی تحولی و شناسایی دلایل آن
- ۱۰) مطالعه منابع معرفی شده و تکمیل برگه سؤالات
- ۱۱) مشاهده کلاس درس(مستقیم/ فیلم) و تهیه گزارش از کمیت و کیفیت تعامل کلاسی معلم و شاگرد

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل دوم: دیدگاهها و نظریه های روانشناسی تحولی

- نظریه های روان پویشی: روان تحلیل گری(روانشناسان من، نظریه آنا فروید، نظریه هاینس هارتمن، نظریه های روابط شیء، نظریه ملانی کلاین)، نظریه روانی-اجتماعی
- نظریه های رفتاری نگر و یادگیری
- نظریه های نمو یافتگی: نشو و نماى عصبی- اندامی
- نظریه های خبرپردازی
- نظریه های سازشی: درونسازی عملیاتی پیاژه ای
- نظریه های بافتاری(فرهنگی-اجتماعی): نظریه بافتاری برون فن برنر
- نظریه های رفتار شناسی طبیعی(بافتاری- بوم شناختی): نظریه دلبستگی جان بالبی و اهمیت بافت مذهبی در تحول
- هم نمایی نظریه ها و موضوع ها و مطابقت فرهنگی آنها

فعالیت های یادگیری

- ۷) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده
- ۸) مطالعه متون و منابع معرفی شده روانشناسی تحولی
- ۹) مشاهده کلاس درس(مستقیم/ فیلم) و تهیه گزارش از کمیت و کیفیت تعامل کلاسی معلم و شاگرد

فعالیت های عملکردی

- ۳) تهیه جدول مقایسه دیدگاهها و نظریه های روانشناسی تحولی

فصل سوم: بررسی اجمالی دوره های تحول از نوجوانی تا مرگ

- نوجوانی(نوجوانی اول، نوجوانی دوم، نوجوانی سوم)
- بزرگسالی: اوایل بزرگسالی(جوانی)، اواسط بزرگسالی(میانسالی)، اواخر بزرگسالی(سالخوردگی و پیری)

فعالیت یادگیری

۶) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۷) مطالعه متون و منابع معرفی شده روانشناسی تحولی

۸) تهیه جدول مقایسه دوره های تحولی از نوجوانی تا مرگ

فعالیت عملکردی

۳) بررسی و طراحی فرایند رشد و تحول یک دوره تحولی فرد به صورت میدانی

فصل چهارم: سطوح تحول و نمو

- تحول و نمو بدنی

- تحولی شناختی

- تحول عاطفی و هیجانی

- تحول اجتماعی

- تحول اخلاقی

فعالیت یادگیری

۷) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۸) مطالعه متون و منابع معرفی شده روانشناسی تحولی

۹) تهیه جدول یا نمودار خلاصه ویژگی ها و کیفیت تحولات بدنی، شناختی، عاطفی، اجتماعی و اخلاقی از نطفه تا پایان کودکی

فعالیت عملکردی: ندارد

۷. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. انجام فعالیت های عملکردی برای درک عمیق تر، یادگیری بهتر و بکارگیری آموخته ها در موقعیت های واقعی آموزشی و انجام راهنمایی و مشاوره نیز مستلزم مشارکت همگانی دانشجویان در این فعالیت ها می باشد.

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی:

- برک، لورا (۱۳۸۳) روان شناسی رشد از لقاح تا کودکی. (جلد دوم) ترجمه یحیی سید محمدی. تهران: نشر ارسباران
- منصور، محمود. دادستان، پریخ (۱۳۹۲) روانشناسی ژنتیک ۲ از روان تحلیل گری تا رفتارشناسی. تهران: انتشارات

سمت

منبع فرعی:

- Thompson, D., Hogan, J.D., Clark, P.M.(2012). Development psychology in perspective. John willey and sons Inc historical
- Quinn, P.slater, A.M. (2012). Developmental psychology: Revisiting the classic studies. Sage publication Ltd.
- Kail. R.V. Cavanaugh, J.C.(2012).Human development: a life spans view. Cengage learning press.
- Kerig, P.K., schulz. M.S. Hauser, S.T. (2012). Adolescence and beyond: Family process and development. Oxford University press.
- Sogate, S.Reesse, E. (2012). Contemporary Debates in childhood education and development. Routledge press.
- Mitchdl, P.Zigler, F. (2011). Fundamentals of developmental psychology. Psychology press.
- Miller, P. (2011). Theoris of developmental psychology worth publishers, in corporated.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون(باز پاسخ، کوتاه پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان

۱۵ نمره

ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۳ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۲ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای

ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سایر نکات

تدوین کننده : جمشید جراه

۱. معرفی درس و منطق آن:

آسیب شناسی اجتماعی، علم مطالعه و ریشه یابی ناهنجاری ها و بی نظمی های اجتماعی است. این رشته علمی به بررسی علل، شیوه های پیشگیری و درمان آسیب ها و نابسامانیهای اجتماعی نظیر اعتیاد، کج رفتاری های اقتصادی، طلاق، خودکشی، روسپیکری و می پردازد. دانشجو معلمان در جریان این درس با علل زیست شناختی، روان شناختی و جامعه شناختی موثر بر شکل گیری و شیوع آسیب های اجتماعی آشنا می شوند و در جهت پیشگیری اولیه این آسیب ها از طریق بهسازی محیط اجتماعی مدرسه فعال می شوند. آنها می آموزند که پیشگیری آسان تر و عاقلانه تر از درمان است و برای جلوگیری از بروز و شیوع کج رفتاری ها باید زمینه های اجتماعی آن را شناسایی کرد و از میان برداشت. برای این منظور دانشجویان اقدامات موثری را برای سالم سازی محیط اجتماعی خانواده و مدرسه طراحی می کنند و توانایی اجرای این طرح ها را در محل خدمت خود کسب می کنند. دانشجویان در این درس با گونه های مختلف آسیب های اجتماعی خصوصا آسیب های اجتماعی نوپدید آشنا می شوند و نسبت به نشانه های اولیه این آسیب ها در محیط های آموزشی حساسیت نشان می دهند.

نام درس: به فارسی: آسیب شناسی اجتماعی به انگلیسی: social pathology				مشخصات درس
اهداف / پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:				نوع درس: نظری
اثرات پیشگیری اولیه، ثانویه و ثالثیه آسیب های اجتماعی را با یکدیگر مقایسه کند و نقش هر یک از سه سطح پیشگیری را در کنترل آسیب های اجتماعی تحلیل و گزارش کند. با توجه به تبیین های زیست شناختی، روان شناختی و جامعه شناختی آسیب های اجتماعی، سهم هر یک از این عوامل را در بروز آسیب های اجتماعی تحلیل و گزارش نماید. ضمن آشنایی با گونه های مختلف آسیب های اجتماعی، برنامه هایی را برای بهسازی محیط خانواده و مدرسه طراحی کند و به اجرا در آورد.				تعداد واحد: ۲
				زمان درس: ۳۲ ساعت
				پیشنیاز: آسیب شناسی روانی ۲
				نحوه تدریس:
				شایستگی اساسی:
				Ck&pck کد ۱-۲ & ۳-۳ & ۳-۴ & ۳
ملاکها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳	
اهداف آسیب شناسی اجتماعی	مقصود از پیشگیری اولیه ، ثانویه و ثالثیه آسیب های اجتماعی را تشخیص داده و گزارش می نماید.	اثرات سه سطح پیشگیری از آسیب های اجتماعی را مقایسه کرده و مزایای هر یک از سطوح را مورد تحلیل قرار می دهد.	برای کاهش آسیب های اجتماعی طرحی را برای سه سطح پیشگیری در یک محیط آموزشی پیشنهاد می کند و می تواند در قالب یک برنامه مدون، آن را به اجرا در آورد.	
تبیین های زیست شناختی، روان شناختی و جامعه شناختی آسیب های	با نظریه های زیست شناختی، روان شناختی و جامعه شناختی آسیب های اجتماعی آشنا شده	ارتباط و اثرات متقابل عوامل زیستی، روانی و اجتماعی آسیب های اجتماعی را تحلیل می کند و رویکرد	با توجه به نقش عوامل زیستی، روانی و اجتماعی آسیب های اجتماعی، برنامه مداخله ای را برای یک	

اجتماعی	و می تواند آنها را گزارش نماید.	تلفیقی نسبت به این عوامل را کسب کرده است.	کیس درگیر در یک آسیب اجتماعی طراحی و مراحل اجرایی آن را مشخص می کند.
گونه های آسیب های اجتماعی	با شکل های مختلف آسیب های اجتماعی آشنا شده است و می تواند ویژگی های هر یک از آنها را گزارش نماید.	عوامل زیستی، روانی و اجتماعی هر یک از آسیب های اجتماعی را مشخص می کند و می تواند سهم هر یک از این عوامل را در شکل گیری آسیب مورد تحلیل قرار دهد.	برای فردی که درگیر یک آسیب اجتماعی شده است، با در نظر گرفتن کلیه عوامل زمینه ساز، برنامه مدونی را طراحی می کند و مراحل اجرایی آن را مشخص می کند.

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: آسیب شناسی اجتماعی چیست؟

- چپستی آسیب شناسی اجتماعی، تعریف ها و مفهوم ها
- کج رفتاری و جرم
- تاثیرات اجتماعی کج رفتاری
- اهداف آسیب شناسی اجتماعی
- تکالیف یادگیری:
- (۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی
- (۲) مقایسه اثربخشی پیشگیری اولیه، ثانویه و ثالثیه آسیب های اجتماعی
- تکالیف عملکردی: ندارد

فصل دوم: چرا مردم کج رفتاری می کنند؟

- تعریف کج رفتاری
- اثبات گرایی و کج رفتاری
- بر ساخت گرایی و کج رفتاری
- رویکرد تلفیقی در تعریف کج رفتاری
- دسته بندی علل و عوامل کج رفتاری
- پارادایم اثبات گرا
- پارادایم بر ساخت گرا
- تکالیف یادگیری:
- (۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی
- تکالیف عملکردی: ندارد

فصل سوم: عوامل موثر در کج رفتاری جرم

- آسیب شناسی خانواده

- آسیب شناسی مدرسه
- آسیب شناسی گروه همسالان
- آسیب شناسی وسایل جمعی
- عوامل محیطی کج رفتاری و جرم
- بزهکاری کودکان
- بزهکاری نوجوانان و جوانان
- جرم بزرگسالان
- تکالیف یادگیری:
- (۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی
- تکالیف عملکردی: ندارد

فصل چهارم: آسیب شناسی تغییر و نظام گسیختگی اجتماعی

- تعریف آسیب شناسی تغییر
- گسست فرهنگی
- بی اعتمادی، از خود بیگانگی، ناتوانی
- پس افتادگی فرهنگی
- بی سازمانی اجتماعی
- کشاکش اجتماعی
- نظام گسیختگی اجتماعی
- تکالیف یادگیری:
- (۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی
- تکالیف عملکردی: ندارد

فصل پنجم: بهنجاری نظم و نابهنجاری رفتار

- فرد به جامعه و نظم
- کارگرد گرایان و نظم اجتماعی
- تضادگرایان و نظم اجتماعی
- سرمایه اجتماعی، نظم و انحرافات
- تکالیف یادگیری: مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی
- تکالیف عملکردی: به اختیار استاد درس

فصل ششم: تبیین زیست شناختی کج رفتاری های اجتماعی

- نظریه باز پیدایی ژنتیکی
- نظریه لذت جویی و درد گریزی آیسنک
- برونگرایی و جرم
- تیپ شناسی شلدون
- تیپ شناسی زیستی

- ناهنجاری های کروموزومی
- ارث و شخصیت ناسازگار
- گروه های خونی و شخصیت
- ژنتیک و خطوط پوستی
- روش دودمان نامه
- تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی
تکالیف عملکردی: انتخاب یک کیس و بررسی ویژگی های زیست شناختی او بر اساس نظریه های ارائه شده در این فصل

فصل هفتم: تبیین روانشناختی کج رفتاری های اجتماعی

- ساختار شخصیت و کشاکش روانی
- اختلالات روانی، روان نژندی و روان پریشی
- اختلالات شخصیت

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی
تکالیف عملکردی:

(۱) انتخاب یک کیس و بررسی ویژگی های روان شناختی او بر اساس نظریه های ارائه شده در این فصل

فصل هشتم: تبیین جامعه شناختی کج رفتاری اجتماعی

- نظریه آنومی (بی هنجاری) دورکیم
- نظریه فشار ساختاری
- نظریه کنترل اجتماعی
- نظریه همبستگی اجتماعی
- نظریه پیوند اجتماعی
- نظریه بازدارندگی
- دیدگاه تضاد
- نظریه فمینیستی
- دیدگاه کنش متقابل گرای
- نظریه خرده فرهنگی
- نظریه انتقال فرهنگی
- نظریه برچسب
- نظریه بوم شناختی، مکتب شیکاگو

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی
تکالیف عملکردی:

(۱) انتخاب یک کیس و بررسی ویژگی های جامعه شناختی او بر اساس نظریه های ارائه شده در این فصل

فصل نهم: گونه های آسیب های اجتماعی

۱. اعتیاد

فرآیند اعتیاد

تشخیص اعتیاد

عوارض جسمانی ، روانی و اجتماعی اعتیاد
نظریه هایی درباره علل سوء مصرف مواد مخدر
مبارزه با مواد مخدر

۲. کج رفتاری های اقتصادی

- کج رفتاری های اقتصادی یقه سفیدان
- کج رفتاری های اقتصادی سازمانی
- کج رفتاری های شغلی
- کج رفتاری های اقتصادی دون پایگان
- سرقت
- جرائم سازمان یافته

۳. طلاق

- تعریف طلاق
- انواع طلاق
- علل و انگیزه های طلاق
- عواقب و پیامد های طلاق
- فرزندان طلاق

۴. خودکشی

- فرآیند خودکشی
- انواع خودکشی
- علل و انگیزه های خودکشی

۵. روسپیگری و انحرافات جنسی

- روسپی و روسپیگری
- تعریف و طبقه بندی انحرافات جنسی
- علل و انگیزه های روسپیگری و انحرافات جنسی
- تبیین روانشناختی روسپیگری
- زنان آسیب دیده اجتماعی
- شیوه های پیشگیری و مبارزه

۶. آسیب های اجتماعی نوپدید

- استفاده جبر گونه از اینترنت
- کودکان، نوجوانان و رابطه جنسی در اینترنت

- ماهواره و آسیب های ناشی از آن

- کج رفتاری های سایبری (هک کردن، وندالیسم سایبری، پخش و انتشار ویروس)

- همسریابی اینترنتی

- آسیب شناسی تلفن همراه

تکالیف یادگیری:

۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

۱) انتخاب یک کیس درگیر در یکی از گونه های آسیب های اجتماعی مطرح شده در این فصل و بررسی علل بروز آسیب و طراحی برنامه پیشگیری ثانویه و ثالثیه برای آن شخص

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری همراه با مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. کار گروهی دانشجویان فرصت های یادگیری غیر مستقیم و غیر رسمی را فراهم می آورد. فعالیت های عملکردی بکارگیری آموخته های نظری را در موقعیت های واقعی آموزشی ممکن می سازد.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

- ستوده، هدایت الله. (۱۳۸۷) آسیب شناسی اجتماعی (جامعه شناسی انحرافات اجتماعی). تهران: انتشارات آوای نور

- شعاع کاظمی، مهرانگیز و مومنی جاوید، مهرآور. (۱۳۹۱) آسیب های اجتماعی نوپدید (با تاکید بر تئوری های زیر بنایی و راهکارهای مقابله ای). تهران: انتشارات آوای نور

- صدیق سروستانی، رحمت الله. (۱۳۸۹) آسیب شناسی اجتماعی (جامعه شناسی انحرافات اجتماعی). تهران: انتشارات سمت

منبع فرعی:

- ولیس، اتریشیا. (۱۳۸۹). روان شناسی اینترنت. ترجمه فضل الله قنادی، دکتر بهنام اوحدی و حمیرا صفوی همای. اصفهان: انتشارات ویراستار با همکاری انتشارات نقش خورشید

- کوپر، آل. (۱۳۸۸). اینترنت و کمین اخلاقی، نیمه پنهان قدرت. ترجمه دکتر سید حمید مرتضوی و بتول جباران. تهران: نشر دانژه

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون (باز پاسخ، کوتاه پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان ۱۵ نمره

ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۳ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۲ نمره

سایر نکات

تدوین کننده : سهیلا فرتاش

سرفصل درس «آسیب شناسی ۱ (کودکی ، نوجوانی)»

معرفی درس و منطق آن:

آسیب شناسی روانی یک رشته علمی است که به ریشه ها، نشانه ها و درمان اختلالات روانی می پردازد. فرد مبتلا به اختلال روانی، پریشان است و رنج روانی، هیجانی و جسمی قابل توجهی را تجربه می کند. اختلال روانی، توانایی فرد را برای عمل کردن در سطح قابل قبول کاهش می دهد. فرد مبتلا به آسیب روانی ممکن است خود یا دیگری را به مخاطره اندازد و رفتارهایی از خود نشان دهد که از لحاظ اجتماعی و فرهنگی غیر قابل قبول است. اختلال های روانی علاوه بر فرد مبتلا، فشار روانی و هزینه های زیادی را بر خانواده و جامعه تحمیل می کند. با توجه به احتمال بروز آسیب های روانی در سنین کودکی و نوجوانی، مشاور مدرسه می بایست توانایی لازم را برای شناسایی علائم اختلال های روانی در دانش آموزان و ارائه کمک های اولیه و ارجاع به مراکز تخصصی داشته باشد. در غیر اینصورت نشانه های اولیه اختلال مورد غفلت قرار گرفته و سلامت روانی دانش آموزان با تهدید جدی تر روبرو می شود. درس آسیب شناسی روانی (۱) با تاکید بر اختلالات رایج در دوران کودکی و نوجوانی، دانشجو معلمان را در زمینه شناسایی بموقع نشانه های اختلال روانی در دانش آموزان و اقدام مناسب توانمند می سازد.

نام درس: به فارسی: آسیب شناسی روانی ۱ (با تاکید بر کودکی و نوجوانی) به انگلیسی: psychopathology 1 (childhood and adolescence)				مشخصات درس نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ زمان درس: ۳۲ ساعت پیشنیاز: مباحث اساسی روان شناسی - روان شناسی شخصیت نحوه تدریس:
اهداف / پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: با مطالعه دیدگاه های نظری متفاوت در مورد علل بروز و روش های درمان آسیب های روانی، توانایی استفاده از آموخته های نظری را در محیط های آموزشی کسب می کند. ضمن آشنایی با ملاک های تشخیصی اختلالات روانی می تواند نشانه های مورد نظر را در دانش آموزان مدرسه شناسایی کرده و کمک های اولیه را در اختیار آنان قرار دهد. همچنین افراد مبتلا به اختلالات روانی را جهت استفاده از کمک های تخصصی به مراجع ذیربط ارجاع دهد.				شایستگی اساسی: Ck&pck کد ۱-۲ & ۳-۳ &۳-۴ & ۳
سطح ۳ می تواند با استفاده از DSM تشخیص های احتمالی دیگر را منتفی دانسته و فرضیه ای را در مورد تشخیص نهایی شکل دهد.	سطح ۲ توانایی کاربرد ملاک های تشخیصی DSM را برای شناسایی اختلالات روانی در محیط مدرسه کسب کرده است.	سطح ۱ ضمن آشنایی با جدیدترین ویراست راهنمای تشخیصی و آماری اختلال های روانی (DSM)، توانایی استفاده از این منبع را کسب کرده است.	ملاک ها طبقه بندی و تشخیص آسیب های روانی	
می تواند به یک رویکرد کل نگر در مورد هر یک از آسیب های روانی دست	نقاط ضعف و قوت هر یک از دیدگاه های نظری را در مورد علل بروز آسیب های	با رویکردهای مختلف نسبت به علل آسیب های روانی آشنا شده	دیدگاه های نظری در مورد علل بروز	

آسیب های روانی	است و نقطه نظرهای اصلی هر یک را درک کرده است.	روانی مورد تحلیل قرار می دهد.	یافته و با استفاده از تلفیق این دیدگاه ها به تصویر دقیق تری از آسیب های روانی دست یابد.
ارزیابی افراد از نظر ابتلا به آسیب های روانی و ارائه کمک های اولیه	روش انجام معاینه وضع روانی و اجرای مصاحبه بالینی را به صورت نظری آموخته است.	براساس مشاهدات عینی و مصاحبه بالینی می تواند آسیب روانی احتمالی را تشخیص دهد.	می تواند طرح مقدماتی برای ارائه کمک های اولیه به شخص مبتلا به یک آسیب روانی را طراحی کند.
روش های تحقیق در آسیب شناسی روانی	با روش های تحقیق مورد استفاده در آسیب شناسی روانی آشنا شده است.	ضمن مقایسه روش های تحقیق مختلف، موارد کاربرد هر یک را گزارش می کند.	می تواند یک طرح پژوهشی را پیشنهاد و اجرا نماید.

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: نابهنجاری

- تعریف نابهنجاری و آسیب روانی
- تاریخچه آسیب شناسی روانی
- رویکردهای نظری در آسیب شناسی روانی
- تاثیر اختلال های روانی بر فرد، خانواده و جامعه
- روش های تحقیق در آسیب شناسی روانی

تکالیف یادگیری:

- (۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی
- (۲) مقایسه و ارزیابی رویکردهای مختلف در مورد علل و درمان اختلالات روانی

تکالیف عملکردی: ندارد

فصل دوم: طبقه بندی، تشخیص، و درمان اختلال های روانی

- فرایند تشخیص بر اساس راهنمای تشخیصی و آماری اختلال های روانی (DSM)
- ارزیابی، معاینه و آزمون های روان شناختی
- درمان اختلال های روانی
- روان درمانی (روانکاوی، رفتار درمانی، شناخت درمانی، گروه درمانی، خانواده درمانی، زوج درمانی، هیپنوتیزم و)
- درمان های زیست شناختی (دارو درمانی، درمان با تشنج الکتریکی، سایر درمان های زیستی)

تکالیف یادگیری:

- (۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی
- (۲) مقایسه و ارزیابی روش های درمانی مختلف و دست یافتن به رویکرد تلفیقی برای درمان این اختلال ها

تکالیف عملکردی:

(۱) مشاهده وضعیت روانی یک کیس و انجام مصاحبه بالینی با استفاده از مباحث نظری

فصل سوم: اختلال هایی که معمولاً نخستین بار دوره شیرخوارگی، کودکی یا نوجوانی تشخیص داده می شوند

۱. عقب ماندگی ذهنی

- عقب ماندگی ذهنی خفیف
- عقب ماندگی ذهنی متوسط
- عقب ماندگی ذهنی شدید
- عقب ماندگی ذهنی عمیق
- سبب شناسی و درمان عقب ماندگی ذهنی

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاس

تکالیف عملکردی: ندارد

فصل چهارم: اختلال های یادگیری

- اختلال در خواندن
- اختلال در ریاضیات
- اختلال در بیان نوشتاری
- سبب شناسی و درمان اختلالات یادگیری

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاس

تکالیف عملکردی:

- (۱) مشاهده یک کیس مبتلا به اختلالات یادگیری و گزارش نشانه های تشخیصی آن
- (۲) طراحی برنامه مداخله اولیه برای کمک به یک فرد مبتلا به اختلالات یادگیری
- (۳) شناسایی مراکز تخصصی معتبر و تهیه گزارش از برنامه های درمانی و توان بخشی یکی از این مراکز

فصل پنجم: اختلال مهارت های حرکتی

- اختلال در هماهنگی حرکتی مربوط به رشد
- سبب شناسی و درمان اختلال مهارت های حرکتی

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاس

تکالیف عملکردی: ندارد

فصل ششم: اختلال های ارتباطی

- اختلال در زبان بیانی
- اختلال زبان مختلط دریافتی-بیانی
- اختلال واج شناختی
- لکنت زبان

- سبب شناسی و درمان اختلال های ارتباطی

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاس

تکالیف عملکردی:

(۱) شناسایی مراکز تخصصی درمان لکنت زبان و تهیه گزارش از برنامه های درمانی و توان بخشی یکی از این مراکز

فصل هفتم: اختلال های فراگیر رشد

- اختلال اوتیستیک

- اختلال رت

- اختلال از هم پاشیدگی دوران کودکی

- اختلال آسپرگر

- سبب شناسی و درمان اختلالات فراگیر رشد

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاس

تکالیف عملکردی:

ندارد

فصل هشتم: اختلال های کاستی توجه و رفتار ایدایی

- اختلال های کاستی توجه- بیش فعالی

- اختلال سلوک

- اختلال لجبازی و نافرمانی

- سبب شناسی و درمان اختلال های کاستی توجه و رفتار ایدایی

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاس

تکالیف عملکردی:

(۱) مشاهده یک کیس مبتلا به اختلال کاستی توجه و رفتار ایدایی و گزارش نشانه های تشخیصی آن

(۲) طراحی برنامه مداخله اولیه برای کمک به یک فرد مبتلا به اختلال کاستی توجه و رفتار ایدایی

(۳) شناسایی مراکز تخصصی معتبر و تهیه گزارش از برنامه های درمانی یکی از این مراکز

فصل نهم: اختلال های تیک

- اختلال تورتن

- اختلال تیک مزمن حرکتی یا صوتی

- اختلال تیک گذرا

- سبب شناسی و درمان اختلال های تیک

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاس

تکالیف عملکردی:

ندارد

فصل دهم: اختلال های دفع

- بی اختیاری مدفوع
- بی اختیاری ادرار
- سبب شناسی و درمان اختلال های دفع

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاس

تکالیف عملکردی: ندارد

فصل یازدهم: سایر اختلال های دوران کودکی

- اختلال اضطراب جدایی
- سبب شناسی و درمان اختلال اضطراب جدایی
- اختلال سکوت پیشگی انتخابی
- سبب شناسی و درمان اختلال سکوت پیشگی انتخابی
- اختلالات دلبستگی واکنشی
- سبب شناسی و درمان اختلالات دلبستگی واکنشی
- اسکیزوفرنی با شروع در دوره کودکی
- سبب شناسی و درمان اسکیزوفرنی با شروع در دوره کودکی

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاس

تکالیف عملکردی: ندارد

فصل دوازدهم: سایر مشکلات دوران کودکی که ممکن است مورد توجه بالینی باشند

- مشکلات مربوط به روابط والد- کودک
- بدرفتاری بدنی با کودک
- بدرفتاری جنسی با کودک
- غفلت از کودک
- داغدیدگی
- سبب شناسی و درمان مشکلات دوران کودکی که ممکن است مورد توجه بالینی باشند

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

- (۱) مشاهده یک کیس مبتلا به یکی از مشکلات مطرح شده و گزارش نشانه های تشخیصی آن
- (۲) طراحی برنامه مداخله اولیه برای کمک به آن فرد

فصل سیزدهم: اختلال های خوردن

۱. بی اشتتهایی عصبی
۲. پرخوری عصبی

۳. سبب شناسی و درمان اختلال های خوردن

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: ندارد

فصل چهاردهم: اختلال های کنترل تکانه

۱. اختلال انفجاری متناوب

۲. دزدی بیمارگون

۳. آتش افروزی بیمارگون

۴. وسواس مو کنی

۵. سبب شناسی و درمان اختلال های کنترل تکانه

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: ندارد

فصل پانزدهم: سایر مشکلاتی که ممکن است در دوران نوجوانی مورد توجه بالینی باشند

۱. مشکل تحصیلی

۲. مشکل هویتی

۳. مشکل مذهبی یا معنوی

۴. سبب شناسی و درمان مشکلاتی که ممکن است در دوران نوجوانی مورد توجه بالینی باشند

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: ندارد

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری همراه با مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. کار گروهی دانشجویان فرصت های یادگیری غیر مستقیم و غیر رسمی را فراهم می آورد. فعالیت های عملکردی بکارگیری آموخته های نظری را در موقعیت های واقعی آموزشی ممکن می سازد.

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی:

لطفی کاشانی، فرح. و وزیری، شهرام. (۱۳۸۵) روان شناسی مرضی کودک. تهران: نشر ارسباران

کراتوچویل، توماس آر. و موریس، ریچارد جی. (۱۳۹۰) روان شناسی بالینی کودک. تهران: انتشارات رشد

مش، اریک جی. و وولف، دیوید ای. (۱۳۸۹) روان شناسی مرضی کودک. ترجمه محمد مظفری و اصغر فروع الدین عدل. تهران: انتشارات رشد

شرودر، کارولین اس. و گوردون، بتی آن. (۱۳۹۰) سنجش و درمان مشکلات دوران کودکی، راهنمای روان شناسان بالینی و روانپزشکان ترجمه مهرداد فیروزبخت. تهران: نشر دانژه

دادستان، پریخ. (۱۳۸۹) روان شناسی مرضی تحولی از کودکی تا بزرگسالی (جلد اول و دوم). تهران: انتشارات سمت
سادوک، بنجامین جیمز. و الکوت سادوک، ویرجینیا. (۱۳۸۷) خلاصه روانپزشکی (جلد سوم) ترجمه دکتر رفیعی و دکتر رضاعی. تهران: انتشارات ارجمند

منابع فرعی

انجمن روانپزشکی آمریکا (۱۳۸۶) متن تجدید نظر شده راهنمای تشخیصی و آماری اختلال های روانی. ترجمه دکتر محمد رضا نیکخو و هامایاک آوادیس یانس. تهران: انتشارات سخن

سلیگمن، مارتین. ، روزنهان، دیوید. و والکر، الاین. (۱۳۸۷) آسیب شناسی روانی (جلد اول و دوم) ترجمه دکتر رضا رستمی و همکاران. تهران: انتشارات ارجمند

گروه مولفان (۱۳۹۲) آسیب شناسی روانی بر اساس DSM-5 (جلد اول و دوم) ترجمه مهدی گنجی. تهران: نشر ساوالان
شاملو، سعید. (۱۳۸۸) آسیب شناسی روانی. تهران: انتشارات رشد

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون (باز پاسخ، کوتاه پاسخ، چند گزینه ای و ترکیبی) از مباحث نظری ترم ۱۲ نمره

ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۶ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۲ نمره

سایر نکات

تدوین کننده : سهیلا فرتاش

سرفصل درس «آسیب شناسی روانی ۲ (جوانی، میانسالی، پیری و سالمندی)»

معرفی درس و منطق آن:

آسیب شناسی روانی یک رشته علمی است که به ریشه ها، نشانه ها و درمان اختلالات روانی می پردازد. فرد مبتلا به اختلال روانی، پریشان است و رنج روانی، هیجانی و جسمی قابل توجهی را تجربه می کند. اختلال روانی، توانایی فرد را برای عمل کردن در سطح قابل قبول کاهش می دهد. فرد مبتلا به آسیب روانی ممکن است خود یا دیگری را به مخاطره اندازد و رفتارهایی از خود نشان دهد که از لحاظ اجتماعی و فرهنگی غیر قابل قبول است. اختلال های روانی علاوه بر فرد مبتلا، فشار روانی و هزینه های زیادی را بر خانواده و جامعه تحمیل می کند. با توجه به احتمال بروز آسیب های روانی در میان خانواده دانش آموزان و کارکنان مدرسه، دانشجویان رشته مشاوره می بایست توانایی لازم را برای شناسایی علائم اختلال های روانی در بزرگسالان و ارائه کمک های اولیه و ارجاع به مراکز تخصصی داشته باشند. در غیر اینصورت نشانه های اولیه اختلال مورد غفلت قرار گرفته و سلامت روانی افراد با تهدید جدی تر روبرو می شود. شناسایی و کمک های اولیه به خانواده های دانش آموزان و معلمینی که درگیر آسیب روانی هستند، به ارتقای سلامت روانی در خانه و مدرسه و بهبود کیفیت زندگی دانش آموزان کمک خواهد کرد. درس آسیب شناسی روانی ۲ با تاکید بر اختلالات رایج در دوره بزرگسالی، دانشجو معلمان را در زمینه شناسایی بموقع نشانه های اختلال های روانی رایج در میان بزرگسالان و طرح ریزی اقدامات مناسب توانمند می سازد.

نام درس: به فارسی: آسیب شناسی روانی ۲ (جوانی، میانسالی، پیری و سالمندی) به انگلیسی: psychopathology 2 (adulthood)				مشخصات درس نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ زمان درس: ۳۲ ساعت پیشنیاز: آسیب شناسی روانی ۱ نحوه تدریس:
اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: با مطالعه دیدگاه های نظری متفاوت در مورد علل بروز و روش های درمان آسیب های روانی، توانایی استفاده از آموخته های نظری را در محیط های آموزشی کسب می کند. ضمن آشنایی با ملاک های تشخیصی اختلالات روانی می تواند نشانه های مورد نظر را در دانش آموزان، خانواده های آنان و کارکنان مدرسه شناسایی کرده و کمک های اولیه را در اختیار آنان قرار دهد. همچنین افراد مبتلا به اختلالات روانی را جهت استفاده از کمک های تخصصی به مراجع ذیربط ارجاع دهد.				شایستگی اساسی: Ck&pck کد ۱-۲ & ۳-۳ & ۳-۴
سطح ۳ می تواند با استفاده از DSM تشخیص های احتمالی دیگر را منتفی دانسته و فرضیه ای را در مورد تشخیص نهایی شکل دهد.	سطح ۲ توانایی کاربرد ملاک های تشخیصی DSM را برای شناسایی اختلالات روانی در محیط مدرسه کسب کرده است.	سطح ۱ ضمن آشنایی با جدیدترین ویراست راهنمای تشخیصی و آماری اختلال های روانی (DSM)، توانایی استفاده از این منبع را کسب کرده است.	ملاک ها طبقه بندی و تشخیص آسیب های روانی	

دیدگاه های نظری در مورد علل بروز آسیب های روانی	با رویکردهای مختلف نسبت به علل آسیب های روانی آشنا شده است و نقطه نظرهای اصلی هر یک را درک کرده است.	نقاط ضعف و قوت هر یک از دیدگاه های نظری را در مورد علل بروز آسیب های روانی مورد تحلیل قرار می دهد.	می تواند به یک رویکرد کل نگر در مورد هر یک از آسیب های روانی دست یافته و با استفاده از تلفیق این دیدگاه ها به تصویر دقیق تری از آسیب های روانی دست یابد.
ارزیابی افراد از نظر ابتلا به آسیب های روانی و ارائه کمک های اولیه	روش انجام معاینه وضع روانی و اجرای مصاحبه بالینی را به صورت نظری آموخته است	براساس مشاهدات عینی و مصاحبه بالینی می تواند آسیب روانی احتمالی را تشخیص دهد.	می تواند طرح مقدماتی برای ارائه کمک های اولیه به شخص مبتلا به یک آسیب روانی را طراحی کند.

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: اختلال های خلقی

۱. اختلال های افسردگی

- اختلال افسردگی عمده

- اختلال افسرده خویی

- ملال پیش قاعدگی

۲. اختلال دوقطبی

- اختلال دوقطبی نوع یک

- اختلال دوقطبی نوع دو

- اختلال ادواری خویی

۳. سبب شناسی و درمان اختلال های خلقی

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

(۱) مشاهده یک کیس مبتلا به یکی از اختلال های خلقی و گزارش نشانه های تشخیصی اختلال در آن شخص

(۲) طراحی برنامه مداخله اولیه برای کمک به یک فرد مبتلا به یکی از اختلال های خلقی

(۳) شناسایی مراکز روان درمانی و تهیه گزارش از برنامه های درمان اختلال های خلقی

فصل دوم: اختلال های اضطرابی

۱. اختلال وحشت زدگی

۲. گذر هراسی

۳. هراس مشخص

۴. هراس اجتماعی
۵. اختلال وسواس فکری- عملی
۶. اختلال فشار روانی پس آسیبی
۷. اختلال فشار روانی حاد
۸. اختلال اضطراب فراگیر
۹. سبب شناسی و درمان اختلال های اضطرابی

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

- (۱) مشاهده یک کیس مبتلا به یکی از اختلال های اضطرابی و گزارش نشانه های تشخیصی اختلال در آن شخص
- (۲) طراحی برنامه مداخله اولیه برای کمک به یک فرد مبتلا به یکی از اختلال های اضطرابی
- (۳) شناسایی مراکز روان درمانی و تهیه گزارش از برنامه های درمان اختلال های اضطرابی

فصل سوم: اختلال های جسمانی شکل

۱. اختلال جسمانی کردن
۲. اختلال تبدیلی
۳. اختلال درد
۴. خودبیمار انگاری
۵. اختلال بد شکلی بدن
۶. سبب شناسی و درمان اختلال های جسمانی شکل

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: ندارد

فصل چهارم: اختلال های جنسی و هویت جنسی

۱. کژکاری های جنسی
۲. نابهنجاری های جنسی
۳. اختلال هویت جنسی در کودکان و نوجوانان
۴. آسیب شناسی و درمان کژکاری های جنسی، نابهنجاری های جنسی و هویت جنسی

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: ندارد

فصل پنجم: اختلال های مرتبط با مواد

۱. اختلال های مرتبط با الکل
۲. اختلال های مرتبط با نیکوتین

۳. اختلال های مرتبط با سایر روانگردان

۴. سبب شناسی و درمان اختلال های مرتبط با مواد

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

(۱) مشاهده یک کیس مبتلا به یکی از اختلال های مرتبط با مواد و گزارش نشانه های تشخیصی اختلال در آن شخص

(۲) طراحی برنامه مداخله اولیه برای کمک به یک فرد مبتلا به اعتیاد به مواد مخدر

(۳) شناسایی مراکز روان درمانی و ترک اعتیاد و تهیه گزارش از برنامه های درمان آن مرکز

فصل ششم: اسکیزوفرنیا و سایر اختلال های روان پریشی

۱. نوع پارانویایی

۲. نوع آشفته

۳. نوع کاتاتونیایی

۴. نوع نامتمایز

۵. نوع باقیمانده

۶. اختلال اسکیزوفرنی فرم

۷. اختلال اسکیزوافکتیو

۸. اختلال هذیانی

۹. اختلال روان پریشی کوتاه مدت

۱۰. اختلال روان پریشی

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: ندارد

فصل هفتم: اختلال های تجزیه ای

۱. یادزدودگی تجزیه ای

۲. گریز تجزیه ای

۳. اختلال هویت تجزیه ای

۴. اختلال مسخ شخصیت

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: ندارد

فصل هشتم: دلیریوم، زوال عقل، اختلال های یاد زدایشی و سایر اختلال های شناختی

۱. دلیریوم

۲. زوال عقل

۳. اختلال های یاد زدایشی

۴. اختلال های شناختی

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: ندارد

فصل نهم: اختلال های شخصیت

۱. اختلال شخصیت پارانویایی

۲. اختلال شخصیت اسکیزوئید

۳. اختلال شخصیت اسکیزوتایپی

۴. اختلال شخصیت ضد اجتماعی

۵. اختلال شخصیت مرزی

۶. اختلال شخصیت نمایشی

۷. اختلال شخصیت خودشیفته

۸. اختلال شخصیت اجتنابی

۹. اختلال شخصیت وابسته

۱۰. اختلال شخصیت وسواسی- اجباری

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: ندارد

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری همراه با مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. کار گروهی دانشجویان فرصت های یادگیری غیر مستقیم و غیر رسمی را فراهم می آورد. فعالیت های عملکردی بکارگیری آموخته های نظری را در موقعیت های واقعی آموزشی ممکن می سازد.

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی :

هالجین، ریچارد پی،، کراس ویتبورن، سوزان. (۱۳۹۰) آسیب شناسی روانی ، دیدگاه های بالینی در باره اختلال های روانی (جلد اول) ترجمه یحیی سید محمدی. تهران: نشر روان
سادوک، بنجامین جیمز. و الکوت سادوک، ویرجینیا. (۱۳۸۷) خلاصه روانپزشکی (جلد اول و دوم و سوم) ترجمه دکتر رفیعی و دکتر رضاعی. تهران: انتشارات ارجمند
سلیگمن، مارتین. ، روزنهان، دیوید. و والکر، الاین. (۱۳۸۷) آسیب شناسی روانی (جلد اول و دوم) ترجمه دکتر رضا رستمی و همکاران. تهران: انتشارات ارجمند

منابع فرعی:

انجمن روانپزشکی آمریکا (۱۳۸۶) متن تجدید نظر شده راهنمای تشخیصی و آماری اختلال های روانی. ترجمه دکتر محمد رضا نیکخو و هامایاک آوادیس یانس. تهران: انتشارات سخن
شاملو، سعید. (۱۳۸۸). آسیب شناسی روانی. تهران: انتشارات رشد
گروه مولفان (۱۳۹۲) آسیب شناسی روانی بر اساس DSM-5 (جلد اول و دوم) ترجمه مهدی گنجی. تهران: نشر ساوالان

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون (باز پاسخ، کوتاه پاسخ، چند گزینه ای و ترکیبی) از مباحث نظری ترم ۱۲ نمره
ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۶ نمره
ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۲ نمره

سایر نکات

تدوین کننده : سهیلا فرتاش

سرفصل درس «روان شناسی اجتماعی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

انسان موجودی اجتماعی است و رفتار او از دیگران اثر می پذیرد. روانشناسی اجتماعی، یک رشته علمی است که نفوذ و تاثیر اجتماعی را مورد مطالعه قرار می دهد. نفوذ اجتماعی، عاملی است که افکار، احساسات و رفتار های انسان را حتی در غیاب منبع نفوذ، تحت تاثیر قرار می دهد. روانشناسی اجتماعی نه تنها یک علم اجتماعی بنیادی است که به مطالعه ماهیت و عوامل تعیین کننده رفتار اجتماعی انسان می پردازد، بلکه رشته ای کاربردی است که بیشترین ارتباط را با انواع مشکلات و موضوعات اجتماعی دارد و می تواند در یافتن راه حل های مشکلات اجتماعی کمک کند. ارائه درس روانشناسی اجتماعی به دانشجومعلم کمک می کند تا به درک عمیق تری نسبت به ریشه های اجتماعی رفتار انسان دست پیدا کنند و آموخته های خود را برای شناسایی مشکلات اجتماعی در محیط مدرسه و یافتن راه حل هایی برای این مشکلات مورد استفاده قرار دهند. در درس روان شناسی اجتماعی، دانشجویان با مباحث اساسی روان شناسی اجتماعی نظیر نفوذ اجتماعی، همنوایی، رهبری، اطاعت و فرمانبرداری، جامعه پذیری، تکوین و تغییر نگرش ها و.... آشنا می شوند و به دیدگاه روشنی نسبت به تاثیر تعاملات اجتماعی بر رفتار دانش آموزان دست پیدا می کنند. دانشجویان با استفاده از آموخته های خود در این درس، توانایی طراحی و اجرای برنامه های جمعی اثر بخش را در محیط های آموزشی کسب می کنند.

نام درس: به فارسی: روان شناسی اجتماعی به انگلیسی: social psychology	مشخصات درس
اهداف / پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:	نوع درس: نظری
ضمن آشنایی با تعاریف مختلفی از روان شناسی اجتماعی، به دیدگاه روشنی از این رشته علمی دست پیدا می کند و نقاط مشترک و تفاوت های روان شناسی اجتماعی را با روان شناسی عمومی و جامعه شناسی مورد تجزیه و تحلیل فرار می دهد.	تعداد واحد: ۲
همراه با مطالعه سیر تحولی این رشته علمی، با نظریه های اولیه و جدید مطرح در حوزه روان شناسی اجتماعی آشنا می شود و ضمن مقایسه این نظریه ها، امتیازات و محدودیت های هر نظریه را گزارش داده و تفسیر می کند.	زمان درس: ۳۲ ساعت
شناخت روشنی نسبت به مباحث اساسی روان شناسی در مورد چگونگی تاثیر عوامل اجتماعی بر افکار،	پیشنیاز: مباحث اساسی در روان شناسی - مبانی جامعه شناسی تربیت نحوه تدریس:

شایستگی اساسی: احساسات، و رفتار افراد کسب کرده و دانش خود را برای درک عمیق تر تعاملات اجتماعی در محیط های آموزشی مورد استفاده قرار می دهد. ۳-۲-۱ & Ck&pck کد ۳-۴ & ۳			
ملاک ها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳
تعاریف روان شناسی اجتماعی	دانشجو می تواند تعاریف مختلفی از روان شناسی اجتماعی را بازگو کند.	ضمن آشنایی با تعاریف مختلفی از روان شناسی اجتماعی، نقاط مشترک و تفاوت های روان شناسی اجتماعی را با روان شناسی عمومی و جامعه شناسی مورد تجزیه و تحلیل قرار می دهد.	رویکرد روان شناسی اجتماعی، روان شناسی عمومی و جامعه شناسی را در تبیین ریشه های رفتار انسان، مورد ارزیابی قرار داده و از ترکیب آنها به درک روشن تری از انسان دست پیدا می کند.
تاریخچه و نظریه های مطرح در روان شناسی اجتماعی	نسبت به نظریه های اولیه و جدید مطرح در حوزه روان شناسی اجتماعی دانش لازم را کسب کرده است.	ضمن مقایسه این نظریه ها، امتیازات و محدودیت های هر نظریه را گزارش داده و تفسیر می کند.	قادر است دیدگاه های نظری موجود در مورد هر یک از مباحث اساسی مطرح در روان شناسی اجتماعی را در قالب جدول و نمودار مقایسه و ارزیابی کند.
مباحث اساسی در روان شناسی اجتماعی	به دانش پایه در مورد مباحث اساسی روان شناسی اجتماعی دست یافته است.	ارتباط میان مباحث اساسی روان شناسی اجتماعی و مسائل مطرح در محیط آموزشی را درک می کند و با استفاده از آموخته های خود، تبیین روشنی را در مورد عوامل اجتماعی موثر بر رفتار دانش آمو زان ارائه می کند.	با تکیه بر دیدگاه های نظری مطرح در روان شناسی اجتماعی، برنامه های عملی برای تغییر نگرش و رفتار دانش آموزان و کارکنان در محیط آموزشی طراحی و اجرا می کند.

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: تعریف، تاریخچه و روش های تحقیق در روان شناسی اجتماعی

- تعریف روان شناسی اجتماعی
- سیر تاریخی علم روان شناسی اجتماعی
- روش های تحقیق در روان شناسی اجتماعی

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

(۲) مقایسه تعاریف روان شناسی اجتماعی و خلاصه کردن نکات مشترک و تفاوت های این نظریه ها در قالب یک جدول
تکالیف عملکردی: ندارد

فصل دوم: نظریه ها در روان شناسی اجتماعی

- نظریه های یادگیری

- نظریه های شناختی

- نظریه های انگیزشی

- نظریه های جامعه شناختی

- نظریه های زیست شناختی

- نظریه نقش

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

(۲) مقایسه دیدگاه های نظری و ارزیابی نقاط قوت و محدودیت های هر یک از آنها
تکالیف عملکردی: ندارد

فصل سوم: رفتار در گروه

- نفوذ اجتماعی

- الگوی تاثیر اجتماعی

- الگوی انگیزشی تاثیر حضور دیگران

- تماشاچیان فعال

- مشخصه های گروه

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

(۱) معرفی یک موقعیت نمونه برای نفوذ اجتماعی و کاربرد دیدگاه های نظری برای روشن شدن مکانیسم نفوذ اجتماعی در این موقعیت

فصل چهارم: نفوذ اجتماعی و کنترل

- همنوایی

- عوامل موثر در همنوایی

- ویژگی های فردی و همنوایی

- فرهنگ و همنوایی

- عوامل موقعیتی و همنوایی

- تفاوت های دو جنس در همنوایی

- توهم کنترل

- تفاوت های فردی در درک کنترل

- واکنش در برابر از دست دادن کنترل

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

(۱) معرفی یک موقعیت نمونه برای همنوایی و کاربرد دیدگاه های نظری برای روشن شدن انگیزه ها و چگونگی همنوایی در این موقعیت

فصل پنجم: رهبری و مدیریت

- خصیصه های رهبری

- نظریه بزرگ مرد در رهبری

- نظریه جبر اجتماعی یا روح زمان در رهبری

- عوامل موثر بر کارایی رهبری

- نظریه اقتضایی فیدلر در رهبری

- مدیران و تغییر

-الگو های تعاملی: نفوذ متقابل رهبران و پیروان

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

(۱) انتخاب یک رهبر یا مدیر موفق و کاربرد دیدگاه های نظری مرتبط با رهبری و مدیریت برای درک بهتر کیس انتخاب شده

فصل ششم: اطاعت و فرمانبرداری

- عوامل موثر بر اطاعت و فرمانبرداری

- روش های جلب اطاعت

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

(۲) طراحی یک موقعیت آزمایشی برای فرمانبرداری و بررسی عوامل موثر بر اطاعت در این آزمایش

فصل هفتم: جامعه پذیری یا اجتماعی شدن فرد

- تعریف جامعه پذیری و هدف های آن

- جامعه پذیری و فرهنگ پذیری

- نظریه های جامعه پذیری

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: ندارد

فصل هشتم: اخلاق و ارزش های اخلاقی

- دیدگاه بد سرشت بودن ذاتی انسان
- دیدگاه نیک سیرت بودن فطری انسان
- دیدگاه نه بد و نه خوب بودن انسان
- اخلاق در مذهب
- مراحل رشد اخلاقی از نظر پیاژه و کلبیرگ
- رویکردهایی به آموزش اخلاق از نظر روان شناسی

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

(۲) طراحی یک معمای اخلاقی و بررسی مرحله رشد اخلاقی افراد در گروه آزمایشی

فصل نهم: پرخاشگری

- دیدگاه ذاتی بودن پرخاشگری
- دیدگاه اکتسابی بودن پرخاشگری
- نقش رسانه های گروهی در آموزش پرخاشگری
- کنترل پرخاشگری

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: ندارد

فصل دهم: نگرش ها و چگونگی تکوین آنها

- ویژگی های نگرش
- ابعاد نگرش ها
- تکوین نگرش ها

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: ندارد

فصل یازدهم: نظریه تغییر نگرش

- الگوهای یادگیری تغییر نگرش
- الگوهای شناختی تغییر نگرش
- الگوهای کارکردی

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

(۲) طراحی برنامه تغییر یک نگرش انتخابی و ارائه گزارش در مورد نحوه اجرا و میزان تأثیرات این برنامه

فصل دوازدهم: اندازه گیری و سنجش نگرش ها

- مقیاس های نگرش
- مصاحبه زمینه یاب
- متون پوشیده یا مبذل
- روش افتراقی معنایی
- سایر روش های اندازه گیری نگرش ها

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

(۲) طراحی و اجرای یک برنامه سنجش نگرش و ارائه نتایج به کلاس

فصل سیزدهم: افکار عمومی

- افکار عمومی چگونه شکل می گیرد؟
- عوامل موثر بر افکار عمومی

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: ندارد

فصل چهاردهم: پیشداوری، تبعیض، تفکر قالبی

- پیشداوری چگونه شکل می گیرد؟
- تبعیض، جنبه رفتاری پیشداوری
- ارتباط پیشداوری، تبعیض و تفکر قالبی

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

(۲) طراحی یک پژوهش برای بررسی پیشداوری و تفکر قالبی اعضای کلاس همراه با ارائه گزارش در مورد نتایج پژوهش به کلاس

فصل شانزدهم: روابط متقابل اشخاص

- چرا با دیگران ارتباط برقرار می کنیم؟
- عوامل موثر بر جاذبه میان فردی
- از جاذبه اولیه تا روابط صمیمانه
- دوستی و عشق: تفاوت کمی یا کیفی؟

- انواع عشق

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

(۲) انتخاب یک رابطه دوستانه یا عاشقانه و استفاده از دیدگاه های نظری برای تبیین آن رابطه

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری همراه با مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. کار گروهی دانشجویان فرصت های یادگیری غیر مستقیم و غیر رسمی را فراهم می آورد. فعالیت های عملکردی بکارگیری آموخته های نظری را در موقعیت های واقعی آموزشی ممکن می سازد.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

- ستوده، هدایت الله. (۱۳۹۲). روان شناسی اجتماعی. تهران: آوای نور

- کریمی، یوسف. (۱۳۸۸). روان شناسی اجتماعی، نظریه ها، مفاهیم و کاربردها. تهران: نشر ارسباران

- بدار، لوک، دزیل، ژوزه و لامارش، لوک. (۱۳۸۷). روان شناسی اجتماعی. ترجمه دکتر حمزه گنجی. تهران: نشر ساوالان.

منبع فرعی:

- برکوویتز، لئونارد. (۱۳۹۰). روان شناسی اجتماعی. ترجمه دکتر محمد حسین فرجادو عباس محمدی اصل. تهران: انتشارات

اساطیر

- کلاین برگ، اتو. (۱۳۸۶). روان شناسی اجتماعی. ترجمه علی محمد کاردان. تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی

- ارونسون، الیوت. (۱۳۹۱). روان شناسی اجتماعی. ترجمه دکتر حسین شکر کن. تهران: انتشارات رشد

- بونک، آبراهام. پی و وگت، مارک. ون. (۱۳۸۹). روان شناسی اجتماعی کاربردی. ترجمه دکتر مجید صفاری نیا و پرستو

حسن زاده. تهران: نشر ویرایش

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون (باز پاسخ، کوتاه پاسخ، چند گزینه ای و ترکیبی) از مباحث نظری ترم ۱۵ نمره ارزشیابی فرآیند:

نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۳ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۲ نمره

سایر نکات

تدوین کننده: سهیلا فرتاش

معرفی درس و منطق آن:

روانشناسی شخصیت، مطالعه علمی صفات و خصوصیات نسبتاً پایدارپدیده های روانی و رفتاری افراد را در موقعیت های گوناگون بر عهده دارد. مسائل شخصیتی الگوی دیرپایی از تجارب درونی و رفتارهای منحرف از هنجارهای فرهنگی فرد و اجتماع هستند که به صورت فراگیر از دوران نوجوانی تا بزرگسالی نسبتاً پایدار مانده و منجر به اضطراب و اختلال می گردند. درس روانشناسی شخصیت همانند گذشته، دارای نقش مهمی در شناخت بهتر دانشجو-معلمان مشاوره، از ساختارهای شخصیتی دانش آموزان در محیط های آموزشی و پرورشی دارد. شناخت سیر تحولی روانشناسی شخصیت از آغاز تا کنون، توانایی توضیح و تبیین نظریه های عمده شخصیت و استفاده از آن در حوزه های اصلی روانشناسی و مشاوره و ساخت و پدیدایی ماهیت انسان، بخصوص در محیط های آموزشی، از اهداف و دلایل ارائه این درس می باشند. برای نیل به اهداف یاد شده، دانشجویان باید توانایی تحلیل برنامه درسی روانشناسی شخصیت و تطبیق آن با نیازهای دانش آموزان یا مراجعان در حین آموزش و ارائه خدمات راهنمایی و پرورشی را کسب نموده و فرصت های یادگیری مؤثر و ارتقاء سلامت روانی دانش آموزان را با بهره گیری از ظرفیت های روانی-شخصیتی یادگیرندگان یا مراجعان، در محیط های واقعی زندگی یا آموزشی طراحی نمایند.

نام درس:				مشخصات درس
به فارسی: روانشناسی شخصیت				نوع درس: نظری
به انگلیسی: Personality Psychology				تعداد واحد: ۲
اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:				زمان درس: ۳۲ ساعت
با شناخت سیر تحولی نظریه های اصلی روانشناسی شخصیت و بکارگیری آن در حوزه روانشناسی و مشاوره و درک ساخت و پدیدایی ماهیت انسان و فرایندهای روانی در طول رشد و ارتباط آن با مباحث اساسی در حوزه آموزش و پرورش و تحول و شکل گیری رفتار و شخصیت فرد را مورد شناسایی و تحلیل قرار داده و ارتباط آن با نیازهای فعلی یادگیرندگان یا مراجعان در موقعیت های واقعی زندگی یا آموزشی و اجتماعی محل خدمت خود را گزارش نماید. با شناخت بهتر صفات و ویژگی های شخصیتی، چگونگی ساخت و پدیدایی فرایندهای روانی مربوط به ساختار شخصیت و ماهیت انسان را تحلیل نماید و با مقایسه موضوع های اساسی شخصیت؛ شامل مفاهیم اساسی، نظریه ها و تحول ویژگی ها و صفات، با زندگی روزمره، نیازهای آنان را بهتر درک نمایند و متناسب با این نیازها خدمات راهنمایی، مشاورتی و مشاوره ای را به دانش آموزان یا مراجعان در موقعیت های واقعی آموزشی و زندگی محل سکونت و خدمت خود طراحی و ارائه نماید.				پیشنیاز: روانشناسی تحولی (۲)
				شایستگی اساسی:
				Ck&pck کد ۱-۲ & ۳-۴ & ۳
ملاک ها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳	
مفاهیم اساسی شخصیت	در مورد موضوعات اساسی شخصیت در فرایندهای روانی در طول رشد صرفاً اطلاعات ارائه شده را جمع آوری و بدون ارائه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را	موضوعات اساسی شخصیت و رشد فرایند های روانی و تفاوت و تشابه مباحث را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	مباحث اساسی شخصیت و رشد فرایندهای روانی و تفاوت و تشابه مفاهیم و رابطه آنها با یکدیگر را مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارائه	

		گزارش نموده است.		نموده است.
نظریه های شخصیت	در مقایسه نظام ها و نظریه های شخصیت، صرفا اطلاعات و دانش موجود را جمع آوری و بدون مقایسه و تحلیل این دیدگاه ها، آن را گزارش نموده است.	نظام ها و نظریه های روانشناسی شخصیت را با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و یافته های ناشی از این مقایسه را به صورت منسجم گزارش نموده است.	نظام ها و نظریه های روانشناسی شخصیت و تفاوت و تشابه آنها را مورد مقایسه و تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده و یافته ها و دست آوردهای خود را به صورت مکتوب گزارش نموده است.	
ساخت و پدیدایی ماهیت انسان	در موضوع ساخت و پدیدایی ماهیت انسان، صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نموده است.	موضوع ساخت و پدیدایی درک ماهیت انسان را از جهت شباهت ها و تفاوت ها با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	ساخت و پدیدایی ماهیت انسان را از لحاظ ویژگی، تفاوت ها و شباهت ها با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده است و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه داده است.	

۸. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: مفاهیم اساسی روانشناسی شخصیت

- تعریف شخصیت
- قلمرو شخصیت
- بنیادهای زیستی، فرهنگی و تحولی شخصیت
- شخصیت به عنوان یک سیستم پیچیده
- پژوهش در شخصیت
- سنجش و ارزیابی شخصیت

فعالیت یادگیری:

۱۲) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۱۳) تکمیل جدول روند تغییرات آموزش روانشناسی شخصیت

۱۴) مطالعه منابع معرفی شده در زمینه روانشناسی شخصیت

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل دوم: نظریه های روانشناسی شخصیت

- نظریه های روان تحلیل گری: مفاهیم، اصول و مطابقت فرهنگی (فروید، یونگ، آدلر، هورنای، اریک فرام، روابط شیء، کوهات، روانشناسی من)
- نظریه های رفتاری: مفاهیم، اصول، شاخه های اصلی و مطابقت فرهنگی (رفتارگرایی کلاسیک، رفتارگرایی پاسخگر، نظریه های رفتاری شناختی-اجتماعی بندورا، راتر و میشل)
- نظریه های انسان نگری و هستی نگری: مفاهیم، اصول، شاخه های اصلی و مطابقت فرهنگی (پدیدار شناختی، راجرز، مازلو)
- نظریه های صفات: مفاهیم، اصول، شاخه های اصلی و مطابقت فرهنگی (آیزنگ، کتل، آلپورت و پنج عاملی مک کری و کوستا)
- نظریه های شناختی: مفاهیم، اصول، شاخه های اصلی و مطابقت فرهنگی (نظریه شناختی کلی)
- نظریه های شرقی: مفاهیم، اصول، شاخه های اصلی و مطابقت فرهنگی (بودیسم، صوفیسم، نظریه های اسلامی، ذن و یوگا)
- مقایسه نظریه ها از نظر عوامل اساسی شخصیت، ماهیت انسان شناسی و تحول

فعالیت یادگیری

- ۱۰) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده
- ۱۱) مطالعه متون و منابع معرفی شده روانشناسی شخصیت

فعالیت عملکردی

- ۴) تهیه جدول مقایسه دیدگاهها و نظریه های روانشناسی شخصیت

فصل سوم: روانشناسی شخصیت و زندگی روزمره

- روانشناسی شخصیت و سلامت
- روانشناسی شخصیت و کار
- روانشناسی شخصیت و سبک زندگی
- روانشناسی شخصیت و فرهنگ و تربیت
- روانشناسی شخصیت و شکل گیری رگه های اخلاقی از جمله خود مهارگری

فعالیت یادگیری

- ۹) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده
- ۱۰) مطالعه متون و منابع معرفی شده روانشناسی

فعالیت عملکردی

۴) بررسی و طراحی فرایند روانشناسی شخصیت در شناخت شخصیت افراد در موقعیت های گوناگون زندگی روزمره و کاربرد آن فرایند راهنمایی و مشاوره

۹. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. انجام فعالیت های عملکردی برای درک عمیق تر، یادگیری بهتر و بکارگیری آموخته ها در موقعیت های واقعی آموزشی و انجام راهنمایی و فعالیت های پرورشی نیز، مستلزم مشارکت همگانی دانشجویان در این فعالیت ها می باشد. یادگیری غیر مستقیم نیز مستلزم مطالعه فردی و درک شناختی فرد در موقعیت های گوناگون زندگی واقعی فرد می باشد.

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی:

- شولتز، دوان. شولتز، سیدنی آلن (۱۳۹۱). نظریه های شخصیت. ترجمه یحیی سید محمدی. تهران: نشر ویرایش
- فیست، جس. فیست، گری گوری جی (۱۳). نظریه های شخصیت. تهران: انتشارات
- پروین، لارنس (۱۳۸۹). روانشناسی شخصیت: نظریه و تحقیق. ترجمه محمد جعفر جواد. تهران: نشر آبیژ
- کریمی، یوسف (۱۳۹۰). روانشناسی شخصیت. تهران: نشر ویرایش
- مایلی، روبرتو (۱۳۸۰) ساخت، پدیدایی و تحول شخصیت. ترجمه محمود منصور. تهران: انتشارات دانشگاه تهران

منبع فرعی:

- Cervon, D., Pervin, L. A. (2009). Personality: Theory and Research. New York: John Wiley & Sons.
- Miserandino, M. (2010). Personality Psychology. Boston, MA: Person Academic.
- Crown, D.P. (2010). Personality Theory. New York: Oxford University Press.
- John, O. P., Robins, R.W., Pervin, L. A. (Eds.). (2008). Handbook of Personality: Theory and Research (3rd ed.). New York: Guilford Publications.
- Corr, J. P., Matthews. G. (2009). The Cambridge Handbook of personality Psychology. Edited by Philip J. and Gerald.
- Frank Dumont, F. (2010). A History of Personality, Psychology Theory, Science, and Research from Hellensim to the Twenty- first Century.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون (باز پاسخ، کوتاه پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان ۱۵ نمره ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۲ نمره ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۳ نمره ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.	سایر نکات
--	-------------------------

تدوین کننده : جمشید جراره

معرفی درس و منطق آن:

روانشناسی سلامت، مطالعه علمی سلامت فرد بر اساس درک الگوی زیستی، روانی و اجتماعی و تاثیر هر کدام از این عوامل و نقش تعاملی آنها بر سلامت افراد می باشد. روانشناسی سلامت رشته ای جدید است که به حوزه روانشناسی وارد شده است. در این رشته به تاثیر متقابل جسم و روان و نقش های گوناگون سیستم های زیستی روانی اجتماعی در طول رشد، بر سلامت فرد پرداخته می شود. این رشته تحصیلی، دارای نقش مهمی در شناخت بهتر دانشجو-معلم و مشاوره و پرورشی، از ساختارها و عوامل زیستی روانی اجتماعی بر سلامت دانش آموزان در محیط های آموزشی و پرورشی، و محیط زندگی دارد. شناخت سیر تحولی پدیدایی سلامت و بیماری در طول رشد، توانایی توضیح و تبیین عوامل زیستی روانی اجتماعی و استفاده از آن در حوزه های اصلی روانشناسی و مشاوره، بخصوص در محیط های آموزشی و پرورشی، از اهداف و دلایل ارائه این درس می باشند. برای نیل به اهداف یاد شده، دانشجویان باید توانایی تحلیل برنامه درسی روانشناسی سلامت و تطبیق آن با نیازهای دانش آموزان یا مراجعان در حین آموزش و ارائه خدمات راهنمایی و انجام فعالیت های پرورشی را کسب نموده و فرصت های یادگیری مؤثر و ارتقاء سلامت دانش آموزان را با بهره گیری از ظرفیت های زیستی روانی اجتماعی یادگیرندگان یا مراجعان، در محیط های واقعی زندگی یا آموزشی طراحی نمایند.

نام درس: به فارسی: روانشناسی سلامت به انگلیسی: Health Psychology				مشخصات درس نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ زمان درس: ۳۲ ساعت پیشنیاز: آسیب شناسی روانی (۲و۱)
اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: با شناخت سیر تحولی پدیدایی سلامت و بیماری در طول رشد و بکارگیری آن در حوزه روانشناسی و مشاوره و درک نقش تعاملی عوامل زیستی روانی اجتماعی بر سلامت و ارتباط آن با مباحث اساسی در حوزه آموزش و پرورش، تحول و شکل گیری رفتار و شخصیت فرد را مورد شناسایی و تحلیل قرار داده و ارتباط آن با نیازهای فعلی یادگیرندگان یا مراجعان در موقعیت های واقعی زندگی یا آموزشی و اجتماعی محل خدمت خود را گزارش نماید. ساختار سلامت و بیماری را بر اساس فرایندهای زیستی روانی اجتماعی و تعامل آنها در پدیدایی آن دو تحلیل نماید و با مقایسه نقش و تاثیر هر کدام از عوامل زیستی روانی اجتماعی در سلامت یا بیماری؛ به اهداف حفظ و ارتقاء سلامت، پیشگیری و درمان بیماری، تشخیص علل و ردیابی بیماری، بهبود نظام خدمات بهداشتی و مقررات بهداشتی دست یابد و ارتباط آن با زندگی روزمره و نیازهای دانش آموزان را بهتر درک نماید و متناسب با این نیازها خدمات راهنمایی، مشاورتی و پرورشی را به دانش آموزان یا مراجعان در موقعیت های واقعی آموزشی، پرورشی، و زندگی محل سکونت و خدمت خود، طراحی و ارائه نماید.				شایستگی اساسی: Ck&pck کد ۱-۲-۳ & ۳-۴ & ۳
ملاک ها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳	
مفاهیم اساسی سلامت در مورد موضوعات اساسی سلامت در فرایندهای روانی در طول رشد صرفا اطلاعات ارائه شده را جمع آوری و بدون ارائه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را	موضوعات اساسی سلامت و تفاوت و تشابه مباحث را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	مباحث اساسی سلامت و رشد فرایندهای روانی و تفاوت و تشابه مفاهیم و رابطه آنها با یکدیگر را مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارائه		

		گزارش نموده است.		نموده است.
الگوها و نظریه های رفتار سلامتی	در مقایسه نظام ها و نظریه های سلامت، صرفا اطلاعات و دانش موجود را جمع آوری و بدون مقایسه و تحلیل این دیدگاه ها، آن را گزارش نموده است.	نظام ها و نظریه های روانشناسی سلامت را با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و یافته های ناشی از این مقایسه را به صورت منسجم گزارش نموده است.	نظام ها و نظریه های روانشناسی سلامت و تفاوت و تشابه آنها را مورد مقایسه و تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده و یافته ها و دست آوردهای خود را به صورت مکتوب گزارش نموده است.	
ساخت و پدیدایی سلامت و بیماری	در موضوع ساخت و پدیدایی ماهیت سلامت و بیماری، صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نموده است.	موضوع ساخت و پدیدایی سلامت و بیماری انسان را از جهت شباهت ها و تفاوت ها با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	ساخت و پدیدایی ماهیت سلامت و بیماری انسان را از لحاظ ویژگی، تفاوت ها و شباهت ها با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده است و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه داده است.	
عوامل مؤثر بر سلامتی	در موضوع عوامل مؤثر بر سلامتی، صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نموده است.	عوامل مؤثر بر سلامتی را از جهت شباهت ها و تفاوت ها با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	عوامل مؤثر بر سلامتی را از لحاظ ویژگی، تفاوت ها و شباهت ها با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده است و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه داده است.	
نقش عوامل زیستی اجتماعی بر سلامتی	در موضوع نقش عوامل زیستی روانی اجتماعی بر سلامت، صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نموده است.	نقش عوامل زیستی روانی اجتماعی بر سلامت را از جهت شباهت ها و تفاوت ها با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	نقش عوامل زیستی روانی اجتماعی بر سلامت را از لحاظ ویژگی، تفاوت ها و شباهت ها با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده است و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه داده است.	

۱۰. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: مفاهیم و فرایندهای اساسی روانشناسی سلامت و بهداشت

- تعریف سلامتی، بیماری و روانشناسی سلامت
- نگاهی تاریخی به سلامت و بیماری
- اهداف روانشناسی سلامت
- روش های مطالعه در روانشناسی سلامت
- همه گیر شناسی اجتماعی و سیاست سلامت(مرگ و میر و ابتلا به بیماری، کیفیت زندگی و سیاست سلامت)
- پیشگیری و انواع آن

فعالیت یادگیری:

(۱۵) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

(۱۶) مطالعه منابع معرفی شده در زمینه روانشناسی سلامت

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل دوم: عوامل مؤثر بر سلامتی

- عوامل ژنتیکی
- عوامل روانشناختی
- عوامل فرهنگی و معنوی-مذهبی
- عوامل محیطی
- شخصیت و سلامت
- مذهب و سلامت
- حمایت اجتماعی و سلامت
- سازگاری با بیماری های جسمانی

فعالیت یادگیری

(۱۲) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

(۱۳) مطالعه متون و منابع معرفی شده روانشناسی سلامت

فعالیت عملکردی: با توجه به نظر استاد مربوطه انجام می شود.

فصل سوم: الگوها و نظریه های رفتار سلامتی

- الگوی زیستی-پزشکی (کارکرد های دستگاه بدن، دستگاه عصبی و ...)
- الگوی زیستی
- الگوی روانی
- الگوی اجتماعی
- الگوی معنوی-مذهبی
- الگوی تغییر رفتار

فعالیت یادگیری

- ۱۲) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده
- ۱۳) مطالعه متون و منابع معرفی شده روانشناسی سلامت

فعالیت عملکردی

- ۱) تهیه جدول مقایسه الگوها و نظریه های رفتار سلامتی

فصل چهارم: نشانه های بیماری و درد

- تعریف و تاریخچه بیماری
- نظریه های بیماری و درد
- کنترل و درمان بیماری و درد
- درمان های پزشکی و روانشناختی
- رویکردهای چند وجهی به درد

فعالیت یادگیری

- ۲) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده
- ۳) مطالعه متون و منابع معرفی شده روانشناسی سلامت

فعالیت عملکردی: با توجه به نظر استاد مربوطه انجام می شود.

فصل پنجم: عوامل روانشناختی در بیماری

- ارتباط جسم و ذهن در سلامت
- نقش عوامل روانشناختی در مشکلات مزمن (ایدز، سرطان، بیماریهای قلبی و...)

- بیماری های علاج ناپذیر

- سازگاری با بیماری

فعالیت یادگیری

(۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

(۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده روانشناسی سلامت

فعالیت عملکردی: با توجه به نظر استاد مربوطه انجام می شود.

فصل ششم: سبک زندگی، استرس و سلامت

- استرس و سلامتی

- سبک زندگی و سلامت

- مدیریت روانشناختی بیماریهای طبی و بیماریهای مزمن

- رویکردهای درمانگری در تغییر رفتار سلامتی (رویکرد شناختی-رفتاری و ...)

فعالیت یادگیری

(۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

(۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده روانشناسی سلامت

فعالیت عملکردی:

(۱) دانشجویان نمونه هایی از موقعیت های استرس زا را شناسایی و مهارت های مقابله با آنها را به صورت عملی در کلاس درس و موقعیت های دیگر به کار بگیرند.

۱۱. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. انجام فعالیت های عملکردی برای درک عمیق تر، یادگیری بهتر و بکارگیری آموخته ها در موقعیت های واقعی آموزشی و انجام راهنمایی و ارائه خدمات پرورشی نیز، مستلزم مشارکت همگانی دانشجویان در این فعالیت ها می باشد. یادگیری غیر مستقیم نیز مستلزم مطالعه فردی و درک شناختی فرد در موقعیت های گوناگون زندگی واقعی فرد می باشد.

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی:

کرتیس، آنتونی جی. (۲۰۰۰). روانشناسی سلامت. ترجمه علی فتحی آشتیانی. تهران: انتشارات بعثت
دیماتئو، رابین ام. (۱۳۸۹). روانشناسی سلامت. ترجمه محمد کاویانی و همکاران. تهران: انتشارات سمت
سارافینو، ادوارد پ. (۱۳۹۱). روانشناسی سلامت. ترجمه الهه میرزایی و همکاران. تهران: انتشارات رشد

علی پور، احمد. (۱۳۹۱) مقدمات روانشناسی سلامت. تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور

ع فرعی:

- David M. et al.(2011). Health Psychology, Theory, Research and Practice. Third Edition. Sage Publication.
- Taylor, S.E. (2011). Health Psychology: A text book. Open University Press.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون (باز پاسخ، کوتاه پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان

۱۵ نمره

ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۲ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۳ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای

ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سایر نکات: استاد درس مربوطه با توجه به صلاحدید خود می تواند فعالیت یادگیری یا عملکردی مورد نیاز دیگر را نیز به دانشجویان ارائه نماید.

تدوین کننده : جمشید جراره

سرفصل درس «خدمات مشورتی در مدرسه و سازمان»

۱. معرفی درس و منطق آن:

بسیاری از خدمات مشاوران در مدارس و آموزش و پرورش تحت عنوان مشورت ارائه می گردد. لذا آموزش دانشجویان در زمینه شیوه های ارائه علمی خدمات مشورتی، نقش تعیین کننده ای در تقویت بنیه های علمی دانشجویان رشته راهنمایی و مشاوره خواهد داشت. با اینکه این درس در فهرست عناوین قبلی دروس دوره کارشناسی رشته راهنمایی و مشاوره وجود نداشته است، اما ارائه آن برای اولین بار، و ارائه خدمات مشورتی سازنده به والدین، معلمان، مدیران و حتی دانش آموزان، گامی بزرگ در رفع مشکلات دانش آموزان و مهیا کردن زمینه های سلامت جسمانی، روانی، اجتماعی، اخلاقی و معنوی آنان برای حضور مؤثر در صحنه های گوناگون سازندگی و توسعه کشور خواهد بود.

تحقق این امر در گرو آن است که دانشجویان رشته مشاوره و پرورشی توانایی تحلیل و شناخت عمیق برنامه درسی خدمات مشورتی و تطبیق آن با نیازهای مشورت جویان در حین آموزش و ارائه خدمات مشورتی را کسب نموده و فرصت های یادگیری مؤثر و برنامه ارتقاء سلامت روان و عملکرد تحصیلی دانش آموزان را با بهره گیری از ظرفیت محیط های واقعی آموزشی و پرورشی و محیط زندگی طراحی نمایند.

نام درس:				مشخصات درس
به فارسی: خدمات مشورتی در مدرسه و سازمان				نوع درس: نظری
به انگلیسی: Consultation in school and organization				تعداد واحد: ۲
اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:				زمان درس: ۳۲ ساعت
با مطالعه درس خدمات مشورتی در مدرسه و سازمان، تحولات موضوع خدمات مشورتی و ارتباط آن با مباحث اساسی در حوزه آموزش و پرورش به خصوص فرایند مشورتگری در مدارس را تحلیل و ارتباط آن با نیازهای مشورت جویان در موقعیت های اجتماعی یا آموزشی محل خدمت خود را گزارش نماید. ساختار برنامه درسی مشورت و خدمات مشورتی در مدرسه را تحلیل و نقش الگوهای مشورتی، مفاهیم و محتوای دروس مشورتی، ویژگی ها، فنون و مراحل مشورت با مشورت جویان (والدین، معلمان، مدیران و غیره) را در انتخاب و سازماندهی اهداف، محتوا، و روش ها ی مشورتگری و تاثیر آن بر فرایند مشورتگری در مدرسه و محل خدمت خود گزارش نماید.				پیشنیاز: مباحث اساسی در روانشناسی-مبانی راهنمایی و مشاوره
				نحوه تدریس:
				شایستگی اساسی:
				Ck&pck کد ۱-۲ & ۳-۳
ملاک ها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳	
دانش محتوایی و موضوعی مشورت	در مورد مفاهیم اساسی همکاری و مشورت و رابطه آن با مشاوره و روان درمانی صرفا اطلاعات ارائه شده را جمع آوری و بدون ارائه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	موضوعات همکاری ، مشورت، مشاوره و روان درمانی و شباهت و تفاوت ها را مشخص و مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	موضوعات همکاری، مشورت و مشاوره و روان درمانی، ویژگی ها و سطوح آن، و تفاوت و تشابه مفاهیم و رابطه آنها با یکدیگر را مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در تربیت مشورتگر به صورت یک گزارش	

منسجم ارائه نموده است.				
الگوهای مشورتی و تفاوت و تشابه آنها را مورد مقایسه و تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده و یافته ها و دست آوردهای خود را به صورت مکتوب گزارش نموده است.	الگوهای مشورت و همکاری را با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و یافته های ناشی از این مقایسه را به صورت منسجم گزارش نموده است.	در مقایسه الگوهای مشورت و همکاری، صرفاً اطلاعات و دانش موجود را جمع آوری و بدون مقایسه و تحلیل این دیدگاه ها، آن را گزارش نموده است.	الگوهای مشورت و همکاری	
مراحل مشورت و همکاری در مدرسه و سازمان را از لحاظ ویژگی، تفاوت ها و شباهت ها با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده است و دلایل و فرایند مشورتگری در مدرسه و سازمان منعکس نموده است.	مراحل مشورت و همکاری در مدرسه و سازمان را از جهت شباهت ها و تفاوت ها و توالی اجرا با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	در مورد مراحل مشورت و همکاری، صرفاً دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نموده است.	مراحل مشورت و همکاری در مدرسه و سازمان	
در موضوع فنون، مهارت ها و روش های مؤثر مشورتگری، دانش و اطلاعات موجود در متون را از لحاظ ویژگی، تفاوت ها و تشابهات با یکدیگر مورد مقایسه و تجزیه و تحلیل قرار داده و میزان کارآکدی آنها را در فرایند مشورتگری در قالب یک گزارش منسجم منعکس نموده است.	در موضوع فنون، مهارت ها و روش های مؤثر مشورتگری، دانش و اطلاعات موجود را از لحاظ ویژگی ها، تفاوت ها و شباهت ها مورد مقایسه قرار داده و دلایل تفاوت ها و شباهت ها را در فرایند مشورتگری مورد تاکید قرار داده و بدون تجزیه و تحلیل در قالب یک گزارش ارائه نموده است.	در موضوع فنون، مهارت ها و روش های مؤثر مشورتگری، دانش و اطلاعات موجود در متون را گردآوری و دلایل و استدالات خود را در قالب یک گزارش ارائه نموده است.	فنون و مهارت های مشورتگری	

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: مباحث اساسی مشورت

- تعریف مشورت
- ضرورت و اهمیت مشورت و مشورتگری
- تاریخچه مشورت و مشورتگری

- تفاوت مشورت و مشاوره
- تفاوت مشورت و روان درمانی
- تفاوت مشورت و همکاری
- ویژگی های مشورت
- سطوح مشورت

فعالیت یادگیری:

- (۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده
- (۲) تکمیل جدول روند تغییرات آموزش خدمات مشورتی و شناسایی دلایل آن
- (۳) مطالعه منابع معرفی شده و تکمیل برگه سؤالات
- (۴) مشاهده کلاس درس (مستقیم/ فیلم) و تهیه گزارش از کمیت و کیفیت تعامل کلاسی معلم و شاگرد

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل دوم: تغییر و ضرورت آن در مشورت و مشورتگری

- ضرورت تغییر باورها، نگرش ها و رفتارها در فرایند مشورت
- راهبردهای تغییر اثربخش در نظام باورهای انسانی
- شناسایی نقش مشورتگر در فرایند مشورت
- شیوه کار با خانواده و والدین به عنوان مشورت جو
- شیوه کار با معلمان و مدیران به عنوان مشورت جو
- کار با دانش آموزان به عنوان مراجع
- مراحل مشورت و همکاری در مدرسه و سازمان

فعالیت های یادگیری

- (۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده
 - (۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده روانشناسی تحولی
 - (۳) مشاهده و تحلیل یک موقعیت یادگیری مشورتی و بررسی میزان پرداختن به مهارت ها در فرایند مشورتگری
- فعالیت های عملکردی: ندارد**

فصل سوم: الگوهای مشورت و همکاری

- الگوی مشورت اسلامی
- مدل مشورتی ادگار شاین
- الگوی مشورتی فرایندی

- مشورت و همکاری بهداشت روان

- مشورت و همکاری رفتاری

- مشورت و همکاری مبتنی بر اجتماع و سازمان

- الگوی مشورتگری همکارانه/تعاونی

- رویکرد بوم شناختی

فعالیت های یادگیری

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده روانشناسی تحولی

۳) تهیه جدول مقایسه الگوهای مشورتی

فعالیت های عملکردی

۱) طراحی شیوه های استفاده از الگوهای مشورت در فرایند مشورتگری

۲) طراحی و اجرای یک نمونه فعالیت مشورتی فردی یا گروهی در موقعیت های واقعی یادگیری و ارائه آن در کلاس

فصل چهارم: مباحث اخلاقی و اخلاق حرفه ای در مشورت

- ارزیابی در مشورت مدرسه محور

- روش های ارزیابی مستقیم

- روش های ارزیابی غیر مستقیم

- ارزشیابی مستمر و منظم

- مسائل اخلاقی، حرفه ای و قانونی در مشورت

فعالیت یادگیری

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده در خدمات مشورتی

فعالیت عملکردی: ندارد

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. انجام فعالیت های عملکردی برای درک عمیق تر، یادگیری بهتر و بکارگیری آموخته ها در موقعیت های واقعی آموزشی و انجام راهنمایی و مشاوره نیز مستلزم مشارکت همگانی دانشجویان در این فعالیت ها می باشد.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

جراره، جمشید. نبوی، س صادق (۱۳۹۳) مشورت و خدمات مشورتی در مدرسه. تهران: انتشارات دانشگاه فرهنگیان (آماده

چاپ)

منابع فرعی:

- Dinkmeyer, D. Carlson.J.(2006) Consultation. New York: Routeledge
- Erchul, William. P,Martens, Brian.K(2010).School consultation(Conceptual and and Empirical Bases of Practice). North Carolina, London: Springe

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون(باز پاسخ، کوتاه پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان

۱۵ نمره

ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۳ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۲ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای

ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سایر نکات: استاد درس مربوطه با توجه به صلاحدید خود می تواند فعالیت یادگیری یا عملکردی مورد نیاز دیگر را نیز به دانشجویان ارائه نماید.

تدوین کننده : جمشید جراره

سرفصل درس «زبان تخصصی رشته مشاوره و امور تربیتی»

معرفی درس و منطق آن

در دنیای امروز توانایی خواندن و درک متن های مختلف علمی و عمومی مرتبط با هر رشته توسط معلمان برای دستیابی به منابع دست اول، یک ضرورت است. فهم این متون، مستلزم به کارگیری راهبردهای لازم در مهارت خواندن است. ازاین رو، معلمان رشته مشاوره و امور تربیتی می بایست علاوه بر کسب توانایی مطالعه متون تخصصی رشته خود، در مواجهه با مسائل حرفه ای خود راه حل پیدا کنند و با کاربرد این راهبردها، متون مختلف مرتبط با رشته را از منابع متنوع اعم از کتاب، مجله، روزنامه، پایگاه ها و سایت های اینترنتی بخوانند و بسته به سطح دشواری متون، درک قابل قبولی را داشته باشند.

نام درس: اصطلاحات و مفاهیم تخصصی انگلیسی English for Students of Counseling				مشخصات درس
اهداف / پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:				نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ زمان درس: ۳۲ ساعت پیشنیاز: زبان عمومی
با به کارگیری انواع راهبردهای خواندن و درک مطلب و با استفاده از دامنه واژگان و اصطلاحات علمی مختص رشته، متون مرتبط با مشاوره و امور تربیتی را مطالعه کند، راهبردهای متناسب با درک متن را با توجه به نوع و سبک آن انتخاب نموده و دریافت خود را در قالب یادداشت های کوتاه کتبی یا گزارش شفاهی، ترجیحاً به زبان انگلیسی، ارائه دهد. به کارگیری این راهبردها به دانشجو کمک می کند تا بتواند متون متنوع و مختلف مرتبط با رشته خود را به راحتی بخواند و درک کند و در حرفه خود از آنها استفاده نماید.				شایستگی اساسی:
ملاک ها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳	
راهبردهای خواندن	می تواند از انواع راهبردهای خواندن استفاده کند تا متون مرتبط با رشته، ارایه شده در کلاس را مطالعه کرده و برداشت ذهنی خود را از هر پاراگراف یا بخش، ترجیحاً به انگلیسی بازگویی یا بازنویسی کند. ولی نمی تواند این راهبردها را برای درک متون جدید (unseen) به کار ببرد.	می تواند از انواع راهبردهای خواندن استفاده کند تا متون مرتبط با رشته خود را مطالعه نموده و درک یا برداشت ذهنی از ایده اصلی متن را به صورت کتبی یا شفاهی ترجیحاً به انگلیسی ارائه دهد.	می تواند با استفاده از انواع راهبردهای فراگرفته در این درس، متون خواندنی متنوع با سبک های مختلف را مطالعه کند و درک خود را در قالب خلاصه، گزارش، مباحثه و استدلال به طور کتبی یا شفاهی ترجیحاً به انگلیسی ارائه دهد.	
دامنه واژگان و اصطلاحات علمی	می تواند معنای واژگان و اصطلاحات جدید را درمتون حدس بزند و متن را درک کند. ولی نمی تواند مشتقات این واژگان را بسازد و در ارایه های کتبی یا شفاهی خود به کار برد.	می تواند مشتقات مختلف واژگان جدید را بسازد و در جملات گفتاری و یا نوشتاری خود استفاده کند.	می تواند معنای واژگان و اصطلاحات آموخته شده و مشتقات آنها را در متون متنوع و سبک های مختلف درک کند و این واژگان و اصطلاحات را در ارایه های گفتاری و یا نوشتاری خود استفاده کند.	
متون مرتبط با رشته	می تواند متون متنوع انگلیسی با موضوعات عمومی را مطالعه کرده و به زبان خود، ترجیحاً به انگلیسی، بازگو کند. ولی نمی تواند متون تخصصی با سبک	می تواند متون متنوع انگلیسی با موضوعات عینی و انتزاعی را مطالعه کرده و خلاصه یا برداشت ذهنی خود را به صورت	می تواند متون اصیل (authentic) انگلیسی با موضوعات عمومی و تخصصی مرتبط با رشته را در مجلات، مقالات، کتاب های درسی، قطعات	

برگزیده از کتاب‌ها و اینترنت مطالعه کرده و ایده اصلی را درک کند و خلاصه یا نقدی از آنها را ترجیحاً به انگلیسی بنویسد.	کتبی یا شفاهی، ترجیحاً به زبان انگلیسی بیان کند.	های مختلف را درک کند یا به زبان خود بازگو نماید.		
---	--	--	--	--

فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

در طی این دوره فرصت‌هایی فراهم می‌شود تا دانشجویان راهبردهای لازم را در خواندن و درک انواع متون عمومی و تخصصی مرتبط با رشته یادگرفته و به کار گیرند. راهبردهای مورد نظر عبارتند از:

➤ Previewing
➤ Scanning
➤ Skimming
➤ Finding context clues
➤ Predicting
➤ Identifying main idea and supporting sentences
➤ Understanding author's purpose
➤ Reading words in groups (Speed Reading)
➤ Distinguishing fact from opinion
➤ Identifying references
➤ Understanding text organization
➤ Making inferences
➤ Paraphrasing
➤ Recognizing sentence transitions
➤ Identifying cause and effect
➤ Identifying points of view
➤ Summarizing

تکالیف یادگیری:

در این درس فعالیت یادگیری در سه مرحله اتفاق می افتد که این فعالیت ها شامل راهبردهایی است که یادگیری آنها برای درک متن بسیار ضروری است. این فعالیت ها عبارتند از :

- ۱) فعالیت های پیش از خواندن (**Pre reading Activities**) و راهبردهای مرتبط با آن
- ۲) فعالیت های حین خواندن (**whilst reading Activities**) و راهبردهای مرتبط با آن
- ۳) فعالیت های پس از خواندن (**Post reading Activities**) و راهبردهای مرتبط با آن

تکالیف عملکردی:

- ۱) انجام کاربرگ های ارایه شده در کلاس
- ۲) انجام فعالیت ها و تکالیف مربوط به درک مطلب متون
- ۳) یادداشت برداری یا ارایه برداشت ذهنی خود از متن (ترجیحاً به انگلیسی) در کلاس
- ۴) ارایه خلاصه متن (ترجیحاً به انگلیسی) به صورت شفاهی یا کتبی
- ۵) انجام فعالیت ها و تکالیف مربوط به واژگان و اصطلاحات علمی مرتبط با متن و رشته
- ۶) انجام فعالیت های مربوط به سایت های آموزشی و ارایه آنها به استاد در طول ترم

راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از رویکرد ارتباطی و یادگیری مشارکتی (TBLT, Cooperative/Collaborative Learning, etc) در تحلیل و پاسخ به پرسش های طرح شده و نیز شیوه مشارکتی و انجام فعالیت های عملی برای درک عمیق تر و بکارگیری آن در موقعیت های واقعی تدریس است.

منابع آموزشی

این منابع صرفاً جنبه پیشنهادی دارد و استادان محترم می توانند علاوه بر منابع زیر از منابع دیگر متناسب با سرفصل استفاده کنند.

منابع پیشنهادی اصلی :

- English for the Students of Guidance and Counseling, Mansour Koosha, 2008, SAMT publishers

منابع پیشنهادی الکترونیکی :

http://www.eslprintables.com/reading_worksheets/
<http://www.newagedirectory.com/esp/esp.htm>

راهبردهای ارزشیابی یادگیری

آزمون پایانی: این آزمون به شکل کتبی بر اساس فرصت های یادگیری صورت می گیرد که در آن دانشجویان باید مطالب آموخته شده در طی دوره را به شکل عملی در متون جدید (unseen) به کار ببرند.
ارزشیابی فرایند: این ارزشیابی بر اساس بازخوردهای داده شده به نوشته های ارایه شده دانشجو و عملکرد او در

تکالیف یادگیری پیش بینی شده و مشارکت در فعالیت ها در طول ترم صورت می گیرد.

ارزیابی پوشه کار یا پروژه: کلیه متن های نوشته شده به همراه بازخوردهای داده شده، فعالیت های انجام شده در سایت های آموزشی، کاربرگ ها، و خلاصه های ارائه شده در پوشه توسعه حرفه ای دانشجوی ضبط و مبنای برنامه ریزی برای آموزش های بعدی و نیز ارزیابی از توانایی های حرفه ای در پایان دوره قرار می گیرد.

سایر نکات

تدوین: قربان دردی نژاد

سرفصل درس «آیین نگارش و فن سخنوری»

۱. معرفی درس و منطق آن:

انسان، موجودی اجتماعی است که در ارتباطات خود با دیگران تعامل مستمر دارد و به داد و ستد کلامی، فکری، احساسی و... می پردازد و پیام های خویش را با روشهای مختلف چون نوشتن و گفتن به دیگران می رساند. بنابراین، زبان به عنوان یک ابزار ارتباطی، در دوعرصه گفتار و نوشتار متجلی می شود. هریک از این دوعرصه، برای تجلی در سطح فاخر، هنجارها، اصول و مهارت های مخصوص به خود را طلب می کند که در این واحد درسی (آیین نگارش و فنون سخنوری) به آموزش آن ها پرداخته می شود. آشنایی و تسلط دانشجویان به این مباحث، هم به فهم و استنباط درست و سریع آن ها از متون و دیگر منابع نوشتاری، و هم این که به آنها در تولید آثار نوشتاری مناسب (نامه، گزارش، مقاله و...) و تسلط بر مهارت های گفتاری (آیین سخنوری) کمک شایانی می کند. این درس به دلیل ماهیت عملی، مبتنی بر تمرین و تکرار است و انتظار می رود دانشجویان با فراگیری محتوای این درس، بتوانند شیوه های نگارشی درست و اصول سخنوری مناسب را در خود نهادینه کرده، در تعاملات گفتاری و نوشتاری به خوبی از خود بروز دهند.

نام درس: آیین نگارش و فنون سخنوری				مشخصات درس
اهداف / پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجوی: ۱- با اصول و مهارت های زبان نوشتاری (آیین نگارش) و هنجارها و اصول زبان گفتاری (فن سخنوری) آشنا می شود و بکار می گیرد. ۱- با تسلط بر شیوه های نگارشی و مهارت های نوشتاری، توانایی تولید انواع نوشته ها را (نامه، گزارش، مقاله و...) کسب می کند و انجام می دهد. ۲- با کسب فنون سخنوری و رعایت و کاربرست مهارت های کلامی و غیر کلامی، می تواند به آسانی، افکار و آرای خود را با دیگران در میان بگذارد.				نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ زمان درس: ۳۲ ساعت پیشنیاز: زبان فارسی نحوه تدریس:
				شایستگی اساسی: CK& PCK
ملاک ها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳	
شناخت و کسب مهارت اصول و مبانی نگارش	با علائم نگارشی و لزوم کاربرد اهمیت هریک آشنا شده، مشکلات نگارشی و زبانی نوشته ها را تشخیص دهد	کاربرد علائم نگارشی را تشخیص داده، مشکلات نگارشی و زبانی متن ها را اصلاح کند.	پس از رفع مشکلات نگارشی و زبانی متن ها بتواند با رعایت اصول و آیین نگارش، متنی را تولید کند.	
شناخت و کسب مهارت اصول و مبانی سخن و سخنوری	قواعد و شیوه های سخنوری، اصول فصاحت و بلاغت در سخن را بداند.	به عنوان مستمع قواعد و اصول سخنوری و مبانی کلام فصیح و بلیغ را تشخیص دهد و ارزش گذاری کند.	با رعایت اصول و مبانی سخنوری، در یک جمع همگن سخنرانی کند.	

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

نوبت بحث	محتوای درس	تکالیف یادگیری	تکالیف عملکردی
اول	کلیات ضرورت رعایت علائم نگارش (نشانه گذاری) / انواع علائم نگارش (نشانه گذاری)	بحث گروهی درباره ضرورت کاربرد و رعایت علائم نگارش (نشانه گذاری)	بیان خاطرات از نیازهای نگارشی و مشکلاتی که رعایت نکردن آن ها ایجاد کرده است
دوم	کاربرد هریک از علائم نگارش (نشانه گذاری) در زبان فارسی	پاسخ به پرسش‌های هدفدار	تهیه جدولی از علائم نگارشی و کاربرد هریک بامثال‌های رایج در زبان امروز
سوم	انواع نگارش از نظر زبان: نگارش علمی، ادبی، عامیانه ، عادی و تفاوت‌های هریک از نظر روش‌های نگارشی: تحلیلی، توصیفی ، تشریحی و ... از نظر قالب‌ها: نامه، مقاله، گزارش، داستان و... قالب‌های نگارشی (۱): نامه نگاری اهمیت مکاتبات اداری، انواع مکاتبات اداری ، انواع نامه: رسمی غیررسمی، اقسام نامه‌های اداری از نظر سطح، درون‌مایه و محتوا و درجه‌ی امنیتی، اجزای نامه‌های اداری.	شناخت و معرفی انواع و شیوه‌های نامه نگاری با ارائه نمونه	نگارش یک نامه اداری/ نقد و بررسی یک نامه اداری
چهارم	قالب‌های نگارشی (۲): گزارش نویسی، تعریف گزارش، کارکردهای گزارش، اهداف گزارش نویسی، انواع گزارش، مراحل گزارش	خواندن چند نمونه گزارش	نوشتن یک گزارش کوتاه در گروه / نقد و تحلیل چند نمونه گزارش
پنجم	قالب‌های نگارشی (۳): زندگی‌نامه و خاطره نویسی ، شیوه‌های نگارش زندگی‌نامه، انواع زندگی‌نامه	خواندن چند نمونه زندگی نامه و خاطره	نگارش یک روز از زندگی/ مقایسه چند نمونه از زندگی خودنوشت و دیگرنوشت

		(خودنوشت، دیگرنوشت) شیوه‌خاطرهنویسی.	
ششم	قالب‌های نگارشی(۴): مقاله زبان مقاله، حجم مقاله، موضوع مقاله، لحن و بیان مقاله، انواع مقاله‌های پژوهشی / توصیفی و تشریحی / تحلیلی ویژگی‌های مقاله، اجزای مقاله، مراحل تهیه مقاله	خوانش چند مقاله علمی - پژوهشی، توصیفی و تحلیلی در کلاس.	نقد و بررسی نمونه مقالات علمی-پژوهشی، تحلیلی و توصیفی نوشته شده توسط دانشجویان از مجموعه مقالات موجود در دانشگاه محل تحصیل.
هفتم	قالب‌های نگارشی(۵): صور تجلسه شیوه‌های نگارش صور تجلسه، انواع صور تجلسه، اجزای صور تجلسه، ارکان تجلسه / بخشنامه ، از لحاظ ماهیت، از جهت سازمانی و اجزای بخشنامه.	پاسخ به پرسش‌های هدفدار / خواندن چند صور تجلسه و بخشنامه اداری	نقد و تحلیل چند نمونه صور تجلسه و بخشنامه / نوشتن یک نمونه صور تجلسه و یک نمونه بخشنامه
هشتم	قالب‌های نگارشی(۶): کارنامک (رزومه) انواع کارنامک، اجزای کارنامک، شیوه نگارش آن	پاسخ به پرسش‌های از پیش طرح شده	نوشتن انواع کارنامک‌های عنوان شده
نهم	ویرایش فنی: نشانه‌گذاری مناسب، شیوه صحیح خط فارسی، املاي درست واژگان. ویرایش زبانی: بررسی کاربردهای نادرست واژگانی، تعبیری و اصطلاحی، دستوری و نحوی(درازنویسی و ابهام) فعل، اسم، حرف	بحث گروهی / پاسخ به پرسش‌ها	اصلاح نشانه‌گذاری یک متن انتخابی / ارائه متن صحیح نشانه‌گذاری شده و بیان علل هر نشانه / تهیه چک لیست غلط‌های املايي مشهور و پر کاربرد.
دهم	تعریف و تاریخچه سخنوری، اهداف سخنوری، ملزومات سخنوری، مراحل کسب آمادگی برای سخنوری	شرکت در بحث گروهی / پاسخ به پرسش‌ها	
یازدهم	معیارهای اصلی انتخاب موضوع سخنوری، راه‌های توسعه کنجینه لغات و تقویت حافظه در سخنوری، روش‌های غلبه بر ترس هنگام سخنوری، مزایا و محدودیت‌های سخنوری، زمان و مکان مناسب برای سخنوری.	بحث و گفتگوی گروهی درباره هریک از عنوان‌ها	استماع چند نمونه سخنرانی ارزیابی و نقد آن‌ها براساس معیارهای مطرح.

دوازدهم	معیارهای مربوط به سخنران، معیارهای مربوط به مخاطبان، معیارهای مربوط به برگزارکنندگان، بازخوردهای ضمن سخنرانی، بازخوردهای بعد از سخنرانی.	بحث و گفتگوی گروهی	نقد و بررسی یک کتاب مربوط به سخنوری به انتخاب دانشجو
سیزدهم	هنرها ی اقناع سازی سخنور، مدیریت پرسش ها و پاسخ به آن ها	پاسخ به پرسش های استاد	مناظره دوفره یا گروهی
چهاردهم	چگونگی کنترل و مدیریت خشم در سخنوری، مدیریت و اداره جلسات در فضاهای پرجمعیت و متنوع	پرسش و پاسخ / آزمون های موردی	
پانزدهم	استفاده از مهارت های غیرکلامی و فرا زبانی در سخنوری / مهارت استفاده از وسایل سمعی و بصری مناسب در سخنوری	بحث و گفتگو / پرسش و پاسخ	بررسی و نقد مهارت های غیرکلامی و فرا زبانی در یک سخنرانی ضبط شده
شانزدهم	مهارت استفاده از آیات و احادیث، اشعار، ضرب المثل ها، حکایات و تمثیلات ضروری در سخنوری	بحث و گفتگو / پرسش و پاسخ	نقد و ارزیابی گروهی یا انفرادی دانشجویان از نحوه ارائه این درس (کتبی یا شفاهی)

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

استفاده از الگوهای مناسب تدریس مثل بدیعه پردازی، حل مسئله، کار گروهی، ارائه مستقیم و شیوه های تلفیقی با استفاده از ابزار و فناوری های آموزشی مناسب در کلاس مانند: نرم افزارهای موجود، رایانه، کارت، پرده نگار و

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

سمعی، احمد، (۱۳۷۴) نگارش و ویرایش، تهران: انتشارات سمت

نعمتی، نعمت. (۱۳۹۲). فن بیان و آیین سخنوری، تهران: نشر بوتیمار

منبع فرعی:

انوری، حسن (۱۳۶۶) آیین نگارش پیشرفته، تهران: انتشارات رسام

توسی، بهرام. (۱۳۷۳). راهنمای پژوهش و اصول علمی مقاله نویسی. مشهد: انتشارات ترانه

ذوالفقاری، حسن. (۱۳۹۲) کتاب کار انشا و نگارش (۳ جلد) چاپ هشتم. تهران: انتشارات اساطیر

ذوالفقاری، حسن. (۱۳۹۲) راهنمای ویراستاری و درست نویسی چاپ سوم. تهران: انتشارات علم

ماحوزی، مهدی. (۱۳۷۵) گزارش نویسی. تهران: انتشارات اساطیر

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری به میزان ۱۰ نمره

ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده و مشارکت در فعالیت ها ۵ نمره

ارزیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۵ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول نیمسال، تکالیف عملکردی و آزمون پایان نیمسال انجام می شود.
مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سایر نکات

تدوین کننده : حاتم زندی

سرفصل درس «جریان های فکری و عاطفی کودکان و نوجوانان»

۱. معرفی درس و منطق آن:

جریان آگاهی تفکر و احساسات در کودکان و نوجوانان به عنوان دو مؤلفه اصلی روان، وجه تمایز اساسی انسان با سایر موجودات است. جریان ایده ها، افکار و احساسات به معنای میزان هشیاری است که هر فردی آن را در تغییرات و تحولات زندگی فردی و اجتماعی خود تجربه نموده است. دانشجو معلمان مشاوره برای موفقیت در ارائه آموزش و مشاوره و انجام فعالیت های پرورشی موفق به دانش آموزان در محل خدمت و سکونت خود، نیاز به شناخت و درک درست از جریان آگاهی تفکر و احساسات در کودکان و نوجوانان و چگونگی تحولات آن دارند. دانشجویان در این درس از طرفی با جریان های فکری و عاطفی موجود در میان کودکان و نوجوانان، و از طرفی دیگر با چگونگی تحولات در افکار و احساسات آنها در موقعیت های مکانی و زمانی گوناگون آشنا خواهند شد و از آن در کیفیت بخشی به فرایند آموزش، مشاوره و انجام فعالیت های پرورشی در محیط های واقعی آموزشی و پرورشی استفاده خواهند کرد. برای نیل به اهداف یاد شده، دانشجویان باید توانایی تحلیل برنامه درسی جریان های فکری و عاطفی کودکان و نوجوانان، و تطبیق آن با نیازهای دانش آموزان یا مراجعان در حین آموزش و ارائه خدمات راهنمایی و مشاوره و انجام فعالیت های پرورشی را کسب نموده و فرصت های یادگیری مؤثر را با بهره گیری از ظرفیت های یادگیرندگان یا مراجعان، در محیط های واقعی زندگی یا آموزشی-پرورشی طراحی نمایند.

نام درس: به فارسی: جریان های فکری و عاطفی کودکان و نوجوانان به انگلیسی: The stream of intellectual and emotional in children and adolescents				مشخصات درس نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ زمان درس: ۳۲ ساعت
اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: با جریان آگاهی و هشیاری کودکان از تفکرات و احساسات خود آشنایی کسب نموده و جریان های فکری و عاطفی موجود در کودکان و نوجوانان در عصر حاضر را شناسایی کند، و ارتباط آن با مباحث اساسی در حوزه آموزش و پرورش و تحول و شکل گیری رفتار و شخصیت دانش آموزان را مورد شناسایی و تحلیل قرار داده و پیوند آن با نیازهای فعلی یادگیرندگان یا مراجعان در موقعیت های واقعی زندگی یا آموزشی و اجتماعی محل خدمت خود را گزارش نماید. با آشنایی نسبت به جریان های فکری و عاطفی کودکان و نوجوانان، چگونگی تحولات عقلانی-شناختی، و عاطفی-روانی آنها در زمان حال و آینده و چگونگی ساخت و پدیدایی نظام های فکری و احساسی جدید را تحلیل نماید و با درک نیازهای روزمره یادگیرندگان و نقش مشاور یا مربی پرورشی در رفع این نیازها، خدمات راهنمایی، مشاورتی و پرورشی را برای یادگیرندگان، در موقعیت های واقعی آموزشی و زندگی محل سکونت و خدمت خود طراحی و ارائه نماید.				پیشنیاز: روانشناسی تحولی (۲۰۱)-روانشناسی شخصیت شایستگی اساسی: Ck&pck کد ۱-۲ & ۳-۳ & ۳-۴
سطح ۳	سطح ۲	سطح ۱	ملاک ها	
مبحث تحول تفکرات در کودکان و نوجوانان و تفاوت و تشابه آنها با یکدیگر را مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک	موضوعات اساسی سیر تحولی تفکرات کودکان و نوجوانان و تفاوت و تشابه مباحث و تغییرات فکری در زمان حال و آینده را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک	در مورد چگونگی سیر تحولی تفکرات در طول دوران گوناگون، صرفاً اطلاعات ارائه شده را جمع آوری و بدون ارائه تحلیل حاصل از مقایسه آنها،	سیر تحولی جریان آگاهی تفکرات	

	آن را گزارش کند.	گزارش منسجم ارائه نماید.	گزارش منسجم ارائه نماید.
سیر تحولی جریان آگاهی احساسات	در مورد چگونگی سیر تحولی احساسات و هیجانات در طول دوران گوناگون، صرفاً اطلاعات ارائه شده را جمع آوری و بدون ارائه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش کند.	موضوعات اساسی سیر تحولی احساسات و هیجانات کودکان و نوجوانان و تفاوت و تشابه آنها با یکدیگر را مورد مباحث و تغییرات عاطفی در زمان حال و آینده را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نماید.	مبحث تحول احساسات در کودکان و نوجوانان و تفاوت و تشابه آنها و ارزیابی قرار داده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارائه نماید.
جریان های فکری و عاطفی موجود	در موضوع ماهیت جریان های فکری و عاطفی رایج در کودکان و نوجوانان، صرفاً دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نماید.	در موضوع ماهیت جریان های فکری و عاطفی رایج در کودکان و نوجوانان، ویژگی های آنها را با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نماید.	در موضوع ماهیت جریان های فکری و عاطفی رایج در کودکان و نوجوانان، ویژگی های هر کدام را از لحاظ تفاوت ها و شباهت ها با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه نماید.

۱۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: مقدمه جریان آگاهی تفکرات و احساسات

- تعریف و مفهوم آگاهی
- تعریف روان و تحلیل علمی مؤلفه های آن (شامل: شناخت ها، احساسات، انگیزه، نگرش، رفتار و...)
- تفاوت فرهنگ و طبیعت
- مقایسه جنبه اجتماعی با فرهنگی انسان

فعالیت یادگیری:

- (۱۷) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده
- (۱۸) مطالعه منابع معرفی شده در زمینه جریان تحولات افکار و عواطف

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل دوم: آگاهی تفکر و شناخت در کودکان و نوجوانان

- مبانی زیستی و محیطی رشد فکری و شناختی

- فرایند های فکری و محتوای اندیشه

- شناخت و عناصر تشکیل دهنده آن

- چرایی تفکر افراد

- تفکر در باره مردم یا اشیاء

- اهداف تفکر و اندیشه سازی

- تفکرات خودآیند و کنترل شده

فعالیت یادگیری

(۱۴) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

(۱۵) مطالعه متون و منابع معرفی شده در زمینه جریان تحولات افکار و عواطف

فعالیت عملکردی:

(۱) مطالعه و تحلیل مقاله ای در رابطه با تحولات افکار و ایده ها و ارائه آن در کلاس

فصل سوم: آگاهی احساسات و هیجانات در کودکان و نوجوانان

- مبانی زیستی و محیطی رشد عاطفی و هیجانی

- مفهوم عاطفه و هیجان و نقش آن در زندگی

- هیجان هشیار در مقابل عاطفه خودآیند

- قدرت تاثیر گذاری هیجانات مثبت و منفی

- هیجانات راهنمای تفکر و یادگیری

- آثار مثبت و منفی هیجانات در تصمیمات انسان

- تاثیر متقابل هیجانات مثبت و منفی

- تفاوت هیجانات در زنان و مردان

- تفاوت هیجانات در فرهنگ های گوناگون

فعالیت یادگیری

(۱۴) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

(۱۵) مطالعه متون و منابع معرفی شده در زمینه تحولات عواطف و احساسات

فعالیت عملکردی:

(۱) مطالعه و تحلیل مقاله ای در رابطه با تحولات احساسات و هیجانات و ارائه آن در کلاس

فصل چهارم: تحولات جریان تفکرات و عواطف

- عوامل مؤثر بر تغییر و تحول افکار و عواطف
- تاثیر انگیزش و انگیزه بر جریان تفکرات و عواطف
- عوامل مؤثر بر شناخت و عواطف
- الگوهای تربیتی و تحول افکار و هیجانات
- آموزش های رسمی و غیر رسمی و شکل گیری افکار و هیجانات
- افکار و باورهای رایج در بین کودکان و نوجوانان
- احساسات و علایق رایج در بین کودکان و نوجوانان
- پیش بینی تحول افکار و عواطف در آینده
- فن آوری اطلاعات و ارتباطات و تحول فکر و عواطف

فعالیت یادگیری:

(۵) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

(۶) مطالعه منابع معرفی شده در زمینه تحولات عواطف و هیجانات

فعالیت عملکردی: با توجه به نظر استاد مربوطه انجام می شود.

۱۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. انجام فعالیت های عملکردی برای درک عمیق، یادگیری بهتر و بکارگیری آموخته ها در موقعیت های واقعی آموزشی و انجام فعالیت های راهنمایی و پرورشی نیز، مستلزم مشارکت همگانی دانشجویان در این فعالیت ها می باشد. برای یادگیری غیر مستقیم دانشجویان باید با مطالعه فردی و درک شناختی از موقعیت های گوناگون زندگی واقعی، به این هدف نائل گردند.

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی:

- جراره، جمشید (۱۳۹۲). جریان های فکری و عاطفی کودکان و نوجوانان. تهران: انتشارات آوای نور. این کتاب از لحاظ کمی و کیفی در حال بررسی و تجدید چاپ می باشد.

منبع فرعی:

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون (باز پاسخ، کوتاه پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان

۱۶ نمره

ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۲ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۲ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای

ارزشیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سایر نکات: استاد درس مربوطه با توجه به صلاحدید خود می تواند فعالیت یادگیری یا عملکردی مورد نیاز دیگر را نیز به

دانشجویان ارائه نماید.

تدوین کننده : جمشید جراره

۱. معرفی درس و منطق آن:

تبلیغات، کاربرد هر یک از شکل های برقراری ارتباط است که بر پایه برنامه ریزی هدفداری استوار باشد و در جهت تاثیر بر افکار، احساسات و اعمال گروه های معین انجام شود. تبلیغات با هدف تغییر نگرش مخاطبان انجام می گیرد تا عکس العمل آنان را در یک موقعیت ویژه به گونه ای که مطلوب برنامه ریزان تبلیغات است، تحت تاثیر قرار دهد. گسترش روزافزون رسانه های همگانی موجب شده است که این رسانه ها به عنوان اصلی ترین ابزارهای تبلیغات و اقناع در نظر گرفته شوند. تبلیغات برای موفق بودن از رشته های مختلف علوم انسانی از جمله روان شناسی سود می جوید. بسیاری از شاخه های روان شناسی نظیر روان شناسی اجتماعی، روان شناسی یادگیری، روان شناسی انگیزش و هیجان، روان شناسی رشد، روان شناسی شایعه و... دیدگاه های روشنی برای افزایش اثربخشی تبلیغات پیشنهاد می کنند. ارائه درس روان شناسی تبلیغات و رسانه به دانشجویان رشته مشاوره با گرایش فعالیت های پرورشی، آنها را با ضرورت و جایگاه تبلیغات در تکوین و تغییر نگرش دانش آموزان آشنا می کند. دانشجویان ضمن آگاه شدن از نقش رسانه ها به عنوان ابزارهای تبلیغ، از انواع رسانه ها برای برقراری ارتباط و ارسال پیام های اثرگذار در محیط آموزشی استفاده می کنند. با توجه به اهمیت مهارت های ارتباطی کلامی و غیر کلامی، توانایی های ارتباطی خود را بهبود می بخشند و با استفاده از یافته های علم روان شناسی، پیام های متقاعد کننده ای را برای دانش آموزان، والدین آنها و کارکنان مدرسه طراحی و ارائه می کنند.

نام درس: به فارسی: روان شناسی تبلیغات و رسانه				مشخصات درس
به انگلیسی: propaganda and media psychology اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: از انواع رسانه ها، برای ارسال پیام های متقاعد کننده در محیط آموزشی استفاده کند. مهارت های ارتباطی کلامی و غیرکلامی خود را برای تسهیل فرایند ارتباط با دانش آموزان، والدین و کارکنان مدرسه بهبود بخشد. با استفاده از تبیین های نظری مدل های ارتباطی، عوامل اثرگذار در فرایند ارتباط را شناسایی کرده و دانش خود را برای طراحی و ارائه صریح و صادقانه پیام های اقناع کننده برای تکوین و تغییر نگرش دانش آموزان مورد استفاده قرار دهد.				نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ زمان درس: ۳۲ ساعت پیشنیاز: روان شناسی اجتماعی نحوه تدریس:
				شایستگی اساسی: Ck&pck کد ۱-۲ & ۳-۳ & ۳-۴
ملاک ها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳	
ابزارهای تبلیغات	با انواع رسانه ها و کانال های ارتباطی آشنا شده و می تواند فرایند تاثیر گذاری هر	اثربخشی انواع رسانه ها و کانال های ارتباطی را مورد مقایسه و ارزیابی	انواع رسانه ها و کانال های ارتباطی را برای طراحی یک پیام متقاعد کننده مورد	

		یک از آنها را توضیح دهد.	قرار می دهد.	استفاده قرار می دهد.
	مهارت های ارتباطی	دانش لازم در مورد مهارت های ارتباط کلامی و غیر کلامی را کسب کرده و شکل های مختلف این مهارت ها را گزارش می کند.	ضمن مشاهده یک موقعیت ارتباطی، مهارت های کلامی و غیر کلامی را مشخص می کند و محدودیت های موجود در آن موقعیت را مورد تجزیه و تحلیل قرار می دهد.	مهارت های ارتباط کلامی و غیر کلامی موثر را در یک موقعیت ارتباطی مورد استفاده قرار می دهد و اثربخشی هر یک از آنها را مورد ارزیابی قرار می دهد.
	مدل های ارتباطی	دیدگاه های نظری مطرح در مدل های ارتباطی را آموخته ولی توانایی مقایسه و ارزیابی این مدل ها را کسب نکرده است.	توانایی مقایسه و ارزیابی دیدگاه های نظری مطرح در مدل های ارتباطی را کسب کرده و می تواند نقاط ضعف و قوت هر یک را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد.	با استفاده از دیدگاه های نظری مطرح در مدل های ارتباطی، یک موقعیت ارتباطی در محیط مدرسه را تحلیل و گزارش می کند.

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: کلیات

- تعریف تبلیغات
- تاریخچه تبلیغات
- ضرورت و جایگاه تبلیغات
- مولفه ها، مراحل و ارزیابی تبلیغات
- انواع تبلیغات از جهت ساختار و روش
- انواع تبلیغات از جهت محتوا و موضوع تبلیغاتی

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: ندارد

فصل دوم: ابزارهای تبلیغات (رسانه ها و کانال ها)

- اهمیت رسانه ها
- فرایندهای اثرگذاری رسانه ها
- رسانه های مکتوب
- رسانه های دیداری
- رسانه های شنیداری
- رسانه های شنیداری-دیداری

- کانال های ارتباطی

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

(۲) طراحی جدول مقایسه کاربردهای ویژه انواع مختلف رسانه ها و کانال های ارتباطی

تکالیف عملکردی:

(۱) طراحی یک پیام متقاعد کننده با استفاده از انواع مختلف رسانه ها و کانال های ارتباطی

فصل سوم: مهارت های ارتباطی

- زبان اندام ها

- زبان واژه ها و فرا پیام ها

- نقشه های پنهانی

- تحلیل تبادلی

- زبان روشنگر

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

(۱) مشاهده یک موقعیت ارتباطی و تحلیل مهارت های ارتباطی استفاده شده در آن موقعیت

فصل چهارم: پیام و نحوه ارائه آن

- بسته بندی ها

- ارتباط گیری روشن و زنده

- گزافه گویی یک جانبه در مقابل بحث دو جانبه

- توسل به ترس

- توهم عضویت در یک گروه به مثابه یک روش اقناعی

- احساس گناه، حربه ای برای اقناع

- روان شناسی کمبود و جذب موهومات

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی: ندارد

فصل پنجم: اعتبار واقعی و ساختگی ارتباط گر

- ارتباط گر معتبر

- ایجاد اعتبار

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

(۱) مشاهده یک موقعیت ارتباطی و بررسی میزان و ابعاد اعتبار فرد ارتباط گر

فصل ششم: مدل های ارتباطی

- مدل های فراگرد ارتباط
- مدل های عناصر و جنبه های فراگرد ارتباط
- مدل های ارتباط چهره به چهره
- مدل های فراگرد ارتباط جمعی
- مدل منبع معنی
- مدل فرایند تصمیم گیری
- مدل پروپاگاندا
- مدل اسلامی تبلیغات

تکالیف یادگیری:

- (۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی
 - (۲) ارائه جدول تشابهات و تفاوت های میان مدل های ارتباطی
- تکالیف عملکردی:** ندارد

فصل هفتم: ارتباط جمعی، تبلیغات و متقاعدسازی

- ارکان و فنون تبلیغات
- انواع تبلیغات
- واگیری رسانه ای
- دو مسیر عمده متقاعد سازی
- پیام های کلامی
- پیام های غیر کلامی
- تفاوت ارتباط کلامی و غیر کلامی
- رمز و نشانه در ارتباط غیر کلامی

تکالیف یادگیری:

- (۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

- (۱) مشاهده یک تبلیغ بازرگانی یا مناظره چند کاندید ریاست جمهوری و بررسی فنون به کار گرفته شده در آن موقعیت

فصل هشتم: پیش اقناع، زمینه چینی برای تاثیر گذاری

- کلمات اثربخش
- تصویرهایی که در ذهن خود داریم
- طرح سوال های درست
- قدرت "گول زنک ها"
- روان شناسی "شبه واقعیت ها"

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

(۱) طراحی یک موقعیت ارسال پیام همراه با برنامه های پیش اقناع متناسب با آن موقعیت

فصل نهم: ویژگی های روان شناختی مبلغ

- انگیزه
- اعتماد به نفس
- آرامش روانی
- انتقاد پذیری و خلاقیت
- توانایی برقراری ارتباط
- توجه به تربیت الگویی
- شناخت ویژگی های مخاطب
- گشتالت نگری و کلیت بینی
- مهارت های اجتماعی
- برداشت
- اسناد
- یادگیری

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

(۱) ایفای نقش در یک موقعیت تبلیغی همراه با نشان دادن ویژگی های روان شناختی مطلوب برای مبلغ

فصل دهم: قانون مندی های روان شناختی پیام گیرنده

- کودک و ظرفیت های عاطفی، شناختی، اخلاقی و اجتماعی
- نوجوان و ظرفیت های عاطفی، شناختی، اخلاقی و اجتماعی
- بزرگسال و ظرفیت های عاطفی، شناختی، اخلاقی و اجتماعی
- توجه به سلسله مراتب نیازها
- تاثیر پذیری در سطح ناهوشیار
- پیش داوری و تصورات قالبی
- تیپ های شخصیتی مخاطبان
- ادراک و عوامل موثر بر آن
- مخاطبان زن یا مرد
- تبلیغ زیر آستانه
- عادت پذیری و عادت شکنی
- گروه های مخاطب

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

(۱) طراحی یک موقعیت ارسال پیام و مشخص کردن ویژگی های مخاطبان در آن موقعیت

فصل یازدهم: تکنیک های روان شناختی کاربردی در تبلیغات

- قانون تکرار و تمرین
- قانون تعلق پذیری
- قانون تدریج
- غرقه سازی
- حساسیت زدایی منظم
- روش های بیزاری آور
- شرطی سازی کلاسیک
- شرطی سازی کنشگر
- انعکاس محتوا
- انعکاس احساسات
- خلاصه کردن
- قاب گیری مجدد
- مواجهه
- واقعیت نگری
- پس خوراند
- تداعی آزاد و خودافشاگری
- قصه گوئی
- لطیفه گوئی

تکالیف یادگیری:

(۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

(۱) ایفای نقش در یک موقعیت تبلیغی و استفاده مناسب از تکنیک های روان شناختی کاربردی برای افزایش اثر گذاری پیام

فصل دوازدهم: مقابله با تاکتیک های اقناعی و جنگ روانی

- افسونگری با روش های مادون هشیار
- سفسطه های منطقی
- شایعه پراکنی
- مظلوم نمایی
- بزرگ نمایی و کوچک نمایی
- ایجاد نیاز کاذب
- شستشوی مغزی

تکالیف یادگیری:

۱) مطالعه منابع معرفی شده و شرکت در مباحث کلاسی

تکالیف عملکردی:

۱) بررسی و تجزیه و تحلیل ابعاد یک موقعیت جنگ روانی

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری همراه با مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. کار گروهی دانشجویان فرصت های یادگیری غیر مستقیم و غیر رسمی را فراهم می آورد. فعالیت های عملکردی بکارگیری آموخته های نظری را در موقعیت های واقعی آموزشی ممکن می سازد.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

- کاویانی، محمد. (۱۳۸۸). روانشناسی و تبلیغات، با تاکید بر تبلیغ دینی. تهران: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- پراتکانیس، آنتونی و آرونسون، الیوت. (۱۳۸۰). عصر تبلیغات. ترجمه دکتر کاووس سید امامی و محمد صادق عباسی. تهران: انتشارات سروش
- محسنیان راد، مهدی. (۱۳۸۵). ارتباط شناسی، ارتباط انسانی میان فردی، گروهی، جمعی. تهران: انتشارات سروش.
- مک کی، متیو، دیویس، مارتا. و فانیگ، پاتریک. (۱۳۸۲). پیام ها، چگونه با دیگران ارتباط برقرار کنیم؟ ترجمه دکتر سید حمید رضا تقوی و محمد شهاب شمس. تهران: انتشارات شنا.

منبع فرعی:

- راجرز، اورت. میچل. (۱۳۸۶). تاریخ تحلیلی علم ارتباطات (رویکردی شرح حال نگارانه). ترجمه دکتر غلامرضا آذری. تهران: نشر دانژه.
- ستوده، هدایت الله. (۱۳۹۲). روان شناسی اجتماعی. تهران: آوای نور
- ارونسون، الیوت. (۱۳۹۱). روان شناسی اجتماعی. ترجمه دکتر حسین شکر کن. تهران: انتشارات رشد

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: ارزشیابی پایانی: آزمون (باز پاسخ، کوتاه پاسخ، چند گزینه ای و ترکیبی) از مباحث نظری ترم ۱۵ نمره ارزشیابی فرآیند:

نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۳ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۲ نمره

سایر نکات

تدوین کننده : سهیلا فرتاش

سرفصل درس «روش های اصلاح و تغییر رفتار»

۱. معرفی درس و منطق آن:

روش های تغییر رفتار شامل مجموعه ای از اصول و روش های تجربی روان شناسی است که کاربرد وسیعی در روان درمانی و مشاوره و همچنین ایجاد رفتارهای مطلوب یا تغییر دادن رفتارهای نامطلوب در کودکان، نوجوانان و بزرگسالان دارد. هدف از تغییر رفتار، اصلاح و یا حذف رفتارهای نامطلوب و همچنین ایجاد رفتارهای جدید در کودکان و نوجوانان است. از طریق شناخت روش های تغییر و اصلاح رفتار می توان به دانش آموزان در تغییر دادن رفتارهای نامطلوب کمک نموده و بدان وسیله زمینه را برای تقویت رفتارهای مطلوب فراهم ساخت. یکی از وظایف اساسی معلمان، مربیان و مشاوران در مدارس کمک به دانش آموزان در جهت ارتقای عملکرد تحصیلی و تربیتی آنها می باشد به طور مسلم ارائه خدمات راهنمایی به دانش آموزان بدون آگاهی از اصول و روش های تغییر رفتار میسر نمی باشد، بنابراین لازم است دانشجو معلمان در دوران تحصیل خود با اصول و روشهای تغییر رفتار آشنا شده تا بتوانند در آینده به عنوان مربی و مشاور مدرسه نقش راهنمایی و مشاوره ای خود را به خوبی ایفا نمایند.

مشخصات درس نوع درس: نظری و عملی تعداد واحد: ۲ (۱+۱) زمان درس: ۴۸ ساعت پیشنیاز: آسیب شناسی روانی کودک و نوجوان	نام درس: به فارسی: روش های اصلاح و تغییر رفتار به انگلیسی: Behavior Modification Procedures
شایستگی اساسی:	اهداف / پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: با مطالعه درس روش های اصلاح و تغییر رفتار، با اهمیت و ضرورت تغییر رفتارهای نامطلوب دانش آموزان آشنا شده، در فرایند آموزشی و پرورشی دانش آموزان از اصول و روش های تغییر رفتار بهره کافی ببرد، و به جایگاه تغییر رفتار در تعلیم و تربیت پی ببرد. همچنین با یادگیری فنون و روش های تغییر رفتار بتواند آنها را در موقعیت واقعی مدرسه بکار ببرد. دانشجو با شناخت روش های تغییر رفتار و با طراحی و اجرای فنون تقویت رفتارهای مطلوب، ایجاد رفتارهای جدید، حذف رفتارهای نامطلوب و تغییر دادن پاسخ های عاطفی در مورد تعدادی دانش آموز، رفتارهای نامطلوب آن ها را شناسایی نموده و بتواند با بکار گیری مهارت های آموخته شده علل رفتارها را تحلیل نموده و به آنها در تغییر و اصلاح رفتارهای نامطلوب، ایجاد رفتارهای جدید و افزایش رفتارهای مطلوب کمک نماید، و در پایان فعالیت های انجام شده در ارتباط با تغییر رفتار دانش آموزان را در قالب گزارشی مکتوب به مدرس ارائه دهد.
Ck&pck کد ۲- ۱&۳-۳&۴&۳	سطح ۱ سطح ۲ سطح ۳
مبانی اصلاح و تغییر رفتار	در مورد مبانی تغییر رفتار صرفاً اطلاعات ارائه شده را جمع آوری و بدون ارائه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است. مبانی انگیزشی، شناختی و رفتاری تغییر رفتار را مورد تحلیل قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.
شیوه های تقویت رفتارهای مطلوب دانش آموزان	درباره شیوه های تقویت رفتارهای مطلوب دانش آموزان صرفاً اطلاعات ارائه شده را جمع آوری و بدون ارائه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است. شیوه های تقویت رفتارهای مطلوب دانش آموزان را مورد مقایسه قرار داده و یافته های ناشی از این مقایسه را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است. شیوه های تقویت رفتارهای مطلوب دانش آموزان و تفاوت و تشابه آنها با یکدیگر را مورد مقایسه و تجزیه و تحلیل قرار داده و یافته های خود را به

		نموده است.	است	صورت مکتوب گزارش نموده است.
شیوه های ایجاد رفتارهای جدید در دانش آموزان	درباره شیوه های ایجاد رفتارهای جدید صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	انواع شیوه های ایجاد رفتارهای جدید را مورد مقایسه قرارداده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	انواع شیوه های ایجاد رفتارهای جدید و تفاوت وتشابه آنها با یکدیگر را مورد مقایسه و ارزیابی قرارداده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارایه نموده است.	
شیوه های حذف رفتارهای نامطلوب در دانش آموزان	درباره شیوه های حذف رفتارهای نامطلوب در دانش آموزان صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	شیوه های حذف رفتارهای نامطلوب در دانش آموزان را مورد تحلیل و مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	انواع شیوه های حذف رفتارهای نامطلوب در بین دانش آموزان و تفاوت وتشابه آنها با همدیگر را مورد مقایسه و ارزیابی قرارداده و یافته های خود را به صورت مکتوب و در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است.	

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: مبانی تغییر رفتار

- مفهوم و تعریف رفتار
- مفهوم و تعریف تغییر رفتار
- مبانی انگیزشی
- مبانی شناختی
- مبانی رفتاری
- تغییرات انگیزشی
- عوامل موثر بر تقویت و تضعیف انگیزه ها
- تغییرات شناختی (تغییر نگرش، اقناع، القاء، شستشوی مغزی)
- شیوه های اداره خود
- شیوه های تغییر رفتار بر اساس آموزه های دینی

فعالیت یادگیری:

- ۱- مطالعه مطالب فصل از منابع معرفی شده
- ۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

فعالیت عملکردی:

- انجام مشاهده متناوب از رفتارهای یک دانش آموز در مدرسه و تحلیل تغییرات رفتاری وی در طول یک ترم و ارایه گزارش

فصل دوم: روش های تقویت رفتارهای مطلوب

- تقویت مثبت

- برنامه های تقویت رفتار

- نکات لازم در تقویت رفتارهای مطلوب

- محدودیت های تقویت کردن

- اصول تقویت رفتار

- اقتصاد ژتونی

- قراردادهای رفتاری

فعالیت یادگیری:

۱- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

۳- مقایسه انواع برنامه های تقویت رفتار و بیان شباهت ها و تفاوت های آنها

فعالیت عملکردی:

۲- اجرای برنامه های مختلف تقویت در مورد یک دانش آموز و تحلیل نتایج بدست آمده از آن در قالب گزارشی مکتوب جهت

ارایه در کلاس درس برای سایر دانشجویان

فصل سوم: روش های ایجاد رفتارهای جدید

- روش شکل دهی رفتار

- تعیین پیش نیازهای یک رفتار

- روش سرمشق دهی

- روش قرینه دادن

- شیوه های مناسب قرینه دادن

- روش تمیز دادن

۴- اصول تمیز دادن

فعالیت یادگیری:

۱- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

۳- مقایسه روش های مختلف ایجاد رفتارهای جدید و بیان تفاوت ها و شباهت های آنها

۴- مشاهده اجرای روش های مختلف ایجاد رفتارهای جدید توسط متخصصان (مستقیم/ فیلم) و تحلیل آن به صورت مکتوب

فعالیت عملکردی:

۱- طراحی و اجرای یک روش ایجاد رفتار جدید در مورد یک دانش آموز و تحلیل نتایج حاصله در قالب گزارشی مکتوب جهت

ارایه به مدرس

فصل چهارم: روش های حذف رفتارهای نامطلوب

- روش اشباع
- روش حذف پاداش ها (خاموشی)
- روش تقویت رفتار مغایر
- احتیاط های لازم در تقویت رفتار مغایر
- روش تقویت منفی (حذف موقعیت ناخوشایند برای رفتار مطلوب)
- چگونگی بکارگیری تقویت منفی
- شیوه های تنبیه مثبت
- شیوه های معکوس کردن عادت

فعالیت یادگیری:

- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده
- ۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

فعالیت عملکردی:

- ۱- اجرای یک روش حذف رفتار نامطلوب در مورد یک دانش آموز و تحلیل نتایج حاصله در قالب گزارشی مکتوب جهت **ارایه آن در کلاس درس**

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارایه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. برقراری ارتباط میان آموخته های کلاسی و الزامات محیط آموزشی، بهره گیری از فرصتهای یادگیری خارج از محیط آموزشی، برقراری پیوند میان نظر و عمل در محیط آموزشی و فراهم نمودن مشارکت گروهی دانشجویان در انجام فعالیت های عملکردی توسط مدرس از راهبردهای تدریس این درس می باشد که منجر به درک عمیق تر مطالب و بکارگیری دانش نظری روش های تغییر رفتار توسط دانشجو معلمان در موقعیت های واقعی مدرسه خواهد شد. یادگیری غیر مستقیم نیز مستلزم مطالعه فردی و درک شناختی فرد در موقعیت های مختلف محیط آموزشی می باشد.

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی:

- سیف، علی اکبر (۱۳۹۱). روش های اصلاح و تغییر رفتار، تهران، نشر دوران
- میلتن برگر، ریموند (۱۳۹۱) شیوه های تغییر رفتار، ترجمه علی فتحی آشتیانی، تهران، انتشارات سمت
- کرومبولتز، جان دی و کرومبولتز، هلن بی (۱۳۸۹). تغییر دادن رفتارهای کودکان و نوجوانان، ترجمه یوسف کریمی، تهران، انتشارات فاطمی

منابع فرعی:

Miltonberger R.G(2011).Behavior Modification: Principles and Procedures.Forth.Publishery Thomson Wadsworth.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری (باز پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) به میزان ۱۰ نمره

ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۲ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف (فعالیت) عملکردی ۸ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول نیمسال، تکالیف عملکردی و آزمون پایان نیمسال انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سایر نکات

تدوین کننده : صادق نبوی

سرفصل درس «روش های مشاهده رفتار»

۱. معرفی درس و منطق آن:

مشاهده به عنوان یکی از روش های جمع آوری اطلاعات، نگاه و توجه دقیق به افراد، اشیا و پدیده های پیرامون با هدفی معین می باشد. همچنین مشاهده فرایند منظم نظارت و ثبت رفتار به منظور اخذ تصمیمات آموزشی یا اداری و دیگر خدمات مربوط به کودک و نوجوان است. هدف از مشاهده جمع آوری اطلاعات مورد نیاز برای تصمیم گیری می باشد. مشاهده علمی ترین روش برای آزمایش اعتبار فرضیه هایی است که در مورد دانش آموزان ارایه می شود، به همین خاطر پایه بسیاری از روش های ارزیابی رفتار دانش آموزان محسوب می شود.

از طریق مشاهده رفتار می توان به توانایی ها و محدودیت های دانش آموزان پی برد، یکی از وظایف اساسی معلمان و مربیان راهنمایی و هدایت دانش آموزان می باشد به طور مسلم ارایه خدمات راهنمایی به دانش آموزان بدون آگاهی آنها از مبانی، اصول، فنون و روش های مشاهده میسر نمی باشد، بنابراین لازم است دانشجو معلمان در دوران تحصیل خود با مبانی، روشها و فنون مشاهده رفتار آشنا شده تا بتوانند در آینده به عنوان معلم و مشاور مدرسه نقش راهنمایی و مشاوره ای خود را به خوبی ایفا نمایند.

نام درس:				مشخصات درس
به فارسی: روش های مشاهده رفتار				نوع درس: نظری و عملی
به انگلیسی: Methods of behavior observation				تعداد واحد: ۲ (۱+۱)
اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:				زمان درس: ۴۸ ساعت
با مطالعه درس روش های مشاهده رفتار، با اهمیت و ضرورت مشاهده به عنوان یکی از روش های جمع آوری اطلاعات در باره رفتارهای دانش آموزان آشنا شده، در فرایند آموزش از مبانی و اصول مشاهده بهره کافی ببرد، به جایگاه مشاهده در تعلیم و تربیت پی ببرد و با نقش مشاهده در فرایند تدریس و مدرسه آشنا شود. همچنین با یادگیری فنون و روش های مشاهده بتواند آنها را در موقعیت واقعی مدرسه بکار ببرد. دانشجو با شناخت روش های مشاهده و با طراحی و اجرای یک نمونه مشاهده اتفاقی و مشاهده برنامه ریزی شده از رفتارهای دانش آموز بتواند آن را تحلیل نموده و در قالب گزارشی مکتوب به مدرس ارایه دهد.				پیشنیاز: مبانی و اصول راهنمایی و مشاوره
				شایستگی اساسی:
				Ck&pck کد ۱-۲ & ۳-۳ & ۳-۴
ملاک ها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳	
مفاهیم اساسی مشاهده رفتار	در مورد مفاهیم اساسی مشاهده رفتار صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	مباحث اساسی مشاهده رفتار را مورد تحلیل قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	مفاهیم اساسی مشاهده رفتار را مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارایه نموده است.	

شیوه های ثبت مشاهدات از رفتارهای دانش آموزان	شیوه های ثبت مشاهدات از رفتارهای دانش آموزان	درباره شیوه های ثبت مشاهدات از رفتارهای دانش آموزان صرفاً جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	شیوه های ثبت مشاهدات از رفتارهای دانش آموزان
انواع مشاهده و مراحل آن	انواع روش های مشاهده را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	درباره انواع مشاهده صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	انواع مشاهده و مراحل آن
برنامه ریزی انجام مشاهده از رفتارهای دانش آموزان	برنامه ریزی برای انجام مشاهده از رفتارهای دانش آموزان را مورد تحلیل و مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	درباره برنامه ریزی انجام مشاهده از رفتارهای دانش آموزان صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	برنامه ریزی انجام مشاهده از رفتارهای دانش آموزان

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: مباحث اساسی

- مفهوم و تعریف رفتار
- تعریف مشاهده
- رفتارهای قابل مشاهده
- مشاهده های رفتاری و استنباط از آنها
- الگوهای مشاهده رفتار
- ضرورت و اهمیت مشاهده رفتار در تصمیم گیری های آموزشی
- مشاهده برای تصمیم گیری در مورد تعیین ویژگی فراگیران

فعالیت یادگیری:

- ۱- مطالعه مطالب فصل از منابع معرفی شده
- ۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

فعالیت عملکردی:

- انجام مشاهده از رفتارهای یک دانش آموز در مدرسه و تحلیل مشاهدات و گزارش آن به مدرس

فصل دوم: روش های انجام و ثبت مشاهدات

- سیاهه های بررسی رفتار
 - مقیاس های درجه بندی رفتار
 - فرم های واقعه نگاری
 - نگاره های مشارکت
 - نمایش رفتار به وسیله خط نشان و نمودار
 - موانع و محدودیت های روش های جمع آوری اطلاعات از طریق مشاهده
 - نمونه هایی از مشاهدات رفتاری ثبت شده
- فعالیت یادگیری:**

۱- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

۳- مقایسه انواع روش های ثبت مشاهده از نظر شیوه اجرا و بیان شباهت ها و تفاوت های آنها

فعالیت عملکردی:

۲- تهیه یک نمونه سیاهه بررسی، مقیاس درجه بندی، فرم واقعه نگاری و اجرای آنها بر روی یک دانش آموز و تحلیل نتایج بدست آمده

فصل سوم: انواع مشاهده

- مشاهده اتفاقی (مشاهده رفتار طبیعی)
- مشاهده برنامه ریزی شده (مشاهده در جریان آزمایش)
- مراحل انجام مشاهده:
- ۱- تعیین هدف های مشاهده
- ۲- تعریف عملیاتی رفتارهایی که باید مشاهده شوند
- ۳- تعیین روش و ابزارهای ثبت مشاهدات
- ۴- تعیین زمان های مناسب برای مشاهده رفتار
- ۵- پیش بینی روش های تلخیص، تعبیر و تفسیر اطلاعات جمع آوری شده

فعالیت یادگیری:

۱- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

۳- مقایسه مشاهده اتفاقی و مشاهده برنامه ریزی شده و بیان تفاوت های آنها

۴- مشاهده انجام مشاهدات رفتاری توسط متخصصان (مستقیم/ فیلم) و تحلیل آن به صورت مکتوب

فعالیت عملکردی:

۱- طراحی و اجرای یک نمونه مشاهده اتفاقی و مشاهده برنامه ریزی شده و تحلیل آنها در قالب گزارشی مکتوب جهت ارائه به مدرس

فصل چهارم: برنامه ریزی برای انجام مشاهده

- مشاهده به عنوان یک روش جمع آوری اطلاعات و مطالعه رفتار

- فرایند برنامه ریزی جهت انجام مشاهده
- مهارت های مشاهده گر
- ویژگی های فرد مشاهده گر
- تعصبات و تمایلات مشاهده گر
- خطاهای مشاهده گر در حین مشاهده و تفسیر مشاهدات
- تاثیر عوامل محیطی بر مشاهده گر
- رعایت چه نکاتی در هنگام مشاهده لازم است
- تکرار فرایند مشاهده

فعالیت یادگیری:

- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده
- ۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

فعالیت عملکردی:

- ۱- بررسی و تحلیل مهارت های یک مشاهده گر در مشاهده رفتارهای دانش آموزان و ارائه گزارش آن در کلاس درس

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارایه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. برقراری ارتباط میان آموخته های کلاسی و الزامات محیط آموزشی، بهره گیری از فرصتهای یادگیری خارج از محیط آموزشی، برقراری پیوند میان نظر و عمل در محیط آموزشی و فراهم نمودن مشارکت گروهی دانشجویان در انجام فعالیت های عملکردی توسط مدرس از راهبردهای تدریس این درس می باشد که منجر به درک عمیق تر مطالب و بکارگیری دانش نظری مشاهده رفتار توسط دانشجو معلمان در موقعیت های واقعی مدرسه خواهد شد. یادگیری غیر مستقیم نیز مستلزم مطالعه فردی و درک شناختی فرد در موقعیت های مختلف محیط آموزشی می باشد.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

- کارول آ. کارت رایت و جی فیلیپ، کارت رایت (۱۳۸۵). پرورش مهارت های مشاهده. ترجمه ولی الله نعمتی، تهران، انتشارات رشد

منابع فرعی:

-

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری (باز پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) به میزان ۱۰ نمره

ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۲ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف (فعالیت) عملکردی ۸ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول نیمسال، تکالیف عملکردی و آزمون پایان نیمسال انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سایر نکات

تدوین کننده : صادق نبوی

سرفصل درس «پویایی گروه»

۱. معرفی درس و منطق آن:

پویایی گروه علمی است که به پیشبرد دانش ماهیت گروه اختصاص دارد و به مطالعه و بررسی مواردی نظیر چگونگی کنش و واکنش های متقابل اعضا، ماهیت و قوانین تحول گروه ها، تبیین تغییرات و مقاومت های درون گروهی، انواع رهبری، نحوه تشکیل و تحول گروه ها، نحوه تصمیم گیری در گروه ها، فشار و نفوذ اعضای گروه بر یکدیگر و ستیز و مخالفت در گروه می پردازد. در پویایی شناسی گروه ها، با بررسی و مطالعه ماهیت و قوانین تحول و تشکیل گروه ها، به بهبود روابط انسانی در گروه ها مبادرت می شود.

مطالعه درس پویایی گروه، می تواند دانشجویان رشته راهنمایی و مشاوره را در شناخت ماهیت و شکل گیری گروه ها، ساختار و اندازه، همبستگی و نفوذ، ماهیت قدرت و رهبری در گروه، تصمیم گیری گروهی، تعارض در گروه ها، رفتارهای جمعی و عوامل و منابع تغییر در گروه ها یاری نماید. شناخت ویژگی های روان شناختی و جامعه شناختی گروه های دانش آموزی، عوامل موثر در رهبری گروه و استفاده از روش ها و فنون گروه سنجی در راهنمایی و مشاوره دانش آموزان از اهداف و دلایل ارایه این درس می باشند. برای نیل به اهداف ذکر شده، دانشجویان باید مهارت ها و توانایی های لازم را در هدایت و رهبری گروه های دانش آموزی کسب نموده و فرصت های یادگیری موثر را به منظور ارتقای سلامت روانی دانش آموزان با بهره گیری از ظرفیت های روانی، جسمانی و اجتماعی خود در محیط واقعی مدرسه فراهم آورند.

نام درس:				مشخصات درس
به فارسی: پویایی گروه				نوع درس: نظری
به انگلیسی: Group dynamics				تعداد واحد: ۲
اهداف / پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:				زمان درس: ۳۲ ساعت
با مطالعه درس پویایی گروه، با مفهوم، ویژگی و انواع گروه آشنا شده، در فرایند آموزش از مبانی و اصول پویایی گروه بهره کافی ببرد، به جایگاه گروه در فرایند تعلیم و تربیت پی ببرد و با اهمیت و ضرورت پویایی در گروه های دانش آموزی آشنا شود. همچنین با یادگیری فنون گروه سنجی بتواند آنها را در موقعیت واقعی مدرسه بکار ببرد.				پیشنیاز: روانشناسی اجتماعی
با شناخت بهتر ویژگی های روان شناختی و جامعه شناختی گروه، ساخت، فرایند و عوامل پدیدآیی گروه در ارتباط با مباحث اساسی تعلیم و تربیت، شکل گیری گروه و عوامل موثر بر آن را در بین دانش آموزان مورد بررسی قرار داده و همچنین رابطه آن را با نیازهای فعلی دانش آموزان در موقعیت های واقعی محیط آموزشی تحلیل و گزارش نماید.				شایستگی اساسی:
				Ck&pck کد ۲- ۱&۳-۳&۴- &۳
سطح ۳	سطح ۲	سطح ۱	ملاک ها	
مفاهیم اساسی پویایی گروه را مورد مقایسه و ارزیابی قرارداده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارایه نموده است.	مباحث اساسی پویایی گروه را مورد تحلیل قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است.	درمورد مفاهیم اساسی پویایی گروه صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	مباحث اساسی پویایی گروه	

	فرایند و عوامل پدیدآیی گروه	درباره فرایند و عوامل شکل گیری گروه صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	فرایند، ساختار و عوامل شکل گیری گروه رادر عملکرد و تصمیم گیری گروهی آنها مورد مقایسه قرار داده و یافته های ناشی از این مقایسه را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	ساختار و عوامل روانی و اجتماعی پدیدآیی گروه را با یکدیگر مورد مقایسه و تجزیه و تحلیل قرار داده و یافته های خود را به صورت مکتوب گزارش نموده است.
	رهبری و اقتدار در گروه	درباره اقتدار و انواع رهبری در گروه صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	انواع رهبری در گروه را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است.	انواع رهبری در گروه و تفاوت و تشابه ویژگی های رهبران گروهها را با یکدیگر مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده و یافته های خود را به صورت یک گزارش منسجم ارایه نموده است.
	گروه سنجی، اجرا و تفسیر نتایج	درباره گروه سنجی و نحوه اجرای آن صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	گروه سنجی از دانش آموزان یک کلاس به عمل آورده و نتایج را مورد تحلیل و مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	به اجرای گروه سنجی بر روی دانش آموزان حداقل دو کلاس مبادرت نموده و تفاوت و تشابه آنها را مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده و یافته های خود را به صورت مکتوب و در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است.

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: مفاهیم اساسی پویایی گروه

- تعاریف و مفهوم گروه
- ویژگی های روان شناختی و جامعه شناختی گروه (وحدت، الگوهای تعامل، نقش ها و پایگاهها، ساخت، رهبری، انسجام)
- تعاریف و مفهوم پویایی گروه
- ماهیت پویایی گروه
- انواع گروه (گروه نخستین و گروه ثانوی، گروه کوچک و بزرگ، گروه رویاروی و گروه غیر رویاروی، گروه کار و گروه دوستی و.....)
- تیم و گروه
- انواع گروه
- اندازه گیری پویایی گروه
- گروه ها و تغییر
- منابع تغییر در گروه ها
- تعارض در گروه ها

- منابع تعارض در گروه ها
- فردگرایی و جمع گرایی
- کاربرد پویایی گروه در تعلیم و تربیت

فعالیت یادگیری:

- ۱- مطالعه مطالب فصل از منابع معرفی شده
- ۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس
- ۳- مقایسه ویژگی های گروه های مختلف و بیان تفاوت های آنها با یکدیگر

فعالیت عملکردی:

- تهیه جدول مقایسه منابع تغییر و تعارض در گروه ها و تحلیل آن
- ### **فصل دوم: فرایند، ساخت و عوامل پدیدآیی (شکل گیری) گروه**

- فرایند گروه
- عناصر گروه
- انسجام گروهی
- عوامل موفقیت گروه ها
- عوامل روانی پدیدآیی گروه
- عوامل اجتماعی و فرهنگی پدیدآیی گروه
- ساخت (ساختار) گروه (رسمی، غیر رسمی)
- رشد و اجتماعی شدن گروه
- الگوهای ارتباط در گروه
- ساختار کلاس و مدرسه به عنوان گروه اجتماعی
- عملکرد گروه
- تصمیم گیری در گروه
- نظریه های پویایی گروه

فعالیت یادگیری:

- ۱- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده
- ۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس
- ۳- مقایسه و تحلیل ساخت رسمی و غیر رسمی گروه و بیان شباهت ها و تفاوت های آنها

فعالیت عملکردی:

- ۱- تهیه جدول مقایسه ویژگی های ساخت رسمی و غیر رسمی گروه و تحلیل آن

فصل سوم: قدرت و رهبری در گروه

- ماهیت قدرت در گروه
- تعاریف و مفهوم رهبری
- ویژگی های رهبران در گروه ها
- انواع رهبری در گروه ها
- وظایف رهبران در گروه ها
- کارآمدی رهبر

فعالیت یادگیری:

- ۱- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده
- ۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس
- ۳- مقایسه و تحلیل انواع رهبری در گروه ها و ارایه گزارش کتبی آن به مدرس

فعالیت عملکردی:

- ۱- تهیه جدول مقایسه ویژگی های رهبران در گروه های مختلف و تحلیل آن
- ### فصل چهارم: گروه سنجی

- نظریه گروه سنجی
- کاربرد گروه سنجی در مدرسه
- شیوه های اجرای گروه سنجی
- شیوه های تجزیه و تحلیل نتایج گروه سنجی

فعالیت یادگیری:

- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده
- ۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

فعالیت عملکردی:

- ۱- طراحی و اجرای یک نمونه گروه سنجی و تجزیه و تحلیل نتایج آن در قالب گزارشی مکتوب جهت ارایه به مدرس

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارایه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. همچنین استفاده از روش یادگیری غیر مستقیم نیز مستلزم برقراری ارتباط میان آموخته های کلاسی و الزامات محیط آموزشی است، بهره گیری از فرصتهای یادگیری خارج از محیط آموزشی، برقراری پیوند میان نظر و عمل در محیط آموزشی و فراهم نمودن مشارکت گروهی دانشجویان در انجام فعالیت های عملکردی توسط مدرس از راهبردهای تدریس این درس می باشد که منجر به درک عمیق تر مطالب و یکارگیری دانش نظری پویایی گروه توسط دانشجو معلمان در موقعیت های واقعی مدرسه خواهد شد. یادگیری غیر مستقیم نیز مستلزم مطالعه فردی و درک شناختی فرد در موقعیت های مختلف محیط آموزشی می باشد.

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی:

- فورسایت، دانلسون.ر (۱۳۸۸). پویایی گروه: شناخت و سنجش، ترجمه حسن پاشا شریفی، وجعفر نجفی زند، تهران، نشر دوران

- فورسایت، دانلسون.ر (۱۳۸۹). پویایی گروه، ترجمه مهرداد فیروزبخت و منصور قنادان، تهران، موسسه فرهنگی رسا

- ترشاوی، مری (۱۳۷۸). مقدمه ای بر گروه سنجی و پویایی گروه، ترجمه غلامعباس توسلی، تهران، انتشارات دانشگاه تهران

- گلشن فومنی، محمدرسول (۱۳۷۶). پویایی گروه و سنجش آن: درآمدی بر دیدگاه روانی- اجتماعی، تهران، نشر شیفته منابع فرعی:

- موکیویی، رژه (۱۳۷۱). پویایی گروه، ترجمه فریدون وحید، مشهد، انتشارات آستان قدس

- شفیع آبادی، عبدالله (۱۳۸۰). پویایی گروه و مشاوره گروهی، تهران، انتشارات رشد

- احدی، حسن؛ صالحی، مهدیه؛ بنی جمالی، شکوه السادات (۱۳۷۳). مفاهیم بنیادی در پویایی گروه، تهران، نشر قومس

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری (باز پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای، ویا ترکیبی) به میزان ۱۲ نمره

ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۵نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف (فعالیت) عملکردی ۳ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده براساس تکالیف یادگیری در طول نیمسال، تکالیف عملکردی و آزمون پایان نیمسال انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سایر نکات

تدوین کننده : صادق نبوی

سرفصل درس «نیازها و مسائل نوجوانان و جوانان»

معرفی درس و منطق آن:

بخش زیادی از نیازها و مسائل نوجوانان و جوانان با نیازها و مسائل انسان در سایر دوره های تحولی مشترک است و بخشی نیز خاص دوره نوجوانی است. نوجوانی دشوارترین، پیچیده ترین، هیجان انگیزترین و تنش زا ترین دوره زندگی هم برای خود نوجوان و هم برای والدین و مربیان به شمار می آید. به همین دلیل مطالعه علمی ویژگی ها و خصوصیات، و همچنین نیازها و مسائل این دوره برای تعامل مناسب و سازنده با آنان ضرورت دارد. این درس که در سر فصل های گذشته رشته راهنمایی و مشاوره وجود داشته است، به طور طبیعی به آموزش علمی صفات و خصوصیات نسبتا پایدار یا ناپایدار پدیده های روانی و رفتاری نوجوانان و جوانان در موقعیت ها و شرایط گوناگون می پردازد. درس نیازها و مسائل نوجوانان و جوانان، دارای نقش مهمی در شناخت بهتر دانشجو-معلم مشاوره و امور پرورشی، از چگونگی پدیدایی ساختارها، نیازها و مسائل دانش آموزان نوجوان در محیط های آموزشی و پرورشی دارد. شناخت سیر تحولی بلوغ، ویژگی ها و خصوصیات، و نیازها و مسائل دوره نوجوانی و جوانی بخصوص در محیط های آموزشی، از اهداف و دلایل ارائه این درس می باشند. برای نیل به اهداف یاد شده، دانشجویان باید توانایی تحلیل برنامه درسی نیازها و مسائل نوجوانان و جوانان و تطبیق آن با نیازهای دانش آموزان یا مراجعان در حین آموزش و ارائه خدمات راهنمایی و انجام فعالیت های پرورشی را کسب نموده و فرصت های یادگیری مؤثر را با بهره گیری از ظرفیت های روانی-شخصیتی یادگیرندگان یا مراجعان، در محیط های واقعی زندگی یا آموزشی طراحی نمایند.

نام درس:				مشخصات درس
به فارسی: نیازها و مسائل نوجوانان و جوانان				نوع درس: نظری
به انگلیسی: Needs and Problems of Adolescents and Youngsters				تعداد واحد: ۲
اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:				زمان درس: ۳۲ ساعت
با درک بلوغ، تحولات، ویژگی ها و فرایندهای روانی در طول رشد نوجوانی و ارتباط آن با مباحث اساسی در حوزه آموزش و پرورش، چگونگی تحول و شکل گیری رفتار و شخصیت نوجوان را مورد شناسایی و تحلیل قرار داده و ارتباط آن با نیازهای فعلی یادگیرندگان در موقعیت های واقعی زندگی یا آموزشی و اجتماعی محل خدمت خود را گزارش نماید. با شناخت بهتر نوجوان و جوان، چگونگی ساخت و پدیدایی فرایندهای روانی مربوط به ساختار شخصیت او، نیازها و مسائل دوره نوجوانی و جوانی را بهتر تحلیل نماید و با مقایسه نیازها و مسائل؛ شامل مفاهیم اساسی بلوغ، نیازها و مسائل فردی، مسائل خانوادگی، مسائل تحصیلی، مسائل شغلی، و مسائل مربوط به عشق و ازدواج و ارتباط آنها با زندگی روزمره، نیازهای آنان را بهتر درک نمایند و متناسب با این نیازها خدمات راهنمایی، مشورتی و انجام فعالیت های پرورشی را در موقعیت های واقعی آموزشی و پرورشی زندگی محل سکونت و خدمت خود طراحی و ارائه نماید.				پیشنیاز: روانشناسی تحولی (۲)- روانشناسی شخصیت
				شایستگی اساسی: Ck&pck کد ۱-۲-۳ & ۳-۴ & ۳
ملاک ها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳	
مفاهیم اساسی بلوغ	در مورد موضوعات اساسی بلوغ در فرایندهای روانی در طول رشد صرفا اطلاعات ارائه شده را جمع آوری و بدون ارائه تحلیل حاصل از	موضوعات اساسی بلوغ و رشد فرایندهای روانی و تفاوت و تشابه مباحث را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه	مباحث اساسی بلوغ و رشد فرایندهای روانی و تفاوت و تشابه مفاهیم و رابطه آنها با یکدیگر را مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک	

		مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	نموده است.	گزارش منسجم ارائه نموده است.
	نیازهای نوجوانان و جوانان	در مقایسه نیازهای نوجوانان و جوانان، صرفاً اطلاعات و دانش موجود را جمع آوری و بدون مقایسه و تحلیل این نیازها، آن را گزارش نموده است.	نیازهای نوجوانان و جوانان را با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و یافته های ناشی از این مقایسه را به صورت منسجم گزارش نموده است.	نیازهای نوجوانان و جوانان و تفاوت و تشابه آنها را با نیازهای سایر دوره های تحولی مورد مقایسه و تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده و یافته ها و دست آوردهای خود را به صورت مکتوب گزارش نموده است.
	مشکلات فردی و روانی	در مورد انواع، علل، ساخت و پدیدایی اختلالات و مسائل روانی دوره نوجوانی و جوانی، صرفاً دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نموده است.	در مورد انواع، علل، ساخت و پدیدایی اختلالات و مسائل روانی دوره نوجوانی و جوانی، شباهت ها و تفاوت ها را با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	در مورد انواع، علل، ساخت و پدیدایی اختلالات و مسائل روانی دوره نوجوانی و جوانی، ویژگی ها، تفاوت ها و شباهت ها را با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده، و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه داده است.
	مشکلات تحصیلی-شغلی	در مورد انواع، علل، ساخت و پدیدایی مسائل و مشکلات تحصیلی-شغلی دوره نوجوانی و جوانی، صرفاً دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نموده است.	در مورد انواع، علل، ساخت و پدیدایی مسائل و مشکلات تحصیلی-شغلی دوره نوجوانی و جوانی، شباهت ها و تفاوت ها را با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	در مورد انواع، علل، ساخت و پدیدایی مسائل و مشکلات تحصیلی-شغلی دوره نوجوانی و جوانی، ویژگی ها، تفاوت ها و شباهت ها را با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده، و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه داده است.
	مشکلات عشق و ازدواج	در مورد انواع، علل، ساخت و پدیدایی مسائل و مشکلات عشق و ازدواج در دوره نوجوانی و جوانی، صرفاً دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود	در مورد انواع، علل، ساخت و پدیدایی مسائل و مشکلات عشق و ازدواج در دوره نوجوانی و جوانی، شباهت ها و تفاوت ها را با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	در مورد انواع، علل، ساخت و پدیدایی مسائل و مشکلات عشق و ازدواج در دوره نوجوانی و جوانی، ویژگی ها، تفاوت ها و شباهت ها را با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده، و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش

منسجم ارائه داده است.		را گزارش نموده است.		
-----------------------	--	---------------------	--	--

۱۴. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: مفاهیم اساسی بلوغ و مشکلات آن

- تعریف نوجوانی و جوانی
- تعریف و علایم بلوغ
- بلوغ دیررس و بلوغ زودرس
- بلوغ زودرس و بلوغ دیررس در پسران
- بلوغ زودرس و بلوغ دیررس در دختران
- بلوغ و تحولات جسمانی
- بلوغ و تحولات عاطفی
- بلوغ و تحولات اجتماعی
- بلوغ و تحولات معنوی و اخلاقی

فعالیت یادگیری:

۱) مشارکت در بحث‌های کلاسی و پاسخ به پرسش‌های مطرح شده

۲) مطالعه منابع معرفی شده در زمینه مسائل نوجوانان و جوانان

فعالیت عملکردی:

۱) مطالعه تاثیر تحولات دنیای مدرن بر بلوغ نوجوانان و ارائه آن در کلاس

فصل دوم: نیازهای نوجوانان و جوانان

- نیاز به امنیت و آرامش
- نیاز به مذهب و فلسفه حیات
- نیاز به تعلق داشتن و عضویت در جمع و گروه
- نیاز به پذیرش، تایید و احترام
- نیاز به استقلال و خودمختاری

- نیاز به مبادله عشق و محبت

- نیاز به هویت و هویت یابی

- نیاز به پیشرفت، اشتغال و کسب موفقیت

- نیاز به تشویق و قدرشناسی

فعالیت یادگیری

۱۶) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۱۷) مطالعه متون و منابع معرفی شده در زمینه نیازها و مسائل نوجوانان و جوانان

فعالیت عملکردی

۵) مصاحبه (یا اجرای پرسشنامه) با چند نوجوان و جوان و بررسی و اولویت بندی نیازهای فعلی نوجوانان و جوانان و ارائه آن در کلاس به صورت گروهی

فصل سوم: مسائل و اختلالات فردی و روانی

- مسائل و اختلالات روان تنی (دردهای جسمانی ناشی از مشکلات عصبی، آسم، اگزمای پوستی، کهیر، ناراحتی های گوارشی و ...)

- مسائل و اختلالات شخصیتی (اختلالهای شخصیتی اجتنابی، اضطرابی، وسواسی، پارانوئید، اسکیزوئید، اسکیزوتایپال، مرزی، خود شیفته و ...)

- مسائل و اختلالات روان رنجورخویی (اضطراب، نگرانی، ترس، وسواس، افسردگی، احساس حقارت و کمرویی، احساس گناه، احساس غم، احساس خشم و ...)

- اختلالات روان پریشی (اسکیزوفرنی و ...)

فعالیت یادگیری

۱۶) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۱۷) مطالعه متون و منابع معرفی شده در زمینه نیازها و مسائل نوجوانان و جوانان

فعالیت عملکردی

۱) اجرای پرسشنامه ای بر روی تعدادی از نوجوانان و بررسی وضعیت سلامت روان یا میزان اختلالات روانی موجود در بین نوجوانان و جوانان به صورت گروهی

فصل چهارم: مسائل و مشکلات خانوادگی

- ساخت خانواده

- خرده نظام های خانواده

- تعارض در روابط اعضای خانواده
- تعارض والدین و فرزندان
- اثرات مثبت روابط والدین و فرزندان
- تاثیر بیماریهای خاص بر روابط اعضای خانواده
- مشکلات فرزندان طلاق
- مشکلات فرزندان تک والدی یا بدون والدین
- انواع سبک ها و شیوه های تربیتی والدین

فعالیت یادگیری

- (۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده
- (۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده در زمینه نیازها و مسائل نوجوانان و جوانان

فعالیت عملکردی

- (۱) مصاحبه با افراد متخصص و والدین دانش آموزان، شناسایی مشکلات موجود، اولویت بندی این مشکلات، و ارائه گزارش آن در کلاس

فصل پنجم: مسائل و مشکلات تحصیلی-شغلی

- با هوش بودن و مشکلات ادامه تحصیل
- عدم علاقه و انگیزه به تحصیل
- افت تحصیلی و کاهش نمرات از حد انتظار
- ترک تحصیل یا فرار از مدرسه
- اختلال در یادگیری دروس خاص
- مشکلات در انتخاب رشته
- مشکلات در انتخاب شغل آینده
- مشکلات در شناخت خود
- مشکلات در شناخت مشاغل و فرصت های شغلی

فعالیت یادگیری

- (۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده
- (۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده در زمینه نیازها و مسائل نوجوانان و جوانان

فعالیت عملکردی

۱) مصاحبه با افراد معلمان و والدین دانش آموزان، شناسایی مشکلات تحصیلی-شغلی موجود، اولویت بندی این مشکلات، و ارائه گزارش آن در کلاس

فصل ششم: مشکلات ارتباطی و عشق و ازدواج

- مشکلات جامعه پذیری و ارتباط با همسالان
- مشکلات ارضای نیاز به عشق و تمایلات جنسی
- استمناء و انحرافات جنسی
- مشکلات ارتباطی با جنس مخالف
- ارتباط با جنس مخالف و احساس گناه
- ازدواج و فلسفه حیات
- مشکلات انتخاب همسر و تشکیل خانواده
- مشکلات ناشی از اختلال هویت جنسیتی
- فرار از خانه و بزهکاری

فعالیت یادگیری

- ۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده
- ۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده در زمینه نیازها و مسائل نوجوانان و جوانان

فعالیت عملکردی

۱) مصاحبه با والدین و دانش آموزان، شناسایی مشکلات خانوادگی موجود، اولویت بندی این مشکلات، و ارائه گزارش آن در کلاس

۱۵. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. انجام فعالیت های عملکردی برای درک عمیق تر، یادگیری بهتر و بکارگیری آموخته ها در موقعیت های واقعی آموزشی و انجام فعالیت های پرورشی نیز، مستلزم مشارکت همگانی دانشجویان در این فعالیت ها می باشد. یادگیری غیر مستقیم نیز مستلزم مطالعه فردی و درک شناختی فرد در موقعیت های گوناگون زندگی واقعی فرد می باشد.

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی:

- خدایاری فرد، محمد. (۱۳۹). مسائل نوجوانان و جوانان. تهران: انتشارات انجمن اولیاء و مربیان

- احمدی، س احمد. (۱۳۹). مسائل نوجوانان و جوانان. اصفهان: انتشارات دانشگاه اصفهان

- خدایاری فرد، محمد. (۱۳۹). مسائل دوران کودکی و نوجوانی. تهران: انتشارات یسطرون

منابع فرعی:

- منصورنژاد، محمد. (۱۳۹). مسائل دختران: بحران هویت-روابط با پسر-شکست در عشق و مسئله تربیت. تهران: انتشارات جوان پویا

- اکبری، ابوالقاسم. (۱۳۹). مشکلات نوجوانی و جوانی. تهران: انتشارات رشد

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون (باز پاسخ، کوتاه پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان

۱۵ نمره

ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۲ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۳ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای

ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سایر نکات: استاد درس مربوطه با توجه به صلاحدید خود می تواند فعالیت یادگیری یا عملکردی مورد نیاز دیگر را نیز به دانشجویان ارائه نماید.

تدوین کننده : دکتر جمشید جراره

سرفصل درس «ادبیات کودک و نوجوان»

۱- معرفی درس و منطق آن:

ادبیات کودک و نوجوان، به مجموعه کتاب های آموزشی، آفرینش های کلامی و خلاقیت های تصویری هنرمندان هرقوم گفته می شود، که متناسب باتوانمندی های ذهنی و روانی کودکان و نوجوانان و سازگاری با علاقه و برپایه فرهنگ مذهبی و ملی هرملتی آفریده می شود. یکی از اثربخش ترین و فراگیرترین حوزه های اثرگذار در تعلیم و تربیت مخاطبان، عرصه وسیع ادبیات کودک و نوجوان است. بنابراین، شناخت دقیق این حوزه برای دانشجویان رشته های مختلف، خصوصاً برای رشته آموزش امور پرورشی، امری بایسته است؛ تا از این رهگذر، ضمن شناسایی علایق، روحیات و توانایی های کودکان و نوجوانان، بتوانند در فرایند یاددهی-یادگیری راه حل های مناسبی را برای پاسخ به مسئله های آموزشی-تربیتی آنان فراهم نمایند.

نام درس: به فارسی: ادبیات کودک و نوجوان به انگلیسی:				مشخصات درس
اهداف / پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو: ۱- با مطالعه تأملی در آثار و منابع مربوط به موضوع، به روحیات، اصول روان شناختی، ذوق، علایق و توانایی های کودکان و نوجوانان، آشنا می شود و بکارگیرد. ۲- با کسب دانش و مهارت های ضروری، راه های مناسب تعلیم و تربیت کودکان و نوجوانان را در دردهای سنی مختلف، فرامی گیرد. و در محیط مدرسه بکار می گیرد. ۳- به نقد و ارزیابی آثار و منابع مربوط به ادبیات کودک و نوجوان می پردازد				نوع درس: نظری
				تعداد واحد: ۲
				زمان درس: ۳۲
				پیشنیاز: ادبیات فارسی
				نحوه تدریس:
				شایستگی اساسی:
ملاک ها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳	
شناسایی موضوع (دنیا، روح و روان، علایق، نیازها و عواطف کودک)	ویژگی ها، مبانی و اصول ادبیات کودک و نوجوان را نام می برد	پس از شناسایی ویژگی ها، مبانی و اصول ادبیات کودک و نوجوان، به دسته بندی و تفکیک هریک از آنها می پردازد	در نهایت پس از شناسایی ویژگی ها، مبانی و اصول ادبیات کودک و نوجوان، و دسته بندی و تفکیک آن ها، به سطح بندی هریک مبادرت می کند.	
درک موضوع	شاخه ها و نظریه های متعدد و متنوع ادبیات کودک و نوجوان را درک می کند.	شاخه ها و نظریه های مختلف ادبیات کودک و نوجوان را دسته بندی، ارزشگذاری و تبیین می کند.	شاخه ها و نظریه های مختلف و متنوع ادبیات کودک و نوجوان را، ارزیابی، نقد و تحلیل می کند.	
تبدیل موضوع به پژوهش های مستند (تولید)	موضوعی را به مسأله تبدیل و آن را به شکل روایی گزارش می کند	موضوع مورد نظر را در قالب یک گزارش علمی ارائه و به صورت نظامنده کمک برخی شواهد و مستندات مکتوب می کند.	با رعایت اصول علمی، بین اجزای مختلف (فصل ها، بخش ها و عناوین) ارتباط برقرار نموده، یک گزارش جامع پژوهشی تولید می.	

				کند.
۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن				
نوبت بحث	محتوای درس	تکالیف یادگیری	تکالیف عملکردی	
اول	کلیات: بیان اهداف کلی و جزئی / معرفی منابع اصلی و فرعی / معرفی تکالیف یادگیری / معرفی تکالیف عملکردی	بحث و تبادل نظر درباره اهمیت درس ادبیات کودک و نوجوان		
دوم و سوم	شناسایی کودک و نوجوان: ۱- روانشناسی کودک و نوجوان مثل: رفتار، مسائل رشد، ویژگی‌های بدنی، اجتماعی، هیجانی، عاطفی و شناختی در پنج دوره (پیش دبستان، دوره‌های اول و دوم ابتدایی و دوره‌های اول و دوم دبیرستان) ۲- شناخت رغبت‌های کودک و نوجوان در هر دوره	پاسخ به پرسش‌های هدفدار / مشارکت در بحث گروهی /	با مراجعه به منابع دیگر یک پژوهش موردی در موضوع روانشناسی کودک یا نوجوان را مکتوب می‌کنند	
چهارم	شناسایی مبانی و اصول ادبیات کودک و نوجوان (تازگی درون مایه، خیال انگیزی، زبان مناسب، لحن و بیان درخور، سبک مخصوص، طرح مناسب و قالب مناسب) // تعریف ادبیات کودک و نوجوان / هدف‌های ادبیات کودک و نوجوان (شناخت: خود، خلق، خلقت، خالق)	بیان اصول و مبانی از منابع دیگر / بحث درباره هدف‌های ادبیات کودک و نوجوان (خود، خلق، خلقت، خدا)		
پنجم و ششم	بررسی قالب‌های مخصوص نثر روایی در ادبیات کودک و نوجوان (اسطوره، افسانه، قصه، حکایت، داستان کوتاه) // بررسی پیشینه هریک از قالب‌ها در جهان و ایران / بررسی عناصرهای قالب سازو درون مایه	بحث درباره تفاوت و تشابه اسطوره، افسانه و.... بایکدیگر / پاسخ به پرسش‌هایی درباره عناصر داستانی	یک گروه از دانشجویان موضوعی را در خصوص قالب‌های نثر روایی ادبیات کودکان انتخاب، وبه شکل اجرای مستقل (کنفرانس) ارائه می‌دهند	

	ساز هریک از قالب ها (شخصیت، صحنه، جدال، ماجرا، گره افکنی، تعلیق، بحران، اوج، گره گشایی، گفتگو، فرود و فرجام)		
هفتم	معرفی و خوانش و نقد و تحلیل نمونه هایی از آثار منثور در قالب های افسانه، قصه، حکایت و داستان کوتاه از آغاز تا عصر حاضر	مشارکت در خوانش نمونه متن ها با رعایت مهارت های کلامی، غیر کلامی و فرزبانی	هر گروه از دانشجویان یک اثر منتخب را نقد و ارزیابی نموده، به شکل پژوهش موردی یا ارائه مستقل اجرا می کنند
هشتم	بررسی قالب های نثر غیرروایی در ادبیات کودک و نوجوان (مقاله، گزارش، زندگی نامه، خاطره، سفرنامه) / بررسی عناصرهای قالب ساز و درون مایه ساز هریک از قالب ها	بحث و مناظره گروهی درباره مقاله، زندگی نامه و... / بحث درباره تفاوت نثرروایی و نثر غیرروایی	
نهم	بررسی قالب های نظم روایی (قصه های منظوم) در ادبیات کودک و نوجوان / معرفی، خوانش و نقد و تحلیل نمونه هایی از قصه های منظوم	خوانش مناسب و بحث درباره یک نمونه قصه	چند نمونه از اشعار منظوم را نقد و ارزیابی می کنند.
دهم	معرفی و بررسی نظم غیرروایی (نظم های مهمل، نظم های بازی و سرگرمی، نظم های عامیانه، نظم های آموزشی غیر رسمی (متل، لغز، معما، چیستان) / نظم های آموزشی رسمی (درسی - مهارتی، آموزشی - تربیتی، نظم خیال انگیز)	بحث و گفتگو درباره نظم های غیرروایی رسمی و غیر رسمی	
یازدهم	بررسی عناصرهای شعر (عاطفه، تخیل، زبان، آهنگ، شکل، درونمایه، سبک) / بررسی قالب های شعر کودک (چارپاره، مثنوی، قالب نیمایی، قالب های تلفیقی)	پاسخ به پرسش های از پیش تعیین شده درباره عناصرهای شعر و قالب های شعر کودک	هر دانشجو، با انتخاب یک نمونه شعر منظوم، عاطفه، تخیل، و درون مایه آن را بررسی و ارزیابی می کند.
دوازدهم	بررسی درون مایه شعر کودک (وصفی، تمثیلی، تعلیمی) / ویژگی های شعر کودک (زبان و بیان، پروردگی زبان، خیال انگیزی، گیرایی و دلنشینی) / آرایه های لفظی	گروه ها باهم درباره ویژگی های شعر کودک به بحث و گفتگویی پردازند.	بررسی درون مایه، آرایه های لفظی و ویژگی های چند نمونه شعر کودک و نوجوان

		در شعر کودک (تکرار، ترصیع، مطابقه، تشخیص، تشبیه، استعاره، اغراق)	
سیزدهم	معرفی و خوانش نمونه آثار منظوم غیر روایی / ساده نویسی، بازنویسی، بازآفرینی و نظیره سازی برای کودکان و نوجوانان / معرفی و خوانش نمونه هایی از داستان های بازنویسی یا بازآفرین شده برای کودکان	دربحث و گفتگوی گروهی تفاوت بازنویسی و بازآفرینی را تشخیص می دهند	بازنویسی یک نمونه شعر کودک / بازآفرینی یک نمونه شعر کودک
چهاردهم و پانزدهم	پیشینه تصویرگری در ایران و جهان / بررسی تصویر و تصویرگری در ادبیات کودک و نوجوان / بررسی عناصرهای تصویرگری (نقطه، خط، شکل، سایه-روشن، رنگ ها، بافت) / کارکردها و مواد در تصویرگری / استفاده از فن های گوناگون چاپ / روش های تصویرگری / سبک های تصویرگری (واقعیت گرا، اکسپرسیونیسم، امپرسیونیسم و...)	بررسی و تحلیل تصویرپردازی چند اثر منشور و منظوم ادبیات کودکان در کلاس	نقد و بررسی تصویر و تصویرپردازی یک نمونه کتاب کودک
شانزدهم	شیوه های قصه خوانی و شعرخوانی برای کودکان و نوجوانان (قصه گو و ویژگی هایش، بایدها و نبایدهای قصه گویی، شیوه ها و شگردهای اجرای قصه، شعرخوان و ویژگی هایش، مخاطبان و ویژگی هایشان، زمان و مکان و فضای شعرخوانی، انواع شعرخوانی، شیوه ها و شگردهای اجرای شعر)	پاسخ به پرسش های هدفدار / خوانش یک قصه باشگردهای مناسب / خوانش یک شعر با شیوه های مناسب	جمع بندی و نقد و بررسی واحد درسی و ارزیابی شیوه ها و شگردهای تدریس استاد

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری:

استفاده از الگوهای مناسب تدریس مثل ارائه مستقیم، پرسش و پاسخ، بدیعه پردازی، حل مسئله، کار گروهی و روش تلفیقی. آموزش توانمند شیوه های ارزشیابی ادبیات کودک و نوجوان پیش بینی درس پژوهی ادبیات کودک و نوجوان استفاده از ابزار و فناوری های آموزشی مناسب در کلاس مانند: نرم افزارهای رایانه ای، کارت، پرده نگار و... تکیه بر تمرین، تحلیل و تولید متن در کلاس به شیوه کارگاهی

۴. منابع آموزشی:

منبع اصلی:

تعمت اللهی، فرامرز و همکاران. (۱۳۸۶). ادبیات کودکان ونوجوانان. تهران: انتشارات دفترتألیف کتاب های درسی
رحمان دوست، مصطفی. (۱۳۷۹). ادبیات کودکان ونوجوانان. تهران: انتشارات دفترتألیف کتاب های درسی آموزش وپرورش

منبع فرعی:

شعاری، علی اکبر. (۱۳۷۴). ادبیات کودکان. تهران: انتشارات مؤسسه اطلاعات
گرمارودی، مصطفی. (۱۳۸۲). شعر کودک ازآغازتا امروز. تهران: انتشارات چاپ ونشروزارت فرهنگ وارشاداسلامی
سلاجقه، پروین. (۱۳۸۵). ازاین باغ شرقی(نظریه های نقدشعرکودک ونوجوان). تهران: نشرکانون پرورش فکری کودکان ونوجوانان

علی پور، علی. (۱۳۷۸). آشنایی با ادبیات کودکان. تهران: انتشارات فردوس
ابراهیمی، نادر. (۱۳۶۷). مصورسازی کتاب کودک. تهران: انتشارات آگاه
نیک طلب، پوپک. (۱۳۸۲). شعردرآیینۀ کودک. تهران: انتشارات مؤسسه فرهنگی بشیرعلم وادب

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری به میزان ۱۰ نمره

ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده و مشارکت در فعالیت ها ۵ نمره

ارزیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۵ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول نیمسال، تکالیف عملکردی و آزمون پایان نیمسال انجام می شود.
مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامد های یادگیری تعیین شده است.

سایر نکات

تدوین کننده : حاتم زندی

سرفصل درس «مهارت های نقد و بررسی اندیشه های اجتماعی و سیاسی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

اندیشه های اجتماعی و سیاسی امروز بعنوان یک عامل تغییر، ذهن و اندیشه های روشنفکران جامعه ما را به خود مشغول کرده است و در برخی موارد موجب جنبش های فکری و اجتماعی می شوند. برای شناخت دقیق این اندیشه ها همان گونه که سقراط منطق را ابداع کرد جامعه فرهنگی و آموزشی ما هم نیاز به شاخص هایی دارد تا اهداف آشکار و پنهان این اندیشه ها را از فیلتر و صافیهای بگذرانند تا به درستی یا نادرستی این اندیشه ها واقف گردد. دانشجوی معلمان، معلمان، مدیران و دست اندر کاران تعلیم و تربیت برای موفقیت در امرآموزش و داشتن فضایی مطلوب در جامعه خود نیاز به شناخت و درک درست از ساختار، کارکرد، عمل کرد اندیشه های سیاسی و اجتماعی دارند.

دانشجویان در این درس از سویی با شیوه های تئوری سازی و روشهای نقد آشنا می شوند و از طرفی هم با فواید و آسیب های اندیشه های مدرن و کلاسیک آشنا می گردند و از آن در کیفیت بخشی به فرایند آموزش و آشنا کردن دانش آموزان به طرز صحیح استفاده از این شاخصها و ارزشیابی ها در جهت توسعه ملی و پیشرفت در بخش های اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی برنامه ریزی خواهند کرد. برای نیل به اهداف یاد شده دانشجوی معلمان توانایی تحلیل اندیشه های موجود در علم سیاست و جامعه شناسی را و توانایی تطبیق آن با نیاز های دانش آموزان یا مراجعان در حین آموزش و ارائه خدمات مشاوره ای را کسب نموده و فرصت های یاد گیری موثر را با بهره گیری از ظرفیت های یاد گیرندگان یا مراجعان، در محیط های واقعی زندگی و یا آموزشی طراحی نمایند.

نام درس: به فارسی: مهارت های نقد و بررسی اندیشه های اجتماعی و سیاسی به انگلیسی: the critical skill in social and political study				مشخصات درس نوع درس: نظری تعداد واحد: 1 زمان درس: 16 ساعت پیشنیاز: آسیب شناسی اجتماعی
اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: با شناخت روشهای مراحل شکل گیری نظریه و شیوه های نقد و تحلیل، اهداف نقد و فواید نقد و روشهای نقد اندیشه های سیاسی و اجتماعی و برخورد به صورت منطقی با اندیشه های نو ظهور و موجود می توان امیدوار بود که دانشجوی معلمان قدرت تجزیه و تحلیل افکار و اندیشه های صاحب نظران را کسب نموده و خود را برای بازبینی و بررسی اندیشه های مختلف آماده نمایند. همچنین تحول و شکل گیری اندیشه در دانش آموزان را مورد شناسایی و تحلیل قرار داده و می توانند در جهت مطلوب هدایت نمایند و ارتباط آن با نیاز های فعلی یاد گیرندگان یا در موقعیت های واقعی زندگی یا محیط آموزشی و اجتماعی محل خدمت خود را گزارش نمایند.				شایستگی اساسی: Ck&pck کد ۱-۲ & ۳-۳ & ۳-۴
ملاک ها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳	
مفاهیم سازنده نظریه و مراحل شکل گیری آن	در مورد مفاهیم اساسی سازنده نظریه و مراحل شکل گیری صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	مفاهیم اساسی سازنده نظریه و مراحل شکل گیری را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	درمورد مفاهیم اساسی سازنده نظریه و مراحل شکل گیری تفاوت و تشابه مفاهیم و رابطه آنها با یکدیگر را مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارایه نموده است.	
ماهیت و اصول نقد	درمورد موضوع ماهیت و اصول نقد صرفاً اطلاعات ارائه شده را جمع	درمورد موضوع ماهیت و اصول نقد را مورد مقایسه قرار داده و یافته ها را در	درمورد موضوع ماهیت و اصول نقد تفاوت و تشابه مفاهیم و رابطه آنها با	

یكديگرا مورد مقايسه و ارزيابي قراردادده و دلايل خود را در قالب يافته ها به صورت يك گزارش منسجم ارايه نموده است.	قالب يك گزارش منسجم ارائه نموده و مقايسه نمايند .	آوری کنندو بدون تحليل آنها را گزارش نمايند.		
در مورد چگونگی نقد روشها و داده ها تفاوت وتشابه مفاهيم و رابطه آنها با يكديگرا مورد مقايسه و ارزيابي قراردادده و دلايل خود را در قالب يافته ها به صورت يك گزارش منسجم ارايه نموده است.	در مورد چگونگی نقد روشها و داده ها نظريات و داده ها را مورد مقايسه قرار داده و يافته های خود را در قالب يك گزارش منسجم ارايه نموده است	در مورد چگونگی نقد روشها و داده ها صرفاً اطلاعات ارايه شده را جمع آوری و بدون ارايه تحليل حاصل از مقايسه آنها، آن را گزارش نموده است.	نقد روشها و داده ها	

۲. فرصت های یادگیری ، محتوای درسی و ساختار آن

فصل اول: مفاهيم سازنده نظريه و مراحل شکل گیری آن

- اجزای تشکیل دهنده نظريه

-مراحلی که منجر به تشکیل نظريه می شود

-نمونه ای از تنظيم يك نظريه

-واقع بينی در نظريه پردازی

فعاليتهاي یادگیری:

۱- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده

۲-مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعاليتهاي عملکردی :

-دانشجو اجزای تشکیل دهنده چند نظريه را باهم مقايسه کند

فصل دوم: ماهيت و اصول نقد

- برسی لغوی ، انواع نقد و سير تاريخی نقد

-فوايد و اهداف نقد

-پيش شرط های نقد

- نقد نظريه ،پيش فرض های معرفتی و غير معرفتی

-مراحل نقد نظريه ها

فعاليتهاي یادگیری:

۱)مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده

۲)مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعاليتهاي عملکردی : ندارد

فصل سوم : نقد روشها و داده ها

- بررسی و نقد روش (شناخت ،پيش بينی و تبیین)هریک از اندیشه های اجتماعی و سياسی

- الگوی های تبیین در علوم اجتماعی
- تناسب روشهای جمع آوری داده ها با نظریه و روش
- نقد داده ها با توجه به میزان سازگاری داده ها ، روش ها و نظریه های ارائه شده
- انواع داده های تاریخی و تجربی در علوم اجتماعی
- انواع داده ها در علوم سیاسی شامل:
- الف-قوانین داخلی و بین المللی
- ب- پیمان نامه ها

- ج- اندیشه هایی که حکومت ها بر آن استوارند
- نقد روشهای جمع آوری داده های تاریخی با توجه به نظریه و روش آن
- نقد روشهای جمع آوری داده های تجربی با توجه به نظریه و روش آن
- تحلیل یک گفتمان رسانه ای شامل مصاحبه

فعالیت‌های یادگیری:

- ۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده
- ۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده

فعالیت‌های عملکردی :

- ۱) دانشجو معلم دو نمونه از اندیشه های سیاسی و اجتماعی را انتخاب نموده و با توجه به روشهای نقد آنها را مورد بررسی و تحلیل قرار داده و به صورت گزارش کتبی به مدرس ارائه می نماید.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه های ارائه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است . انجام فعالیت های عملکردی برای درک عمیق ، یادگیری بهتر و بکار گیری آموخته ها در موقعیت های واقعی آموزشی ، مستلزم مشارکت همگانی دانشجویان در این فعالیت ها می باشد . برای یاد گیری غیر مستقیم دانشجویان باید با مطالعه فردی و درک شناختی از موقعیت های گوناگون زندگی واقعی ، به این هدف نایل گردند.

۴. منابع آموزشی:

منابع اصلی:

- آرون، ریمون باقر پرهام (۱۳۹۰). مراحل اساسی اندیشه در جامعه شناسی : انتشارات علمی فرهنگی
- عنایت، حمید (۱۳۹۱) سیری در اندیشه سیاسی غرب : انتشارات امیر کبیر
- تنهایی ، حسین (۱۳۸۹) در آمدی بر مکاتب و نظریه های جامعه شناسی : نشر مرنديز
- لیتل ، دانیل (۱۳۷۳) گونه های تبیین در علوم اجتماعی: انتشارات صراط

منابع فرعی:

- ادیبی ، حسین وانصاری ، عبد المقصود. (۱۳۹۱) نظریه های جامعه شناسی : نشر دانژه
- مطهری ، مرتضی 1361 نقدی بر مارکسیسم: انتشارات صدراویا سایت جهانی استاد شهید مرتضی مطهری
- فری کلاین ، نورمن (۱۳۷۹) تحلیل انتقادی گفتمان . مترجمان فاطمه شایسته پیران و سایرین : انتشارات مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه ها

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری (باز پاسخ، بسته پاسخ، چندگزینه ای و یا ترکیبی) به میزان ۱۲ نمره

ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۳نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف (فعالیت) عملکردی ۵ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده براساس تکالیف یادگیری در طول نیمسال، تکالیف عملکردی و آزمون پایان نیمسال انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سایر نکات

سرفصل درس «خانواده و ازدواج در اسلام و ایران»

۱. معرفی درس و منطق آن:

خانواده یک نظام اجتماعی و طبیعی است که مجموعه ای از قواعد و اصول را ابداع و برای اعضای خود نقش های متنوعی را تعیین می کند. علاوه بر این خانواده از یک ساخت نظام دار قدرت برخوردار است که ورود به این نظام صرفاً از طریق تولد، فرزند خواندگی یا ازدواج صورت می گیرد. نقش ها، قواعد و الگوهای تربیتی خانواده، شخصیت اعضای آن را شکل می دهد. دانشجو معلمان مشاوره برای موفقیت در ارائه آموزش و مشاوره موفق به دانش آموزان در محل خدمت و سکونت خود نیاز به شناخت و درک درست از ساختار، کارکرد، عملکرد و نقش خانواده دارند. دانشجویان در این درس از طرفی با فلسفه، ارکان، کارکرد، الگوهای ارتباطی و شیوه های فرزند پروری؛ و از طرفی دیگر با آسیب های خانواده و زوج ها آشنا می شوند و از آن در کیفیت بخشی به فرایند آموزش و مشاوره در محیط های واقعی آموزشی و پرورشی استفاده خواهند کرد. برای نیل به اهداف یاد شده، دانشجویان باید توانایی تحلیل برنامه درسی خانواده و زوج ها در اسلام و ایران، و تطبیق آن با نیازهای دانش آموزان یا مراجعان در حین آموزش و ارائه خدمات راهنمایی و مشاوره را کسب نموده و فرصت های یادگیری مؤثر را با بهره گیری از ظرفیت های یادگیرندگان یا مراجعان، در محیط های واقعی زندگی یا آموزشی طراحی نمایند.

نام درس:				مشخصات درس
به فارسی: خانواده و ازدواج در اسلام و ایران				نوع درس: نظری
به انگلیسی: Family and marriage in Islam and Iran				تعداد واحد: ۲
اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:				زمان درس: ۳۲ ساعت
با شناخت سیر تحولی خانواده و زوج ها در ایران و اسلام، چگونگی تحول ساختار، قواعد، نقش ها، و عملکرد خانواده در طول اعصار، و ارتباط آن با مباحث اساسی در حوزه آموزش و پرورش و تحول و شکل گیری رفتار و شخصیت دانش آموزان را مورد شناسایی و تحلیل قرار داده و ارتباط آن با نیازهای فعلی یادگیرندگان یا مراجعان در موقعیت های واقعی زندگی یا آموزشی و اجتماعی محل خدمت خود را گزارش نماید. با آشنایی نسبت به فلسفه، ارکان، کارکرد، الگوهای ارتباطی، شیوه های تربیتی و آسیب های خانواده و زوج ها، چگونگی ساخت و پدیدایی نظام خانواده و خرده نظام های آن را تحلیل نماید و با درک نیازهای روزمره یادگیرندگان و نقش خانواده در رفع این نیازها، متناسب با این نیازها خدمات راهنمایی، مشاوره و مشاوره ای را به دانش آموزان یا مراجعان در موقعیت های واقعی آموزشی و زندگی محل سکونت و خدمت خود طراحی و ارائه نماید.				پیشنیاز: روانشناسی شخصیت
				شایستگی اساسی:
				Ck&pck کد ۱-۲-۳-۴ & ۳-۴ & ۳
ملاک ها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳	
سیر تحولی خانواده قبل و بعد از اسلام	در مورد چگونگی سیر تحولی خانواده و زوج ها در طول دوران گوناگون، صرفاً اطلاعات ارائه شده را جمع آوری و بدون ارائه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را	موضوعات اساسی سیر تحولی خانواده و تفاوت و تشابه مباحث و تغییرات خانواده و زوجها در دوران گوناگون قبل از اسلام و بعد از اسلام را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک	مبحث تحول خانواده در قبل و بعد از اسلام و تفاوت و تشابه آنها و رابطه آنها با یکدیگر را مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارائه نماید.	

	گزارش کند.	گزارش منسجم ارائه نماید.	
ارکان خانواده	در مورد ارکان خانواده شامل نقش ها، مسؤولیت های اعضای خانواده، خرده نظامهای درون خانواده، سلسله مراتب و مرزهای صرفا اطلاعات و دانش موجود را جمع آوری و بدون مقایسه و تحلیل آنها، گزارش خود را ارائه نماید.	موضوع ارکان خانواده؛ شامل نقش ها، مسؤولیت های اعضای خانواده، خرده نظامهای درون خانواده، سلسله مراتب و مرزها، را با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و یافته های ناشی از این مقایسه را به صورت منسجم گزارش نماید.	در مورد ارکان خانواده شامل نقش ها، مسؤولیت های اعضای خانواده، خرده نظامهای درون خانواده، سلسله مراتب و مرزهای صرفا اطلاعات و دانش موجود را جمع آوری و بدون مقایسه و تحلیل آنها، گزارش خود را به صورت مکتوب گزارش نماید.
کارکرد خانواده	در موضوع ماهیت کارکردهای گوناگون خانواده و ویژگی های این کارکردها، صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نماید.	نحوه پدیدایی و تکوین انواع گوناگون کارکردهای خانواده و ویژگی های آنها را با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نماید.	پدیدایی و تکوین انواع گوناگون کارکردهای خانواده، و ویژگی های هر کدام را از لحاظ تفاوت ها و شباهت ها با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه نماید.
الگوهای ارتباطی و شیوه های فرزند پروری	در مورد الگوهای ارتباطی و شیوه های فرزند پروری گوناگون در خانواده و ویژگی های این الگوها و شیوه ها، صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود را گزارش نماید.	در مورد الگوهای ارتباطی و شیوه های فرزند پروری گوناگون در خانواده و ویژگی های این الگوها در خانواده، آنها را با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نماید.	در موضوع پدیدایی و تکوین الگوهای ارتباطی و شیوه های فرزند پروری گوناگون در خانواده و ویژگی های این الگوها، تفاوت ها و شباهت ها را با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده و دلایل و استدلال خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه نماید.
ازدواج و تعارضات خانوادگی	در مورد انواع ازدواج و اهمیت آن و تعارضات خانوادگی بعد از ازدواج، صرفا دانش مربوطه را جمع آوری و بدون انجام مقایسه، تحلیل و ارزیابی، یافته های خود	انواع ازدواج و اهمیت آن و تعارضات خانوادگی بعد از ازدواج را با یکدیگر مورد مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نماید.	تفاوت ها و تشابهات انواع ازدواج و اهمیت آن و تعارضات خانوادگی بعد از ازدواج را با یکدیگر مورد مقایسه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده و دلایل و استدلال خود را به صورت

یک گزارش منسجم ارائه نماید.		را گزارش نماید.		
-----------------------------	--	-----------------	--	--

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: خانواده چیست؟

- تعریف خانواده
- تاریخچه خانواده
- فلسفه خانواده

فعالیت یادگیری:

- (۱۹) مشارکت در بحث‌های کلاسی و پاسخ به پرسش‌های مطرح شده
- (۲۰) مطالعه منابع معرفی شده در زمینه ازدواج و خانواده

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل دوم: ارکان خانواده

- نقش‌ها و مسئولیت‌های زن و شوهر
- نقش‌های مشترک
- سلسله مراتب در خانواده
- مرزها در خانواده

فعالیت یادگیری

- (۱۸) مشارکت در بحث‌های کلاسی و پاسخ به پرسش‌های مطرح شده
- (۱۹) مطالعه متون و منابع معرفی شده در زمینه ازدواج و خانواده

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل سوم: کارکردهای خانواده

- کارکردهای عاطفی
- کارکردهای روانی
- کارکردهای مذهبی

- کارکردهای تربیتی
- کارکردهای آموزشی
- کارکردهای اقتصادی
- کارکردهای جنسی

فعالیت یادگیری

(۱۸) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

(۱۹) مطالعه متون و منابع معرفی شده در زمینه ازدواج و خانواده

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل چهارم: خانواده و الگوهای ارتباطی

- تعریف الگوهای ارتباطی
- سطوح ارتباط
- روش های ارتباطی
- الگوهای ارتباطی (پذیرا و پویا، وابسته، سلطه گر، مقابله ای، کناره گیر، نامنسجم
- جهت گیری ارتباطی (همنوایی و گفت و شنود)

فعالیت یادگیری:

(۷) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

(۸) مطالعه منابع معرفی شده در زمینه ازدواج و خانواده

(۹) دانشجویان نمونه های مناسب الگوهای ارتباطی را در کلاس به صورت گروه های دو نفره و یا بیشتر، با یکدیگر تمرین کنند.

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل پنجم: شیوه های فرزند پروری

- تعریف فرزند پروری
- دیدگاههای فرزند پروری (بامریند، شفر، آدلر، باتوم و...)
- انواع شیوه های فرزند پروری (سخت گیر، سهل گیر، قاطع و اطمینان بخش
- پیامدهای فرزند پروری

فعالیت یادگیری:

(۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

(۲) مطالعه منابع معرفی شده در زمینه ازدواج و خانواده

فعالیت عملکردی

- (۱) دانشجویان نمونه هایی از شیوه های فرزند پروری نامناسب را در محیط زندگی و یا در محل کارورزی خود شناسایی و الگوهای مناسب را جایگزین آن نموده و در کلاس به صورت تمرین عملی ارائه بدهند.

فصل ششم: تحولات خانواده

- سیر تحولات خانواده قبل از اسلام
- سیر تحولات خانواده بعد از اسلام
- خانواده گسترده و سستی
- خانواده هسته ای و مدرن
- مشکلات اجتماعی
- سکولاریسم و خانواده
- اثرات جهانی سازی بر ساختار و کارکرد نهاد خانواده

فعالیت یادگیری:

(۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

(۲) مطالعه منابع معرفی شده در زمینه ازدواج و خانواده

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل هفتم: تعارضات خانوادگی و ازدواج

- تعارض سنت و مدرنیته در ازدواج
- تعارض زن و شوهر
- تعارضات والدین با فرزندان
- تعارضات فرزندان
- تعارضات نقش
- تعارض سیستمی
- تعارض بین نسلی

فعالیت یادگیری:

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه منابع معرفی شده در زمینه ازدواج و خانواده

فعالیت عملکردی: ندارد

فصل هشتم: ازدواج و همسرگزینی

- تعریف و تنوع ازدواج
- اهداف و فلسفه ازدواج
- ملاک های انتخاب همسر
- آمادگی برای ازدواج
- ازدواج مجدد و چند همسری: تعریف، تنوع، ویژگی ها و علل، ازدواج مجدد در بافت تاریخی
- ازدواج موقت: اثرات روانی-اجتماعی، مسائل حقوقی، پیامدها، مشکلات، فرزندان

فعالیت یادگیری:

۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

۲) مطالعه منابع معرفی شده در زمینه ازدواج و خانواده

فعالیت عملکردی:

- ۱) دانشجویان می توانند ملاک های انتخاب همسر از دیدگاه خودشان را بنویسند و میزان دست رسی به هر کدام را در کلاس به بحث بگذارند. (فعالیتی که بعدا در محیط واقعی و آموزشی محل خدمت خود می بایست انجام شود)

فصل نهم: خانواده و آسیب ها

- طلاق: تعریف، شیوع، علل، پیامدها، نظام های حقوقی، تاثیر بر کودکان، تحولات اجتماعی-اقتصادی و...
- خشونت در خانواده: تعریف، انواع، چرخه خشونت، ارزیابی زنان آسیب دیده و...
- خانواده های تک والدی: تعریف، ویژگی ها، پیامدها، انواع (زن سرپرست، مرد سرپرست، محصول طلاق، زایمان های بدون ازدواج، والد فرزند خوانده ها، والد شدن از طریق لقاح مصنوعی، بیوه هایی که قصد ازدواج مجدد ندارند.
- زوج های بدون فرزند (ناباروری، پیامدهای روانی-اجتماعی، روش های مقابله و ...)
- خانواده و آسیب های اجتماعی (وابستگی به مواد، اعتیاد، فرار، آسیب های نوظهور، آسیب های ناشی از فن آوری اطلاعات و ارتباطات)
- خانواده های محروم از پدر (معنا، نقش، انواع، آثار محرومیت، واکنش ها و...)

فعالیت یادگیری:

(۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده

(۲) مطالعه منابع معرفی شده در زمینه ازدواج و خانواده

فعالیت عملکردی

دانشجویان می توانند با توجه به علاقه خود، آسیب های اجتماعی مرتبط با آسیب های خانواده را در منطقه محل خدمت یا محل تحصیل خود با ذکر دلایل و پیامدهای آن شناسایی و در کلاس گزارش نمایند.

۱۶. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. انجام فعالیت های عملکردی برای درک عمیق، یادگیری بهتر و بکارگیری آموخته ها در موقعیت های واقعی آموزشی و انجام راهنمایی و مشاوره نیز، مستلزم مشارکت همگانی دانشجویان در این فعالیت ها می باشد. برای یادگیری غیر مستقیم دانشجویان باید با مطالعه فردی و درک شناختی از موقعیت های گوناگون زندگی واقعی، به این هدف نائل گردند.

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی:

- فتحی آشتیانی، علی. (۱۳۹۲). روانشناسی و آسیب شناسی خانواده. تهران: انتشارات
- سالاری فر، محمد رضا. (۱۳۹۱). خانواده در نگرش اسلام و روانشناسی. تهران: انتشارات سمت

منبع فرعی:

- بستان، حسین. (۱۳۹۰). خانواده در اسلام. قم: انتشارات پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون (باز پاسخ، کوتاه پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان

۱۶ نمره

ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۲ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۲ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای

ارزشیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سایر نکات: استاد درس مربوطه با توجه به صلاحدید خود می تواند فعالیت یادگیری یا عملکردی مورد نیاز دیگر را نیز به دانشجویان ارائه نماید.

تدوین کننده : جمشید جراره

سرفصل درس «رفتار و روابط انسانی در مدرسه»

۱. معرفی درس و منطق آن

عنصر انسانی مهمترین رکن در هر سازمانی بشمار می آید. افراد به سازمانها می پیوندند تا ضمن رفع نیازهای سازمان به هدفهای خود نیز دست یابند. به همین ترتیب کار کردن با انسانها، برجسته ترین فعالیت مدیران برای تحقق اهداف و ماموریتهای سازمانی است. چنین است که بحث روابط انسانی و رفتار سازمانی بعنوان یک قلمرو علمی در نظریه های مدیریت، جایگاهی در خور پیدا نموده است. این قلمرو علمی بر شناخت اصول روابط انسانی و عوامل موثر بر رفتار آدمیان در درون سازمانها و نحوه مدیریت و هدایت آن متمرکز است. در مدارس و سازمانهای آموزشی که در پی تحقق اهداف و آرمانهای تعلیم و تربیت فعالیت می نمایند، موضوع رفتار و روابط انسانی موقعیتی استراتژیک می یابد بگونه ای که فعالیتهای آموزشی – تربیتی صرفا با تکیه بر اصول و معیارهای روابط انسانی یافته و به اهداف خود خواهند رسید. به این ترتیب انتظار می رود تا دانشجو معلمان رشته مشاوره (گرایش فعالیتهای تربیتی) بتوانند با دستیابی به سطحی قابل قبول از دانش و نگرش مرتبط با این مباحث، ضمن رعایت شخصی اقتضایات انسانی در مدرسه، در صورت بروز ضعف در رعایت معیارهای انسانی و بروز احتمالی تعارضات و کشمکش های انسانی در درون مدرسه، نقشی راهنما و مشاور داشته و در نتیجه با درک موقعیتهای و تحلیل آنها و با ارایه راهکارهای مناسب به رفع آنها و در نتیجه به سلامت سازمانی مدرسه کمک کنند.

نام درس: به فارسی: رفتار و روابط انسانی در مدرسه به انگلیسی: Behavior & Human Relations in school:				مشخصات درس
اهداف / پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: با آشنایی و درک نقش و جایگاه اساسی انسان در سازمانها و اصول و مبانی تاثیر گذار بر رفتار و روابط انسانی کارکنان، دانش آموزان و اولیاء آنها در درون مدرسه، می تواند در نقش و جایگاه مربی و مشاور با تحلیل شرایط انسانی درون مدرسه، فرصتهایی را برای رفع مشکلات احتمالی و بهبود و ارتقاء موقعیت آن ایجاد نماید.				نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ زمان درس: ۳۲ ساعت پیشیناز: اصول و مبانی تدریس نحوه تدریس:
				شایستگی اساسی: Ck&pck کد ۱-۲ & ۳- & ۳-۴ & ۳
ملاکها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳	
نقش انسان در سازمان	دلایل وجودی سازمانها را برمی شمرد و اهمیت نقش انسان در سازمان را توضیح می دهد	نقش انسان را در اسلام و مکاتب و نظریه های مدیریت مطرح و مورد مقایسه قرار می دهد شباهتها و تفاوتها را شرح می دهد	پیامد و آثار حاصل از نگاه متفاوت به انسان را در سازمان تحلیل و تبیین می کند.	
چگونگی رفتار و روابط انسانی در	قلمرو، مصادیق و گستره رفتار و روابط انسانی را در مدرسه	نقش بنیادین اعضا و فعالیتهای مدرسه را در بروز رفتار و رعایت (یا	وضعیت مدرسه را از حیث چگونگی رفتار و رعایت (یا عدم رعایت) اصول و	

مدرسه	مشخص و نقش عوامل را در بروز رفتار و اجرا یا عدم اجرای اصول روابط انسانی مشخص می کند	عدم رعایت (اصول و معیارهای روابط انسانی مشخص می کند .	معیارهای روابط انسانی تحلیل و نقد می کند .
توسعه روابط انسانی در مدرسه	مصادیق فقدان سلامت مدرسه را از حیث رفتار و روابط انسانی مشخص می کند .	تاثیرات فقدان سلامت مدرسه را از حیث رفتار و روابط انسانی با تکیه بر مصادیق تحلیل می کند .	برای حل و توسعه روابط انسانی در مدرسه با تکیه بر مصادیق ، راهکار و برنامه ارایه می دهد .

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول:

مفهوم و تاریخچه روابط انسانی

- شناخت و تعریف روابط انسانی
- قلمرو روابط انسانی
- هدفهای روابط انسانی
- تاریخچه روابط انسانی
- ساختار روابط انسانی در مدیریت

فعالیت یادگیری:

(۱) با مشارکت در بحث به ضرورت و اهمیت رفتار و روابط انسانی در سازمانها اشاره و مصادیقی از توجه (یا بی توجهی به آن) را بر اساس تجارب و شواهد شخصی ذکر می کنند .

فعالیت عملکردی:

(۱) با تکیه بر کتابهای مدیریتی ، انواع تعاریف و اهداف مطرح شده در باره رفتار و روابط انسانی را مطرح و به بیان شباهتها و تفاوتهای آنها می پردازند .

فصل دوم : انسان و روابط انسانی در اسلام

انسان و روابط انسانی از دیدگاه قرآن

انسان و روابط انسانی از دیدگاه معصومین (ع)

انسان و روابط انسانی از دیدگاه متفکران اسلامی

فعالیت یادگیری:

(۱) در بحث مشارکت نموده و به ذکر نمونه هایی از مصادیق تاکید اسلام بر جایگاه انسان و روابط انسانی می پردازد.

فعالیت عملکردی:

(۱) یک مطالعه در باره انسان و روابط انسانی در اسلام با تکیه بر یکی از منابع قرآن ، دیدگاه معصومین (ع) یا دیدگاه فیلسوفان و متفکران اسلامی انجام و گزارش آن را ارایه می کند.

فصل سوم :سازمان و نقش انسان در آن

- جامعه بطور فزاینده سازمانی

- تاریخچه تشکیل سازمانها

- رسالت و ماموریت سازمانها

- ضرورت پیوستن انسانها به سازمانها
- ابعاد اساسی انسانی و سازمانی در سازمانها

فعالیت یادگیری:

۱) در باره دنیای ضرورت تأسیس سازمانها در جامعه و نقش کنونی خود در دنیای سازمانی بحث می نمایند و در باره اینکه " اگر همه سازمانها به یکباره تعطیلی شوند " چه اتفاقی می افتد گفتگو می کنند .

فعالیت عملکردی:

۱) مطالعه ای را در جهت شناسایی و طبقه بندی انواع سازمانها در جامعه و نقش انسان در مجموعه آنها انجام و نتایج آن را ارائه می کند.

فصل چهارم: انسان در مکاتب و نظریه های مدیریت

الف) انسان در مکتب مدیریت کلاسیک:

- مدیریت علمی (تیلور)
- مدیریت اداری (فایول)
- مدیریت بوروکراسی (وبر)

ب) انسان در مکتب مدیریت نئوکلاسیک:

- جنبش روابط انسانی
- سلسه مراتب نیازهای مازلو
- نظریه مک گرگور
- نظریه هرزبرگ
- نظریه ماری پارکر فالت
- نظریه وارنر
- نظریه هومانز

ج) انسان در رویکردهای جدید مدیریت

- مدیریت اقتضایی
- نظریه سیستم ها
- مدیریت استراتژیک
- تئوری Z

فعالیت یادگیری:

۱) نمونه ای از تاثیر مکاتب و نظریه های مدیریت بر نقش و جایگاه انسان را مطرح و نقد می کند .

فعالیت عملکردی:

۱) طی یک جدول به ارایه شباهتها و تفاوتهای مکاتب و نظریه ها در نوع نگاه به انسان می پردازد.

فصل پنجم:

رفتار انسان در سازمان :

- چرایی و چگونگی رفتار انسانی
- ابعاد انسانی و سازمانی کار در سازمان ها
- عوامل فردی مؤثر در رفتار کارکنان
- عوامل سازمانی مؤثر در رفتار کارکنان

-پویایی شناسی گروه‌ها

-گروه‌های غیر رسمی

-انگیزش

-ادراک

-ارتباطات

-تئوری برابری

-نظریه انتظار

-تئوری اسناد

فعالیت یادگیری:

به جمع بندی از عوامل فردی (شخصی) در بروز رفتار و روابط انسانی در سازمان می پردازد .

فعالیت عملکردی:

نقشه ای از وابستگی رفتار انسان در سازمان به عناصر و عوامل متعدد شخصی و سازمانی را ترسیم و ارایه می کند .

فصل ششم: روابط انسانی در سازمانهای آموزشی و مدرسه

- جایگاه روابط انسانی در سازمانهای آموزشی

- قلمرو روابط انسانی در سازمانها آموزشی

- اصول روابط انسانی سازمانهای آموزشی

- شاخص های روابط انسانی سازمانهای آموزشی

- قلمرو و گستره روابط انسانی در مدرسه

- انواع روابط انسانی جاری در مدرسه

- افراد و گروههای درگیر در رفتار و روابط انسانی در مدرسه

فعالیت یادگیری:

با مشارکت در بحث به ارایه مصادیقی از توجه از (یا عدم توجه) به رفتار و روابط انسانی در سازمانهای آموزشی مدرسه می پردازد .

فعالیت عملکردی:

با مطالعه به ارایه اصول و شاخصهایی جدید در حوزه روابط انسانی در سازمانهای آموزشی در مدرسه می پردازد .

فصل هفتم : اخلاق در مدرسه

- قلمرو و گستره اخلاق در مدرسه

- رفتار مسوولانه و پاسخگو در مدرسه

- نقش افراد و گروههای مرتبط در رعایت (یا عدم رعایت اخلاق) در مدرسه

- مصادیق و پیامدهای رعایت (یا عدم رعایت اخلاق در مدرسه)

- توسعه اخلاق در مدرسه

فعالیت یادگیری :

فهرستی از مصادیق رعایت (یا عدم رعایت اصول و معیارهای اخلاقی) را در مدرسه ارایه می کند .

فعالیت عملکردی:

چارچوبی برای رعایت اصول و معیارهای اخلاقی در مدرسه ارایه می کند .

فصل هشتم: مدیریت تعارضات انسانی در مدرسه

تعریف تعارضات انسانی در سازمان

لزوم مدیریت تعارض سازمانی

قلمرو و گستره تعارضات سازمانی در مدرسه

نظریه سنتی در باره بروز تعارض در سازمان

نظریه رفتاری تعارض در سازمان

ریشه های تعارض

انواع تعارض در مدرسه

مدیریت تعارض در مدرسه

سبک های مرسوم برای مدیریت تعارض

انتخاب راهبرد و سبک مدیریت تعارض

فعالیت یادگیری:

- با مشارکت در بحث به ارایه مصادیقی بیشتر از تعارض انسانی در مدرسه می پردازد .
- فعالیت عملکردی:
- یک چارچوب از انواع تعارضات در مدرسه و راههای رویارویی با آنها ارایه می کند .

فصل نهم: مدیریت و رهبری آموزشی و روابط انسانی

- تعریف رهبری

- نقش مدیر و رهبر آموزشی در حوزه رفتار و روابط انسانی

- مهارت‌های سه گانه مدیریت

- اخلاق و مدیریت و رهبری آموزشی

نقش سبک های رهبری در رفتار و روابط انسانی :

- دستوری

- تفویضی

- مشارکتی

- توجیهی

عدالت سازمانی در مدرسه

رهبری تحولی در مدرسه

فعالیت یادگیری:

- نقش و جایگاه مدیر یت و رهبری آموزشی در مدرسه را برای ایجاد و توسعه روابط انسانی در مدرسه با ذکر مصادیقی توضیح می دهد .
- فعالیت عملکردی:
- پیامدهای بی توجهی مدیر یت و رهبری آموزشی به رفتار و روابط انسانی در مدرسه را با ذکر نمونه هایی نقد و بررسی می کند .

فصل دهم: بهسازی روابط انسانی در مدرسه

- ضرورت بهسازی روابط انسانی در مدرسه
- برنامه ریزی بهسازی روابط انسانی در مدرسه
- توسعه رفتار شهروندی سازمانی در مدرسه
- عوامل بازدارنده روابط انسانی سالم
- سنخ شناسی رفتار و روابط انسانی ناسالم در مدرسه
- تحلیل پیامدها و آثار رفتار و روابط انسانی ناسالم در مدرسه
- ریشه یابی رفتار و روابط انسانی ناسالم در مدرسه
- زمینه های در دسترس برای مقابله با روابط انسانی ناسالم در مدرسه
- برنامه تضمین سلامت رفتار و روابط انسانی در مدرسه

فعالیت یادگیری:

نقش سلامت روابط انسانی در مدرسه را برای تحقق اهداف و آرمانهای آموزشی - پرورشی توضیح می دهد .

فعالیت عملکردی:

مصادیقی از رفتار ناسالم را در مدرسه مطرح ، ریشه شناسی و برای حل آن راهکار ارائه می کند .

فصل یازدهم: اصول روابط انسانی در مدرسه

مفهوم اصول روابط انسانی در مدرسه

انواع اصول :

- توجه به نیازهای مشترک
- توجه به تفاوت های فردی
- توجه به قدر و مرتبه انسان
- ایجاد فرصت برای انگیزش و رشد در همه گروههای انسانی
- توجه به پیامدهای انسانی تصمیم ها و فعالیتهای در مدرسه
- رعایت معیارهای رفتار و روابط انسانی برای همه گروههای انسانی

نظارت بر رعایت اصول روابط انسانی در مدرسه

فعالیت یادگیری:

با مشارکت در بحث ، به گسترش اصول و شاخص های روابط انسانی در مدرسه کمک می کند .

فعالیت عملکردی:

برای اجرای اصول و شاخص ها ، به تفکیک راهکار ارائه می کند .

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک فرصت های یادگیری مشارکتی برای تحلیل نقش انسان در سازمان و مدرسه و تمهید لازم برای ژرف اندیشی و

ارایه چارچوب ها برای حفظ و گسترش رفتار و روابط انسانی در سازمان و مدرسه .

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی: نیازمند به تهیه منبع جدید

منبع فرعی:

روابط انسانی در آموزشگاه ، دکتر سید محمد میرکمالی ، انتشارات یسپرون .

روابط انسانی در سازمانهای آموزشی، دکتر غلامعلی سرمد ، انتشارات سمت

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری به میزان ۱۰ نمره ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده و مشارکت در فعالیت های گروهی ۵ نمره ارزیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی فردی و گروهی ۵ نمره ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامد های یادگیری تعیین شده است.	سایر نکات
--	-------------------------

تدوین کننده: رضا ساکی

سرفصل درس «تربیت اجتماعی کودکان و نوجوانان»

۱. معرفی درس و منطق آن:

تربیت اجتماعی تاملین تمهیدات لازم جهت متجلی ساختن ارزش ها و مقررات اجتماعی در فرد به منظور موثر بودن او در برخوردهای اجتماعی است. به عبارتی شیوه هایی برای سازش و انطباق رفتار فرد با شرایط، هنجارها و ارزش های جامعه می باشد. هدف از تربیت اجتماعی کودکان و نوجوانان تعلیم رفتارهای اجتماعی و ارزش های اخلاقی جامعه به آنها می باشد. بواسطه تربیت اجتماعی انسان در طول حیات خود تمامی عناصر اجتماعی و فرهنگی محیط خویش را به شکل خودآگاه و ناخودآگاه درونی کرده و با ساخت شخصیت خویش یگانه می سازد که آن نقش مهمی در کارکرد اجتماعی فرد دارد. از طریق تربیت اجتماعی می توان دانش آموزان را برای قبول مسئولیت های اجتماعی در جامعه آماده کرد. یکی از کارکردهای عمومی آموزش و پرورش، اجتماعی کردن کودکان و نوجوانان می باشد، در نهاد آموزش و پرورش معلم نقش بسیار مهمی در تربیت اجتماعی دانش آموزان دارد لذا یکی از وظایف اساسی معلمان و مربیان تربیت اجتماعی دانش آموزان می باشد که به طور مسلم می تواند به تحقق مولفه های تربیت اجتماعی دانش آموزان در مدرسه بیانجامد. بنابراین ضرورت دارد دانشجو معلمان در دوران تحصیل خود با مبانی، روشها و فنون تربیت اجتماعی آشنا شده تا بتوانند در آینده به عنوان معلم و مربی تربیتی مدرسه به تربیت اجتماعی دانش آموزان همت بگذارند.

نام درس:				مشخصات درس
به فارسی: تربیت اجتماعی کودکان و نوجوانان				نوع درس: نظری
به انگلیسی: Social training for children and adolescents				تعداد واحد: ۲
اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:				زمان درس: ۳۲ ساعت
با مطالعه درس تربیت اجتماعی، با اصول و روشهای تربیت اجتماعی دانش آموزان آشنا شده، در فرایند آموزش از مبانی، اصول و روش های تربیت اجتماعی مشاهده بهره کافی ببرد، به نقش خود در تربیت اجتماعی دانش آموزان پی ببرد. همچنین با پی بردن به نقش اوقات فراغت در رشد مهارت های اجتماعی دانش آموزان و یادگیری روش های آموزش مهارت های اجتماعی بتواند آنها را در موقعیت واقعی مدرسه بکار ببرد. دانشجو با شناخت مولفه های تربیت اجتماعی و با انتخاب و اجرای چند مهارت اجتماعی، آموزش آنها به دانش آموزان و ارزیابی نتایج آموزش بتواند آن را تحلیل نموده و در قالب گزارشی مکتوب به مدرس ارائه دهد.				پیشنیاز: روان شناسی اجتماعی
				شایستگی اساسی:
				Ck&pck کد ۱-۲ & ۳-۳ & ۳-۴
ملاکها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳	
مفاهیم اساسی تربیت اجتماعی	در مورد مفاهیم اساسی تربیت اجتماعی صرفاً اطلاعات ارائه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	مباحث اساسی تربیت اجتماعی را مورد تحلیل قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است	مفاهیم اساسی تربیت اجتماعی را مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	

	آموزش مهارت های اجتماعی به دانش آموزان و ارزیابی آن	درباره شیوه های آموزش، ارزیابی و سنجش مهارت های اجتماعی دانش آموزان صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	شیوه های آموزش، ارزیابی و سنجش مهارت های اجتماعی دانش آموزان را در فرایند راهنمایی آنها مورد مقایسه قرار داده و یافته های ناشی از این مقایسه را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	شیوه های آموزش، ارزیابی و سنجش مهارت های اجتماعی دانش آموزان و تفاوت و تشابه آنها با یکدیگر را مورد مقایسه و تجزیه و تحلیل قرار داده و یافته های خود را به صورت مکتوب گزارش نموده است.
	عناصر ومولفه های تربیت اجتماعی کودکان و نوجوانان	درباره عناصر ومولفه های تربیت اجتماعی کودکان و نوجوانان صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	مولفه های تربیت اجتماعی کودکان و نوجوانان را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	مولفه های تربیت اجتماعی کودکان و نوجوانان و تشابه آنها با یکدیگر را مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده ودلائل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارایه نموده است.
	روابط میان فردی در تربیت اجتماعی و اوقات فراغت	درباره انواع روابط میان فردی در تربیت اجتماعی دانش آموزان صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	انواع روابط میان فردی و آموزش بازی های گروهی به دانش آموزان را در اوقات فراغت مورد تحلیل و مقایسه قرار داده و دلایل خود را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است	انواع روابط میان فردی و آموزش بازی های گروهی به دانش آموزان را در اوقات فراغت و تشابه آن مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده و یافته های خود را به صورت مکتوب ودر قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است.

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: مباحث اساسی

- مفهوم و تعریف تربیت اجتماعی
- اهمیت و ضرورت تربیت اجتماعی
- اهداف تربیت اجتماعی
- اصول تربیت اجتماعی
- مفهوم و تعریف اجتماعی شدن
- شیوه های اجتماعی شدن
- یادگیری نقش های اجتماعی
- نهادهای اثرگذار بر تربیت اجتماعی کودکان و نوجوانان (خانواده، آموزش و پرورش، رسانه های جمعی)

فعالیت یادگیری:

- ۱- مطالعه مطالب فصل از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

فعالیت عملکردی:

- ندارد

فصل دوم: آموزش مهارت های اجتماعی

- انتخاب مهارت های اجتماعی
- ارزیابی و سنجش مهارت های اجتماعی
- فرایند آموزش مهارت های اجتماعی
- روش های آموزش مهارت های اجتماعی
- کاربرد بازی در آموزش مهارت های اجتماعی
- نگهداری و تعمیم مهارت های اجتماعی
- تربیت معلم و آموزش مهارت های اجتماعی

فعالیت یادگیری:

- ۱- مطالعه مطالب فصل از منابع معرفی شده
- ۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس
- ۳- مقایسه انواع روش های آموزش مهارت های اجتماعی از نظر شیوه اجرا و بیان شباهت ها و تفاوت های آنها

فعالیت عملکردی:

- انتخاب یک مهارت اجتماعی، آموزش آن به یک دانش آموز و ارزیابی نتایج و تحلیل آن

فصل سوم: اوقات فراغت و تربیت اجتماعی

- برنامه ریزی اوقات فراغت کودکان و نوجوانان

- آموزش بازی های گروهی به کودکان و نوجوانان
- آموزش مهارت های اجتماعی به منظور ایجاد ارتباط متقابل بین همسالان
- اوقات فراغت و رشد مهارت های اجتماعی در کودکان دارای معلولیت جسمانی

فعالیت یادگیری:

- ۱- مطالعه مطالب فصل از منابع معرفی شده
- ۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

فعالیت عملکردی:

- ندارد

فصل چهارم: مولفه های تربیت اجتماعی کودکان و نوجوانان

- ابراز وجود
- خودرهبری
- مسئولیت پذیری
- استقلال
- رقابت
- همکاری

- هویت یابی
- نوع دوستی
- تشخیص طلبی
- خودکفایتی
- سازگاری با محیط
- همزیستی مسالمت آمیز
- مشارکت جمعی
- احترام به خود و دیگران

فعالیت یادگیری:

- مطالعه مطالب فصل از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

فعالیت عملکردی:

- بررسی تحلیلی مولفه های تربیت اجتماعی دانش آموزان و ارایه گزارش مکتوب آن به مدرس

فصل پنجم: روابط میان فردی در تربیت اجتماعی

- مفهوم روابط میان فردی
- انواع روابط میان فردی
- روابط کلامی و ابعاد آن
- روابط غیر کلامی و ابعاد آن
- اثرات تقویت و پاداش در روابط میان فردی
- راهبرد گوش دادن و کاربرد آن در روابط میان فردی

فعالیت یادگیری:

- مطالعه مطالب فصل از منابع معرفی شده

۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

فعالیت عملکردی:

- تهیه جدول مقایسه روابط کلامی و غیر کلامی در روابط میان فردی و تحلیل ابعاد آن جهت ارایه در کلاس درس

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارایه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. برقراری ارتباط میان آموخته های کلاسی و الزامات محیط آموزشی، بهره گیری از فرصت های یادگیری خارج از محیط آموزشی، برقراری پیوند میان نظر و عمل در محیط آموزشی و فراهم نمودن مشارکت گروهی دانشجویان در انجام فعالیت های عملکردی توسط مدرس از راهبردهای تدریس این درس می باشد که منجر به درک عمیق تر مطالب و بکارگیری دانش نظری تربیت اجتماعی کودکان و نوجوانان توسط دانشجو معلمان در موقعیت های واقعی مدرسه خواهد شد. یادگیری غیر مستقیم نیز مستلزم مطالعه فردی و درک شناختی فرد در موقعیت های مختلف محیط آموزشی می باشد.

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی:

- ساندرز، کریستین؛ دیکسون، دیوید؛ اوهان، هارجی (۱۳۹۰) مهارت های اجتماعی در ارتباطات میان فردی، ترجمه مهرداد فیروزبخت وخشایار بیگی، تهران، انتشارات رشد
- کارتلج، جی؛ میلبرن، جی. اف (۱۳۷۵). آموزش مهارت های اجتماعی به کودکان، ترجمه محمد حسین نظری نژاد، مشهد، انتشارات آستان قدس رضوی

منابع فرعی:

- کریمی، عبدالعظیم (۱۳۸۵). آسیب شناسی تربیت اجتماعی، تهران، انتشارات عابد
- جوری، ماری؛ پلگرینو، وایت (۱۳۸۹). چه قدر نوجوانی: کودکان و مهارت های اجتماعی، ترجمه حمید علیزاده، تهران، انتشارات رشد

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری (باز پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) به میزان ۱۵ نمره

ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۲ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف (فعالیت) عملکردی ۳ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول نیمسال، تکالیف عملکردی و آزمون پایان نیمسال انجام می شود.

مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سایر نکات

تدوین کننده: صادق نبوی

سرفصل درس « فلسفه معلمی »

۱. معرفی درس و منطق آن

آگاهی معلم از چیستی معلمی و چرایی معلمی کردن، زمینه لازم برای احساس تعهد و تلاش برای توسعه توان شخصی را فراهم می‌کند. این آگاهی در فرایند تربیت معلم می‌تواند به دانشجومعلم کمک کند تا از سویی به ادراک ارتباطات درونی برنامه‌های درسی یک رشته دست یابد و از سوی دیگر فهمی از نواقص آموزش معلمان آینده در فرایندهای جاری تربیت معلم بدست آورد؛ که چنین شناخت‌هایی او را برای فهم عمیق‌تر موضوعات برنامه‌های درسی و ترمیم و تکمیل آموزش‌های رسمی، هدایت‌گر خواهد بود. همچنین، این نوع شناخت می‌تواند زمینه‌ای مناسب برای خودارزیابی جهت ایفای نقش حرفه‌ای در شغل معلمی ایجاد کند و دانشجومعلم را برای ورود آگاهانه‌تر به عرصه اشتغال مدد رساند. فلسفه معلمی در واقع تشریح شغل و حرفه معلمی به عنوان یک مسئولیت سازمانی و یک تعهد اجتماعی است. در این درس دانشجومعلم هم بر رسالت‌های حرفه معلمی آگاهی می‌یابد و هم از وضعیت اجتماعی شغل معلمی باخبر می‌شود. چنین سطحی از درک پدیده معلمی، انتخاب آگاهانه‌تر شغل آینده را نیز در پی خواهد داشت.

نام درس: فلسفه معلمی				مشخصات درس
اهداف / پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجومعلم قادر خواهد بود:				نوع درس: عملی تعداد واحد: ۱ زمان درس: ۳۲ ساعت پیشنیاز: ندارد نحوه آموزش: انفرادی (و با حضور معلمان سرآمد دارای تجربه خاص)
ملاک‌ها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳	
- شناخت حرفه و شغل معلمی	توانسته است به بیان مجدد آنچه در درس مطرح شده یا در منابع آمده، اقدام کند.	به تبیینی از معلمی کردن در سطح شغل سازمانی دست یافته که دارای توجیهات، شواهد و استدلال است و می‌تواند مقبول قلمداد شود.	برای ورود به معلمی به عنوان حرفه سازمانی و تعهد اجتماعی دلایل و توجیهات ویژه شناسایی و ارائه کرده و ضمن قضاوت در باره توان خود و نیازهای آموزشی معلمی کردن، از تجارب دیگران و منابع دیگر بهره گرفته است.	شایستگی اساسی: PK کد ۱-۲، ۲-۲ & ۳-۲ PCK کد ۱-۳، ۲-۳، ۳-۳ & ۴-۳
ارزیابی خود و ارزیابی آموزش‌ها برای کسب آمادگی معلمی	توانسته است به شکلی سطحی به قضاوت و انتخاب اقدام کند.	بر اساس موقعیت‌های عمومی عمل معلمان و به استناد وضعیت معلم در سازمان آموزش و پرورش و متغیرهای عام زندگی اجتماعی توانسته است تبیینی برای معلمی کردن به عنوان	توانسته خود را در نقش معلم حرفه‌ای دارای شغل سازمانی و تعهد اجتماعی متصور شود و بر آن اساس نیازهای حرفه‌ای موقعیت‌های واقعی را شناسایی و در باره توان خود براب ایفای نقش حرفه‌ای قضاوتی مدلل کند که از عمق و پوشش مناسبی	

			یک شغل فراهم کند.	برخوردار است.
	انجام تکالیف	پاسخ‌هایی ارائه کرده که حاصل جستجوی در منابع در دسترس و بازخوانی محدود تجربه شخصی است.	در پاسخ‌های ارائه شده قواعد کلی پاسخگویی پژوهشی رعایت شده و سطحی عمیق از بازخوانی تجربه خود و دیگری دیده می‌شود.	پاسخ‌های ارائه شده دارای بنیاد پژوهشی دقیقی است و ضمن بکارگیری زبان مناسب ارائه، از سازماندهی و حتی محتوای بدیع برخوردار است.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

محتوای مورد استفاده این درس در چارچوب زمان شانزده جلسه‌ای آن به شرح ذیل سازمان یافته است:

نوبت	موضوع اصلی	مباحث فرعی
اول	طرح ضرورت و جایگاه موضوع و ایجاد انگیزه جهت پیگیری درس و ارزشیابی تشخیصی و اعلام برنامه درس	شناسایی انتظارات دانشجویان، سنجش نوع نگرش و سطح دانش مربوط، معرفی برنامه و سرفصل درس، تشریح منطق درس و کاربردهای آن برای معلمان، معرفی تکالیف عملکردی و چگونگی ارزیابی از عملکرد دانشجویان بر اساس پیامدها و سطوح عملکرد.
دوم	تشریح معلمی کردن	شرح معلمی کردن در شرایط امروز ایران و گستره مفهومی «معلم» برای معرفی شغل و حرفه. تکلیف ۱: همه دانشجویان معلمان موظفند به بررسی مقایسه‌ای «معلمی کردن» در نهادهای مختلف جامعه اقدام و نتیجه را در جلسه آینده به کلاس ارائه کنند.
سوم	تشریح معلمی کردن به عنوان شغل سازمانی	تشریح و تبیین معلمی کردن و منطق آن بر اساس مقررات سازمانی؛ وضعیت کنونی وظایف و اختیارات معلم و سوابق تحولی آن.
چهارم	تشریح معلمی کردن به عنوان تعهد اجتماعی	تشریح و تبیین معلمی کردن و منطق آن بر اساس واقعیات و ضروریات حیات اجتماعی؛ وضعیت کنونی نقش‌های اجتماعی معلم و تحولات آن در ایران. تکلیف ۲: دانشجویان به شناسایی یک فیلم معرف نقش معلم در جامعه اقدام می‌کنند.
پنجم	سابقه معلمی کردن در کشورهای غربی	تشریح نقش‌ها و اقدامات و اخلاق معلمی و جایگاه اجتماعی معلمان. تکلیف ۲: دانشجویان به شناسایی یک فیلم معرف نقش معلم در جامعه اقدام می‌کنند.
ششم	سابقه معلمی کردن در کشورهای شرقی	تشریح نقش‌ها و اقدامات و اخلاق معلمی و جایگاه اجتماعی معلمان. تکلیف ۳: دانشجویان به شناسایی یک فیلم معرف نقش معلم در جامعه اقدام می‌کنند.
هفتم	منطق معلمی در رشته تخصصی	تشریح نقش‌های مدرسه‌ای، اجتماعی، فرهنگی، مشاوره‌ای و ... معلمان در رشته تخصصی و چگونگی ایفای آن نقش‌ها در مدارس ایران؛ از واقعیت تا آرمان فعالیت خاص: معرفی درس پروژه پایانی دوره و تشریح چگونگی ساماندهی تجربه‌های کسب شده دوره تحصیلی برای تنظیم آن پروژه.
هشتم	معلمان سرآمد: ۱	سوابق شخصی، تحصیلات، مدت خدمت، محل خدمت، شرایط کسب تجربه، روش‌ها و الگوهای عمل، نوآوری، تجربه و دستاوردهای خاص معلمی کردن.

		تکلیف ۴: دانشجو معلم باید آموزه عمل سه تن از معلمان سرآمد را در ارتباط با معلمی کردن خود تشریح نماید و گزارش مکتوب را به مدرس ارائه کند.
نهم	معلمان سرآمد (گذشته) حوزه تخصصی: ۲	سوابق شخصی، تحصیلات، مدت خدمت، محل خدمت، شرایط کسب تجربه، روش‌ها و الگوهای عمل، نوآوری، تجربه و دستاوردهای خاص معلمی کردن.
دهم	معلمان سرآمد (گذشته) حوزه تخصصی: ۳	سوابق شخصی، تحصیلات، مدت خدمت، محل خدمت، شرایط کسب تجربه، روش‌ها و الگوهای عمل، نوآوری، تجربه و دستاوردهای خاص معلمی کردن.
یازدهم	معلمان سرآمد (گذشته) حوزه تخصصی: ۴	سوابق شخصی، تحصیلات، مدت خدمت، محل خدمت، شرایط کسب تجربه، روش‌ها و الگوهای عمل، نوآوری، تجربه و دستاوردهای خاص معلمی کردن.
دوازدهم	معلمان سرآمد (کنونی) حوزه تخصصی: ۵	سوابق شخصی، تحصیلات، مدت خدمت، محل خدمت، شرایط کسب تجربه، روش‌ها و الگوهای عمل، نوآوری، تجربه و دستاوردهای خاص معلمی کردن.
سیزدهم	معلمان سرآمد (کنونی) حوزه تخصصی: ۶	سوابق شخصی، تحصیلات، مدت خدمت، محل خدمت، شرایط کسب تجربه، روش‌ها و الگوهای عمل، نوآوری، تجربه و دستاوردهای خاص معلمی کردن.
چهاردهم	معلمان سرآمد (کنونی) حوزه تخصصی: ۷	سوابق شخصی، تحصیلات، مدت خدمت، محل خدمت، شرایط کسب تجربه، روش‌ها و الگوهای عمل، نوآوری، تجربه و دستاوردهای خاص معلمی کردن.
پانزدهم	معلمان سرآمد (کنونی) حوزه تخصصی: ۸	سوابق شخصی، تحصیلات، مدت خدمت، محل خدمت، شرایط کسب تجربه، روش‌ها و الگوهای عمل، نوآوری، تجربه و دستاوردهای خاص معلمی کردن.
شانزدهم	بررسی‌های مقایسه‌ای عمل معلمان سرآمد	بررسی عمل معلمی معلمان سرآمد و مقایسه آنان برای تشریح آنچه توفیق آنان را سبب شده و آموزه‌های آن برای معلمان آینده.

۳. راهبردهای آموزش و یادگیری

در این درس، آموزش‌های کلاس درس با محوریت آموزشگر و البته با مشارکت همه‌جانبه دانشجومعلمان انجام می‌شود. آموزشگر در بخشی از درس بر بنیاد گفتارهای درسی در نوبت‌های مقرر به معرفی هر یک از موضوعات اقدام می‌کند و بخشی دیگر از درس با شناسایی و دعوت از معلمان سرآمد کنونی، فرصت آشنایی دانشجومعلمان و معلمان سرآمد را فراهم می‌کند و فرصت گفتگوی آنان را ایجاد و آن را مدیریت می‌کند. به تشخیص آموزشگر و با اتخاذ تدابیر هدایتی، واگذاری معرفی معلمان سرآمد گذشته می‌تواند به دانشجومعلمان واگذار شود. دانشجوی این درس موظف است بر اساس برنامه اعلام شده به مطالعه منابع بپردازند و در گفتگوهای هر جلسه با آمادگی مشارکت نماید. همچنین، دانشجویان حق دارند به طرح پرسش بپردازند و برای ارائه دیدگاه‌ها یا نتایج حاصل از مطالعات خود با درخواست تعیین وقت قبلی، تا ۱۰ دقیقه در کلاس درس به صورت سازمان یافته نظر کنند. درعین حال، در جلسات درس ممکن است پرسش‌هایی مطرح شود که به تشخیص آموزشگر یا به درخواست دانشجویان، پاسخگویی به برخی از آنها می‌تواند به صورت شفاهی در جلسه بعد یا به صورت کتبی تا پایان نیمسال انجام و ارائه شود. این قبیل پرسش‌ها می‌تواند برای همه یا برخی از دانشجویان جایگزین تکالیف درس گردد؛ مشروط به آنکه تعداد آنها از ۵۰ درصد تکالیف مقرر درس تجاوز نکند.

۴. منابع آموزشی

- در این درس استفاده از منبع مکتوب تا سال ۱۳۹۸ الزامی نیست؛ اما آموزشگر تلاش خواهد کرد منابع مفید را شناسایی و معرفی کند. استفاده از منابع مکتوب منتشر نشده پس از داوری و تایید شورای گروه آموزشی برای مدت مقرر، در همان رشته بلامانع است.
- همه آموزشگران موظفند منابع و مستندات از «معلمان سرآمد» به دانشجومعلمان معرفی نمایند و نشانی سایت‌های مفید برای دریافت اطلاعات را ارائه کنند. همچنین، آموزشگر این درس موظف است به جستجوی اجتماعات تخصصی معلمان مخصوصاً در فضای مجازی اقدام کند و موارد مفید را به دانشجویان معرفی و آنان را برای مشارکت، تشویق کند.
- آموزشگران این درس از سال ۱۳۹۴ به بعد موظف‌اند تمامی دانشجومعلمان را برای عضویت در «تالار گفتگوی معلمان آینده» در پورتال دانشگاه هدایت کنند و خود نیز در آن مشارکت نمایند.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

- ارزشیابی پایانی: ارزشیابی پایانی در درس فلسفه معلمی در قالب یک آزمون مکتوب پایانی صورت می‌گیرد که در آن دانشجویان یادگیری‌ها و تجارب خود از گفتارهای درس، گفتگوهای کلاسی، مطالعه منابع و مشارکت در مباحث کلاس درس را بر اساس پرسش‌های آموزشگر، ارائه می‌کنند.
- ارزشیابی تکالیف: ارزشیابی انجام تکالیف کلاس درس و مشارکت در مباحث با هم لحاظ می‌شود. آموزشگر در مواردی که مصلحت بداند، اجازه می‌دهد تا دانشجویان بر اساس بازخوردهای او به کار پژوهشی، به اصلاح آن اقدام کنند.
- سهم هر یک از موارد ارزشیابی به شرح زیر محاسبه می‌شود:
- پاسخگویی به تکالیف و شرکت فعال در کلاس: ۵۰ درصد امتیاز
 - آزمون پایانی: ۵۰ درصد امتیاز

سایر نکات:

- مواردی که توجه به آن در این درس مهم است:
- ✚ آمادگی مدام برای گفتگوهای کلاس.
- ✚ مشارکت جدی و موثر در مباحث کلاس.
- ✚ رعایت نظم حضور و حساسیت به زمان درس.
- ✚ رعایت اخلاق پژوهش در انجام تکالیف و در فعالیت عملی.
- ✚ مطالعه منابع تکمیلی معرفی شده توسط آموزشگر و سایر منابع مفید.
- ✚ ظرافت و زیبایی ظاهری تکالیفی که به صورت مکتوب به آموزشگر تحویل می‌شود.

سرفصل درس «کاربرد هنرهای تجسمی در فعالیت های پرورشی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

در درس «کاربرد هنرهای تجسمی در فعالیت های پرورشی» دانشجو با درک عمیق از هنرهای تجسمی، با هنرهایی چون: طراحی، نقاشی، خوشنویسی، نگارگری، تذهیب، عکاسی، گرافیک، معماری، طراحی محیطی، طراحی داخلی، مجسمه سازی و هنرهای دستی و سنتی و نیز هنرهای مشتق یافته از آنها آشنایی پیدا می کند؛ و در تهیه روزنامه دیواری، نشریه، بروشور و چاپ مهارت پیدا می کند. همچنین شیوه برپایی نمایشگاه که کاری گروهی است را یاد می گیرد.

نام درس: به فارسی: کاربرد هنرهای تجسمی در فعالیت های پرورشی به انگلیسی:				مشخصات درس
اهداف / پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:				نوع درس: کارگاهی
پس از پایان این درس مربی تربیتی می تواند ۱. به صورت عملی، راهنمایی تهیه روزنامه دیواری، تهیه پوستر به صورت پلات، مجله دانش آموزی، برپایی نمایشگاه از آثار هنرهای تجسمی و هنرهای دستی را عهده دار شود. ۲. با ابزار و لوازم طراحی و نقاشی آشنایی پیدا کند. ۳. با چاپ بزرگ، چاپ لیزری، پلات و لمینت آشنا شود				تعداد واحد: ۲
				زمان درس: ۶ ساعت در هفته (۹۶ ساعت در یک نیمسال تحصیلی)
				پیشنیاز:
				نحوه تدریس: عملی در کارگاه
				شایستگی اساسی:
ملاک ها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳	
روزنامه دیواری	در باره روزنامه دیواری اطلاعات لازم را در مورد ابزار، ستون بندی و تیترها کسب کند تا بتواند به صورت عملی آن را تهیه نماید.	مطالب روزنامه را بر اساس موضوع انتخاب شده تهیه کند.	خط تحریری نستعلیق را را به صورت عملی تمرین کند و روزنامه دیواری را با خط تحریری نستعلیق بنویسد.	
هنرهای تجسمی	شناخت هنرهای تجسمی و سنتی.	آشنایی با ابزار و لوازم طراحی و نقاشی و کاربرد هریک از آنها.	آشنایی با هنرهای مشتق یافته از هنرهای تجسمی و هنرهای دستی.	
مجله دانش آموزی	مراحل تهیه مجله دانش آموزی از انتخاب اعضا گروه شامل مدیر	صفحه آرایی مجله را با توجه به محتوا و متن طبق اصول گرافیکی آشنایی پیدا کند و	مجله آماده شده را تکثیر نموده و صحافی کند.	

	مسئول، سردبیر، حروفچینی، طراح و صفحه‌آرا؛ تا چاپ را انجام دهد.	بتواند عملاً یک مجله را آماده کند.	
برپایی نمایشگاه	آشنایی با برپایی نمایشگاه با انتخاب مکان مناسب بر اساس آثاری که به نمایش گذاشته می‌شود.	برای برپایی نمایشگاه آثار حجمی و آثار دیواری (خوشنویسی، نقاشی و...) باید پانل بندی، ریل گذاری و نورپردازی به طرز صحیح انجام شود	- تهیه علائم راهنما و تعیین مسیر نمایشگاه
چاپ	روش آماده‌سازی یک بهر تبلیغاتی که چگونه طرح و نوشته و یا خوشنویسی انجام شده در رایانه به دستگاه چاپ بفرستاده می‌شود	طراحی اولیه در رایانه برای چاپ پلات که به‌صورت پوستر در ابعاد تعریف‌شده تهیه می‌شود	چاپ‌های لیزری که بر روی اشیاء مختلف انجام می‌شود

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: آشنایی عملی با طرز تهیه روزنامه دیواری

- تعریف روزنامه دیواری، ابعاد، ابزار و لوازم مورد نیاز
- طراحی، ستون‌بندی، تهیه مطالب و تعیین تیترها
- آشنایی عملی با خط تحریری نستعلیق
- خوشنویسی متن با خط نستعلیق تحریری و تیترها با حروفچینی فونت درشت در کادر و بریدن آن و چسباندن در محل مربوطه
- محل گذاشتن تصویرها، نقاشی، کاریکاتور، عکس و...

فصل دوم: آشنایی عملی با تهیه مجله دانش‌آموزی

- تعریف مجله دانش‌آموزی، ابعاد، ابزار و لوازم مورد نیاز
- صفحه‌آرایی، طراحی عنوان، طراحی جلد، ستون‌بندی، تهیه مطالب، تعیین تیترها
- حروفچینی متن و تیترها
- محل گذاشتن تصویرها، نقاشی، عکس و تزئین صفحات
- روش‌های تکثیر، صحافی و دوخت

فصل سوم: آشنایی عملی با روش برپایی نمایشگاه

- تعریف نمایشگاه و اهداف برپایی نمایشگاه
- انتخاب فضای مناسب و متناسب با موضوع

- پانل‌های دیواری، پانل‌های متحرک

- داشتن نور مناسب

- نمایشگاه آثار حجمی (هنرهای دستی)، نمایشگاه آثار دیواری (خوشنویسی، نقاشی و...)

- ابزار و لوازم (MDF، ریل گذاری، قلاب و زنجیر، نورپردازی)

- تهیه علائم راهنما و تعیین مسیر نمایشگاه

فصل چهارم: چاپ

- آشنایی با مراحل مختلف چاپ بزرگ

- آشنایی با طراحی و چاپ پلات، لمینت و چاپ‌های لیزری

فصل پنجم: آشنایی با هنرهای تجسمی چون: طراحی، نقاشی، خوشنویسی، تذهیب، نگارگری، عکاسی، گرافیک، تزیینات

معماری، طراحی محیطی، طراحی داخلی، مجسمه‌سازی و هنرهای دستی و سنتی و نیز هنرهای مشتق یافته از آنها

فصل ششم: آشنایی با ابزار و لوازم طراحی و نقاشی و کاربرد هر یک از آنها

فعالیت یادگیری:

مشارکت در بحث‌های نظری کلاسی پیرامون شناخت هنرهای تجسمی و پاسخ به پرسش‌های مطرح شده

فعالیت عملکردی:

۱- تهیه روزنامه دیواری و نشریه

۲- مشارکت فردی و گروهی در تهیه و ارائه کارهای عملی

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

- استفاده از شیوه‌ارائه مستقیم مباحث نظری

- مشارکت دانشجویان در انجام فعالیت‌های عملی برای یادگیری بهتر کارهای عملی با راهنمایی‌های استاد مربوطه

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

مقتدایی، علی اصغر. (۱۳۹۲). خودآموز طراحی و نقاشی. تهران: انتشارات آراد کتاب

- از روزنامه دیواری تا روزنامه نگاری، انتشارات مدرسه.

منبع فرعی:

ابن عباسی، ادريس. (۱۳۹۰). هنرهای دستی و سیر تحول آن در ایران. تهران: انتشارات جمال هنر

آشوری، محمد تقی. (۱۳۷۹). آشنایی با صنایع دستی ایران. تهران: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران

پاکباز، روئین. (۱۳۸۷). نقاشی ایران از دیرباز تا امروز. تهران: انتشارات زرین و سیمین

آقاجانی، حمید. (۱۳۸۶). مبانی هنرهای تجسمی ۱ و ۲. تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون پایانی (چند گزینه ای، پاسخ باز و.....) از مطالب تدریس شده (۸ نمره).

ارزشیابی فرآیند: انجام کارهای عملی به صورت ژورنال در کارگاه و مشارکت در کارهای گروهی (۱۲ نمره)

سایر نکات

کلاس باید در فضای کارگاهی تشکیل شود و مجهز به میز و صندلی اختصاصی برای هر دانشجو، میز نور و ویدئو پروژکشن باشد.

با ویدئو پروژکشن آثار برگزیده هنرهای تجسمی و هنرهای دستی را به دانشجویان نشان دهد.

تدوین کننده : علی اصغر مقتدایی

سرفصل درس «کاربرد هنرهای نمایشی در فعالیت های پرورشی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

هیچ تفکری تا زمانی که با هنر آمیخته نشود در عمق جان مردم نفوذ نخواهد کرد. (مقام معظم رهبری)

نمایش و هنرهای نمایشی یکی از وسیله ها و رسانه های ارتباطی انسان ها از دیرباز تاکنون بوده است. در این هنر انسان با بهره گیری از بیان (کلام و منطق) و بدن (جسم خود) به ابراز ایده ها، عقاید، آرزوها و..... می پردازد. جدا از این ها نمایش هنری است که با مساعدت جمعی شکل می گیرد و فرد با قرار گرفتن در جمع هویت خود را در گرو کارگروهی می بیند و برای ورود به جامعه و ابراز عقیده و احترام به کار گروهی تمرین می کند. از طرفی این هنر این فرصت را برای نوآموز فراهم می کند تا بسیاری از مهارت های زندگی مثل: حل مسئله، تفکر خلاق، تفکر نقاد توانایی برقراری ارتباط موثر، ایجاد و حفظ روابط بین فردی، مهارت خودآگاهی، همدلی کردن، مقابله با هیجان، مهارت مقابله با استرس را یاد بگیرد و به عنوان فردی اجتماعی و بی عقده در حیات طویه نقشی کارآمد ایفا کند. داشتن چنین مهارت هایی برای یک معلم به عنوان سلاحی استراتژیک و راهبردی محسوب می شود تا عمیق ترین و مناسب ترین پیام های آموزشی و تربیتی را در ذهن دانش آموزان نهادینه کند.

نام درس به فارسی: کاربرد هنرهای نمایشی در فعالیت های پرورشی (تئاتر) به انگلیسی: Applying performing arts in training activities (theater)				مشخصات درس
اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: پس از پایان این دوره دانشجو با مبانی هنر نمایش از قبیل: خلاقیت نمایشی، بدن و بیان در بازیگری، تجسم خلاق، تاریخچه نمایش، شیوه های نمایشی در ایران، بداهه پردازی در تئاتر، قصه گویی خلاق، نمایش خلاق، عوامل نمایشی، ویژگی های نمایشنامه خوب، تأثیرات تربیتی و روانی نمایش آشنا شده و می تواند یک گروه نمایشی را هدایت و نمایشی را تولید کند.				نوع درس: عملی و نظری
				تعداد واحد: ۲ واحد
				زمان درس: ۴ ساعت در هفته ۶۴ ساعت در یک نیمسال تحصیلی) پیشنیاز: نحوه تدریس: نظری و عملی
				شایستگی اساسی:
				Ck&pck کد ۱-۲-۳
				۳-۴-۵
سطح ۳	سطح ۲	سطح ۱	ملاک ها	

تاریخچه و نظریات مختلف در مورد چپستی و ماهیت نمایش	در این بخش دانشجو با ریشه ها ، چپستی و عوامل پیدایش نمایش آشنا می شود و اطلاعاتی راجع به این موضوع جمع آوری می کند.	در این بخش دانشجو به مقایسه بین نظریات در مورد چپستی ، علل و عوامل پیدایش نمایش از دیدگاه های مختلف می پردازد و یافته های خود را در قالب یک گزارش ارائه می دهد.	در این بخش دانشجو پس از بررسی نظریات مختلف به یافتن تفاوت ها و تشابهات آن ها می پردازد و در نهایت آنها را مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش ارائه می دهد.
شناخت نمایش خلاق و نسبت آن با قصه- گویی تئاتر و پرفورمنس و کارکردهای تربیتی و آموزشی آن	در این قسمت دانشجو با تعاریف نمایش خلاق و ویژگی های آن قصه کویی و شیوه آن تعریف پرفورمنس و با کارکردهای تربیتی و آموزشی آنها آشنا می شود و مطالبی در این موارد جمع آوری می کند و بدون مقایسه و تحلیل و ارزیابی آنها را در قالب یک گزارش ارائه می کند.	در این مرحله دانشجو تعاریف فوق الذکر را با هم مقایسه نموده و یافته های خود را از این مقایسه در قالب یک گزارش منسجم ارائه می کند	دانشجو در این مرحله پس از بررسی و مقایسه و یافتن تشابهات و تفاوت ها آنها را مورد تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده دستاوردها ، استنباط ها و تحلیل خود را از این موضوع به صورت مکتوب ارائه می دهد.
شناخت بداهه پردازی در تئاتر و نمایش خلاق، شناخت تأثیر عنصر بیان و بدن در نمایش، آشنایی با شیوه های نمایشی در ایران ، آشنایی با خلاقیت در نمایش و شناخت عوامل نمایشی (نمایش و نمایشنامه نامه نویس، کارگردان، بازیگر، طراح صحنه و...)	در این بخش دانشجو اطلاعاتی راجع به موارد ذکر شده توسط استاد و مطالعات خود در این زمینه ها جمع آوری می کند. و یافته های خود بدون مقایسه و تحلیل و ارزیابی آنها را در قالب یک گزارش ارائه می کند.	دانشجو مفاهیم و مطالب ذکر شده را در کنار یکدیگر با هم مقایسه می کند و نتایج حاصل از این مقایسه را دسته بندی کرده در قالب یک گزارش ارائه می کند.	دانشجو در این مرحله این مفاهیم را پس از شناخت و مقایسه؛ کار کرد؛ اثر بخشی و اهمیت آن ها را مورد تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار داده و نتایج حاصله را به صورت مکتوب ارائه می دهد.

آشنایی با انواع صحنه در تئاتر تمرین های عملی بیان و بدن و بداهه پردازی در تئاتر و اجرای نمایش مشارکتی درک مفهوم گروه کار گروهی در یک اثر نمایشی	در این مرحله دانشجو به تمرین های عملی در مباحث فوق الذکر می پردازد و این تمرین ها را برای خود جمع آوری می کند و گزارش جلسات را برای استاد خود مکتوب می کند. او در طی تمرین ها بصورت عملی با تأثیرات روانی و تربیتی نمایش، مفهوم گروه و مشارکت در گروه آشنا می شود	دانشجو تأثیر بیان و بدن و خلاقیت و بداهه پردازی را با هم مقایسه می کند و نتایج را در قالب یک گزارش ارائه می کند.	باشناخت این مقدمات دانشجو دانشجو باید عوامل نمایشی تأثیر کلام بیان و بدن و بداهه پردازی و کارکرد این عوامل در شکل گیری نمایش را شناخته و میزان اثر گذاری موارد فوق الذکر را مورد تجزیه، تحلیل و ارزیابی قرار دهد.
اجرای عملی نمایش	در این مرحله دانشجو شروع به تحقیق برای یافتن و تهیه نمایشنامه مناسب برای اجرا می پردازد.	با توجه به دانسته های مراحل قبل دانشجو به معیارهای انتخاب نمایش خوب دست پیدا کرده است و می تواند نمایشنامه های مختلف را با هم مقایسه کرده و آنها را طبقه بندی کند.	در این مرحله دانشجویان تمام دانسته های خود را برای ارائه یک اجرای نمایشی با همکاری هم به کار می گیرند و نتیجه کار به صورت یک کار عملی به بحث و شور و تبادل نظر گذاشته می شود

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: خلاقیت، بازی و نمایش

- خلاقیت
- خلاقیت و آفرینش هنری
- زمینه های بروز خلاقیت، عوامل مخل خلاقیت
- مفهوم نمایش، تاریخچه نمایش
- ضرورت انجام بازی های نمایشی در مدرسه
- سه بخش اصلی یک بازی نمایشی (هسته اصلی، هدایت جانبی، ارزیابی)
- گروه بندی، هماهنگی گروهی
- مشارکت، حل مسأله، فعالیت های خلاقانه

- انواع بازی‌ها: بازی‌های حرکتی و ریتمیک، قدم زدن در محیط، بازی‌های تبدیلی، بازی با حواس، بازی‌های جزئی از کل، بازی‌های آینه‌ای
 - خلق فضا(زمان و مکان)، خلق شخصیت و کنش از طریق بازی،
 - بازی‌های ارتباط کلامی (درک احساس و کلمه - آینه کلام -
 - ارتباط آوایی(مفهوم و نا مفهوم - زبان ناآشنا- ترجمه کلام نا مفهوم)
- فعالیت یادگیری:

مشارکت در بحث‌های نظری کلاسی پیرامون مباحث مطرح شده در باره نمایش
مطالعه منابع معرفی شده در این موضوعات
فعالیت عملکردی:

- بررسی و پژوهش درباره مرزهای افتراق و اشتراک خلاقیت ، بازی ، و نمایش

فصل دوم : نمایش خلاق (تبیین ، تعریف ، کارکردها)

- نمایش خلاق
 - نسبت نمایش خلاق با تئاتر و پرفورمنس
 - کارکرد های نمایش خلاق
 - هدف نمایش خلاق
 - منابع برای نمایش خلاق
 - مربی و نقش او در نمایش خلاق
 - ارتباط نمایش خلاق با مراحل رشد کودکان
 - امتیاز آموزش شیوه های نمایش خلاق
- فعالیت یادگیری:

مشارکت در بحث‌های نظری کلاسی پیرامون مباحث مطرح شده در باره نمایش
ارائه گزارش از جلسات
فعالیت عملکردی:

بررسی میزان آگاهی و استفاده مربیان از نمایش خلاق موارد مطروحه از طریق مصاحبه و پرسشنامه

فصل سوم : قصه گوئی

- راز قصه(قصه گوئی چیست ، قصه و رشد شخصیت، قصه گوئی در کلاس درس، جلوه‌های خلاقیت در قصه گوئی، زبان قصه، زبان رو یا)

- کارگاه قصه خلاق

- قصه گوئی و قصه نمایشی (خلق صحنه های بزرگتر از طریق بازی های نمایشی)

- نمایش روایی (داستانی)

فعالیت یادگیری:

مشارکت در بحث های نظری کلاسی پیرامون مباحث مطرح شده در باره نمایش

تقسیم بندی انواع قصه ها و ارائه گزارش کار

فعالیت عملکردی:

- تحقیق در مورد قصه های عامیانه و ظرفیت های نمایشی آن ها

فصل چهارم: کارگاه نمایش خلاق

- تمرین های دست گرمی

- بازی اشعار روایی

- حرکت و گنجینه لغت

- تمرین هایی برای (دیدن ، شنیدن ، لمس کردن آشنایی و ارتباط)

- پانتومیم ، پانتومیم روایی

-تصور هدایت شده

- بداهه سازی ها و دست گرمی ها

فعالیت یادگیری:

مشارکت در بحث های نظری کلاسی پیرامون مباحث مطرح شده در باره نمایش

ارائه گزارش کار

فعالیت عملکردی:

- انجام فعالیت های عملی در این موارد

فصل پنجم: اجرای نمایش

- بازی برای ارتباط با تماشاچی

- درک کردن مخاطب، ارتباط چشمی

- بازی برای مخاطب ناشنوا

- آمادگی برای کار با نمایشنامه

- انتخاب نمایشنامه

- جدول زمانی برای تمرین نمایش (دور خوانی ، تعیین حرکات کلی ، تثبیت حرکات کلی)

- جلسات تمرین (تمرینات رهاسازی ، بداهه سازی با دیالوگ های متن ، تمرین کامل)

- آشنایی با شیوه های نمایشی در ایران

فعالیت یادگیری:

مشارکت در بحث های نظری کلاسی پیرامون مباحث مطرح شده در باره نمایش

ارائه گزارش کار

فعالیت عملکردی:

- انجام فعالیت های عملی در این موارد

بررسی و یافتن نمایشنامه های مناسب برای کار با دانش آموزان

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

- استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری

- استفاده از شیوه های تدریس نمایشی، یادگیری مشارکتی، تکرار و تمرین و واحد کار یا پروژه

- مشارکت کلیه دانشجویان در تمرینات و اجرای نمایش در پایان ترم

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

آقا عباسی، ید الله- نمایش خلاق-نشر قطره -چاپ چهارم ۱۳۸۴

اسپولین، ویولا-بازی های نمایشی برای کار گاه تئاتر- مترجم فاطمه حسینی - چاپ اول -انتشارات نمایش ۱۳۸۹

اسپولین، ویولا - بداهه پردازی برای تئاتر- مترجم حسین فدایی حسین - چاپ اول - انتشارات نمایش ۱۳۸۹

منبع فرعی:

بوچانان، مت - بازی های نمایشی برای کودکان و نوجوانان، مترجم منوچهر اکبر لو - چاپ اول - نشر افراز ۱۳۹۰

امینی، رحمت - تئاتر پداگوژیک (تعلیمی) - نشر افراز چاپ اول ۱۳۹۱

دولت آبادی، حسن - نمایشنامه های آسان - (مجموعه سی جلد نمایشنامه دانش آموزی) - نشر سوره مهر ۱۳۹۳

شیخ الاسلام، فائزه - مقدمه ای بر آموزش خلاقیت نمایشی برای کودکان - انتشارات مدرسه، چاپ سوم

کیانیان، داود، تئاتر کودکان و نوجوانان، انتشارات تربیت، چاپ اول، زمستان ۱۳۷۰

حلیمی، علی اکبر، نمایش و تربیت، انتشارات تربیت، چاپ اول، شهریور ۱۳۷۰

سایت <http://amoozak.org/node/365>

اکبر لو، منوچهر - تکنیک نمایشهای خلاق - نشر حوا - ۱۳۸۸

چمبرز، دیوئی - قصه گویی و نمایش خلاق - مترجم ثریا قزل ایاغ - نشر دانشگاهی ۱۳۸۲

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون بر مبنای اجرای سرود گروهی

ارزشیابی فرآیند: نظم و حضور در کلاس و مشارکت و حضور در تمرینات گروه

سایر نکات

می توان تمرینات تئاتر را در سالن مناسب نمایش انجام داد.

لازم به ذکر است که دانشجویان می توانند با بهره گیری از فن بداهه پردازی و خلاقیت نمایشی خود دست به خلق و ایجاد موقعیت نمایشی بزنند و متن یا ایده نمایشی تولید کنند.

تدوین کننده: علی یعقوب زاده

سرفصل درس «مدیریت و برنامه ریزی امور فرهنگی و فوق برنامه»

۱. معرفی درس و منطق آن

منظور از مدیریت ، مدیریت در عرصه فرهنگ است، به عبارت دیگر ، منظور علم و هنر به کارگیری منابع و نیروها از طریق برنامه‌ریزی ، سازماندهی ، بسیج منابع ، هدایت و کنترل آن برای دستیابی به اهداف تعیین شده در عرصه فرهنگ (عقاید ، باورها ، ارزش‌ها و هنجارهای مشترک در جامعه و نیز فعالیت‌ها و محصولات هنری) می‌باشد. برنامه ریزی فرهنگی عبارت است از « تلاشی آگاهانه برای تغییر نگرش‌ها ، اعتقادات ، آداب و رسوم ، ارزش‌ها و هنجارهای نسبتاً پایدار و بادوام جامعه ، مطابق خواست و الگوی ذهنی برنامه ریز ». اما اگر فرهنگ را در معنای محدود به کار ببریم ، تعریف برنامه ریزی فرهنگی متفاوت و محدود خواهد بود. در این معنا : برنامه‌ریزی فرهنگی عبارت است از : « تلاش آگاهانه و سنجیده برای تغییر فعالیت‌ها و محصولات فکری و هنری در راستای دستیابی به اهداف مطلوب و مورد خواست برنامه ریز یا برنامه‌ریزان » . به عبارت دیگر ، در این معنا برنامه ریزی عبارت است از : « تخصیص منابع ، توزیع یارانه‌ها و امکانات عمومی برای مجموعه ای از فعالیت‌ها ی هنری تشویق و طراحی شده (تماشاخانه‌ها ، گالری‌ها ، موزه‌ها ، تالارهای کنسرت ، مراکز هنری و رسانه‌ای ، نمایش فیلم و غیره) و حمایت از هنرمندان و کارکنان فرهنگی ». در این درس مربیان پرورشی می توانند با آگاهی از محتوای درسی مدیریت و برنامه ریزی امور فرهنگی و فوق برنامه، کلیه فعالیت های فرهنگی و فوق برنامه را در مدرسه مدیریت کنند و با برنامه ریزی صحیح و علمی بتوانند خدمات پرورشی را به صورت بهتر، در محیط آموزشی و پرورشی محل خدمت خود طراحی و به دانش آموزان ارائه نمایند.

نام درس:	مشخصات درس
به فارسی : مدیریت و برنامه ریزی امور فرهنگی و فوق برنامه	نوع درس : نظری
به انگلیسی : Cultural affair planning & management	تعداد واحد : ۲
اهداف / پیامدهای یادگیری : در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود :	زمان درس : ۳۲ ساعت
با آشنایی با فرهنگ و مفاهیم آن و همچنین کارکردهای آن در جامعه و مدرسه، دانشجویان می توانند شیوه های تأثیرپذیری و فرهنگ پذیری دانش آموزان را شناسایی کنند و آنها را در مراحل جامعه پذیری و نحوه شکل دهی به رفتارهای اجتماعی در محیط های آموزشی و پرورشی محل خدمت و زندگی خود قرار دهند.	پیشنیاز : اصول و مبانی تدریس
در این دوره دانشجویان با مدیریت، اهداف و وظایف آن به ویژه برنامه ریزی و فرایندهای تصمیم گیری آشنا خواهند شد. در ادامه با توجه به ضرورت برنامه ریزی در امور فرهنگی با رویکردها و مراحل برنامه ریزی فرهنگی آشنا و قادر خواهند بود نسبت به امور فرهنگی سازمان مورد نظر و به خصوص در مدارس با دیدی متفاوت به منظور تأثیر گذاری برای ارتقای آگاهی و تغییر رفتار دانش آموزان برنامه ریزی نمایند.	

شایستگی اساسی :	ملاک ها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳
-----------------	---------	-------	-------	-------

	مفاهیم فرهنگ	در مورد چگونگی شکل گیری فرهنگ و تفاوت بین تمدن و فرهنگ و بدون ارایه تحلیل و مقایسه بین تعاریف مختلف فرهنگ را گزارش می دهد .	ابعاد و جلوه های فرهنگ و ویژگی های اساسی آن مورد مقایسه قرار خواهد گرفت .	کارکردهای فرهنگ و موارد عینی آن در سطح جامعه و بویژه امور فرهنگی مورد تحلیل قرار گرفته و تفاوت های بین نظریه های مختلف فرهنگی و نمودهای آن در عرصه جامعه ارایه نماید .
	مدیریت و برنامه ریزی	در مورد مفاهیم مدیریت و وظایف و نقش های مدیریت گزارشی ارایه می شود .	سطوح مدیریت و تفاوت های اجرایی و برنامه ریزی بین سطوح توضیح داده می شود . مهارت های مدیران تبیین و نقش سازماندهی و برنامه ریزی در سازمان ارایه می شود .	نگاه مدیریت نوین جهانی به سازمان ها به ویژه سازمانهای فرهنگی ارایه و تفاوت ویژه بین آنها تحلیل می شود . نقش فرهنگ سازمانی در هدایت سازمانها و نگرش کارکنان به سازمان تحلیل می گردد .
	برنامه ریزی فرهنگی	تاریخچه ای از سیاست گذاری و برنامه ریزی در ایران و برنامه های کلان فرهنگی در کشور اشاره می شود . در مورد مفاهیم سیاست گذاری و تفاوت بین برنامه ریزی و سیاست گذاری مطالبی ارایه می نماید . تعریف و ویژگی های برنامه ریزی و طرح ریزی تبیین می شود .	تبیین اولویت ها و اصول سیاست های فرهنگی ارایه می شود . انواع برنامه ریزی و مراحل برنامه ریزی فرهنگی برای تدوین یک برنامه فرهنگی ارایه می شود . مدل های برنامه ریزی و طرح ریزی فرهنگی اثربخش نیز ارایه می شود .	عوامل مؤثر در برنامه ریزی و محدودیت های برنامه ریزی ارایه می شود . فرایند اجرای فعالیت و عملیات اجرایی فرهنگی ارایه نماید .
	کنترل و ارزشیابی	فراگرد کنترل و ارزشیابی مدل های آن در مدیریت فرهنگی ارایه نماید .	انواع ارزشیابی و معیارهای مربوطه آن در مدیریت فرهنگی ارایه نماید .	الزامات کنترل و ارزشیابی در ای مرحله تبیین می شود . مشکلات و محدودیت های ارزشیابی فرهنگی و بویژه شاخص های کنترل و ارزش یابی در مدیریت فرهنگی ارایه نماید .

2- فرصت های یادگیری ، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول : مفهوم و ماهیت فرهنگ

- تعریف فرهنگ
- ابعاد و جلوه های فرهنگ
- ویژگی های اساسی فرهنگ
- اهمیت فرهنگ
- کارگردهای فرهنگ
- نظریه های فرهنگ

فعالیت های یادگیری :

- (۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده
- (۲) مطالعه منابع معرفی شده در زمینه فرهنگ

فعالیت عملکردی : ندارد

فصل دوم : سازمان و مدیریت

- مفهوم مدیریت
- تعریف مدیریت
- وظایف و نقش های مدیران
- سطوح مدیریت
- مهارتهای مدیران
- تعریف و اهمیت سازمان
- مکاتب مدیریت
- ویژگی سازمانها در جهان امروز
- فرهنگ سازمانی
- کارآیی ، اثربخشی و بهره وری

فعالیت های یادگیری :

- (۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده
- (۲) مطالعه منابع معرفی شده در زمینه مدیریت و سازمان

فعالیت عملکردی :

- (۱) تهیه لیستی از ویژگی های فرهنگ سازمانی موجود در محل کار

فصل سوم : سیاست و سیاست گذاری فرهنگی

- تاریخچه ، ضرورت و اهمیت سیاست گذاری فرهنگی
- پیشینه سیاست گذاری در جمهوری اسلامی ایران

- اصول سیاست های فرهنگی
- اهداف سیاست فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
- اولویت ها و سیاست های کلی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
- حقوق و مقررات فرهنگی در جمهوری اسلامی ایران

فعالیت‌های یادگیری :

۱. مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده
۲. مطالعه منابع معرفی شده در زمینه سیاست و سیاست گذاری فرهنگی

فعالیت عملکردی : ندارد

فصل چهارم : اطلاعات فرهنگی در جامعه و مدرسه

- مفهوم و ماهیت اطلاعات و اطلاعات فرهنگی در جامعه و مدرسه
- اهمیت و ضرورت اطلاعات فرهنگی در جامعه و مدرسه
- اهداف فراهم سازی اطلاعات فرهنگی در مدرسه
- کاربردهای اطلاعات فرهنگی در مدرسه
- فرایند فراهم سازی اطلاعات فرهنگی در مدرسه
- عرصه های دریافت و تحلیل اطلاعات فرهنگی
- تعامل اطلاعات و عملیات فرهنگی
- برآورد وضعیت فرهنگی در مدرسه

فعالیت‌های یادگیری:

۱. مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده
۲. مطالعه منابع معرفی شده در زمینه مدیریت منابع و اطلاعات

فعالیت عملکردی : ندارد

فصل پنجم : برنامه ریزی و طرح ریزی فرهنگی در آموزش و پرورش

- تعریف و ماهیت برنامه ریزی
- ویژگی های برنامه ریزی و طرح ریزی در محیط های آموزشی و پرورشی
- ضرورت و اهمیت برنامه ریزی و طرح ریزی فرهنگی و فوق برنامه
- پیشینه برنامه ریزی و طرح ریزی فرهنگی و فوق برنامه در آموزش و پرورش
- انواع برنامه ریزی و طرح ریزی فرهنگی و فوق برنامه در مدرسه
- مراحل برنامه ریزی و طرح ریزی فرهنگی و فوق برنامه در مدرسه
- مدل های برنامه ریزی و طرح ریزی فرهنگی و فوق برنامه در مدرسه
- عوامل مؤثر در برنامه ریزی و طرح ریزی فرهنگی و فوق برنامه اثربخش

- محدودیت های برنامه ریزی و طرح ریزی فرهنگی و فوق برنامه

فعالیت های یادگیری :

۱. مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده
۲. مطالعه منابع معرفی شده در زمینه برنامه ریزی

فعالیت عملکردی :

۱. تهیه یک برنامه عملیاتی فرهنگی بر اساس مراحل عنوان شده در کلاس

فصل ششم : فعالیت و عمل فرهنگی در مدرسه

- مفهوم و ماهیت فعالیت و عمل فرهنگی
- ضرورت و اهمیت فعالیت و عمل فرهنگی
- طبقه بندی فعالیت ها و عملیات های فرهنگی و فوق برنامه (مسابقات فرهنگی و هنری، روزنامه دیواری، نماز - نمازخانه، کتاب و کتابخانه، اردو ها و بازدیدها، نمایشگاهها و غیره)
- شرایط و اصول اجرای فعالیت های فرهنگی و فوق برنامه در مدرسه
- فرایند اجرای فعالیت و عملیات فرهنگی و فوق برنامه در مدرسه
- پژوهش فرهنگی در آموزش و پرورش
- روش اجرای چند فعالیت فرهنگی و فوق برنامه در مدرسه

فعالیت های یادگیری :

۱. مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده
۲. مطالعه منابع معرفی شده در زمینه سازماندهی

فعالیت عملکردی :

۱. طراحی یک فعالیت فرهنگی بر اساس فرایند عنوان شده در کلاس

فصل هفتم : کنترل و ارزشیابی مدیریت فرهنگی در آموزش و پرورش

- ماهیت و جایگاه کنترل و ارزشیابی در مدیریت فرهنگی
- فراگرد کنترل و ارزش یابی در مدیریت فرهنگی
- مدل های ارزشیابی در مدیریت فرهنگی
- انواع ارزشیابی در مدیریت فرهنگی
- معیارهای ارزشیابی در مدیریت فرهنگی
- الزامات کنترل و ارزشیابی در مدیریت فرهنگی
- مشکلات و محدودیتهای ارزشیابی فرهنگی
- شاخص های ارزشیابی و کنترل در مدیریت فرهنگی

فعالیت های یادگیری :

۱. مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسشهای مطرح شده

۲. مطالعه منابع معرفی شده در زمینه

کنترل و ارزشیابی پروژه

فعالیت عملکردی :

۱. تهیه شاخص های ارزشیابی فعالیت فرهنگی تهیه شده در مرحله قبل

۳- راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه آرایه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مطرح شده است. انجام فعالیت های عملکردی برای درک عمیق، یادگیری بهتر و بکارگیری آموخته ها در موقعیت های واقعی آموزشی و انجام راهنمایی و خدمات پرورشی نیز، مستلزم مشارکت همگانی دانشجویان در این فعالیت ها می باشد. برای یادگیری غیر مستقیم دانشجویان باید با مطالعه فردی و درک شناختی از موقعیت های گوناگون زندگی واقعی، به این هدف نایل گردند.

۴- منابع آموزشی

منابع اصلی :

- نائینی، علی محمد.(۱۳۸۹). درآمدی بر مدیریت فرهنگی، چاپ اول. تهران: نشر ساقی

صالحی امیری، سید رضا و عظیمی دولت آبادی، امیر.(۱۳۸۷). مبانی سیاست گذاری و برنامه ریزی فرهنگی، چاپ اول. تهران: پژوهشکده تحقیقات استراتژیک مجمع تشخیص مصلحت نظام

منابع فرعی :

- پهلوان، چنگیز.(۱۳۷۸). فرهنگ شناسی. تهران: نشر قطره

- آیت اللهی، علی رضا.(۱۳۸۰). اصول برنامه ریزی. تهران: مرکز آموزش مدیریت دولتی

- موسوی شاهرودی.(۱۳۸۵). برنامه ریزی. تهران: نشر مؤلف

۵- راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی : آزمون (باز پاسخ ، بسته پاسخ ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان ۱۲نمره

ارزشیابی فرایند : نظو و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۲ نمره

ارزشیابی پوشه کار : مجموعه تکالیف عملکردی ۶ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم ، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود . مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است .

تدوین کننده: قهرمانی

سرفصل درس «طراحی فعالیت ها و مشارکت های گروهی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

فعالیت ها و مشارکت های گروهی، شیوه های طراحی و پدیدایی فعالیت ها و مشارکت های گروهی و جمعی، اهمیت و ضرورت و روش کار با گروه ها را در مدرسه بر عهده دارد. این درس و محتوای آن به مربی پرورشی کمک می کند تا بتواند فعالیت های گروهی را با توجه به پدیده های روانی و رفتاری افراد در موقعیت های گوناگون، در مدرسه طراحی نماید. فعالیت ها و مشارکت های گروهی به عنوان یک درس نسبتا جدید، دارای نقش مهمی در شناخت بهتر دانشجو-معلمان مشاوره با گرایش پرورشی از ساختار گروهها، نحوه شکل گیری گروهها و شیوه های طراحی فعالیت ها و مشارکت های گروهی دانش آموزان در محیط های آموزشی و پرورشی دارد. شناخت اهمیت و ضرورت گروه و کار با گروهها و همچنین درگیر نمودن دانش آموزان در فعالیت های گروهی و مشارکت های دانش آموزی و در نهایت تقویت روحیه جمعی و اجتماعی و کمک در رشد و پیشرفت همه جانبه دانش آموزان در محیط های آموزشی و پرورشی، از اهداف و دلایل ارائه این درس می باشند. برای نیل به اهداف یاد شده، دانشجویان باید بتوانند محتوای این درس را تحلیل نمایند. دانشجویان مربی پرورشی باید بتوانند این درس را با نیازهای دانش آموزان یا مراجعان در حین آموزش و پرورش و یا ارائه خدمات راهنمایی و پرورشی تطبیق بدهند و فرصت های یادگیری مؤثر و ارتقاء فعالیت های گروهی و اجتماعی دانش آموزان را با بهره گیری از ظرفیت های روانی-شخصیتی یادگیرندگان یا مراجعان، در محیط های واقعی زندگی یا آموزشی-پرورشی طراحی نمایند.

نام درس:				مشخصات درس
به فارسی: طراحی فعالیت ها و مشارکت های گروهی				نوع درس: نظری-عملی
به انگلیسی: Group Activities And Participations Design				تعداد واحد: ۱+۱
اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:				زمان درس: ۴۸ ساعت
ماهیت فعالیت ها و مشارکت های گروهی، اهمیت و ضرورت طراحی فعالیت ها و مشارکت های گروهی و نحوه انجام بازیهای گروهی در مدرسه را درک کنند.				پیشنیاز: پویایی گروه
به نحوه ساخت و پدیدایی فعالیت ها و مشارکت های گروهی و ماهیت زندگی اجتماعی انسان در طول رشد و ارتباط آن با مباحث اساسی در حوزه آموزش و پرورش و تحول و شکل گیری رفتار و شخصیت جمعی پی ببرند و ارتباط آن را با نیازهای فعلی یادگیرندگان یا مراجعان در موقعیت های واقعی زندگی یا آموزشی و اجتماعی محل خدمت خود گزارش نماید.				شایستگی اساسی: Ck&pck کد ۱-۲ & ۳- & ۳-۴ & ۳
موضوع های اساسی فعالیت ها و مشارکت های گروهی از جمله مفاهیم اساسی، رویکردهای گوناگون، مبانی روانشناختی فعالیت های گروهی، رابطه فعالیتها و مشارکت های گروهی با استعدادهای دانش آموزان، بازیهای گروهی و غیرو را بهتر درک نمایند و با برقرای ارتباط مناسب بین این موضوعات و نیازهای یادگیرندگان، به ارائه بهتر خدمات راهنمایی، پرورشی و مشورتی به دانش آموزان یا مراجعان در موقعیت های واقعی آموزشی-پرورشی و زندگی محل سکونت و خدمت خود بپردازند.				
ملاک ها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳	
مفاهیم اساسی فعالیت ها و مشارکت های	در مورد مفاهیم اساسی فعالیت ها و مشارکت های گروهی در فرایندهای روانی در	در مورد مفاهیم اساسی فعالیت ها و مشارکت های گروهی و رشد فرایندهای روانی، تفاوت و تشابه	مفاهیم اساسی فعالیت ها و مشارکت های گروهی و رشد فرایندهای روانی و تفاوت و تشابه مفاهیم	

	گروهی	طول رشد صرفا اطلاعات ارائه شده را جمع آوری و بدون ارائه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	مباحث را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	رابطه آنها با یکدیگر را مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارائه نموده است.
	مبانی روانشناختی فعالیت ها و مشارکت های گروهی	در مورد مبانی روانشناختی فعالیت ها و مشارکت های گروهی صرفا اطلاعات و دانش موجود را جمع آوری و بدون مقایسه و تحلیل، آن را گزارش نماید	مبانی روانشناختی فعالیت ها و مشارکت های گروهی را مورد مطالعه قرار دهند و با تحلیل اثرات روانشناختی گروه بر روی رشد افراد، داده و یافته های ناشی از آن را به صورت منسجم گزارش نماید.	مبانی روانشناختی فعالیت ها و مشارکت های گروهی را مورد مطالعه قرار دهند و با تحلیل اثرات روانشناختی گروه بر روی رشد افراد، این اثرات را ارزیابی و یافته ها و دست آوردهای خود را به صورت مکتوب گزارش نماید.
	فعالیت ها و مشارکت های گروهی و رشد استعداد ها	در مورد رابطه فعالیت ها و مشارکت های گروهی و رشد استعدادها صرفا اطلاعات و دانش موجود را جمع آوری و بدون مقایسه و تحلیل، آن را گزارش نماید	در مورد رابطه فعالیت ها و مشارکت های گروهی با رشد استعداد ها، مطالعات خود را تحلیل، و اثرات روانشناختی گروه بر روی رشد استعداد های افراد را در غالب یک یافته به صورت منسجم گزارش نماید.	رابطه فعالیت ها و مشارکت های گروهی با رشد استعداد ها را مورد مطالعه قرار دهند و با تحلیل اثرات روانشناختی گروه بر روی رشد استعداد های افراد یافته های خود را ارزیابی و در غالب یک دست آورد به صورت مکتوب گزارش نماید.
	طراحی و انجام بازیهای گروهی	در مورد طراحی و انجام بازیهای گروهی صرفا اطلاعات و دانش موجود را جمع آوری و بدون مقایسه و تحلیل، آن را گزارش نماید	طراحی و انجام بازیهای گروهی را مورد مطالعه قرار دهند و با تحلیل انواع بازیها و اثرات آن بر روی رشد افراد، داده و یافته های ناشی از آن را به صورت منسجم گزارش نماید.	طراحی و اجرای بازیهای گروهی را مورد مطالعه قرار دهند و با تحلیل اثرات روانشناختی بازیها بر روی رشد افراد، این اثرات را ارزیابی و یافته ها و دست آوردهای خود را به صورت مکتوب گزارش نماید.

۲۰ فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: مفاهیم اساسی فعالیت ها و مشارکت های گروهی

- تعریف فعالیت و مشارکت

- تعریف گروه و اجتماع
- تاریخچه گروه و فعالیت های گروهی
- تاریخچه مشارکت و مشارکت های دانش آموزی
- اهمیت و ضرورت فعالیت های گروهی و مشارکت های دانش آموزی
- اهداف فعالیت های گروهی و مشارکت های دانش آموزی
- رویکردهای گوناگون به فعالیت های گروهی و مشارکت های دانش آموزی

فعالیت یادگیری:

- (۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده
- (۲) مطالعه منابع معرفی شده در زمینه فعالیت ها و مشارکت های گروهی

فعالیت عملکردی:

- (۱) تهیه جدول مقایسه دیدگاهها و رویکردهای فعالیت های گروهی

فصل دوم: مبانی روانشناختی فعالیت ها و مشارکت های گروهی

- ویژگی های روانشناختی کودک و نوجوان در زمینه مشارکت جویی
- نقش مشارکت در اداره گروه های انسانی
- اثرات روانشناختی فعالیت های گروهی در مقابل فعالیت های فردی
- یادگیری بین فردی و رشد روانی
- اهمیت روابط بین فردی
- گروه به عنوان یک نمونه اجتماعی و تبادل پویا
- منبع قدرت گروه

فعالیت یادگیری

- (۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده
- (۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده در زمینه فعالیت ها و مشارکت های گروهی
- (۳) افراد کلاس به گروههای ۲ تا ۴ نفره تقسیم شوند و در مورد موضوع خاصی با یکدیگر صحبت کنند و نحوه تعاملات گروهی و اثرات روانشناختی آن را تمرین کنند.

فعالیت عملکردی: با نظر استاد درس می تواند انجام شود.

فصل سوم: فعالیت ها و مشارکت های گروهی و رشد استعداد های دانش آموزان

- فعالیت ها و مشارکت های گروهی و مسئولیت پذیری
- فعالیت ها و مشارکت های گروهی و تقویت روحیه تعاون و همکاری
- فعالیت های گروهی و دوری از فردگرایی و استبداد
- تاثیر فعالیت ها و مشارکت های گروهی در رشد اجتماعی و ارتباطی
- تاثیر فعالیت ها و مشارکت های گروهی در استفاده از نیرو های شناختی، هیجانی و حرکتی

فعالیت یادگیری

- (۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده
- (۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده در زمینه فعالیت ها و مشارکت های گروهی
- (۳) دانشجویان نحوه مشارکت و فعالیت گروهی را در کلاس درس با یکدیگر و با تشکیل گروه های ۲ تا ۴ نفره تمرین کنند.

فعالیت عملکردی

- (۱) دانشجویان انواع گروه هایی که ممکن است در مدرسه تشکیل شوند را با مطالعه و مشاهده حضوری در مدرسه شناسایی و ماهیت، ویژگی های و نحوه طراحی فعالیت های مخصوص آنها را در کلاس ارائه کنند.

فصل چهارم: مشارکت دانش آموزان در فعالیت های جمعی مدرسه

- معیارهای مشارکت در فعالیت های گروهی
- مشارکت در امور مدرسه با توجه به شرایط سنی
- روش های جلب مشارکت در فعالیت های آموزشی و پرورشی مدرسه
- روش های جلب و هدایت مشارکت دانش آموزان در اداره بهتر جامعه محلی
- نقش و کارکرد گروه های علمی و هنری در تربیت دانش آموزان
- شورای دانش آموزی و ارتقای فعالیت های آموزشی و پرورشی
- مشارکت در برگزاری مناسب اردوها و بازدید های علمی، تفریحی و ...
- آماده سازی دانش آموزان برای مشارکت در زندگی جمعی

فعالیت یادگیری

- (۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده
- (۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده در زمینه فعالیت ها و مشارکت های گروهی

فعالیت عملکردی

- (۱) دانشجویان انواع گروه هایی که ممکن است در جامعه تشکیل شوند را با مطالعه و مشاهده حضوری شناسایی و ماهیت، ویژگی های و نحوه طراحی فعالیت های مخصوص آنها را در کلاس ارائه کنند.
- (۲) دانشجویان راههای جلب مشارکت گروهی و درگیر نمودن دانش آموزان در فعالیت های گروهی را بررسی و در کلاس ارائه نمایند

فصل پنجم: بازیهای گروهی

- تعریف بازی و بازیهای گروهی
- تاریخچه بازی و بازیهای گروهی
- نظریه های بازی و بازیهای گروهی
- تاثیرات روانشناختی بازیهای گروهی در کودکان و نوجوانان
- انواع بازیهای گروهی
- شیوه های اجرای بازیهای گروهی

فعالیت یادگیری

- (۱) مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های مطرح شده
- (۲) مطالعه متون و منابع معرفی شده در زمینه فعالیت ها و مشارکت های گروهی

فعالیت عملکردی

- (۱) دانشجویان انواع بازیهای گروهی مخصوص کلاس و یا مخصوص محیط های باز یا حیاط مدرسه را شناسایی و در موقعیت و مکان ممکن تمرین کنند.

(۳) راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. انجام فعالیت های عملکردی برای درک عمیق تر، یادگیری بهتر و بکارگیری آموخته ها در موقعیت های واقعی آموزشی و پرورشی نیز، مستلزم مشارکت همگانی دانشجویان در این فعالیت ها می باشد. یادگیری غیر مستقیم نیز مستلزم مطالعه فردی و درک شناختی فرد در موقعیت های گوناگون زندگی واقعی فرد می باشد.

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی:

۴) منبع اصلی باید تالیف شود.

منابع فرعی:

۵) شعاری نژاد، علی اکبر. (۱۳۸۸). نقش فعالیت های فوق برنامه در تربیت نوجوانان. تهران: انتشارات اطلاعات

۶) زاهدی، مرتضی. (۱۳۸۰). فلسفه تربیت و فعالیت های تربیتی. تهران: انتشارات آوای نور

۷) میرزایی، الهه. (۱۳۹۲). بازی ها و تمرین ها: راهنمایی برای مدرسین و تسهیلگران کارگاهها و برنامه های گروهی مشارکت محور. تهران: انتشارات اطلاعات

۸) قمی فر، محمد. (۱۳۷۹). برنامه ریزی تربیتی اجتماعی. تهران: انتشارات عابد

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون (باز پاسخ، کوتاه پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای و یا ترکیبی) مباحث نظری پایان ترم به میزان ۱۰ نمره

ارزشیابی فرآیند: نظم و عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۲ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی ۸ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سایر نکات

تدوین کننده: جمشید جراره

سرفصل درس «کاربرد سرودها و آهنگ های انقلابی در فعالیت های پرورشی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

نظام خلقت دارای آهنگ و ریتم خاص خود می باشد. این آهنگ و ریتم موجب ایجاد نظم در گردش کهکشانها می باشد. آهنگ ها و موسیقی های سالم و آرامش دهنده می توانند به عنوان یکی از فعالیت های پرورشی در پرکردن اوقات فراغت دانش آموزان و رشد شخصیت آنان ایفای نقش کند. این درس که یکی از فعالیت های گروهی است، با همخوانی و در صورت لزوم با تکخوانی همراه است، و به خاطر هم نواپی در اجرای سرود، با آهنگ هایی که بر روی شعر گذاشته می شود زیباتر و دلنشین تر می شود. و در بسیاری موارد تأثیر بسزایی در مخاطب دارد. به عنوان مثال اجرا و پخش یک سرود که غیرت و همیت ملی را بازگو می کند و می تواند در میداین ورزشی ایفای نقش کند و یا سرودی که شعر آن حماسه ملی و دفاع از آب و خاک میهن است، همراه با آهنگ مناسب درجای خود مهم و تأثیر گذار می شود. دانشجویان پرورشی می توانند از آهنگ ها و سرود های انقلابی در فعالیت های فوق برنامه برای کمک در رشد همه جانبه دانش آموزان استفاده لازم و بهینه کنند.

نام درس به فارسی: کاربرد سرودها و آهنگ های انقلابی در فعالیت های پرورشی به انگلیسی:				مشخصات درس
اهداف / پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: پس از پایان این درس دانشجو باید با موسیقی و دستگاه های آن آشنا شده و بتواند با اجرای یک سرود جمعی، یک گروه را برای اجرای سرود آماده کند.				نوع درس: عملی
				تعداد واحد: ۲ واحد
				زمان درس: ۳ ساعت در هفته (۴۸ ساعت در یک نیمسال تحصیلی)
				پیش نیاز:
				نحوه تدریس: نظری و عملی
				شایستگی اساسی:
ملاک ها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳	
موسیقی و غنا	تاریخچه موسیقی از آغاز تا کنون	موسیقی و غنا از دیدگاه اسلام مورد بررسی قرار گیرد	با آهنگ های کودکان و ابزارهای موسیقی کودکان آشنا شوند	
آلات موسیقی	آشنایی عملی با آلات موسیقی آوازا و هم-نوایی	آشنایی با دستگاه های موسیقی		
تشکیل گروه سرود	تشکیل یک گروه سرود و اجرای یک سرود به شکل کامل	فنون اجرای سرود دانش-آموزی	انتخاب یک شعر و آهنگ مناسب برای اجرای سرود دسته جمعی	

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: شناخت موسیقی

- آشنایی با تاریخچه موسیقی
- موسیقی و غنا از دیدگاه اسلام
- آشنایی با آهنگ‌های کودکان

فصل دوم: آلات موسیقی

- آشنایی با آلات موسیقی
- آشنایی با دستگاه‌های موسیقی

فصل سوم: تشکیل گروه سرود دانش‌آموزی

- انتخاب آهنگ مناسب برای شعر انتخاب شده
- آشنایی عملی با آوازها و هم‌نوایی
- فنون اجرای سرود دانش‌آموزی
- تشکیل یک گروه سرود و اجرای یک سرود به شکل کامل به صورت عملی
- فعالیت یادگیری:
- مشارکت در بحث‌های نظری کلاسی پیرامون مباحث مطرح شده در باره موسیقی
- فعالیت عملکردی:
- اجرای کامل یک سرود توسط کل کلاس
- نواختن ساز مناسب به صورت زنده یا ضبط آهنگ و پخش آن به هنگام اجرای سرود

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

- استفاده از شیوه ارائه مستقیم مباحث نظری
- مشارکت کلیه دانشجویان در تمرینات و اجرای سرود در پایان ترم

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی: باید تألیف شود.

منابع فرعی:

- کیانی، مجید. (۱۳۷۷). مبانی نظری موسیقی ایران. تهران: انتشارات سروستان
- کیانی، مجید. (۱۳۷۴). دستگاه‌های موسیقی ایران. تهران: نشر مؤلف
- کریمی، داوود. (). CD هفت دستگاه موسیقی ایران
- () آموزش سرود به کودکان. تهران: انتشارات مدرسه
- فرهمند، ابوالقاسم. (). الفبای موسیقی. تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون بر مبنای اجرای سرود گروهی (۱۴ نمره)
ارزشیابی فرآیند: نظم و حضور در کلاس و مشارکت و حضور در تمرینات گروه (۶ نمره)

سایر نکات

با تشکیل یک گروه سرود، تمرینات لازم در سالن یا مکان مناسب انجام شود و در پایان نیمسال اجرای کامل سرود در سالن دانشگاه انجام پذیرد.

تدوین کننده : علی اصغر مقتدایی

سرفصل درس «کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات در رشته علمی ۱، ۲ و ۳»
متعاقبا ارائه خواهد شد.

سرفصل درس «تجربه‌های خاص حرفه‌ای در رشته»

۱. معرفی درس و منطق آن

عمل معلمی برای معلمانی که به آن به منزله فرصتی برای اعتلای آموزش و رشد شخصی نظر می‌کنند، سرشار از تجربه‌های نادری است که آگاهی از آنان برای دانشجومعلمان دو خاصیت دارد: اول آشنایی با تجربه خاص و دوم کسب انگیزه و اعتماد برای عمل خلاقانه در موقعیت‌های واقعی تربیت. آنچه آگاهی از تجربه‌های خاص را برای آموزش معلمان توجیه می‌کند، ایجاد شرایط «همزادپنداری» است؛ یعنی آنچه می‌تواند امید به موفقیت را در موقعیت‌های متنوع و متغییر، افزایش دهد. درعین‌حال، تجربه‌های خاص دربردارنده دانش‌هایی مفید هستند که در قالب‌های معمول «دانش رشته‌ای» و «دانش تربیتی» وارد نشده‌اند اما «کارآمدی موقعیتی» داشته‌اند. این درس تلاشی برای شناسایی معلمان نادر و قدرشناسی از آنان نیز محسوب می‌شود و پیوندی بین نسل‌های معلمان ایجاد می‌کند.

نام درس: تجربه‌های خاص حرفه‌ای				مشخصات درس
اهداف / پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجومعلم قادر خواهد بود: به مواردی از زمینه‌های تحقق یک تجربه خاص، اشاره و به تحلیل چنین زمینه‌ای اقدام کند و برخی از معلمان دارای تجربه خاص در رشته تخصصی خود را بشناسد. همچنین، دارای احساس مثبت به عمل ابتکاری در موقعیت‌های مساله‌دار حرفه معلمی است و خود را آماده برای چنین عملی می‌داند.				نوع درس: نظری تعداد واحد: ۱ زمان درس: ۱۶ ساعت پیشنهاد: ندارد نحوه آموزش: انفرادی (و با حضور معلمان سرآمد دارای تجربه خاص)
				شایستگی اساسی: PK کد ۱-۲، ۲-۲ & ۳-۲ PCK کد ۱-۳، ۲-۳، ۳-۳ ۳-۳ & ۴-۳
سطح ۳	سطح ۲	سطح ۱	ملاک‌ها	
نه تنها تجربه‌های خاص معلمان رشته تخصصی خود را تبیین می‌کند، که بر بنیاد موارد گزارش شده به شناسایی اشخاص دیگر اقدام کرده و برای ارتباط بین آنها در جهت تولید یک نظریه اقدام کرده است.	تجربه‌های خاص معلمان رشته تخصصی خود را می‌شناسد و قادر است به تبیین عمل ابتکاری معلمان دارای تجربه خاص اقدام کند.	از تجربه‌های برخی معلمان مطلع است اما تحلیلی از دلایل و پیامد آنها ندارد.	با آشنایی تجربه‌های خاص	
برای ایجاد تعامل بین معلمان دارای تجربه خاص کوشش می‌کند و آنان را با یکدیگر پیوند می‌دهد و خود در اجتماعی یادگیری آنان مشارکت می‌کند.	برای ایجاد ارتباط با اشخاص دارای تجربه، پیوندهایی را ایجاد کرده و از آنان در کارهای خود بهره گرفته است.	توانسته است خود را پذیرای تجربه خاص معلمان نشا دهد و از کار آنان قدرشناسی کند.	با مواجهه تجربیات	
پاسخ‌های ارائه شده دارای بنیاد پژوهشی دقیقی است و ضمن بکارگیری زبان مناسب ارائه، از سازماندهی و حتی محتوای بدیع برخوردار است.	در پاسخ‌های ارائه شده قواعد کلی پاسخگویی پژوهشی رعایت شده و سطحی عمیق از بازخوانی تجربه خود و دیگری دیده می‌شود.	پاسخ‌هایی ارائه کرده که حاصل جستجوی در منابع در دسترس و بازخوانی محدود تجربه شخصی است.	انجام تکالیف	

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

محتوای مورد استفاده این درس در چارچوب زمان شانزده جلسه‌ای آن به شرح ذیل سازمان یافته است:

نوبت	موضوع اصلی	مباحث فرعی
اول	طرح ضرورت و جایگاه موضوع و ایجاد انگیزه جهت پیگیری درس و ارزشیابی تشخیصی و اعلام برنامه درس	شناسایی انتظارات دانشجویان، سنجش نوع نگرش و سطح دانش مربوط، معرفی برنامه و سرفصل درس، تشریح منطق درس و کاربردهای آن برای معلمان، معرفی تکالیف عملکردی و چگونگی ارزیابی از عملکرد دانشجویان بر اساس پیامدها و سطوح عملکرد.
دوم	تبیین تجربه خاص معلم	تشریح شرایط معمول و مساله‌های متنوع کلاس درس و ضرورت‌ها و زمینه‌های شکل‌گیری تجربه‌های خاص معلمی و اهمیت بکارگیری آنها در اعتلای آموزش. تکلیف ۱: مطالعه دست کم یک کتاب و یک مقاله از تجربه‌های خاص معلمان.
سوم تا هشتم	ارائه تجربه‌های خاص	ایجاد فرصت برای ارائه تجربه خاص برای معلمان و گفتگوی در باره تجربه گزارش شده. تکلیف ۲: همه دانشجویان معلمان موظفند به بررسی در موقعیت‌های ممکن برای شناسایی «تجربه خاص حرفه‌ای» اقدام و نتیجه را در جلسه آینده به کلاس ارائه کنند.
نهم	نقد و ارزیابی فرایند کار کلاس	تشریح منطق روش کار توسط مدرس و گفتگوی در باره چگونگی ادامه کار. تکلیف ۳: دانشجویان به بازخوانی تجربه آموزش معلمان خود اقدام می‌کنند و نمونه‌هایی از خاص بودن آن را آشکار می‌کنند.
دهم تا پانزدهم	ارائه تجربه‌های خاص معلمان	ایجاد فرصت برای ارائه تجربه خاص برای معلمان و گفتگوی در باره تجربه گزارش شده.
شانزدهم	نقد و ارزیابی فرایند کار کلاس	تشریح منطق روش کار توسط مدرس و گفتگوی در باره چگونگی ادامه کار. تکلیف ۴: دانشجویان به بازخوانی تجربه آموزش همین درس خود اقدام می‌کنند و آن را نقد و بررسی می‌کنند.

۳. راهبردهای آموزش و یادگیری

در این درس، آموزش‌های کلاس درس با محوریت آموزشگر و البته با مشارکت همه‌جانبه دانشجویان معلمان انجام می‌شود. آموزشگر در بخشی از درس بر بنیاد گفتارهای درسی در نوبت‌های مقرر به معرفی هر یک از موضوعات اقدام می‌کند و بخشی دیگر از درس با شناسایی و دعوت از معلمان دارای تجربه خاص، فرصت آشنایی دانشجویان معلمان و معلمان خاص رشته‌های تخصصی را فراهم می‌کند و فرصت گفتگوی آنان را ایجاد و آن را مدیریت می‌کند. به تشخیص آموزشگر و با اتخاذ تدابیر هدایتی، واگذاری معرفی تجربه خاص معلمان می‌تواند به دانشجویان معلمان واگذار شود. دانشجوی این درس موظف است بر اساس برنامه اعلام شده به مطالعه منابع و جستجوی در واقعیات بپردازند و در گفتگوهای هر جلسه با آمادگی مشارکت نمایند. همچنین، دانشجویان حق دارند به طرح پرسش بپردازند و برای ارائه دیدگاه‌ها یا نتایج حاصل از مطالعات خود با درخواست تعیین وقت قبلی، تا ۱۰ دقیقه در کلاس درس به صورت سازمان یافته ارائه نظر کنند. درعین حال، در جلسات درس ممکن است پرسش‌هایی مطرح شود که به تشخیص آموزشگر یا به درخواست دانشجویان، پاسخگویی به برخی از آنها می‌تواند به صورت شفاهی در جلسه بعد یا به صورت کتبی تا پایان نیمسال انجام و ارائه شود. این قبیل پرسش‌ها می‌تواند برای همه یا برخی از دانشجویان جایگزین تکالیف درس گردد؛ مشروط به آنکه تعداد آنها از ۵۰ درصد تکالیف مقرر درس تجاوز نکند.

۴. منابع آموزشی

- در این درس استفاده از منبع مکتوب تا سال ۱۳۹۸ الزامی نیست؛ اما آموزشگر تلاش خواهد کرد منابع مفید را شناسایی و معرفی کند. استفاده از منابع مکتوب منتشر نشده پس از داوری و تایید شورای گروه آموزشی برای مدت مقرر، در همان رشته بلامانع است.
- همه آموزشگران موظفند منابع و مستنداتی از «معلمان سرآمد» به دانشجومعلمان معرفی نمایند و نشانی سایت‌های مفید برای دریافت اطلاعات را ارائه کنند. همچنین، آموزشگر این درس موظف است به جستجوی اجتماعات تخصصی معلمان مخصوصاً در فضای مجازی اقدام کند و موارد مفید را به دانشجویان معرفی و آنان را برای مشارکت، تشویق کند.
- آموزشگران این درس از سال ۱۳۹۴ به بعد موظف‌اند تمامی دانشجومعلمان را برای عضویت در «تالار گفتگوی معلمان آینده» در پورتال دانشگاه هدایت کنند و خود نیز در آن مشارکت نمایند.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

- ارزشیابی پایانی: ارزشیابی پایانی در درس **تجربه‌های خاص حرفه‌ای** در قالب یک آزمون مکتوب پایانی صورت می‌گیرد که در آن دانشجویان یادگیری‌ها و تجارب خود از گفتارهای درس، گفتگوهای کلاسی، مطالعه منابع و مشارکت در مباحث کلاس درس را بر اساس پرسش‌های آموزشگر، ارائه می‌کنند.
- ارزشیابی تکالیف: ارزشیابی انجام تکالیف کلاس درس و مشارکت در مباحث با هم لحاظ می‌شود. آموزشگر در مواردی که مصلحت بداند، اجازه می‌دهد تا دانشجویان بر اساس بازخوردهای او به کار پژوهشی، به اصلاح آن اقدام کنند.
- سهم هر یک از موارد ارزشیابی به شرح زیر محاسبه می‌شود:
- پاسخگویی به تکالیف و شرکت فعال در کلاس: ۵۰ درصد امتیاز
 - آزمون پایانی: ۵۰ درصد امتیاز

سایر نکات:

- مواردی که توجه به آن در این درس مهم است:
- آمادگی مدام برای گفتگوهای کلاس.
 - مشارکت جدی و موثر در مباحث کلاس.
 - رعایت نظم حضور و حساسیت به زمان درس.
 - رعایت اخلاق پژوهش در انجام تکالیف و در فعالیت عملی.
 - مطالعه منابع تکمیلی معرفی شده توسط آموزشگر و سایر منابع مفید.
 - ظرافت و زیبایی ظاهری تکالیفی که به صورت مکتوب به آموزشگر تحویل می‌شود.

سرفصل درس « پژوهش و توسعه حرفه ای ۱ : اقدام پژوهی »

۱. معرفی درس و منطق آن:

قائل شدن وظیفه تولید یافته‌های پژوهشی برای معلم در کنار دو وظیفه مهم دیگر او مبنی بر وظیفه استفاده از یافته‌های پژوهشی تولید شده توسط دیگران و وظیفه آموزش پژوهش به دانش‌آموزان، ضرورت دانا و توانا کردن آنها در حوزه اقدام پژوهی را روشن می‌سازد. این امر بدان معناست که معلم باید از تدریس و عمل تربیتی عادی شده^۸ فاصله گرفته و به سوی تدریس و عمل فکورانه^۹ پیش برود، به نحوی که با بینشی پژوهشی مسائل کلاس و مدرسه را بکاود و با اقدام پژوهی و ژرفاندیشی به یافتن راه‌حل‌ها، کاربرد بلافصل یافته‌ها و اخذ بازخورد مداوم به اصلاح و بهبود مسائل آموزشی و پرورشی بپردازد. بر این اساس، تفکر و مهارت اقدام پژوهی یکی از حوزه‌های اساسی است که می‌بایست در برنامه درسی پیش از خدمت و حین خدمت معلمان گنجانده شود.

نام درس: پژوهش و توسعه حرفه ای ۱ : اقدام پژوهی به انگلیسی: <i>action research</i>				مشخصات درس
اهداف / پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: با مطالعه گستره و سطوح پژوهش در آموزش و پرورش و فلسفه و روش اقدام پژوهی (چیستی، چرایی و چگونگی آن)، به تحلیل اهمیت کاربست یافته‌های پژوهشی و اقدام پژوهی در اصلاح و بهبود نتایج و فرایندهای آموزشی و پرورشی و رشد حرفه‌ای معلمان بپردازد و با استفاده از دانش و نگرش کسب شده به انجام اقدام پژوهی به تناسب رشته تخصصی خود مبادرت ورزد.				نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ زمان درس: ۳۲ ساعت پیشنیاز: فلسفه آموزش و پرورش روش‌ها و فنون تدریس تدریس روانشناسی تربیتی
				سایستگی اساسی: <i>Ck&pck</i> کد ۱-۲-۳-۳
سطح ۳	سطح ۲	سطح ۱	ملاک‌ها	۳-۴-۳
سطوح و گستره پژوهش در حرفه معلمی را تحلیل می‌کند و مصادیق آنها را مورد نقد و ارزیابی قرار می‌دهد و رابطه اقدام پژوهی با رشد حرفه‌ای و ادراک هنرمندانه معلم از موقعیت‌های تربیتی را تحلیل می‌کند	جایگاه و روابط سطوح مختلف پژوهش را مورد بررسی و مقایسه قرار می‌دهد و امکانات و محدودیت‌های کاربرد هریک از سطوح را در موقعیت‌های مختلف توضیح می‌دهد	سطوح و گستره پژوهش در حرفه معلمی را توضیح می‌دهد. نقش معلم در مقام مصرف کننده، آموزش دهنده و تولید کننده پژوهش را توضیح می‌دهد.	شناخت پژوهش در آموزش و پرورش و حرفه معلمی	
با توجه به مبانی فلسفی اقدام پژوهی ایده‌ها و روش‌هایی را برای اقدام پژوهی در موقعیت خاص ارائه می‌کند و نقش اقدام پژوهی را در اصلاح و بهبود امور آموزشی و پرورشی مورد تحلیل قرار می‌دهد.	دلالت‌های مبانی فلسفی اقدام پژوهی را برای عمل پژوهش تبیین می‌کند و ضرورت و کاربردهای آن را در تفکر و عمل تربیتی توجیه می‌کند.	مفهوم اقدام پژوهی را تعریف می‌کند و ضرورت، اهداف، پیامدها و امکانات محدودیت‌های آن را توضیح می‌دهد و با خاستگاه و رویکردهای موجود در این زمینه آشناسنت.	شناخت فلسفه اقدام پژوهی	

شناخت مراحل و روش اجرای اقدام پژوهی	هریک از مراحل اقدام پژوهی و روش اجرای آن را توضیح می‌دهد.		بر اساس دانش و مهارت کسب شده، نمونه‌ای از گزارش‌های اقدام‌پژوهی انجام شده توسط معلمان را مورد نقد و ارزیابی قرار می‌دهد.
کسب مهارت در انجام اقدام پژوهی متناسب با رشته تخصصی	با ژرف‌اندیشی موقعیت‌ها و مسائل آموزشی و پرورشی را مورد بررسی قرار می‌دهد و مسئله مناسب برای انجام اقدام‌پژوهی را انتخاب می‌کند.	خاستگاه، ابعاد و پیامدهای مسئله را مورد بررسی قرار می‌دهد و داده‌ها و شواهد مهم و ابزار مناسب برای گردآوری آنها را تشخیص می‌دهد.	روش، مراحل و اقدامات لازم برای ارزشیابی، اعتباریابی و نقد نتایج و اخذ بازخورد برای اصلاح و بهبود را پیش‌بینی و طرح نهایی را تدوین می‌کند و در صورت دسترسی به موقعیت مناسب آن را اجرا می‌کند.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

بخش اول :

- انواع، سطوح، گستره، ماهیت و اهداف پژوهش در آموزش و پرورش
- پژوهش در حرفه معلمی (معلم به عنوان بکارگیرنده یافته‌های پژوهش‌های دیگران، معلم به عنوان پژوهشگر، معلم به عنوان مدرس پژوهش به دانش آموزان)
 - استلزامهای پژوهش‌های معلم محور (برخورد آزادمنشانه، هم افزایی، تفکر و بازاندیشی ، دغدغه‌های رشد حرفه‌ای، اشتراک دانش و تجربیات، مشارکت و کار گروهی ، نقادی و نقد پذیری، تعهد و مسئولیت برای عمل مبتنی بر پژوهش، اخلاق پژوهشیو ...)
 - عمل‌پژوهی و ادراک هنرمندانه معلم
 - عمل پژوهی و رشد حرفه ای معلم

فعالیت یادگیری:

- مطالعه منابع معرفی شده
 - مشارکت در بحث‌های کلاسی
 - پاسخ به پرسش‌های طرح شده
 - مشارکت در نقد مطالب گزارش شده در کلاس (گزارش حاصل از فعالیت عملکردی گروه‌ها)
- فعالیت عملکردی:

- تشکیل کارگروه‌هایی متشکل از دانشجو معلمان و مشارکت آنها در تحلیل جایگاه و نقش پژوهش در آموزش و پرورش و حرفه معلمی و تهیه گزارش برای ارائه به کلاس

بخش دوم :

- چستی عمل پژوهی در آموزش و پرورش (ماهیت، تعریف، ابعاد، گستره،
- چرایی عمل پژوهی در آموزش و پرورش(اهداف ، پیامدها، ضرورت و اهمیت)
- تاریخچه و خاستگاه های عمل پژوهی

- نظریه‌ها و دیدگاه‌های موجود در زمینه اقدام پژوهی

فعالیت یادگیری:

- مطالعه منابع معرفی شده
- مشارکت در بحث‌های کلاسی
- پاسخ به پرسش‌های طرح شده
- مشارکت در نقد مطالب گزارش شده در کلاس (گزارش حاصل از فعالیت عملکردی گروه‌ها)

فعالیت عملکردی:

- تهیه یک نوشته انتقادی در مورد باورها و عقاید شخصی خود در مورد چپستی و ضرورت اقدام پژوهی در آموزش و پرورش و ارائه آن در کلاس برای بررسی و نقد

بخش سوم :

- چگونگی تشخیص مسئله،
- چگونگی تدوین طرح اقدام پژوهی،
- روش اجرای مراحل اقدام پژوهی
- چگونگی گردآوری داده‌ها و شواهد مهم در اقدام پژوهی
- باز اندیشی در باره داده‌ها و شواهد و اصلاح فرایند اقدام پژوهی

- نقش مشورت و مشارکت در اقدام پژوهی
- ارزشیابی، نقدی و اعتباریابی در اقدام پژوهی
- چگونگی بازخورد، اصلاح و کاربرد نتایج در اقدام پژوهی
- چگونگی مستند سازی، ثبت و ضبط مراحل و تهیه گزارش نهایی و اطلاع رسانی و اشاعه دستاوردهای اقدام پژوهی

فعالیت یادگیری:

- مطالعه منابع معرفی شده
- مشارکت در بحث‌های کلاسی
- پاسخ به پرسش‌های طرح شده
- مشارکت در نقد مطالب گزارش شده در کلاس (گزارش حاصل از فعالیت عملکردی گروه‌ها)

فعالیت عملکردی:

- تشکیل کارگروه‌هایی متشکل از دانشجو معلمان و مشارکت آنها در نقد نمونه‌ای از اقدام پژوهی انجام شده توسط معلمان دیگر و تهیه گزارش نقد برای ارائه به کلاس

بخش چهارم :

- تدوین طرح و انجام مراحل اقدام پژوهی

فعالیت یادگیری:

- مشارکت در ارزشیابی و نقد طرح اقدام پژوهی دانشجو معلمان و یکایک مراحل اجرایی آن در خلال جلسات متناظر با روند پیشرفت اجرای طرح (در هر مرحله از تدوین طرح و اجرای آن، دانشجویان گزارش لازم را به کلاس ارائه و از مشورت، ارزشیابی و نقد دیگران استفاده می‌کنند.)

فعالیت عملکردی:

- تشکیل کارگروه‌هایی متشکل از دانشجو معلمان و مشارکت آنها در مراحل زیر:
- بررسی متاملانه کلاس درس و مدرسه و انتخاب مسئله برای اقدام پژوهی
- تدوین طرح
- انتخاب روش و تدوین مراحل
- مشخص کردن شواهد مهم و ساختن یا یافتن ابزار گردآوری داده ها
- باز اندیشی در باره داده ها و شواهد و اصلاح فرایند
- انجام مشورت و جلب مشارکت افراد ذی ربط
- ارزشیابی، نقادی و اعتباریابی فرایند و نتایج
- اخذ بازخورد، اصلاح و کاربرد نتایج در حل مسئله یا بهبود امر مورد پژوهش
- مستند سازی، ثبت و ضبط مراحل و تهیه گزارش نهایی و اطلاع رسانی و اشاعه دستاوردها

۳- راهبردهای تدریس و یادگیری

- راهبردهای اصلی شامل پرسش و پاسخ، حل مساله، نقادیو پژوهش به صورت گروهی و مشارکتی است. در کلاس در خلال بیان فلسفه، مبانی، اصول، روش و مراحل اجرای اقدام پژوهیبه تحلیل و نقادی گزارش های مطالعات اقدام پژوهی معلمان (به تناسب رشته آموزشی دانشجومعلمان) و آشنا سازی دانشجو معلمان با تجارب معلمان پژوهنده پرداخته می شود.
- در بخش عملی، دانشجو معلمان در قالب گروه‌های مناسب، به انتخاب مسئله متناسب با رشته آموزشی خود و تدوین پیشنهاد کامل اقدام پژوهی و اجرای آن در محیط واقعی (در صورت دسترسی به کلاس و مدرسه) می پردازند و گزارش کار خود در هر مرحله را به کلاس ارائه داده و از نقد و مشارکت سایر دانشجو معلمان استفاده می کنند. در صورت عدم دسترسی به کلاس و مدرسه، صرفاً به تدوین طرح اقدام پژوهی و پیش بینی مراحل اجرا و سازوکار لازم برای گردآوری داده ها و شواهد مهم و تهیه ابزار و مشخص کردن چگونگی استفاده از مشورت و مشارکت دیگران بسنده می شود.

۴. منابع آموزشی

منبع:-

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی در این درس، فرایندی مبتنی بر مشارکت است که در آن استاد، شخص دانشجو و سایر همکلاس‌های با یکدیگر همکاری و مشارکت دارند. در این ارزشیابی علاوه بر جنبه‌های کمی بر جنبه‌های کیفی تأکید و توجه ویژه‌ای می‌شود. این ارزشیابی به صورت مداوم و بر اساس فعالیت های انجام شده توسط دانشجو - که در پوشه کار^{۱۰} او گردآوری می‌شود- صورت می‌گیرد و بر ارزیابی توسط خود دانشجو تأکید ویژه‌ای می‌شود.

در این ارزشیابی، ۴ نمره به ارزشیابی دانشجو به صورت تکوینی طی نیمسال ، ۸ نمره به کار عملی در حوزه اقدام پژوهی و ۸ نمره به آزمون پایانی اختصاص می یابد .

سایر نکات

اقدام پژوهی قبل از آغاز کارورزی به دانشجویان ارایه شود.

سرفصل درس « پژوهش و توسعه حرفه ای ۲ : درس پژوهی »

۱. معرفی درس و منطق آن:

درس پژوهی یک رویکرد برای توسعه حرفه ای است که در ، آن معلمان با یکدیگر در تدوین طرح درس پژوهشی ، اجرا و اعتبار یابی آن همکاری می کنند . این رویکرد ظرفیت شگرفی برای تحقق اهداف مدرسه بعنوان سازمان یادگیرنده و بستری برای گفتگوهای حرفه ای در باره آموزش ، تدریس و فرایندهای یاددهی – گیری در مدرسه فراهم می سازد. درس پژوهیدانش آموزشی محتوا را در معلمان توسعه بخشیده و با سازوکارهای خود ، قدرت و شایستگی معلمان را برای مواجهه با مسایل فراروی یاددهی – یادگیری توسعه می بخشد . به این ترتیب دانشجو معلمان با گذراندن این درس ، با کار گروهی و هم افزایی در جهت رشد شایستگی و توان تخصصی خود بطور همزمان در حوزه دانش تربیتی ، دانش موضوعی ، دانش فناوری آموزشی و دانش آموزشی محتوا گام بر می دارند.

نام درس: پژوهش و توسعه حرفه ای ۲ : درس پژوهی به انگلیسی: Lesson Study				مشخصات درس
اهداف / پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: ماهیت ، اهداف و اهمیت کاربرد درس پژوهی و نقش آن در توسعه حرفه ای معلمان و فرایند یاددهی – یادگیری رادرك نموده و با کسب دانش و مهارتهای لازم ، به طراحی و اجرای برنامه درس پژوهی در قالب یک گروه همکار و براساس رشته تخصصی خود بپردازد .				نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ زمان درس: ۳۲ ساعت پیشنیاز: اصول و مبانی تدریس نحوه تدریس:
				شایستگی اساسی: Ck&pck کد ۱-۲ و ۳- ۳ & ۴-۳
ملاکها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳	
درک ماهیت ، اهداف ، ضرورت و اهمیت کاربرد درس پژوهی	جایگاه درس پژوهی را در تحقق مدارس بعنوان سازمان یادگیرنده توضیح می دهد .	امتیازات درس پژوهی را نسبت به سایر رویکردهای توسعه حرفه ای برمی شمارد و نقش آن را در اصلاح و بهبود فرایند یاددهی – یادگیری درک می کند.	تاثیر درس پژوهی را بر ابعاد مختلف شایستگیهای معلمی به تفکیک مشخص و پیامدهای آن را در افزایش کیفیت نتایج فرایندهای یاددهی – یادگیری مورد تحلیل قرار می دهد .	
کسب شایستگی مورد نیاز درس پژوهی	دانش و مهارتهای مورد نیاز برای طراحی و اجرای مراحل درس پژوهی را بر می شمارد و اجرای اثربخش آنها را توضیح می دهد .	استلزامهای درس پژوهی را می شناسد و پیوستگی مراحل درس پژوهی و نحوه اخذ بازخورد از آنها را توضیح می دهد .	نمونه های اجرا شده درس پژوهی را مورد نقد و ارزیابی قرار می دهد .	

طراحی و اجرای یک برنامه درس پژوهی	در قالب گروه ، طرح و برنامه درس پژوهی را با توجه بر کاستیهای مشاهده شده در فرایند یاددهی – یادگیری و یا در حین کارورزی تدوین می کند.	در قالب گروه ، طرح درس پژوهشی را تدوین و در حین کارورزی اجرا می کند . نتایج آن را مورد بازنگری قرار داده ، طرح جدید را تدوین و اجرا می کند.	با کمک گروه ، نتایج اجرای طرح درس پژوهشی را بر اساس سوالات گروه ، مورد نقد و ارزیابی قرار داد، گزارش کامل را تدوین می نماید.
-----------------------------------	--	---	--

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول :

تمهید شرایط و آماده سازی

- مدرسه بعنوان یک سازمان یادگیرنده
- تاریخچه ، تعریف و اهداف درس پژوهی
- درس پژوهی انتخابی استراتژیک برای توسعه دانش و شایستگیهای معلمان
- ابعاد و گستره درس پژوهی
- فرایند درس پژوهی
- شرایط ، فرهنگ و حمایت‌های مورد نیاز درس پژوهی

فعالیت یادگیری:

با مشارکت در بحث به ضرورت و اهمیت درس پژوهی و نقش آن در تولید دانش بومی تدریس می پردازد . همچنین سوالاتی را برای شرح بیشتر موضوع مطرح می نماید . همچنین سوالاتی را برای شرح بیشتر موضوعات مطرح می نماید .

فعالیت عملکردی:

تشکیل کارگروه‌هایی متشکل از دانشجو معلمان و مشارکت آنها در تحلیل جایگاه و نقش درس پژوهی در حرفه معلمی و تهیه گزارش برای ارائه به کلاس،

فصل دوم :

چگونگی تدوین برنامه درس پژوهی :

- تشکیل گروه درس پژوهی
- تبیین رویکرد درس پژوهی در گروه
- برنامه ریزی و تدوین جدول فعالیتهای اجرایی گروه
- انتخاب زمینه پژوهشی برای فعالیت گروه
- تعریف مساله و انتخاب موضوع
- پیش بینی شرایط و نیازمندیهای اجرای درس پژوهی

فعالیت یادگیری:

با مشارکت در بحث موضوعاتی را برای فعالیت درس پژوهی مطرح می کند . همچنین سوالاتی را برای شرح بیشتر موضوعات مطرح می نماید .

فعالیت عملکردی:

در قالب کارگروه‌های دانشجویی، یک زمینه پژوهشی را تعریف و مساله و موضوع مرتبط با آن را مشخص می‌کند.

فصل سوم:

چگونگی تدوین طرح درس مورد پژوهش

تعیین اهداف و سوالهای پژوهشی

تدوین طرح درس پژوهشی متناسب با سوالهای پژوهشی:

- ترسیم وضع موجود و مطلوب
- شناسایی تغییرات مورد نیاز
- تعیین هدفهای درس
- تعیین تجارب و فعالیتهای یادگیری
- تعیین رفتار ورودی
- پیش بینی منابع و وسایل آموزشی
- پیش بینی نحوه مدیریت و سازماندهی کلاس
- پیش بینی نحوه تفکر و واکنش دانش آموزان به تدریس
- تعیین معیارهای تحقق هدفها
- تعیین روش سنجش و ارزشیابی
- تعیین چارچوب اجرایی طرح در س پژوهشی

فعالیت یادگیری:

در باره چارچوب طرح درس پژوهشی بحث می‌کند. و دلایل و اهمیت هر یک از مولفه‌ها را بر می‌شمارد.

فعالیت عملکردی:

در قالب کارگروه‌های دانشجویی یک طرح درس پژوهشی را تهیه و به کلاس ارایه می‌نمایند.

فصل سوم:

چگونگی اجرای طرح درس مورد پژوهش

- تعیین شواهد و مستندات مورد نظر گروه
- تعیین روش و چگونگی مشاهده طرح درس
- تقسیم وظایف اعضای گروه در حین مشاهده
- طراحی فرمهای گردآوری اطلاعات و مستند سازی مشاهده

فعالیت یادگیری:

در باره چگونگی اجرای طرح درس پژوهشی بحث می‌کنند و نکات جدیدی را برای اجرای بهینه آن مطرح می‌سازند.

فعالیت عملکردی:

طرح درس پیش بینی شده در گروه را بصورت آزمایشی در کلاس اجرا می‌کنند.

فصل چهارم:

ژرف اندیشی در باره داده‌ها و شواهد

- نحوه انتخاب چارچوب تجزیه و تحلیل داده‌ها و شواهد
- تجزیه و تحلیل داده‌ها و شواهد:

تحلیل نتایج یادگیری

تحلیل انگیزش

تحلیل رفتار اجتماعی دانش آموزان

طراحی مجدد درس و اجرای آن

اجرای طرح درس جدید و مشاهده آن

ژرف اندیشی در باره اجرای دوم درس و اصلاح نهایی طرح درس

فعالیت یادگیری:

در باره چگونگی نقد مناسب تر نحوه اجرای طرح درس پژوهشی در کلاس بحث می کنند و نکات جدیدی را در این زمینه مطرح می سازند .

فعالیت عملکردی:

نحوه اجرای آزمایشی طرح درس گروه را مورد نقد و بررسی قرار می دهند .

فصل پنجم : چگونگی ژرف اندیشی در باره روند اجرای فعالیت گروه

الف) نحوه تحلیل نتایج مربوط به یادگیری و رشد دانش آموزان(تحلیل نتایج یادگیری، تحلیل انگیزش،

تحلیل رفتار اجتماعی دانش آموزان)،

ب) نحوه تحلیل نتایج مربوط به رشد حرفه ای معلمان عضو گروه،

فعالیت یادگیری:

در باره نتایج فعالیت گروه بر توسعه یادگیری و رشد حرفه ای خود بحث می کنند .

فعالیت عملکردی:

با ارایه مستندات لازم به جمع بندی از تاثیر فعالیت گروه خود بر یادگیری دانش آموزان و رشد حرفه ای خود می پردازند .

فصل ششم : تهیه گزارش نهایی و اشاعه دستاوردهای گروه درس پژوهی

- ضرورت اشاعه نتایج درس پژوهی

- روش های اشاعه و انتشار دستاوردهای گروه

- نحوه تدوین گزارش نهایی درس پژوهی

فعالیت یادگیری:

در باره ضرورت اشاعه نتایج درس پژوهی بحث می کنند .

فعالیت عملکردی:

گزارش کار گروه خود را تدوین و ارایه می نمایند .

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

- راهبردهای اصلی شامل پرسش و پاسخ، حل مساله، نقادیه پژوهش به صورت گروهی و مشارکتی است. در کلاس در

فرایند تدریس به تحلیل و نقادی گزارش های مطالعات درس پژوهی (به تناسب رشته آموزشی دانشجومعلمان) و آشنا سازی دانشجو معلمان با تجارب معلمان درس پژوه پرداخته می شود.

- در بخش عملی، دانشجو معلمان در قالب گروه های مناسب، به انتخاب مسئله متناسب با رشته آموزشی خود و تدوین برنامه

درس پژوهی و اجرای آن در محیط واقعی (در صورت دسترسی به کلاس و مدرسه) یا نمونه ای (مشابه سازی شرایط کلاس درس

) می پردازند و گزارش کار خود در هر مرحله را به کلاس ارائه داده و از نقد و مشارکت سایر دانشجو معلمان استفاده می کنند.

۴. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی در این درس، فرایندی مبتنی بر مشارکت است که در آن استاد، شخص دانشجو و سایر همکلاس‌های با یکدیگر همکاری و مشارکت دارند. در این ارزشیابی علاوه بر جنبه‌های کمی بر جنبه‌های کیفی تأکید و توجه ویژه‌ای می‌شود. این ارزشیابی به صورت مداوم و بر اساس فعالیت‌های انجام شده توسط دانشجو – که در پوشه کار^{۱۱} او گردآوری می‌شود- صورت می‌گیرد و بر ارزیابی توسط خود دانشجو تأکید ویژه‌ای می‌شود.

در این ارزشیابی، ۴ نمره به ارزشیابی دانشجو به صورت تکوینی طی نیمسال ، ۸ نمره به کار عملی در حوزه درس پژوهی و ۸ نمره به آزمون پایانی اختصاص می‌یابد .

۵. منابع آموزشی

درس پژوهی ، مبانی ، اصول و روش اجرا ، دکتر رضا ساکی ، انتشارات جهاد دانشگاهی ، ۱۳۹۲ .
استیپانک و همکاران (۱۳۸۹) درس پژوهی راهنمایی عملی برای مدیران و معلمان ، ترجمه دکتر رضا ساکی و داریوش مدنی ، انتشارات حکمت علوی

سایر نکات

تدریس درس پژوهی پس از تدریس اقدام پژوهی و همزمان با اجرای کارورزی انجام می‌شود .

سرفصل درس « پژوهش و توسعه حرفه‌ای ۳: پژوهش روایی»
متعاقبا ارائه خواهد شد.

سرفصل درس «کارورزی ۱»

۱. معرفی درس و منطق آن

آموزش اثربخش نیازمند آن است که معلمان در طول دوره آموزشی در معرض تجربیات متنوع و غنی قرار گرفته و قادر به مطالعه، تصمیم گیری و ارزیابی نتایج تصمیمات در موقعیت های پیچیده آموزشی و تربیتی مبتنی بر یافته های علمی و پژوهشی باشند. برنامه کارورزی فرصت به تجربه گذاشتن آموخته ها و گفتگو برای تعدیل، تعمیق تجربیات و توسعه شایستگی های حرفه ای را فراهم کند. این فرآیند از مشاهده تأملی آغاز و به درس پژوهی در سطح مدرسه و کلاس درس جهت کسب مهارت های یادگیری مادام العمر و قرار گرفتن در چرخه توسعه حرفه ای مداوم ختم می شود. مطالعه مسئله های آموزشی/تربیتی در سطح کلاس درس و مدرسه زمینه ساز عمل مستقل حرفه ای معتبر و کسب تجربیات دست اول است. فرصت های یادگیری تدارک دیده شده باید امکان تلفیق نظر و عمل تربیتی را در موقعیت های واقعی، برای یافتن راه حلهای قابل دفاع (با پشتوانه نظری و پژوهشی) جهت پاسخ به مسئله های آموزشی/تربیتی تدارک ببیند. در برنامه کارورزی دانشجو با درک مبانی نظری قادر خواهند بود تصمیمات اتخاذ شده در موقعیت های تربیتی/آموزشی را با ارائه شواهدی از پژوهش ها/یافته های علمی پشتیبانی نموده و نشان دهند که چگونه این تصمیمات در برنامه ریزی، اجرا و ارزیابی برای حمایت از یادگیری دانش آموزان از پشتوانه نظری لازم برخوردار است. در کارورزی یک دانشجویان توانایی تحلیل موقعیت های واقعی و انطباق آن با یافته های نظری را در قالب پژوهش روایتی کسب کرده و ظرفیت های حرفه ای خود را توسعه خواهند داد.

نام درس: کارورزی ۱				مشخصات درس نوع درس: کارورزی تعداد واحد: ۲ زمان درس: ۱۲۸ ساعت پیشنیاز: روانشناسی تربیتی، کلیات روش ها و فنون تدریس نحوه آموزش: مشترک
اهداف / پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:				شایستگی اساسی: <i>P Ck &pk</i> کد ۲-۳ & ۲-۳ ۳-۱&۲
ملاک ها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳	
مسئله شناسی	توانسته است موقعیت های آموزشی/تربیتی در سطح کلاس درس و مدرسه را با جمع آوری اطلاعات توصیف نماید اما نتوانسته است اطلاعات را به صورت نظام مند تحلیل و تبیین نماید.	توانسته است موقعیت های آموزشی/تربیتی در سطح کلاس درس و مدرسه را با جمع آوری اطلاعات به صورت نظام مند توصیف نموده و با استفاده از شواهد مستندات آن را تبیین نماید.	توانسته است موقعیت های آموزشی/تربیتی در سطح کلاس درس و مدرسه را با جمع آوری اطلاعات به صورت نظام مند توصیف نموده و با کمک شواهد معتبر مسئله را تبیین و برای آن مستندات علمی و پژوهشی ارائه نماید.	
پژوهش روایتی	گزارش های جمع آوری شده از مطالعه موقعیت فیزیکی، عاطفی، آموزشی، تربیتی را به صورت روایت نقل و کدگذاری نموده اما	گزارش های جمع آوری شده از مطالعه موقعیت فیزیکی، عاطفی، آموزشی، تربیتی را به صورت روایت نقل و کدگذاری نموده و گزاره ها را در	گزارش های جمع آوری شده از مطالعه موقعیت فیزیکی، عاطفی، آموزشی، تربیتی را به صورت روایت نقل و کدگذاری نموده و گزاره ها را در قالب مضامین	

توانسته است کدگذاری‌ها را در قالب مضامین سازماندهی و یافته‌ها را گزارش کند.	قالب مضامین سازماندهی و یافته‌ها را گزارش نموده است.	سازماندهی نموده و با ایجاد ارتباط میان مضامین در قالب یک مسئله آموزشی/ تربیتی تبیین نموده است.
در گزارش ارائه شده ساختار کلی گزارش نویسی رعایت شده اما شواهد و مستندات کافی برای یافته‌ها ارائه نشده است.	در گزارش ارائه شده ساختار گزارش نویسی به صورت نظام مند در ثبت و ارائه یافته‌ها رعایت شده است و یافته‌ها به کمک برخی شواهد و مستندات پشتیبانی شده است.	در گزارش ارائه شده ارتباط میان فصل‌ها و عناوین ذیل فصل‌ها رعایت شده و یافته‌ها مبتنی بر شواهد و مستندات تجربی و علمی گزارش شده است.

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

جلسه اول: معرفی برنامه کارورزی و تکالیف عملکردی، برنامه زمان بندی سمینارها در سطح مدرسه و واحد آموزشی و چگونگی ارزیابی از عملکرد دانشجویان بر اساس پیامدها و سطوح عملکرد.

جلسه دوم و سوم: کارگاه مسئله شناسی (مطالعه موقعیت)

تکلیف یادگیری: مشاهده فیلم تدریس / موقعیتی در سطح مدرسه و تبیین مسئله بر اساس گام‌های زیر:

الف: توصیف موقعیت (بیان ویژگی‌ها و مشخصه‌های متمایز کننده)

ب: تشریح توضیح موقعیت (شناسایی اجزاء و روابط)

ج: بازنگری (به گونه دیگر دیدن / از زاویه دید دیگری به موقعیت نگاه کردن) با استفاده از تکنیک‌های اگر، آنگاه، شش کلاه تفکر و اسکمپر.

د: تعیین نقطه کانونی (انتخاب، جمع‌آوری شواهد، درک و تحلیل، ارائه مسئله).

ه: تبیین مسئله با استفاده از استدلال قیاسی یا استقرایی به کمک شواهد و مستندات.

شرح تنظیم پوشه کار: نسخه‌ای از مسئله تبیین شده به همراه بازخوردهای ارائه شده در محورهای مختلف تبیین مسئله در پرونده توسعه حرفه‌ای دانشجو ضبط گردد.

جلسه چهارم: مشاهده آزاد

سازماندهی دانشجویان در مدارس و معارفه آنان به مدارس (جلسه آشنایی با مدرسه، مدیر و معلم راهنما)

تکلیف یادگیری: تجربه اولین روز کارورزی من در مدرسه. از دانشجو خواسته شود تا اولین تجربیات خود را از اولین روز کارورزی

از زمان آماده شدن برای رفتن به مدرسه تا زمان برگشتن در قالب داستان یا خاطره یادداشت روزانه ثبت و ارائه نماید. دانشجو در اولین روز کارورزی مشاهده آزاد دارد و آنچه را مشاهده می‌کند بدون هیچ محدودیتی ثبت و ضبط خواهد نمود. این مورد می‌تواند شامل رخ دادها در مسیر رفت و آمد به مدرسه، فضا و موقعیت مدرسه، تصورات و انتظارات، نحوه برخورد کادر مدرسه، نحوه مواجه شدن با دانش آموزان، گفتگو با کارکنان مدرسه، معلمان و.... باشد.

پوشه کار: داستان نگارش شده در اولین روز کارورزی در پوشه کار.

جلسه پنجم: کارگاه پژوهش روایتی

تعریف و کاربرد پژوهش روایتی

انواع طرح‌های پژوهش روایتی

ابزارهای پژوهش روایتی

ویژگی های پژوهش روایتی

فرآیند پژوهش روایتی

کاربردهای پژوهش روایتی در کارورزی

تکلیف یادگیری: مطالعه مقالات یا منابع علمی در زمینه پژوهش روایتی در یکی از محورهای فوق و جمع بندی یافته ها برای ارائه به کلاس.

تکلیف عملکردی: تحلیل نمونه ای از پژوهش روایتی و شناسایی نوع پژوهش، ابزار های بکارگرفته شده، ویژگی ها و فرآیند بکارگرفته شده برای تدوین گزارش بررسی و یافته ها به کلاس ارائه گردد.

جلسه ششم: کارگاه پژوهش روایتی

تحلیل ساختاری روایت ها

۱) کدگذاری باز

۲) کدگذاری محوری و انتخاب مضامین

۳) ارتباط مضامین با یکدیگر

۴) تبیین مسئله

تکلیف عملکردی:

الف: تحلیل یک نمونه پژوهش روایتی بر اساس مراحل ذکر شده

ب: تنظیم گزارش تهیه شده از مشاهده آزاد مدرسه در قالب پژوهش روایتی

جلسه هفتم: مشاهده تأملی و مسئله شناسی موقعیت فیزیکی مدرسه / بازدید از مدرسه و تشکیل سمینار در سطح مدرسه

تکلیف عملکردی: تهیه گزارش از موقعیت فیزیکی مدرسه شامل: موقعیت جغرافیایی و محیط بیرونی مدرسه، انواع فضا ها (کتابخانه، زمین ورزش، آبخوری، سرویس ها، کلاس ها، راهرو ها....) نور، جریان هوا، وضعیت بهداشت، امکانات و تجهیزات (کارگاهی، آزمایشگاهی، شبکه مجازی، سایت و....) شناسایی و تبیین مسئله (فرآیند مسئله شناسی و تبیین مسئله رعایت شود) ارائه یافته ها در سمینار مدرسه.

پوشه کار: گزارش دانشجو به همراه بازخورد های ارائه شده استاد در پوشه کار ضبط گردد.

جلسه هشتم: مشاهده تأملی و مسئله شناسی ساختار و سازمان مدرسه / بازدید از مدرسه و تشکیل سمینار در سطح مدرسه

تکلیف عملکردی: تهیه گزارش از ساختار سازمانی، روش های بکارگرفته شده در اداره مدرسه، ساختار سازمانی، نحوه گردش کار در سطح مدرسه، تعاملات میان مدیر، معلمان، کارکنان و نحوه تعامل با اولیاء مدرسه و تدوین آن در قالب پژوهش روایتی پوشه کار: گزارش تهیه شده به همراه بازخورد های ارائه شده از سوی استاد در پرونده توسعه حرفه ای دانشجو ضبط گردد.

جلسه نهم: مشاهده تأملی و مسئله شناسی موقعیت عاطفی روانی / تعاملات در سطح مدرسه / بازدید از مدرسه و تشکیل سمینار در سطح مدرسه

تکلیف عملکردی: تهیه گزارش از موقعیت عاطفی روانی مدرسه شامل: روابط عاطفی میان معلم و دانش آموزان (درک حالات روانی دانش آموزان، برنامه ریزی برای ایجاد جو مثبت و سازنده در فضای کلاس و...) تعاملات دانش آموزان با یکدیگر (میزان احترام،

همدلی، همکاری و...)، روابط عاطفی میان معلمان و کارکنان و مدیر شناسایی و تبیین مسئله (فرآیند مسئله شناسی و تبیین مسئله رعایت شود) و ارائه یافته ها در سمینار مدرسه.

پوشه کار: گزارش دانشجویان به همراه بازخورد های ارائه شده استاد در پوشه کار ضبط گردد.

جلسه دهم: سمینار کلاسی (بررسی گزارش ها و تحلیل ساختار آن بر اساس فرآیند شناسایی و تبیین مسئله)

در این نشست دانشجویان یافته های خود از مطالعه موقعیت مدرسه در ابعاد مختلف ساختار سازمانی، موقعیت فیزیکی و عاطفی را در قالب مسئله های تبیین شده به همراه راه حل های مبتنی بر یافته های علمی ارائه نموده و یافته ها مورد نقد و بررسی قرار می گیرد.

جلسه یازدهم: مشاهده تأملی کلاس درس و مسئله شناسی فرآیند آموزش / بازدید از مدرسه و تشکیل سمینار

در سطح مدرسه

تکلیف عملکردی: تهیه گزارش از موقعیت آموزشی شامل: جو و فضای عاطفی و روانی، طراحی آموزشی، راهبرد های آموزش، سازماندهی تکالیف یادگیری، تعاملات میان معلم و دانش آموزان و دانش آموزان با یکدیگر، وضوح و شفاف بودن مباحث، میزان درگیر نمودن دانش آموزان در فرآیند یادگیری، مواد و منابع آموزشی، ارزشیابی از یادگیری و... شناسایی و تبیین مسئله (فرآیند مسئله شناسی و تبیین مسئله رعایت شود) و ارائه یافته ها در سمینار مدرسه.

پوشه کار: گزارش دانشجویان به همراه بازخورد های ارائه شده استاد در پوشه کار ضبط گردد.

جلسه دوازدهم، سیزدهم، چهاردهم: سمینار (بررسی گزارش ها و تحلیل ساختار آن بر اساس فرآیند شناسایی و تبیین مسئله در سطح مدرسه / واحد آموزشی)

در این نشست دانشجویان یافته های خود از مطالعه موقعیت آموزشی کلاس درس را در قالب مسئله های تبیین شده به همراه راه حل های مبتنی بر یافته های علمی ارائه نموده و یافته ها مورد نقد و بررسی قرار می گیرد.

جلسه پانزدهم: سمینار (بررسی گزارش ها و تحلیل ساختار آن بر اساس چارچوب پژوهش روایتی در سطح مدرسه / واحد آموزشی)

تکلیف عملکردی: دانشجویان مجموعه یافته های خود را در طول ترم در قالب یک پژوهش روایتی زیر نظر استاد تنظیم نمایند. در این گزارش دانشجویان باید یافته های خود را از مسئله های مطالعه شده و تبیین و آن را به کمک شواهد و مستندات علمی پژوهشی قابل دفاع نمایند. یافته ها در کلاس مورد نقد و بررسی قرار می گیرد.

پوشه کار: گزارش تنظیم شده در پوشه کار توسعه حرفه ای ضبط می گردد.

جلسه شانزدهم: ارزیابی کارپوشه دانشجویان بر اساس ملاک ها و سطوح عملکرد

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

راهبردهای مستقیم، غیر مستقیم، در قالب ارائه شیوه مشاهده تأملی، بکارگیری راهبرد های شناختی در تحلیل موقعیت های واقعی، تحلیل نقادانه برای شناسایی و تبیین مسئله، راهبرد های مشارکتی، پژوهش روایتی، سمینار های گروهی و فردی ارائه می گردد.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

منبع فرعی:

(متعاقباً اعلام می شود)

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: ارزشیابی پایانی در درس کارورزی یک در قالب سمینار پایانی صورت می گیرد که در آن دانشجویان باید یافته های خود از مطالعه موقعیت های تربیتی و آموزشی را ارائه و با استناد به یافته های علمی پژوهشی (مطالعه شده در درس نظری) از آن دفاع نمایند. این جلسه با حضور معلم راهنما تشکیل می شود.

ارزشیابی فرآیند: ارزشیابی فرآیند بر اساس بازخورد های داده شده به گزارش های ارائه شده در طول ترم و سمینارهای سطح مدرسه و واحد آموزشی صورت می گیرد. میزان مشارکت در بحث ها، ارائه یافته های جدید، پاسخ به بازخورد های داده شده و... ارزیابی پوشه کار: کلیه گزارش ها به همراه بازخورد های داده شده در پوشه توسعه حرفه ای دانشجو ضبط و مبنای برنامه ریزی برای آموزش های بعدی و نیز دفاع از توانایی های حرفه ای در پایان دوره قرار می گیرد. یک نسخه از پوشه در اختیار دانشجو و یک نسخه در واحد آموزشی ثبت و ضبط می گردد.

ارزشیابی عوامل مدرسه (مدیر و معلم راهنما): بخشی از ارزیابی دانشجو در پایان ترم مربوط به گزارش عملکردی است که از سوی معلم راهنما و مدیر مدرسه ارائه می گردد.

امتیاز درس کارورزی بر مبنای ۱۰۰ و به شرح زیر محاسبه می شود:

- شرکت فعال در جلسات کلاسی، سمینارها و مدرسه: ۲۰ امتیاز

- گزارش های عملکردی مرحله ای: ۴۰ امتیاز

- تدوین و ارائه گزارش پایانی: ۴۰ امتیاز

سایر نکات:

نکات اساسی در تنظیم گزارش پایانی:

۷. تنظیم فهرست و فصل بندی

۸. ارائه مقدمه، هدف و تعاریف و مفاهیم کلیدی

۹. نگارش ادبی و فنی

۱۰. اعتبار داشتن گزاره ها

۱۱. ظرافت و زیبایی ظاهری

۱۲. صحت نحوه تحلیل، تفسیر و نقد گزاره ها

۱۳. آرایه نمودارها و عوامل دیداری و هنری مکمل

۱۴. ارائه راه حل ها و پیشنهادهای برخاسته از یافته ها

۱۵. ارجاعات روشن، استفاده از منابع معتبر و ارائه پیوست ها

۱۶. رعایت ساختار علمی و کلی گزارش بر اساس اصول حاکم بر رشته تحصیلی

سرفصل درس «پروژه»

۱ - معرفی درس و منطق آن

در هر دوره آموزشی، سطح عالی مورد انتظار این است که یادگیرنده بتواند با درونی و نهادینه‌سازی دانش اندوخته شده، آن را در قالب مهارت‌هایی برای حل مسائل، بهبود امور و تولید کالاها و خدمات مورد نیاز در حوزه تخصصی خود تجسم بخشد. گنجاندن درس پروژه پایانی در برنامه درسی تربیت معلم می‌تواند با فراهم کردن زمینه لازم برای انجام پژوهش‌های بنیادی، کاربردی و توسعه‌ای در حد ظرفیت دانشجویان، به آنها کمک کند تا با برقراری پیوند میان دانش تخصصی و دانش آموزش شناسی خود به کارآموزی و دست‌ورزی در حوزه تولید دانش، حل مسائل گریبانگیر و ساخت محصولات آموزشی بپردازند و تحت نظارت اساتید خود در فرایندی مستمر به فراگیری روش کار، چگونگی اخذ بازخورد، اصلاح و تکمیل پژوهش یا اثر و محصول آموزشی مورد نظر خود بپردازند.

انتظار می‌رود این درس نگرش و کنش دانشجو معلمان را در انجام فعالیت‌های پژوهشی یا عملیاتی فکورانه گسترش داده و دانشجو معلم بتواند سطح توانمندی خود را در کاربرست نظریه‌های آموزشی و یادگیری با استفاده از دانش‌های نظری و مهارت‌های کسب شده در درس‌های مختلف به ویژه اقدام پژوهی، درس پژوهی و کارورزی به صورت فردی و یا گروهی تکمیل کند. در این راستا دانشجو باید با استفاده از تجارب کسب شده بتواند ایده، نیاز یا مسأله‌ای را در حوزه تعلیم و تربیت به صورت پروژه‌ای پژوهشی یا عملیاتی در قالب اقدام پژوهی، درس پژوهی، طراحی و تولید برنامه، مواد و رسانه‌های آموزشی، تولید جزوه‌های کمک درسی و غیره ... با استفاده از روش‌های کمی و کیفی یا آمیخته، طراحی نموده، به اجرا در آورد و پس از ارزشیابی نتایج یا محصول بدست آمده را همراه یک گزارش پایانی مستدل و مبتنی بر شواهد علمی قابل دفاع ارائه کند تا بدین وسیله بخشی از توانمندی خود را در جهت توسعه صلاحیت‌های حرفه معلمی در زمینه تدریس و یادگیری به اثبات برساند.

نام درس: پروژه پایانی به انگلیسی: <i>project</i>				مشخصات درس نوع درس: عملی تعداد واحد: زمان درس: ۴۸ ساعت پیش نیازها: - اقدام پژوهی - درس پژوهی نحوه تدریس: راهنمایی در حین عمل
اهداف / پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: با استفاده از دانش و مهارت اندوخته شده، اقدام به تدوین طرحی ^{۱۲} در حوزه مورد علاقه در رشته تخصصی خود برای انجام پژوهش، تولید اثر علمی یا ساخت محصول آموزشی بنماید و سپس طرح را طبق مراحل پیش بینی شده اجرا کرده و تحت نظارت استاد ذی‌ربط به اصلاح، تکمیل و تولید نهایی اثر بپردازد.				شایستگی اساسی: <i>CK&PCK</i>
ملاک‌ها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳	

۱۲ - طرح مورد نظر با توجه به توانایی و علاقه دانشجو و تشخیص استاد ذی‌ربط می‌تواند در قالب‌های گوناگون مانند اقدام پژوهی، درس پژوهی، پژوهش کلاسیک، تدوین برنامه‌های درسی، تولید محتوای آموزشی، تألیف کتب و راهنماهای آموزشی، تهیه مواد و رسانه‌های آموزشی، تدوین آزمون‌های معتبر و ... ارائه شود.

کد : ۱-۲ & ۲-۱ & ۳-۳ & ۳-۴	طراحی و تدوین طرح طرح تدوین شده فاقد انسجام لازم است و میان اجزای طرح و روش کار سنخیت لازم وجود ندارد.	طرح تدوین شده تا حدودی مناسب است. اما در برخی زمینه‌ها نیازمند اصلاح و بهبود است.	طرح تدوین شده کاملاً منسجم و قابل اجراست. مسئله به خوبی تبیین شده و روش و ابزار انتخاب شده با آن تناسب دارد.
اجرای طرح اجرای طرح در مراحل مختلف با کاستی روبرو بوده است به نحوی که نمی‌توان به اعتبار نتایج آن اطمینان داشت.	اجرای طرح در برخی از مراحل با کاستی روبرو بوده، اما اعتبار نتایج را خدشه‌دار نساخته است.	امکانات و تمهیدات لازم فراهم شده و طرح طبق مراحل و برنامه از پیش تعیین شده اجرا شده و نتایج معتبری کسب کرده است.	
اصلاح، تکمیل و تولید اثر نهایی اصلاحات مورد نظر استاد یا گروه ارزشیابی در آن اعمال نشده است و اثر ناکامل و غیر قابل‌استفاده نیست.	اصلاحات مورد نظر استاد یا گروه ارزشیابی حتی‌المقدور در آن انجام شده است و گرچه اثر در حد انتظار نیست، اما قابل قبول است.	اصلاحات مورد نظر استاد یا گروه ارزشیابی در آن اعمال شده و اثر کامل و قابل بهره‌برداری است	

۲- فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن .

فصل اول :

- ۱- شیوه طراحی و تدوین طرح:
- چگونگی بررسی زمینه، تشخیص مسئله و بررسی ابعاد، گستره و پیامدهای آن
- چگونگی امکان سنجی برای پژوهش یا اقدام مورد نظر
- چگونگی هدف‌گذاری و مشخص کردن سؤال ها
- چگونگی انتخاب روش و مسیر مناسب برای تحقق اهداف
- چگونگی تدوین طرح پژوهشی یا طراحی نقشه و برنامه تولید اثر، خدمت یا محصول آموزشی

تکالیف یادگیری :

- بررسی زمینه و مسئله مورد نظر و مطالعه پیشینه نظری، پژوهشی یا تجربی آن
- تکالیف عملکردی :
- طراحی و تدوین طرح پژوهشی یا نقشه و برنامه تولید اثر و اصلاح و تکمیل آن تحت نظر استاد ذی ربط

فصل دوم:

- چگونگی اجرای طرح طبق برنامه پیش بینی شده:
- چگونگی برنامه ریزی برای اجرای مراحل طرح
- چگونگی فراهم کردن تمهیدات و امکانات مورد نیاز برای اجرای طرح
- چگونگی اجرا، ارزشیابی، نظارت، و بازخورد تکوینی در هر مرحله
- چگونگی تدوین گزارش پژوهش یا تولید اثر و محصول مورد نظر

تکالیف یادگیری :

مطالعه منابع مورد نیاز و کسب نظرات همتایان، صاحب نظران و استاد ذی ربط در هر مرحله

تکالیف عملکردی :

اجرای گام به گام هر یک از مراحل طرح طبق برنامه پیش بینی شده، نظارت و کنترل پروژه و تهیه گزارش پژوهش یا تولید اثر و محصول مورد نظر

فصل سوم:

اصلاح، تکمیل و تولید اثر نهایی:

- چگونگی ارزشیابی، ارائه و دفاع از گزارش پژوهش یا اثر تولید شده

- چگونگی اعمال اصلاحات و پیشنهادهای استاد ذی ربط یا گروه ارزشیابی

- چگونگی تدوین و ارائه گزارش نهایی پژوهش یا اثر و محصول تولید شده

تکالیف یادگیری :

مطالعه منابع مربوط و کسب نظرات همتایان و صاحب نظران و استاد ذی ربط

تکالیف عملکردی :

اصلاح، تکمیل و تدوین گزارش نهایی پژوهش یا تولید اثر و محصول نهایی

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری :

راهبردهای اصلی شامل حل مساله، نقادی و پژوهش است. هدف اصلی در این درس، انجام پژوهش یا تولید اثر و محصول آموزشی توسط دانشجویان تحت نظارت و راهنمایی استاد است. بدین منظور هر یک از دانشجویان به صورت فردی یا مرجحاً در قالب گروه‌های مناسب، به انتخاب مسئله متناسب با رشته آموزشی خود و تدوین پیشنهاد کامل و اجرای آن می‌پردازند و گزارش کار خود در هر مرحله را به استاد یا گروه ارزشیابی ارائه داده و به صورت حضوری و غیر حضوری از نقد و مشارکت آنها برای اصلاح و تولید اثر و محصول نهایی استفاده می‌کنند.

۴- راهبردهای ارزشیابی یادگیری.

ارزشیابی در این درس، فرایندی مبتنی بر مشارکت است. برای هر یک از طرح‌های فردی یا گروهی دانشجویان در بدو امر یک گروه ارزشیابی تشکیل می‌شود که در آن استاد، شخص دانشجو و سایر اعضای گروه با یکدیگر همکاری و مشارکت دارند و بر مراحل مهم در تدوین طرح، اجرا و ارزشیابی از آن نظارت دارند. در این ارزشیابی علاوه بر جنبه‌های کمی بر جنبه‌های کیفی تأکید و توجه ویژه‌ای می‌شود. این ارزشیابی به صورت مداوم و بر اساس فعالیت‌های انجام شده توسط دانشجو در هر مرحله از کار صورت می‌گیرد.

در این ارزشیابی، کل ۲۰ نمره، به نسبت کم و کیف گزارش نهایی پژوهش یا اثر و محصول تولید شده به دانشجو اختصاص می‌یابد.

سایر نکات :

- باتوجه به ویژگی‌های درس پروژه و حجم کاربالای استاد در راهنمایی و نظارت مستمر بر فعالیت دانشجویان، تعداد دانشجویان در هر کلاس حداکثر ۱۵ نفر خواهد بود.

- به فراخور نیاز دانشجویان به دانش نظری مورد نیاز برای انجام پروژه پایانی، استاد می‌تواند حداکثرسه جلسه اول کلاس را به آموزش نظری و ایجاد هماهنگی برای انتخاب مسئله و گروه بندی دانشجویان اختصاص دهد.

۶- منابع آموزشی و یادگیری :

۱. ساکی، رضا و همکاران (۱۳۸۲) اقدام پژوهی راهبردی برای بهبود آموزش و تدریس، پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش

۲. ساکی ، رضا (۱۳۸۱) درس پژوهی ، انتشارات جهاد دانشگاهی

۳-نادر خرمی راد،راهنمای دانش مدیریت پروژه - **(PMBOK)**

<http://www.khorramirad.com/index.php%3Fid%3D360>

۴- راهنمای پروژه علمی

(راهنمای معلمان)کارشناسی تکنولوژیوگروههای آموزشی – دفتر آموزش ابتدایی

راهنمای دانش مدیریت پروژه.**PMBOK. (PMBOK)** . انتشارات دیباگران تهران.

-A Guide to the Project Management Body of Knowledge Amazon.com۵

سرفصل درس « هدایت و مشورت در اسلام »

۱. معرفی درس و منطق آن:

هدایت عبارت است از تعیین کمال مناسب یک شئی و راه رسیدن به آن. به عبارتی هدایت برخورداری موجودی از کمالی است که با نظم خاص و صحیحی به آن برسد. از نظر اسلام مشورت همان هدایت خواستن و طلب خیر کردن است تا دیگری نیکوترین نظر و اندیشه و تجربه خود را اظهار کند، فلسفه مشورت در اسلام رسیدن به رشد است. مطالعه این درس، می تواند دانشجویان رشته راهنمایی و مشاوره را در شناخت ماهیت هدایت و مشورت در اسلام از طریق منابع معتبر اسلامی نظیر قرآن، نهج البلاغه و احادیث و روایات ائمه معصومین(ع) مندرج در آثار و کتابهای دانشمندان اسلامی یاری نماید. شناخت ویژگی های مشورتگران از نظر اسلام، هدایت و مشورت از دیدگاه دانشمندان اسلامی در راهنمایی و مشاوره دانش آموزان از اهداف و دلایل ارایه این درس می باشند. برای نیل به اهداف ذکر شده، دانشجویان باید مهارت ها و توانایی های لازم را در هدایت و مشورت دادن به دانش آموزان کسب نموده و فرصت های یادگیری موثر را به منظور ارتقای سلامت روانی دانش آموزان با بهره گیری از ظرفیت های روانی، جسمانی و اجتماعی خود در محیط واقعی مدرسه فراهم آورند.

نام درس:				مشخصات درس
به فارسی: هدایت و مشورت در اسلام				نوع درس: نظری
به انگلیسی: Guidance and Consultation in Islam				تعداد واحد: ۲
اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود:				زمان درس: ۳۲ ساعت
با مطالعه این درس، با مفهوم و تعاریف هدایت و مشورت در اسلام آشنا شده، در فرایند آموزش از مبانی و اصول مشورت بهره کافی ببرد، به جایگاه هدایت و مشورت در فرایند تعلیم و تربیت پی ببرد و با اهمیت و ضرورت مشورت در گروه های دانش آموزی آشنا شود. همچنین با یادگیری فنون مشورت اسلامی بتواند آن را در موقعیت واقعی مدرسه بکاربرد.				پیشنیاز: مبانی راهنمایی و مشاوره
با شناخت بهتر ویژگی های مشورتگر از دیدگاه اسلام، مشورت از دیدگاه پیامبر اکرم(ص) و حضرت علی(ع) در نهج البلاغه و مشورت از دیدگاه دانشمندان اسلامی در ارتباط با مباحث اساسی تعلیم و تربیت، آن را مورد بررسی قرار داده و همچنین رابطه آن را با نیازهای فعلی دانش آموزان در موقعیت های واقعی محیط آموزشی تحلیل و گزارش نماید.				شایستگی اساسی:
				Ck&pck کد ۲- &۱ ۳-۳ & ۴- &۳
ملاک ها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳	
مفاهیم اساسی مشورت در اسلام	درمورد مفاهیم اساسی مشورت در اسلام صرفاً اطلاعات ارایه شده را جمع آوری و بدون ارایه تحلیل حاصل از مقایسه آنها، آن را گزارش نموده است.	مباحث اساسی مشورت را از دیدگاه اسلام مورد تحلیل قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارایه نموده است.	مفاهیم اساسی مشورت در اسلام را مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده و دلایل خود را در قالب یافته ها به صورت یک گزارش منسجم ارایه نموده است.	

فرایند هدایت و مشورت در اسلام رادر عملکرد و تصمیم گیری گروهی دانش آموزان مورد مقایسه قرار داده و یافته های ناشی از این مقایسه را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است	مفهوم هدایت و مشورت در قرآن و نهج البلاغه را با یکدیگر مورد مقایسه و تجزیه و تحلیل قرار داده و یافته های خود را به صورت مکتوب گزارش نموده است.
هدایت و مشورت از دیدگاه دانشمندان اسلامی را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را در قالب یک گزارش منسجم ارائه نموده است.	هدایت و مشورت از دیدگاه دانشمندان اسلامی را مورد مقایسه قرار داده و یافته های خود را به صورت یک گزارش منسجم ارائه نموده است.

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: مفاهیم اساسی

- مفهوم و تعریف هدایت
- تعاریف و مفهوم مشورت
- ماهیت مشورت
- اهمیت و ضرورت مشورت در اسلام
- مفهوم هدایت در اسلام
- مفهوم مشورت در اسلام
- ویژگی های مشورتگر در اسلام

فعالیت یادگیری:

- ۱- مطالعه مطالب فصل از منابع معرفی شده
- ۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس

فعالیت عملکردی:

- تهیه جدول مقایسه ویژگی های مشورتگر در اسلام و تحلیل آن

فصل دوم: هدایت و مشورت در قرآن و نهج البلاغه

- هدایت انسان در قرآن
- مشورت در قرآن
- هدایت و مشورت از دیدگاه پیامبر اکرم(ص)
- هدایت و مشورت در نهج البلاغه از دیدگاه امام علی(ع)

فعالیت یادگیری:

- ۱- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده
- ۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس
- ۳- مقایسه و تحلیل هدایت و مشورت در قرآن و نهج البلاغه

فعالیت عملکردی:

- تهیه جدول مقایسه هدایت و مشورت در قرآن و نهج البلاغه و تحلیل آن

فصل سوم: هدایت و مشورت از دیدگاه دانشمندان اسلامی

- دانشمندان قرون اولیه اسلامی (جاحظ، فارابی، اخوان الصفا، ابن مسکویه، ابن سینا، امام محمد غزالی، سهروردی، خواجه نصیرالدین طوسی، م ولوی، سعدی)
- دانشمندان معاصر اسلامی (فیض کاشانی، شهید مطهری، شهید بهشتی، امام خمینی)

فعالیت یادگیری:

۱- مطالعه مطالب از منابع معرفی شده

- ۲- مشارکت در بحث های کلاسی و پاسخ به پرسش های طرح شده از سوی مدرس
- ۳- مقایسه و تحلیل هدایت و مشورت از دیدگاه دانشمندان اسلامی از منابع معتبر وارایه گزارش کتبی آن به مدرس

فعالیت عملکردی: ندارد

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت های یادگیری مستقیم در داخل محیط آموزشی نیازمند استفاده از شیوه ارایه مستقیم مباحث نظری به همراه مشارکت دانشجویان و تحلیل پاسخ های مربوط به پرسش های مطرح شده است. همچنین استفاده از روش یادگیری غیر مستقیم نیز مستلزم برقراری ارتباط میان آموخته های کلاسی و الزامات محیط آموزشی است، بهره گیری از فرصتهای یادگیری خارج از محیط آموزشی، برقراری پیوند میان نظر و عمل در محیط آموزشی و فراهم نمودن مشارکت گروهی دانشجویان در انجام فعالیت های عملکردی توسط مدرس از راهبردهای تدریس این درس می باشد که منجر به درک عمیق تر مطالب ویکارگیری دانش نظری هدایت و مشورت از دیدگاه اسلام توسط دانشجو معلمان در موقعیت های واقعی مدرسه خواهد شد. یادگیری غیر مستقیم نیز مستلزم مطالعه فردی و درک شناختی فرد در موقعیت های مختلف محیط آموزشی می باشد.

۴. منابع آموزشی

منابع اصلی:

- اژه ای، جواد(۱۳۹۱). هدایت و مشورت دراسلام، تهران، انتشارات سمت
- جوادی آملی، عبدالله(۱۳۶۴). هدایت در قرآن، تهران، مرکز نشر فرهنگی رها
- کاویانی، محمد(زیرچاپ) مفاهیم روان شناختی در قرآن، قم، انتشارات حوزه ودانشگاه

منابع فرعی:

- نجاتی، عثمان(۱۳۶۹). قرآن و روان شناسی، ترجمه عباس عرب، مشهد، انتشارات آستان قدس رضوی
- بستانی، محمد(۱۳۷۲). اسلام و روان شناسی، مشهد، انتشارات آستان قدس رضوی

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری (باز پاسخ، بسته پاسخ، چند گزینه ای، ویا ترکیبی) به میزان ۱۲ نمره

ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت های یادگیری پیش بینی شده کلاسی ۵ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف (فعالیت) عملکردی ۳ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده براساس تکالیف یادگیری در طول نیمسال، تکالیف عملکردی و آزمون پایان نیمسال انجام می شود. مبنای ارزیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

سایر نکات

تدوین کننده: صادق نبوی

سرفصل درس « تربیت دینی و اخلاقی کودک و نوجوان »

معرفی درس و منطق آن:

دگرگون کردن و متحول شدن انسان منوط به تصویر و توصیفی از انسان است و در هر نظام تربیتی توصیف انسان به منزله جهت گیری اساسی است به طوری که فرد بتواند به ایده واقعی خود که نمونه کمال انسانی است نزدیک شود، اجزای یک نظام تربیتی، اعم از مفاهیم، تمثیل‌ها، اهداف، اصول، روش‌ها و مراحل تربیت در بینش اسلامی بحث شده ابتدا با نگاه تحلیلی و تطبیقی مفاهیم بنیادی را از نظر گذرانیده و مجموعه‌ای آن را با نگاهی ترکیبی در نظر گرفته و با تبیین روابط میان مفاهیم، سیمای انسان را با در نظر گرفتن دیدگاه‌های اسلام و غرب در عرصه تعلیم و تربیت با تأکید بر تفاوت‌های اساسی در ساحت‌های ذهنی، عاطفی و عملی تربیت دینی، اخلاقی ترسیم شود.

نام درس: به فارسی: تربیت دینی و اخلاقی کودک و نوجوان به انگلیسی:				مشخصات درس
اهداف / پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: با مطالعه و شناخت مفاهیم انواع رفتارها، قدرت اختیار، عقل، تربیت، شبه تربیت، تدین در ساحت های شناختی، عاطفی و عملی و مقایسه مفاهیم هدایت، حرکت جوهری، تعلیم، تبلیغ، تأدیب، تهذیب، دانش اخلاق، عرفان عملی با دانش تربیت در ساحت های شناختی و عملی و همچنین شناخت تقسیمات تربیت بر اساس منابع، ابعاد وجودی شخصیت متربی، شرایط متربی، چگونگی وساطت اقدام در تربیت، گستره شمول افراد جامعه، نقش انتخاب متربیان، بر اساس نوع سازمان‌دهی و اعتبار قانونی، آگاهی از تربیت، بر اساس هدف تأثیرگذاری در ساحت های شناختی و عملی و شناخت مراحل تربیت اسلامی مشتمل بر تمهید، اسلام، ایمان، تقوا و یقین در ساحت های شناختی، عاطفی و عملی بتواند در زندگی خود بکار بندد و در کنترل و هدایت خویش و تربیت و بکار گیرد.				نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ زمان درس: ۳۲ ساعت پیشنیاز: روان‌شناسی رشد نحوه تدریس:
				شایستگی اساسی: Ck&pck کد ۱-۲ & ۳- & ۳-۴ & ۳
ملاک‌ها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳	
انواع رفتارها، تربیت، شبه تربیت، قدرت اختیار، تکلیف عقل و بلوغ	آشنایی چپستی مفاهیم رفتارها، تربیت، شبه تربیت، تکلیف، قدرت اختیار، عقل، بلوغ و ضرورت بلوغ صرفاً دانش نظری جمع آوری و بدون تحلیل توصیف گردد.	مفاهیم رفتار، تربیت، شبه تربیت، تکلیف اختیار، عقل و بلوغ در مکاتب مختلف روان شناسی و تربیتی مورد تحلیل قرار داده و یافته های خود را در گزارشی منسجم ارائه نماید.	تفاوتها و شباهتهای مفاهیم رفتار تربیت، شبه تربیت، تکلیف، اختیار، عقل و بلوغ در مکاتب مختلف روان‌شناسی مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده و دلایل خود را به صورت گزارشی منسجم ارائه نماید.	
هدایت، حرکت	مفاهیم هدایت، حرکت جوهری، تعلیم و تبلیغ،	مفاهیم هدایت، حرکت جوهری، تعلیم و تبلیغ	تفاوتها و شباهتهای مفاهیم تربیت هدایت، حرکت	

جوهری تعلیم و تبلیغ، تأدیب، تهذیب، تدین، دانش اخلاقی، عرفان، مکاتب فلسفی و تربیتی اسلام مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده و دلایل خود را به صورت گزارشی منسجم ارائه نماید	تأدیب، تهذیب، تدین، دانش اخلاق، عرفان نظری و عملی با دانش تربیت و فرایند تربیتی اسلام تحلیل گردد و یافته های خود را در گزارشی منسجم ارائه نماید.	تأدیب، تهذیب، تدین، دانش اخلاق، عرفان نظری و عملی با دانش تربیت و فرایند تربیت صرفاً دانش نظری جمع آوری و بدون تحلیل توصیف گردد.	جوهری تعلیم و تبلیغ، تأدیب، تهذیب، تدین، دانش اخلاقی، عرفان نظری و عملی با دانش تربیت و فرایند تربیت
سطوح تقسیمات تربیتی در مکاتب فلسفی و تربیتی اسلام تفاوتها و شباهتها به صورت مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده و دلایل خود را به صورت گزارشی منسجم ارائه نماید	تقسیمات تربیت براساس معیارهای مختلف در مکاتب فلسفی و تربیتی اسلام مورد تحلیل قرار گیرد و یافته های خود را در گزارشی منسجم ارائه نماید.	تربیت براساس منابع، ابعاد وجودی شخصیت متربی، شرایط متربی، چگونگی وساطت اقدام در تربیت، تربیت براساس نوع سازماندهی هدف تأثیر- گذاری و گستره شمول افراد جامعه صرفاً دانش نظری جمع آوری و بدون تحلیل توصیف گردد	تقسیمات تربیت براساس معیارهای مختلف
تفاوتها و شباهتها مراحل تربیت اسلامی در سطوح تمهید، ایمان، تقوا و یقین تعیین در رسیدن به خود شکوفایی اسلامی مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده و دلایل خود را به صورت گزارشی منسجم ارائه نماید	تحلیل مراحل تربیت اسلامی مشتمل بر تمهید، ایمان، تقوا و یقین درنخبگان اخلاق اسلامی مورد تحلیل قرار داده و یافته های خود را در گزارشی منسجم ارائه و تفسیر نماید.	مراحل تربیت اسلامی در تمهید، اسلام، ایمان، تقوا و یقین در نظام تربیت اسلامی صرفاً دانش نظری جمع آوری و بدون تحلیل توصیف گردد.	مراحل تربیت اسلامی در تمهید، ایمان و تقوا یقین
تفاوتهای مبانی، اهداف، اصول و روشهای تعلیم و تربیت مشخص شود و ساحت ذهنی، عاطفی و عملی مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده و دلایل خود را به صورت گزارشی منسجم ارائه نماید	مبانی، اهداف، اصول و روشهای تعلیم و تربیت اسلامی مورد تحلیل قرار داده و یافته های خود را در گزارشی منسجم ارائه و تفسیر نماید.	مبانی، اهداف، اصول و روشهای تعلیم و تربیتی در نظام اسلامی صرفاً دانش نظری جمع آوری و بدون تحلیل توصیف گردد.	نظام تربیتی براساس مبانی، اهداف، اصول و روشهای تربیت اسلامی
تفاوت مفاهیم انسان، روح، کمال عاطفه، عقل، علم، اخلاق، ارزشها در مکاتب	مفاهیم انسان در هستی، روح عاطفه، احساس، عقل، علم، ارزشها و اخلاق	نقش انسان در هستی، شناخت روح و روان، عاطفه و احساس، عقل،	شناخت کلی از دیدگاههای تربیتی

	اسلام و غرب	علم، ارزشها در مکاتب فلسفی و تربیتی اسلام صرفاً دانش نظری جمع آوری و بدون تحلیل توصیف گردد.	شناخت دستگاههای ادراکی در مکاتب فلسفی و تربیتی اسلامی مورد تحلیل قرار گیرد و یافته های خود را در گزارشی منسجم ارائه و تفسیر نماید.	روان شناسی ، فلسفی و تربیتی مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده و دلایل خود را به صورت گزارشی منسجم ارائه نماید
	اخلاق در تدوین مبانی، اهداف و اصول تربیت	دانش اخلاق در تدوین مبانی، اهداف و اصول تربیت به صرفاً دانش نظری جمع آوری و بدون تحلیل توصیف گردد.	دانش اخلاق در تدوین مبانی، اهداف و اصول تربیت به صورت تحلیلی اسلامی مورد تحلیل قرار داده و یافته های خود را در گزارشی منسجم ارائه و تفسیر نماید.	وجود دانش اخلاق به صورت ایجابی و سلبی در مبانی، اهداف و اصول تربیتی مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده و دلایل خود را به صورت گزارشی منسجم ارائه نماید
	اخلاق اسلامی در انتخاب روشها و حضور برنامه های آموزشی و تربیتی	اخلاق اسلامی در انتخاب روشها و حضور در برنامه های آموزشی و تربیتی به صورت صرفاً دانش نظری جمع آوری و بدون تحلیل توصیف گردد.	اخلاق اسلامی در انتخاب روشها و حضور برنامه های آموزشی و تربیتی به صورت اهداف غایی تحلیلی اسلامی مورد تحلیل قرار داده و یافته های خود را در گزارشی منسجم ارائه و تفسیر نماید.	اخلاق اسلامی در انتخاب روشها و حضور برنامه های آموزشی و تربیتی به صورت حصول خود شکوفایی مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده و دلایل خود را به صورت گزارشی منسجم ارائه نماید
	اخلاق در کنترل و هدایت بحرانهای نوجوانی و جوانی	حضور اخلاق در کنترل و هدایت بحرانهای نوجوانی و جوانی صرفاً دانش نظری جمع آوری و بدون تحلیل توصیف گردد.	وجود اخلاق در کنترل و هدایت غرایز، آسیب ها نوجوانی و جوانی مورد تحلیل قرار داده و یافته های خود را در گزارشی منسجم ارائه و تفسیر نماید.	دانش اخلاق در کنترل و هدایت غرایز و آسیب های نوجوانی و جوانی با تأکید بر ساحت های مختلف مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده و دلایل خود را به صورت گزارشی منسجم ارائه نماید
	روش های تربیت عاطفی از دیدگاه قرآن کریم	روشهای تربیت عاطفی از دیدگاه قرآن کریم صرفاً دانش نظری جمع آوری و بدون تحلیل توصیف گردد.	روشهای تربیت عاطفی از دیدگاه قرآن کریم در تربیت اسلامی مورد تحلیل قرار داده و یافته های خود را در گزارشی منسجم ارائه و تفسیر نماید.	تربیت عاطفی از دیدگاه قرآن کریم با تأکید بر ساحت عاطفی و عمل مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده و دلایل خود را به صورت گزارشی منسجم ارائه نماید
	رویکرد فضیلت و غمخواری در تربیت اخلاقی	رویکرد فضیلت محور و غمخواری در تربیت اخلاقی صرفاً دانش نظری جمع آوری و بدون تحلیل توصیف	رویکرد فضیلت محور و غمخواری در تربیت اخلاقی مورد تحلیل قرار داده و یافته های خود را در گزارشی	تفاوت های رویکرد فضیلت محور و غمخواری در تربیت اخلاقی مورد مقایسه و ارزیابی قرار داده و دلایل خود را به صورت گزارشی

منسجم ارائه نماید	منسجم ارائه و تفسیر نماید.	گردد.		
-------------------	----------------------------	-------	--	--

۲. فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: مفهوم شناسی رفتار

انواع رفتار از لحاظ وابستگی فعل به فاعل
 انواع رفتار از لحاظ آشکار و پنهان از دیدگاه تربیتی و اسلام
 انواع رفتار از لحاظ دخالت اراده فاعل در تحقق آن
 قدرت اختیار و عقل از نظر لغوی، اصطلاحی، فلسفی، فقهی
 شرایط عامه و خاصه تکلیف دینی
 معنای لغوی و اصطلاحی تربیت
 حدود قلمرو اصطلاحات و دانش تربیت

فعالیت یادگیری

- (۱) مشارکت در بحث‌های کلاسی و پاسخ به پرسش‌های مطرح شده در فرایند آموزش
- (۲) مطالعه منابع معرفی شده در زمینه تربیت دینی و اخلاقی

فعالیت‌های عملکردی

مفاهیم مورد بحث کلاس از دایره المعارف تخصصی رشته خود یا علوم تربیتی فراهم شود

فصل دوم: مفاهیم متناظر و متقابل با مفهوم تربیت دینی

- هدایت

- حرکت جوهری

- تعلیم

- تبلیغ

- تأدیب

- تدین

- تهذیب

- اخلاق

- عرفان

فعالیت یادگیری

مشارکت در بحث‌های کلاسی و پاسخ به پرسش‌های مطرح شده در فرایند آموزش

۲) مطالعه منابع معرفی شده در زمینه تربیت دینی و اخلاقی

فعالیت‌های عملکردی:

پنج مفهوم متناظر و متقابل بر تربیت در جدول دویعدی شباهتها و تفاوت‌های آن را یکایک ارائه کنند .

فصل سوم: آشنایی با تقسیمات عناصر تربیت

- تقسیم براساس منابع دینی اسلام و غیردینی (سکولار)
- تقسیم براساس ابعاد وجودی شخصیت مربی
- تقسیم براساس شرایط مربی
- تقسیم براساس چگونگی وساطت اقدام‌ها در تربیت
- تقسیم براساس گستره شمول افراد جامعه
- تقسیم براساس نقش انتخاب مربیان
- تقسیم براساس نوع سازمان‌دهی و اعتبار قانونی
- تقسیم براساس میزان آگاهی از تربیت
- تقسیم براساس تأثیرگذاری

فعالیت یادگیری

۱. مشارکت در بحث‌های کلاسی و پرسش‌های مطرح شده

۲. مطالعه منابع معرفی شده در زمینه تربیت اسلامی و اخلاقی

فعالیت‌های عملکردی

تأکید اسلام بر اختیار انسان در سعادت و شقاوت است تمرکز مربیان بر ایجاد تقویت اراده چگونه باید باشد

فصل چهارم: مراحل تربیت

- طرحی درباب مراحل تربیت
- مرحله اول تمهید
- الف: زیر مرحله اول: بازی
- ب: زیر مرحله دوم: تأدیب
- مرحله دوم: اسلام

- مرحله سوم: ایمان
- مرحله پنجم: یقین
- **فعالیت‌های یادگیری :**
- مشارکت در بحث‌های کلاسی
- مطالعه منابع آموزشی
- **فعالیت‌های عملکردی :** ندارد

فصل پنجم : شناخت نظام تربیتی

۱. مبانی
۲. اهداف
۳. اصول
۴. روش‌ها

فعالیت‌های یادگیری

۱. مشارکت در بحث‌های کلاسی و پرسش‌های مطرح شده
۲. مطالعه منابع معرفی شده در زمینه تربیت اسلامی و اخلاقی

فعالیت‌های عملکردی

حضور ابعاد معنویت در دیدگاه اسلامی تحقیق کنند و نتایج آن را در کلاس گزارش شود.

فصل ششم : شناخت کلی از دیدگاه‌های تربیتی اسلام و غرب

- تفاوت‌های تربیت با شبه تربیت
- مبانی تعلیم و تربیت غربی درک اومانیستی
- مبانی تعلیم و تربیت اسلامی
- تفاوت انسان‌شناسی و اصول روان‌شناسی در تعریف انسان
- تفاوت در شناخت روح و روان
- تفاوت در مفهوم عاطفه و احساس

- تفاوت در شناخت و دستگاههای ادراکی انسان

- تفاوت مفهوم عقل در غرب و اسلام

- تفاوت مفهوم علم در اسلام و غرب

- تفاوت در رابطه عقل و دین

- تفاوت در رابطه با علم و دین

- تفاوت در مفهوم ارزشها و اخلاق

فعالیت‌های یادگیری: هر کدام از یادگیرندگان درباره یک مکتب مطالعاتی انجام دهد و برای کلاس ۵ الی ۷ دقیقه ارائه دهند
اومانیسیم- ماتریالیسم، ماتریالیسم دیالکتیک، اگزیستانسیالیسم، ایده آلیسم، پوزیتیویسم، آمپریسم، فنومنیسم (پدیدار شناسی)، رئالیسم، سکولاریسم، پلورالیزم، هرمنوتیک، دینی، تجربه دینی شلایر ماخر
فعالیت‌های عملکردی: ندارد

فصل هفتم: نقش اخلاق در تدوین مبانی، اهداف و اصول تربیت

- مقایسه دانش اخلاق و دانش تربیت

- معنای اخلاق، تعریف علم اخلاق

- موضوع علم اخلاق (نسبت در هدف، روش، تعامل اخلاق و تربیت

۱- تأثیر اخلاق بر دانش تربیت

الف) جهت‌دهی و تأثیر در مبانی و اهداف

ب) تأثیر در اصول و روش‌ها

ج) تأثیر در ابعاد تربیت

۲- تأثیر دانش تربیت بر اخلاق

الف) تأثیر در مبانی اصول و روش‌ها

ب) تأثیر بر ابعاد و عرصه‌های اخلاق

۳- دانش عرفان عملی (معنای لغوی عرفان، اصطلاحاتی)

- موضوع عرفان، هدف و روش

- نسبت عرفان عملی با عرفان نظری

- کمک عرفان عملی به دانش تربیت و فرایند تربیت

فعالیت‌های یادگیری

۱. مشارکت در بحث‌های کلاسی و پرسش‌های مطرح شده

۲. مطالعه منابع معرفی شده در زمینه تربیت اسلامی و اخلاقی

فعالیت‌های عملکردی

ویژگی‌های عرفان اسلامی را با عرفان‌های سکولار مقایسه کنید
مطالعه بیشتر به کتاب بررسی عرفان اسلامی در برابر عرفان‌های سکولار حسین کازرونی مراجعه کنید و گزارشی فراهم نمایید.

فصل هشتم

- نقش اخلاق اسلامی در روان‌شناسی تربیتی اسلام
- نقش اخلاق در مبانی و اهداف و اصول تعلیم و تربیت
- نقش اخلاق اسلامی در انتخاب روشها و حضور در برنامه‌های آموزشی، تربیتی
- نقش اخلاق اسلام در کنترل و هدایت بحرانهای نوجوانی و جوانی

فعالیت‌های یادگیری

۱. مشارکت در بحث‌های کلاسی و پرسش‌های مطرح شده

۲. مطالعه منابع معرفی شده در زمینه تربیت اسلامی و اخلاقی

فعالیت‌های عملکردی:

بیوگرافی یک الی دو نفر از نخبگان اخلاقی در زمان معاصر را فراهم نمایند و در کلاس گزارش کنند.

فصل نهم: روش‌های تربیت عاطفی از دیدگاه قرآن

- شناخت روش‌های تربیت عاطفی از دیدگاه قرآن
- شناخت روش ایجابی تربیت عاطفی از دیدگاه قرآن
- شناخت روش سلبی عاطفی از دیدگاه قرآن
- شناخت رویکرد فضیلت‌گرایانه در اخلاق اسلامی
- شناخت رویکرد غمخواری در اخلاق اسلامی
- مقایسه تطبیقی رویکرد فضیلت و غمخواری در تربیت اخلاق اسلامی

فعالیت‌های یادگیری

۱. مشارکت در بحث‌های کلاسی و پرسش‌های مطرح شده

۲. مطالعه منابع معرفی شده در زمینه تربیت اسلامی و اخلاقی

فعالیت‌های عملکردی:

- اخلاق ارسطویی با اخلاق اسلامی مقایسه گردد

۳- راهبردهای تدریس و یادگیری:

روش‌های آموزش در محیط آموزشی در دوره کارشناسی مباحث نظری به طور مستقیم ارائه گردد و برای هر جلسه پرسش‌های آموزشی برای فهم مفاهیم درس انجام فعالیت‌های عملکردی برای درک عمیق و یادگیری بهتر و بکارگیری آموخته‌ها است در موقعیت‌های آموزشی - تربیتی با مشارکت همگانی دانشجویان در فعالیت‌های آموزشی مختلف فراهم گردد.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی:

- باقری، خسرو، (۱۳). نگاهی دوباره به تربیت اسلامی جلد ۱ و ۲. تهران: انتشارات مدرسه
 - زاهدی، مرتضی، (۱۳). نظریه تربیتی اسلامی جلد ۱ و ۲. تهران: انتشارات موسسه فرهنگی صابر
 - اعرافی، علیرضا، (۱۳). فقه تربیتی جلد اول مبانی و پیش فرضها. قم: انتشارات اشراق و عرفان
- منابع فرعی:

- اعرافی، علیرضا، (۱۳). تفسیر تربیتی. قم: انتشارات اشراق و عرفان
- مقالات و فصلنامه ت. ت اسلامی پژوهشگاه حوزه و دانشگاه در سالهای ۱۳۹۲-۱۳۸۸

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون بازپاسخ و کوتاه پاسخ از مباحث نظری ۱۴ نمره اختصاص داده شده است.
ارزشیابی فرآیند: حضور منظم در کلاس درس و آمادگی در پاسخ شفاهی به محتوای آموزش داده شده ۲ نمره اختصاص داده شده است
ارزیابی پوشه کار: پوشه کار در مجموعه تکالیف عملکردی ۲ نمره اختصاص داده شده است و برای مقاله پایانی ۲ نمره منظور گردیده است.

سایر نکات

تدوین کننده: زهرا شعبانی

پیوست‌ها

جدول ۸- تطبیق واحدها برای دانشجویان ورودی سال های ۹۱ و ۹۲

نحوه تطبیق	تعداد واحد	عناوین دروس در برنامه قبلی	تعداد واحد	عناوین دروس جدید
	۲	درس عمومی از گروه مبانی نظری اسلام	۲	اندیشه اسلامی ۱
	۲	اخلاق اسلامی	۲	اخلاق اسلامی
			۲	تاریخ تحلیلی صدر اسلام
			۲	نقش تربیتی اجتماعی معلم از دیدگاه اسلام
	۲	درس عمومی از گروه مبانی نظری اسلام	۲	اندیشه اسلامی ۲-
	۲	درس عمومی از گروه انقلاب اسلامی	۲	انقلاب اسلامی ایران
	۲	فلسفه آ.پ	۲	فلسفه تربیت در ج.ا.ا.*
			۳	فلسفه تربیت رسمی و عمومی و اسناد قانونی در ج.ا.ا.
	۲	درس عمومی از گروه آشنایی با منابع اسلامی	۳	نظام تربیتی اسلام (بر اساس قرآن و روایات معصومین ع))
	۴	آشنایی با قرآن ۱ و ۲	۲	تفسیر موضوعی قرآن
			۲	اخلاق حرفه‌ای معلم (با تاکید بر حقوق و تکالیف اسلامی)
	۲	زبان فارسی ۱	۲	زبان فارسی
	۱	تربیت بدنی ۱	۱	تربیت بدنی ۱
	۱	تربیت بدنی ۲	۱	تربیت بدنی ۲
	۲	زبان انگلیسی ۱		زبان خارجی ۲
	۲	اصول بهداشت و کمک های اولیه	۲	سلامت/بهداشت و صیانت از محیط زیست

			۲	دانش خانواده و جمعیت
	۲	فارسی ۲	۲	نگارش خلاق و نگارش علمی
	۳	روانشناسی عمومی	۲(۱+۱)	مبانی روانشناختی تربیت
	۳	روانشناسی تربیتی	۲	نظریه های یادگیری و آموزش
			۱/۵	روانشناسی مدرسه / آموزشگاهی
	۳	مقدمات راهنمایی و مشاوره	۲(۱+۱)	راهنمایی و مشاوره
			۱/۵	کاربرد هنر در آموزش /
			ع۲	اقدام پژوهی
			۱	تجربه های خاص کلاس داری
			ع۲	درس پژوهی
			۴	کارنما
	۲	مقدمات مدیریت آموزشی	۲	مدیریت آموزشی / آموزشگاهی / کلاس درس
			۲(۱+۱)	اصول و روش های تدریس
			۱ ک	راهبرد های تدریس
	۲	جامعه شناسی آپ	۲(۱+۱)	مبانی جامعه شناختی تربیت
			۲(۱+۱)	ارزشیابی پیشرفت تحصیلی
	۳	سنجش و اندازه گیری در علوم تربیتی و روانشناسی	۲(۱+۱)	آزمون های تحصیلی و آزمون سازی
			ع۱	زبان و تربیت
				فناوری در حوزه آموزش (۱)
	۳	تهیه و کاربرد وسایل مواد آموزشی	ع۱	فناوری در حوزه آموزش (۲)
			۱	فناوری در حوزه آموزش (۳)
	۲	کارورزی ۱	۲	کارورزی (۱)
			۲	کارورزی (۲)
	۲	کارورزی ۲	۲	کارورزی (۳)
			۲	کارورزی (۴)
	۲	ورزش و بازیهای تربیتی	ع۲	آموزش تربیت بدنی
	۲	آمار توصیفی	۲	آمار توصیفی
	۲	آمار استنباطی	۱+۱	آمار استنباطی
	۳	روش تحقیق در علوم تربیتی و روانشناسی	۲+۱	روش تحقیق کمی و کیفی
	۲	فیزیولوژی انسان (اعصاب و غدد)	۲	روانشناسی فیزیولوژیک

مباحث اساسی در روانشناسی	۳	روانشناسی عمومی	۳
روانشناسی تحولی (۱)	۲	روانشناسی رشد ۱	۲
روانشناسی تحولی (۲)	۲	روانشناسی رشد ۲	۲
آسیب شناسی اجتماعی	۲	آسیب شناسی اجتماعی	۲
آسیب شناسی روانی ۱ (کودکی ، نوجوانی)	۲	آسیب شناسی روانی	۲
آسیب شناسی روانی ۲ (جوانی ، بزرگسالی و پیری)	۲	آسیب شناسی روانی ۲	۲
روانشناسی اجتماعی	۲	روانشناسی اجتماعی	۲
روانشناسی شخصیت	۲	روانشناسی شخصیت	۲
روانشناسی سلامت	۲	بهداشت روانی	۲
خدمات مشاورتی در مدرسه	۲		
اصطلاحات و مفاهیم تخصصی انگلیسی	۲	متون زبان تخصصی	۲
آیین نگارش و فن سخنوری	۱+۱	آیین نگارش و فن سخنوری	۲
جریان های فکری و عاطفی کودکان و نوجوانان	۲		
روانشناسی تبلیغات و رسانه	۲		
روش های اصلاح و تغییر رفتار	۱+۱		
جامعه شناسی ارتباطات	۲	جامعه شناسی ارتباطات	۲
روشهای مشاهده رفتار	۱+۱		
پویایی گروه	۲		

نیازها و مسایل کودکان و نوجوانان	۲	مسائل نوجوانان و جوانان	۲	
ادبیات کودکان و نوجوانان	۲	ادبیات کودکان و نوجوانان	۲	
بررسی و نقد اندیشه های سیاسی و اجتماعی	ع۱	مبانی تحلیل سیاسی	۳	
خانواده و ازدوج در ایران و اسلام	۲	خانواده و ازدواج در اسلام	۲	
روابط انسانی در مدرسه	۲	روابط انسانی در مدرسه	۲	
تربیت اجتماعی کودکان و نوجوانان	۲			
کاربرد هنرهای تجسمی در فعالیت های پرورشی	ک۲			
کاربرد هنرهای نمایشی در فعالیت های پرورشی	ک۲	هنرهای نمایشی	۲	
مدیریت و برنامه ریزی امور فرهنگی و فوق برنامه	۱+۱			
طراحی فعالیت ها و مشارکت های گروهی	۱+۱			
کاربرد سرودها و آهنگ های انقلابی در فعالیت های پرورشی	ک۲	سرودها و آهنگ های انقلابی	۲	
هدایت و مشورت در اسلام	۲			
تربیت دینی و اخلاقی کودک و نوجوان	۲			
		ریاضیات پایه	۲	
		اصول فلسفه آموزش و پرورش	۳	
		آموزش و پرورش	۳	

		ابتدایی، راهنمایی و متوسطه		
	۳	مبانی جامعه شناسی		
	۲	انسان از دیدگاه اسلام	۲	انسان در اسلام
	۳	خانواده در اسلام و ایران		
	۲	روانشناسی از دیدگاه دانشمندان اسلامی		
	۲	اختلالات یادگیری		
	۲	بهداشت روانی		
	۲	آشنایی با کتاب و کتابخانه		
	۲	متون عربی		
	۲	روخوانی و روان خوانی		